

در عهد د کورمانجی الحاق مصطفی و لغت کرد و بجای ۱۴۰
هم لغت کرد و عا ۱۴۰

۱۷۷۳

اشبوه عاقل النوم بوزكره فرائد اوله حضرت سلطان انبيا
صلى الله عليه وسلم افند فزايده آشفه وسيله عظمى اوله
اللهم يا نور النور يا مدبر الامور بلغ عنى روح محمد
وارواح اهل بيته تحية وسلاما

١٥٢

Süleymaniye U Kütüphanesi

Hasan Hüsnü Paşa

Yeni

Eski Kayıt No 473

بسم الله الرحمن الرحيم
 اجناس سیاس خورشید اقتباس و گردون اساس
 وانجمه فیاس که مقیاس عقول و حواس حق و ناسدن
 خارج در شمول خلاق عالم و رزاق بنی آدم که در عالم
 کثیف خمر طینه آدم بیداری بعین صباحا مقتضا
 عین عنایتله نظر قلوب قطب دوران و مدار ایلدی
 بیت جون رقعه صورت عالم زدا و بسکه بنام
 اورا در زدا و قطره ماء ضعیف خم انشاء خلقا
 مقتضا نسخه صدف ارحامه تربیت ایدوب زبد
 هر کون و مکان و بنی آدم ایلدی از صدف رحم بیک ^{قطره} آب

کندوز نه ولی عهد و قایم مقام و مرجع کافه انام اولغی عرض ایلدی ^{مؤلفه}
 جهان اچن فخر و شرف در مقام کشتی و لا او علی قایم مقام
 وایتدی ای جهانک کریم لری و ویرانک پسندیده لری سلطنت
 بنیامتک بنیادی و دین و دولت ایوانتک عمادی سر از جهان بنسالت
 کشورینک رونق سزک زای منیر کوزله در و صاحبقرانلق ظفرینک
 آب روی سزک دار و کیر کوزله در سعادت تهاسی سزک قناد کرله پرواز
 ایدر بلور سزکه پیر لکدن الف قائم داله و بدر طلعتم هلاله دوغدر
^{مؤلفه} سیلم دوران بکبک مانند پرکار عصایله قدم در لام الف وار
 ایدر بولاقنقین چو با لذات بوفانیده کیم ایلر میل لذات
 چنکم قامت اولسه خالق کرار در خلوت سرای عیش اولور طار
 بحمد الله که او غلام نوجواندر خردمند و کریم و پهلواندر
 نه کیم وارد را مور پادشاهی انک ذاتند کون کبی کاهی
 اگر بنی خدمت سلطنتدن مغدور وانی قبول شهریار غلامه مسرور
 ملوته سن شک یوقدر که خاطر ویرانغی معمور و دل غمگینی مسرور
 پر نور ایدر سر عنایت مقام و نهایت رجاء اولدر
 انک اولب مقسم پادشاهلق خلاق استنه کشور کشالق
 شب و روز ایلوق شلقد و قولق بکاید انالق هر او غللق

نه پيرك كمال او غلجوان سال او تور سن حجره سنه فارغ البسال
وقتي كه شاه جهان مافی الضمير بي بيان ايلدی سرجله ارکان واعيان سمعا
وطاعة ديوب رای عالم ارای خداونده آفرين و فکر مشكل كشای شهریان
تحسين ايلوب بنده فرمان برز و کينه چاگزديدلر زيراسيا ملك
شاهي بنر الخلايق لطف وانصافله موصوف و داد و ده مشله معروف ایدی
چونكه شهريار لك سيا ملك شاهه مقرر اولدی ناچار اتاسك فرماننه
اطاعت كوستر بجهاندار لق خدمتده مضطر اولدی

چو فرزند اولامقبل و بختيار نه دلیله پدرايدرانكلكه كار
پس والد عزيزك سیرتنی اجرا و ستخی احيایدوب همیشه مملكتده
عدل و دادی پیشه و روز شب رمایانك احوالنی اندیشه ایدندی
کسی حسد آستوده در نیركل كه حسد از مردم آسوده دل
سيا ملك شاه داخی پدري کبی محبت خلوت و عاشق غزلت ایدی كه مناشبه
آباء فاعظم و مزاعرض عن الحق ندم فلا جوما تيام فرصت و هنگام خست
دوشد كچه بر زاویه غاری و كهفت كهساری بولوب بر نیچه كور انده
اقامت و طاعت و عبادت مداومت ایددی كندوز لر صایم و كیجه لر
قایم اولوب لیل و نهاری عا و زاری ايله كچوردی یاربان
ایروچه محرابست كرسوداي آن در زوایای فلك پیوسته یارب بیت

جهانده شوکیم غزونازاملور بودر كهده ارتق نیازاملور
اكا دل كیم جان كوسنه سی كار ریاستدن تمام سیر و جذب به محبت حق
کریان کید اولدی اتفاق بر کیجه بوتقلب احوال و فکر ترك آمال
برله برکنج غارتارده بی یار و غمكسار زار و بیقرار خسته و دلفنكار
او تور مشدی و دین اشكار و چهره خاکسار نه سرفرواید و بدست
نیاز و افتقاری اول ماد آمار زکار دن یكا کوتر مشدی حضرت
ملك علامدن قلبنه الهام و بویوزدن اعلام اولدیكه در رحمت
كشاده و خوان عنایت آماده در هر نه مراد ایدنسك مقبول و نشانه
حصوله موصولدر روبر در دل بنشین كان دلیر خراهی
یا وقت سحر آیدیا نیم شبی باشد پس سینه بی کینه سندن برآه آتش تاب
چكوب فلكلر خراهی سوزان و دیده غم دین سندن سیلاب خنواب
دو کوب خاك سخن کا منی غرقه طوفان ایلدی هماندم ترا بیدلته
عبودیت چهره سن سورب و باب مسکته خدمت جبهه سنی اورب در دو
نیاز و سوز و کداز ایله ایتدی یارب دل پاك و جان آگاهمده
آه شب و ناله سحرگاهمده در راه خود اقل ز خودم بخودکن و آنکه
بخود ز خود بخود راهمده الهی الهی خلصنا عن الاشتغال بالملاهی
وكن معینا لنا وقتا لدوامی وارنا حقایق الاشياء کاهی کریا و رحیما

خدمت

مجت ویمان بادسی مبتله لرنیک آبدیده سی عزتیه و محنت و مجت
هاویه سی دلخسته لرنیک تاب سینه سی حرمتیه و سکر فایمخانشک
درد نوشلری ذوقنه و شوق و صفا پیمانیه سنک مست و مدهوشلری
عشقنه بو نفس و هوا صحر اسندن سرکشته محنته هدایت ایدبا حسان
نجات ایلله واشبوشهوت و عبا بیمارخانه سندن دلخسته حیرته عنایت
قلوب عطای ثرت حیات ایلله فضل کارسان کله دین دلدن پرده
غفلت و بیداری رفع ایت و لطف و بنده نواز کله جان ناتوانان
نشو سکو و خاری دفع ایت بویولده ایا قدن دوشنلرک دست گیری
سن سن و مبتلای جرم و عصیان اولنلرک عذر پذیر سی سن **رباعی**
یارب زرد کون نی نیازم کردان و ذافر فقر سر فرازم کردان
درد راه طلب محرم رازم کردان زان ره که به سوی هست بازم کردان
اشبوشهرستان فنا و دارالملک دنیا که هر کوجه سنده بیک دیو و
شیطان خفیه در و هر گوشه سندن یوز غول و لعبان خفته در
غنا سی غنا فضا سی قضا مجت محنت راحتی جرات دی **سم**
نغمی غم مالی ما ر دنیا زار **لمؤلفه** دیوار غم اساسی بلا عرشی و فشی در
محنت سرای دینی عجب کارخانه در انده اقامتدن کو کلمه ابایت
و اکامقار بتدن جانیه مجانبت دوشدی ایت عما عمت و ثبت

عما فعلت بتر قیود و سلاسل سوز ایلله و اغلال و جایل غوغا ایلله
مقتید ایلله کرم بی علت کدن منضوع و جود بی منت کدن متوقع در که
بلبل جانمی محبس بدندن از ادا دیوب کلستان عدن انشک فضا لرنده
طیان اتد ورسن و طوطی روانی حبس قفس تنندن خلاص ایلوب
شکرستان صحر قدسک هوا لرنه سیران قلد ورسن و الحاصل اول
زار و دلفکار نیاز و تضرع و اهتر از و تفجمن هنوز تمام اتمشدی که
نفحات الطاف سبحانی بر مقتضای فی احیب دعوة الداع اذ ادعان
هوبایدب تیرد عاسی هدفا جابته و مرغ رجاسی اوج رغبتیه
ایرشدی **بیت** هر ناو ک دعا که کشانیده اهل راز از بازوی
نیاز همه بر هد فرسد **لمؤلفه** اخلاص دن اول مرغ دعا نک که پری وار
پروازنه کوز ایرمز انک او چنه یری وار **شهید کشتن سیامک شاه**
در دست دیوان کمره ارباب درایت و اصحاب حکایت بویله
روایت اتد لکه اول زمانکه ابناء آدم مسارح عالمی و زوارح خرمی
طوتدی و روز بروز آمدن نصرت فرمان روایی فراید و اقواد خشت
جهان کشای متاکد اولدی صولت قهرمانی یعنی دولت انسانی اطراف
جهانی و انکاف کون و مکانی قاپلیدی کشویه چو یوز طوته اقبال و جاه
ملک چاکرا و لور فلک خاک راه چو طالع بلند اوله اختر سعید

جمع

کوتاه

کشید شبی قدر او را و روزی عید پس جانور را وادید و پیشه لاده
و جنبیل را غار لاده گوشه لاده قاجدر لطایفه خرداخی بو هو و هابه و
غوغای جهان فرسایه تحمل ایوب عمایری قویوب جزایر قمارا تدر
و معاف و محاجردن قاجوب مشاجر و مقارده قمارا تدر مغا و زو براری
مسکن و بوادی و صحاری و وطن ایدند و بعضی محب و سحبد
اختفا اید و بر جوم شهاب اولدی و بعضی ثقاب صعبه التجا ایلیوب
شکار ذیابا اولدی لاجرم بواشردن و بو محنت انکه جنبیلاردن
نهاد پر عناد لرنند حسد آدمی زاد زیاده ظهورا تدی و سینه
پر کینه لرنند عداوت دیرینه نانه لندی **بمیر تبارهای حسد**
کنز نجیست که از مشقت او خبر نمیشد توان رست
جهان اچرم شو که اهل حسد در او ده دشمنینار جانر جسد در
طوبی شب بوینه صفتش بو غازن حسد بویندم جبل منر مسد در
مکر زمره طغات طوا غیتدن و فرقه بغات عفاریتدن
مختلفه الاکوان و متخالفه الاشکال و الالوان بر طایفه
ناخایفه که طبیعتا لرنده بغی و عداوت مرکوز و جیلان لرنه غرور
شقاوت محرو زایدی روز شب دال لرندن رحم و شفقت دور
و جان لرن رفیق و نیست مجبور بل **لجوفی عتو و نفور** اول شهریار

دین و رد لک و اول تاجدار ملک و ملک هر زمانده در پیجه
اولوب هنگام فرصتی نکاه و رسد کاه کوه و دشتی نپاه ایدوب
ترقب و متصد اولدیر پس من قرع بابا و لاج و لاج و من طلب شیئا و جد
و جد مقتضا سخته اول تیرد عامد فاجا بته اید و کی کجه اول کلاب
ذی الانیا نیرد ن بر جهور شیاطین لعین سیامک ملک
حصال و صاحب جمالک سر و قسته کیروب با صندلر هماندم
طاعون و وبا کی از زینه قویولسا اول شاه مظلومی و پادشاه مهوری
غریبی محبا کی تیفاسندن و موت مفاجا کی بو غازندن ملو توب
فی الحال مبارک باش کسدر **لؤلؤه** روز کارک عجبدر اطواری
کلشیدک درونی پر زاری **کیی سلسه ناز و نعمتله**
خوزادر بغرن آه و محنتله **یوسفه کرکی که حواله ایدر**
یونسی حوته که نواله ایدر **آه الندن بو چرخ بد مهرک**
داد الندن بود و پر قهرک **الفصه اول جان جهانانک**
و مردمک دینه دورانک نه آه سحاب آیندن حیا قلدر و نه اشک
مهر اوقونیندن با اندلرنه سوز در و نندن افسرد جانلری
یاندی و نه پر تو صبح طلعتندن دل لری و یاندی جلال
نی دین و زبانی پر کین کبی همان لحظه امرین تمام اتدر و تن

تابناك و بدن پاكن اول غارتارده خون خاك آلوده قوييكتدلر
 بزور ستمى پسندكه اين نرال شينى ستمى كه بادستان چه كراست
 به زير پا نظر كن تابيدنى كه دوران باز برستان چه كراست
 وقتى كه بوفسادك از ربه بر نيچه ليل و نهار مرور و بر هفت
 مقدارى روزگار عبور ايلدى سيا مكدن خير و شر خبر و اثر
 بلمدى خدمتكار لرى هرنه قدر كه طلبكار لق اندلر بولمى
 كيومرث بواحوالى پر ملالى استماع ايدجك مضطرب بالحوال
 و منقلب البال اولوب ايلدى سراسر لشكر انجم شرف طرف
 طرف اول ماهى طلبده پيك وارپويان و اول كنج نهانى زوايى
 كوه سارده و بطون هر وادى غارده جوان اولدلر
 كه معتكف بيم و كه ساكن مسجد يعنى كترامى طلبم خانه بخانه
 اخلاص سيامك شهيدك سر برين سز و تر افسرد سن صخره خنجر
 كوه تابدار و دريا قولتوغند در شاهوار كى بر غارتار
 اينچن غرقه انوار اولمش بولدلر
 كورب غار اچم مستغرق و ماهى يرا هلىك كوكه ايرشدى آهى
 سحابا ايند و نلر چرخه آغدى سبوك اشك خون ستادى راهى
 بو حالت پر ملائكت اقشعرارندن بدنلرندن هر برينيك موفى خان

كيو مرفى ماولى بى راد با ناك
 اولى اولو اوزده خضر نوح
 عبدالم افندي اولاد سواند
 با زنده و طه فائده كى كى
 ايكى بلك كيو مرفى بى راد با ناك
 خضر نوح بى راد با ناك
 بى راد با ناك

دوت كل كو جامه لرنى چاك ببل كى آه درد ناك اتدلر و بو مصيبت
 با هيبتك استغفارندن دينلرندن سيلا بخونا باقدوب جويبار
 كى باشار نرطاشلره اوردلر و ياشلر قانلر يودلر **بديت**
 اشق مرز چان مر كى كه مردم رانخته جزلان يدها شان هيج خشك و تر نماند
 نايي بومنه بلبلر بلبلر زلال شافى كه شو ايب كدر دن صافى اولايكه
 ميتس اولدى و بور و ضنه غاده بر نهال عالى قن نشونما بولدى كه
 درد بر لاله خاكه بر ابر اولمى **بديت** در خبر وجود هانا نيامد است
 آن شيشه كرخدنك مضاييفكار صحتك نهايتى بت دولتنك
 نهايتى **مصراع** نقشى بناخت چرخ كه اخرو غانكر پس كيومرث
 آدم صالوب بو واقعه الهى و بو حادثه عظيمى اعلام اتدلر هماندم
 جان تو باول معركه كيرودان و اول غارتنك و تاره ايردى
 نه كورسه اولكه سينه نى كينه سنده جكر كوشه سى ايدى و عمر نك
 توشه سى ايدى و دين عالم دين سنده نور بينايى و كهر و شنايى
 لعل پرتاب و كل سيرا كى بر خان ضمندم غرق خون ناپاك و هدم
 خار و خاشاك اولوب يا تور هين نور جكر دن برد خان آتش شرر
 سقف دماغه چقوب برشك مصيبتدن عالمى طوفان اتدى
 و آه حيرتدن صخر آسمانى تير جان ايلدى **نظم**

شريف
 كور قشرب

آسمان از جبهه اکیل مصع گرفت نك كردون اندین ماته کلاه از سر گرفت
زهر میچون چنک کیرهای شکن بار کرد پس بناخ چهره بخراشد و زاری بر گرفت
چون کورد که کوکل داری و جان دیارنی شام ماته و ظلام غم قایدی پس
خورشیدانور کبی افسر سوندن خاکه ضالیدی و شب تیره دل کبی رونیدن
چقن دود سودایله و آه دخان آسیایله سیاهلم کردی و یقین بلدیکه
بوروز بر سوز و ساز و بوش آتش انداز و جان کدازد و رود راز
اولس در هماندم مانند صبح درین کفن کبی شاهلی خلقنی از جیب
تا بدامن چکوب چالک اندی و شاه خونین چهره کبی بغرن تیغ هلاکله
قان قانلم یو سیب جان و دلدن آه آتش نالک ایلدی **مولفه**
ماته فرزند بکر ماته اولحق بلور سلطنت چرخه مهر این حصو شاه اول
سیل غمدن یرد غرقاته هر اول پیکر باغ امتیدی چوقهر آدیله خالک راه اول
پس باقی رعایا و لشکر و انده حاضر اولان اهل کشور شاه لرندن چون
بو حال پرنای و پادشاه لرندن بواه و واهی کورد لر شب ظلم
کبی سینا چالکریوب و انجم کبی اودلر یا نوب و شفق مثال قانلم
بو یا نوب کندولون یرلردن یر اوردلر **نظر**
ز سوزد رونهای پراضطراب جگر سوخته ماهیا زاد رآب
زیر و دآه از دل آتشین در افتاده مرغ از هوا بر زمین

والحاصل بو واقعه حیرت انگیز و بوحارثه قهر امینا خیار اشراک و کبار
وصف اراک دیدن لر خواب و سینه لرن کجا باتدی **بیت**
نه اندیشه خواب ماند و نه خور نه ماند بر حالت خود نه خور
آخر کار چون بو واقعه هایلیک و حادثه جان کسلک چاه سیضادن
غیری و مغفرت خدای رجادن تمیری بولماد لر زیر صبر و تحمل پشت و نایه
اهل مصایب و صف شکن لشکر نوایب در اجر و ثوابی نه عقداناملله
معقود و نه میزان مقاولله معدود و نه میکال رسایلله محدود اولور
کما قال الله تعالی انما یوفی الصابر و اجرهم بغير حساب چونکه هر طلوعک
افول و هر صعودک نزول و مقرر در و هر شرفک و بالی و هر د و لتک
انتقالی مقدر در **بیت** الا کل شیء ما خلا الله باطل فکل نعیم لا محاله ذل
پس اقا الله وانا الیه راجعون له الحكم و الیه ترجعون
دیو باول شهید سعیدی تجهیز و تکفین و آتش سینه لرینا با صبار له
تسکین اتدلر **بیت** آسمان شتخته تابوت از مینا ساخت آفتابش
پایه صندوق در کوه مرگرفت و نقش عربین هزار تعظیم و ترتیب
و تقدیم و ترغیبله برد و شرایلیوب سوندیبه ایلندلر و مرقد آدم
صفییه و اول نور مختفی به قریب یرید مشهد منورین و مرقد
مطهرین خالک و سنکله استوار ایدوب کتدلر

که دیده و دوست که جز آصف شدند کایام همچو نقش زهم شان خدا نکرد
 و کنا کالثر یا فاجتماع فصیرنا الزمان بنا زهش اما چون نایره
 انتقام و کینه کانون سینه پر خرام ایدی و نار غیظ و غضب پوت
 قلب پر شعبه کالسهام ایدی فلا بد صمصام انتقام له و شمشیر آتش ضربه
 دما و خصمائی ارافت و صحنه یانی اعدایه اضافت ایچون بخیر لک
 و ترتیب سکر ایدی **لؤلؤه** اشد م خالقه بر کونیکلوجانی
 اقدوی بونی دلدن یا نه یانه صوت غریبه منطلومی بر فاب عدو
 قانن قواچسئون قانه قانه **لشکر کشیدن کیومرث فرشته آیین بر طایفه**
عفاریت ملاعین بروقت سحر که عالم منور و سعادت یا وروظی رهبر و
 فلک صفا کترای سلطان کشور سپهر یعنی مهر مشتری مهر مانده
 منوچهر تا بنده چهر جهان کر لک قصد نه رخسار آتش کرد و فلک
 نورد نه سوارا لوب مردانه میدان غریمت ایدی و عدد و دن سر اندازلق
 یخته های صای سپا پرواز کبی لواسنی اوج هواده سرافرازا یدوب عنقای
 دستم مصاف کبی قلعه قاف کردون مطافک از رند کدی پس کیومرث
 کیتی شان مثال رستم داستان **مصراع** بساعتی که سعادت تار برداختی
 دولت رخشنه نبوب لشکر انوشی کمران و عسکر پر شکوهی پایان بر له
 حکر کوشه دل بند نک و فرزند سعادت مند نک قانن الما غیچون

نه بر ساعت قرار و نه بر آن اسطبار **مصراع** بطلای که تولا بدو کند تقدیم
 کجه ای کند ز قاتوب ییرو کولک کو ترغی سپاهله یورودی غبار ماریای
 مراکبدن و کرد جهان کردهای و های مواکبدن فلک کچهره سز بوردی **نظم**
 سپاهی چومور و ملخ بی شمار دایران جنک و مردان کار
 پادشاه دلاور که در درگاه به بن سقانت از چرخ ماه
 بنوک سنان بی خبر در بندر سپاهی را بنیدار چشم مردم
 مروز روز کار و عبور لیل و نهار له و اول خیل چون سیله بر کوه
 فلک شکوهک ذیلنه ایردی که قلال بلند نه و تلال آسمان پیوند نه
 طایر فکرت سالها پروازاته ایرمزدی استبکار له سمکدن سماکه و خاکدن
 افلاک سر کشیده قلوب کسبه بویون ویرمزدی **لؤلؤه**
 دیده اندیشه کبی راهی تنک پای و هم اولور کذر کا هندن لک
 اثر دها کردار چکش چرخه سر دیوه بکر چهره سنی نور و فر
 سنکه زار الغولده و قله سنک کلبا کبر له قلور دی کوکده جنک
 سواد ظلمت نهاد چهره سنه قطران و قیر له عبوس قطرین یزلمش
 و غار پرتاز نک جمار سنه تیغ قضا و قدر له ذوق و آتش سقر و تازلمش
بیت بادشدم سرد دردمندان بارانش سر شک مستمندان
 کیومرث خورشید رای چون اول جیل آسمان سیمایی کوردی عنان

کشید قلوب بر زمان تفکر کان طوردی الهام ربانی و سرش زردانی
ضمیر پاکه و خاطر عاظر تا بنا که قلوب الملوك خراين الله فی ارضه
موجبه بویه القا ایلد که سیامک بخیارک قاتلری بود من کهنسارده
فلان پیشه زارده دراکر سوار درواکر پیاده سرجله فارغ و ازاده موارد
طریق و مصاعد شواقی بغلیوب عیش و عشرته و زبرد و صحنه مشغول
اولوب او تور مشلر که نسیب لوندن دودام و هوام و سوام اول جانبیه
کدر این من و شکوه لوندن طیور شکاری و مرغان کوهناری
اول طرفه پراچر لر مخیر این روزگار و مترصدان ملک و دیار
نه خوش دیشلر در چوتیر انداختی بر روی دشمن خدر کن کاندرا و مابشر ^{نشیق}
چو کردی باکلوخ انداز بیکار سر خود را بنا راخی شکستی
پس کی مرث دیرک شول آتش غیظ و کینه که کانون سینه سنده
اشتغال اتمشدی نسیم بشارت سبحانی و هوای اشارت یزدانی بر لبه
التهاب و هیجان کوستردی هماندم دفع اغتمام و قصد انتقام همچون
جان و دل دن حقه اعتصام و تبحر جیوش دریا جوشدن همت تمام
و ترتیب صغوف آتشین سیوفده تمام اهتمام ایدوب عسکر نصرت
شمارنه و لشکر غیرت دثارنه انا جند الله الغالب فی المشرق
و المغارب دیوبامرا ایلدیکه اول پیشه زاره آتش محنت کداز کبی

هجوم اید لر و اول شیا ملین ملاعین و اول عفاریت فی بن شهاب شهاب
سهامله و آن شخص مله طرفه العین ایچنده رجوم اید لر **نظم**
بفرمود شاه سپهر احتشام که لشکر بجنبش در آید تمام
بجنبید لشکر سراسر جای بفرمان سلطان کشور کشای
وقتی که های و هوای خشم حشمت مآب و گفت و گوی حدم همت نصاب
وصیت و صدای خیول شیول کردار و دمد مدته صدمه صرنا و کوس
قیامت آثار اول طغانات شیطنت پیشه نک و بفان مفسدت اندیشه نک ناکه
سمع جعنه و کوش هوشنه طوقدی صور اسرافیل اوریلوب قیامت قوبدی
و کوکلر قیلوب طاغلر بر بر نه مصادمه و ملاطمتی و اهل زمین و
آسمان و اقوام کون و مکان سرجله ایاغ از نه کلوب بری بریله مقاتله و
مخاصمه ایلدی صاند لر **نظم** سراسمه کشد ازان تر و همیم
دل جله از خوف بی شد و نیم جان آتش رعب بالا گرفت
کن آن شعلها در شایا گرفت شولس بخار کبر و غرور که اول
دیولرک دماغلرند متراکم ایدی سبب صرع و دوار و سرسام اولدی
و اولد خان بغی و شرور که اول عفریت لرک خیاندن متراجم ایدی
علت خشم و خفقان و آلام اولدی پس کانه هم خشم مستغرت فقرت
من قسوره او کانه هم جراد منتشر دلری خوف و هراسله طولوب

اول ومله ده مغلوب و مهر و با و لوب هاندم اطراف پیشه زان طاعلوب
زهر لری چاک و سرجله هلاک اولغه قریب اولدی **مصر** **راغ**
چراکاری کند عاقل که باز از پیشمان **•** ناچار هربری من بجا براسه فقد ربح
دیوب خاسرو نادم و حایر و هایه فزان یوز طوتدی هر یکا که کریز اتدلر
هدف تیر و طعمه شمشیر اولدلر و هر کوشه یکا التجا ایلد کر گرفتار
قید و بند و اسیر اولدلر چون نامه نجاتلری فقد خسر خسرا نامینا برله
معنوز ایدی فلا بد و بدالهم سیئاتنا عملوا و حاق بهم ما کانوا
به یستهزؤن موجبنجه اول جبارت لری سراسر خسارتی مبدل اولدی و چون
جامه قدر و شوکت لری فقد منل منلا لایعدا برله معلما ایدی فلا جرم
اعتد الله لهم عذابا الیما مناسجه شول فساد و عناد ازرنه اولان
اصرار لری کند و وجود لری نیک اضرارنه باعث اولدی **بیت**
دوخه ز قوم چون بار آورد برك زهر و شوك ادا بار آورد
عسا کر کردون جناب اول مناجز برك و بارك اطراف فی شویله قوشتملر
ایدی که هودن قوشا و چور منزلردی و سپاه انجم حساب اول
پیشه زار پر خار و مارك انکارن مانند سور استوار اویله بنده تشریکه
اول ارادن مان و مور کچور منزلردی زهر کوشه اویشیر نخت بود
سرکار یا کرد نخت بود بالضرور اول طایفه طغیان و عناد

10
واول شرمه خذلان و فساد که چهن فی نور لری ختام لغتله مختوم
و جیهه پرفتور لری داغ شقاوتله موسوم ایدی کریز مجال بولما یحق
و خلاصه احتمال اولما یحق اول کراز لوجنک و ستین و بنده نخت آنکیز
اقدام اتدلر و جمله بریر کلوب غلوی عام اتدلر

وقت ضرورت چونا ند کریز دست بکیر سر شمشیر تیز
کی صورت فیل و خوزنیخ خرطوم کمند کردارله و کی شکل پلنک و
شیرده انیا بخوا باطوارله و کی میکل عقاب و غرابن چنکل
اظفارله عسکر شهیارك ازرنه یوردیلر بر وجهله که غبار قدمن
و بخار دمدن چهره آسمانی مانند سحاب ظلماتی بوردیلر صدمه
صفوفدنگه و زلزله و از لزالا شدید احکمی ظاهر اولمشدی زمینک
برقانی سایه انتقال ایلدی و ضربه سیوفدنگه و انزلنا الحديدیه
بأش شدید نکه سی باهر اولمشدی جو هوأ آتش کی اشتغال اتدی
اولوب کوکلر سکزیرا لقی قلدی عدویه بیرمین بیرا لقی قلدی
پس جنود پر سعود مثال اسوداژ در صعود اول طایفه کنود و
عنودک باشنه صیحه عاد و ثود قورب گمان و تیر و کوز و شمشیر
ال او ردلر **شعر** منکه دشدی پیشه زار ایچینه اود امر منلر دزیر شک پر خور و
دیولردن سینه لرا ولد قچه چاک آچلوردی سان جهنم دن منفالک

تغیر له ایکی نیم اولد قجه سر شکل چون اکثر دی نیز لر
یری یارب تو نیردی سیل خون قافدن کرد و نیردی سیل خون
الفقه تور کار زانق قفایندن آفتاب عالم تاب آتشین طاسه
دوندی و دماء مهراقک سیلانندن چهره آسمان قانه بونیدی
تیغ چو و سوسه عشقه افکند تیر چو شمشعه نور در آمد به بصر
کز خایسک شد در تارک دیوانه کوه آورده شد کار کما هنر
پس نصر من الله و فتح قریب و بشر المؤمنین پرده سندن وان چند تالهر
الغالبون و انک انت الاعلی بشارت ظاهرا و لوبا و ل دیور و لک
واهر من عددک سجل بخت نکونسا لرنه فویل لکافرین من عذاب
شدید آتی چکلدی فکانوا که شیم المحتضر جبار و ناچار اولمده مرار
قرع باب استیثاق و استیماندن غیر بوقضاء مبره چان و در میان بولدر
اول عنده خونخوار تشبث از یال استغفار و استعفا دزار تق
خلاص سروجان بلدر خواه ناخواه عصینا و کما شفیع اولسون چون
انلر که سیامک نامدارک قاتلری و بوقتنه و فسادک عاملری ایدی
سراسر قید و بند و گرفتار کنداید و ب هر برنیک علی ساقه قید و
جید غل یعنی غلال آهنین و انکال اژدر این رله اوکلر بنجه
منادیلر افریشی مکتبا علی وجه اهدی من میشی سویا علی صراط

مستقیم دیوب حضور شهر یار کما مکان و نظر بختیار جهان دان کتورب
عرضه قلدر خالک مندلته چهن لر سورب و پای پادشاه معدلت شعاره
باشلر اوردلر وایتد لر که انلر که ایقاظ فساد و فتن و اغلاظ عباد و محن
اتدر دولت قاهر سلطان و صولت باهر خاقانی به استظهار ایدوب
تفتیش و تفحص اولوب بلندی اوشن سر جمله دست و کردن بسته
و سبر و یاشکسته غرض حضور موفور السرور و فایض النور آلوب
کلندی پادشاه جهان پناهک دولتمده هر بری یدی بشارت اژدر
آهنینده مارا ایکن جالیا بنجه نرده سوراخ مان کرش سوسما زنی مقده
دو نمشدر و شاه معدلت دستکامک همتندن هر بری خلقندن جمل
و صورتن جمل ایکن ستم الحیا طدن کچمش تاره دو نمشدر بوبندن
بویله نینه هر نه کیم جزا لیدر اولسون و اولکم سزالیدر قلنسون
فرمان قضایان سلطان برله کرکه میدان سیاستن هر بری اار
و ملقای نارا اولسون کرکه عرصه عقوبتده سر جمله سنکسار و
مار صفت سر کوفته و زارا اولسون بحمد الله و المنة که شهر یار مؤید
یرک عهدندن قواعد عدل و ادمشید و مبانی صلاح سداد مؤکدر
و دوکاه کردون پناه و سدر حضرت ظل الله مدار فضل و مکرمت
و ملجاء ارباب معذرتدن و لا تر و ازرة و زراخری موجبنجه

گاه غمروا همچون بگم عاقبت و مقصیت آخرا همچون بر غیر سیاست
امر اولم حضرت حق تعالی دانا و بینادر که بویا بدین بیچاره دردمند و
نی کاه روزی پای حکومت سلطانین خاک را هر **نظم**
همه بنده کانیم خسرو پرست اگر پیشوایم و وزیر دست
بدین استان همچو خاک رهیم کمر بسته حکم شاه منشهریم
کریاست امر ایدرسک اوشدن تیغ اوشدن
کر غایت اوله فضل شاه در اشتباه فتن عفا و اصلح واجبه علی الله
صاحبقران زمان و قهرمان انس و جان کیومرث خان دخی بوفتح و
نصرت جانندن شادمان و اشوب حصول مذتبه سرور خندان اولب
جناب حق و اول و قباب طلقه شکر فراوان و حمد و ثنایان ایدرب
امر اتدی که اول جهنمی اهر منلری خزانها کاناوا بملون آتش سوزانله
حکمرن قان و بغرلرین بریان اتدر القصه انواع عذاب
ایم و اصناف عقاب عظیمه سر جماله سز هلاک و گرد فتنه و فساددن
صغری عالمی پالک ایلدر بعد الاحراق وجود آتش نهادلر نیک
رما دنی تند باد انتقامله دریالرمالدر سایر اهر منلر اول سیاست
عظما می کورب عبرت الدر ایدب طالع عنایه
نخت یاری عدودن انتقام الموقنه خوشدر ایچوب می کبی قان قانقانه

جهانندن یعنی کام الموقنه خوشدر وقتی که اول ملاعین و دینک
و شیاطین پر کینک قاندر یله کیومرث کونیک سوز دل بر یانه بر مقدار
تسکین و اضطراب جان خزینه فی الجمله تمکین حاصل اولدی ایسه بر مقتضای
عدل و داد سایر اهر منلری آذا ایدوب خوش فر شاهی و کمر پادشاهی بر لیه
کلوپ تحت تکافنده قرار و دارا السلطنه مستند او تور ب صبر و سکون اختیار
اتدی و بخت روزگار ستمکاره البلیه عمت طابت مقتضای نسخه و بصیرت
چرخ غذار الخیر ما اختار الله مبتغای نسخه رضا کوس تربینه عباد
الله رک رعایتنه و بلاد الله کما یتنه مشغول اولدی **بعیت**
و مشورت کردن قبایل حیوان و خواست غرمت دیوانه علی صلوات
الرحمن بنیاد حکایت و تبیان روایت بویله در که چونکه کیومرث شاه
فریدون فرسنگدر در عون باری یاری ایدوب و بخت و دولت مددکاری
ایلیوب منصور و مظفر اولدی وصیت و صدای صاحبقرانی و هوی و
های قهرمانی و شوکت و صدمت انسانی بر له عرصه کون و مکان و صحن
زمین و آسمان طولدی قبایل دیو و پری دخی قاصی جهان و جزایر عتمانه
و براری حالیه و شواحق عالیه و اماکن و حشمت باد و مسکن غزلت نهاد
قرار ایدوب بنی آدم دن کسال اختراز و اجتناب و مزید انقطاع و احتجاب
از دین اولدی اما ذریات بشر دشت وقاعد و اطراف بقاعه و دود آم

وهوام وسوام وقره وقوش یعنی طیور ووحوش در هر قفس که بولد ل
 یلان حسام وپیکان سهام برله علی الدوام انتقام کوستر بضر وخریه
 اقدام ایلد لرشول سبیدنکه لشکر کیورثله مقابله ومقاتله ایدن
 عفایت کمی صورت فیل وخنزیرده وکمی پیکر بیر وشیرده وکمی هیکل
 شهباز وعقابین وکمی شکل زاغ وغربین ایدی اقصیه سر جمله اول
 دیول صورت حیوانات زوات الاطفار والایناب وشکل صواب
 الخراطیم والاذناب ایدی ندانستی که کاوی در علف زار
 بیالایده که کاوان ده را چار و پنج حیوانات بواذیت وبلایه طیار
 واشبواز حمت وعنایه تحمل واختیار ایدوب درد ومختله لیل ونهار
 روز کار لرن کچور لر دی زیر ایمیج بر دیارده وصحر اوکومشاده امکان
 استغاثت اولور برد یار یوغدی وعرض شکایت واعلام نکات ایدیمیک
 انساندن غیری بر شهر یار صاحب اقتدار یوغدی بر قبایل حیوانات
 الکیله خلیج دیوب بودرده آخر بردرمان والامراذاجا وزحده انعکس ضده
 فکرن ایدوب بعقوبته عاقبت پایان اولیایمی دیر لر دی کادک که
 نوبت ملک ودولت ودون حکم وحکومت مودود حضرت ملک الودود
 جناب بقوت ما بشریت آیا بسلیمان بن داوده تحویل ایلدی علیهما
 الصلوة والسلام الی قیام الساعة وساعة القیام ومالک عالمده

وطوائف آدمده اولان فسق وفساد صلاح وسداده وغیوغناد فلاح در
 شاده تبدیل اولدی منشور سلطنتی طغرای غرای وایتناه الملك برله
 محال ولوی قدر ورتبتی رفیع درجات منشاء برله مقلا اولب ذات مکارم
 آیاتی الطاف نامتناهی الیمله وصفات روشن بیناتی محض خیر وینیک
 خواهی برله قدر عالی وعنوان جلی بولدی در احکام هفت
 اختر آمد بدید که دنیا بدوداد خواهد کلید و دیوان قضایا برانته
 رب هب لک ملک الاینفخی لاحد من بعدی کوسی اورلدی و جناب عرفان
 نهاده علمناه منطق الطیر انعامی ایله شرف ویرلدی بر وجهله که
 انس وخر و صاحب هوش و طیور و بهایم ووحوش سر جمله فرمانده
 رام ومنقاد اولدی ربع مسکون وهفت اقلیم سراسر آثار معدلتی ایله
 وانوار عاطفتی ایله معور و آباد اولدی وظیفه انعامی وراثت
 اکرامی خاص وعامه وهوام وسوامه وطوائف دانه ودامه روز شب
 ایرشدی هر خوش دل کز اهل جهان قوت کشته بود
 آنرا بیک لطیفه قضا کرد روز کار محتاج بود ملک بر پیرایه چنین
 امر مراد ملک روا کرد روز کار جماعت حیواناتک که محنت جانانه
 و بیحاق استخوانه ایرشید ایدی وجور وواذیت بنی آدمدن اکثری
 الخراف عالمه فرار انشدی وملاذ منبع وقلال رفیعده ولجئه صحرای

وضخه صماقو لغندم قرارايلشدي چون حضرت سليمان بنی نلس
 هم نفقات معدلتندن وفوغات مكر متندن نسيم انسوسلوت ورايحه
 روح وراحت دماغلر نايدي بلكه افراد معدن ونباته وعناصر وحقيراته
 حكمنك جريانني وامرنك سريانني بلدردي وآوازه عدل واحسان وداق
 وصيت وصدای رشاد و سدادني كوشا تدر هر طرفدن انهار متفرق كبي
 آقوب كلوب دريا لين جوشا تدر بغی و طغيان نشو ابليس در
 عدل واحسان خلقه مفاطيس در اگر چه كم سلفا بنياده و متقدمين
 اصفياده بطريق الوحي والالهام احكام منظم وانتظام وفرط شفقت و
 رحمت وكال عنایت و همت مشاهد انتشاردي اما وسعت ملك وسلطنت
 وسعت حكم وحكومت وسيات فهم انتشاردي وملوك ماضيه وامرآء
 سالقه ده بر قانون فراست وكياست قوت سياست وقدرت رياست
 اكملشردى لكن مرتبه نبوتدن و دبدبه رسالتدن خاليلردى ضرورى
 فضرر جميل والله المستعان ديوب لعل الله يحدث بعد ذلك امر رجا
 سيله روزگار لون كچوردلردى **مؤلفه** اگر چه تلخ اولر صبرك اغاجي
 يمدني ليك شير نيدرن آجي هرايشن خودر صبر و تاني
 كه اولر كسادك بر رواجي الثاني من الرحمن والبعلة من الشيطان
 وقتي كآفتاب عالمتاب دولت سليمانى مطلع فلك نبوتدن سرعاليان

طالع اولديسه وانوارازهار شوكت صاحبقراني سدره روضه رسالتدن
 ثمرات بخش اهل طالع اولديسه وسيله مولود و چهار ارمهاتن حكم وحكومتى
 نفودا تديسه و هفت اقليم وشش جهاتن پنج نوبت كوسر وعزود و كسى
 اورلديسه وبوقدر كوكبه و دبدبه وجوش پرخوشنى شمار و سپاه و
 فيل مصلحت كذاردن كه اعدادى اوراق اشجاردن وقطرات امطاردن
 زياده ايدى بر كمسيه بغير استحقاق لى معونه الآفاق بر ذوق شذوذت
 وبر قطع كلفت ومشقتايرمد و كين كوردلر سه **بيت**
 نه خاكى بخون كس آغشته شد نريك مرد ريزر باي كشته شد
 پس حيوانات برين جمع اولوب ايتد كر كه عجز و جتميزى وانسانا لندن
 خيف وز جرميزى حضور سليمانى و جناب معدلت مآب صاحبقرانى
 عرضه اين وزئامول ومسئولدر كه عين عاطفت شامله سى ايله ملحوظ
 وحسن مرحمت كامله سندن سر جمله مخطوطا ولاوز وبوظلمه و
 اذيتدن وجور و بليتدن خلاص كلوبولاوز ومن بعد ذمام اختيار و
 عانا اقتدار كند و دستمزد اولانه اسباب معاشن اختلال و نراطوار
 اوضاعنم اعتلال يول بوله **بيت** شه چو عادى بود ز جور منال
 عدل سلطان به ارفراخي مال من انا والله مالا و جمالا وشرفا
 وسلطانا فاسا من ماله وعفنى جماله وتواضع فى شرفه وعدل

فی سلطانہ کتب اللہ تعالیٰ فی خالص دیوان الارار پس بوندت و غنیا از
اول کیجه قرار و صبر ک سکون و اصطبار کو ستود **لامدن شرم غ از**
طرف پائیل و متع کردن حیوانات را از غریت سیل منل چون سحر
ویردی جهان باغینه قمر خوابگاهندن کشر قالدردی سر
غرفکن کردن لباس ماته نوردن کو کلک کیوردی عالمه
انجمک قان یا شنی سلدی روان کل کی آچلدی روی آسمان
انوکچون کلدی بگزوی مهر کاوتلدی شبت سبلن آهوی مهر
قابلمشدی بیضه چرخ غراب طوغدی اندر برها غنقا جناب
اشیان زا غلن صحن جهان اولدی شهباز سفیک اشیان
پس قبایل و حوش و طیور دن و طوائف مار و موردن بر خم غفیر و بر جمع
کثیر مجتمع اولوب قصدات دگر که دیوان سلیمانی و محضر معدلت
ستانی یر وار بعرض احوال پر ملال و اعلام مافی البال ایدوب
ذریات آمدن شکوی و حقلر نر دعوا ایدر لونا کا به شرم مرغ
صاحب سلوک دل غمکین و جان آتشین برله لندک ولول بادیه طرفدن
چقا کلدی چونکه بونلارک قصد و نیتنه و فکر و رؤیتنه نظر
قلدی ایتدی ای یاران وفا و ای همکاران صفاهل مرده تقدیم
ثانی و تأمل و استخوان و نغال شرط لازم در و شاور هم فی الامر

موجینه اولو الابصار پیر لریله مشاور و ذوی الافکار در روشن
ضمیر لریله محاور ایلک ست اینیا و سیرت اولیاد **نظم**
شاور صدیقک فی الحفی المنکل و اقبال نصیحه ناصح متفضل
والله قد اوصی بذلك نیته فی قوله شاور هم و توکل
که روحه استبحا لک باری خاری ندامت و بیضه استغلا لک نتیجه سی
مار غرامت در **نظم** هر که جهل خود آشکار نکرد خربتد پیر کار نکرد
کار خود رای پر خلل باشد زانکه بنیادش استوار نکرد
خود مرادی دلیل دایست عاقل از مندها اختیار نکرد
هیچ ایچ کرده بر پیر روشن ضمیر و آرا کورده بر مرد صاحب تدبیر
کورنر که انوک کفنا رسوانه اعتماد و التجا اولنه و خطاب مستطابی یله
عمل الیوب جناب حق دن فوز و سعادت رجا قلنه **بیت**
جزای اهل فضل و سعادت کان بهر آینه چهره نماید در و ظفر
وقتی که حیوانات شرم غلک خلقت غریب و هیات عجیبی سیر اندر
نه کور سه لکه بر جانورد که بنیه سی باشند ایانیه اشتره بکورد
وحلیه سی طایر صماکی سراسر بال و پر **مثنوی** کوه سیکر ناقه پا واسب ستر
کردنی قوس عزنی کی قورلش قدر و شرفدن سهم اعلا سی وار
بدنی طلسم معزنی کی اورلش قوج عرفان دن خط منتها سی واردین حرکت

دید سیاقوت احمره و تابیدن اختره و فرزند اخگره بکر و چهره سعاد
هر سیاقینه اسکندن و صفحه مهر خاوی و بد را نون بکر کو یا که
تناول آتش در خاطری کنش و آنک انواری عکسندن جمالی مه و ثرا و لشدر
پس اول حیوانات جمله شتر مرغ اقبال بدو بسم رضایله نصیحت ترا صفا
ایلد لر و کوش هوشله تلقین بر حکمتن دکلدر ها نا که ها تغ غیب و
سروش عیب اول ملائفه نك قلوب پر اضطرار به بیدتی او قدی **بیت**
اطرق کری اطرق کری از النعمه فی القبری بعاثکم فی ارضنا ما استغری
ما استغری ما ندیم ایلو و کلوبا نقیاد و اطاعت و اتباع و مطاوعت سرف
نعمه نك قدمه قودلر و آنک نضح و پند نه جان و دلدن پسنداید و ب
تقصیر و غفلت لر نه اعتراف و لجه اعتذار دن اعتراف ایلیوبایتدلرای
شیخ صاحب وقار وای پیر نامدار بز شکسته بال و خسته حالک رای
پر قصور بی معذور و بویور که تحمل تکلیفات بنی آدم دن سراسمه و مشقت
اذیات ذریات بشردن ادراک و خود خنکند نیمه اولمشوز در کار مرده
تجلیف ضرورتن دن ایدی و حال مرده تحویلن حضرت و حیرتن دن ایدی
که رای العلیل علیل شمدی بحمد الله و المنة نعمت صحبتکله مقنم و اشارت
بر بشارتکله شاد و خرم اولدق الامرا لیک فانظر ما ذا تری **نظم**
پیش ما را طاقت این غم نماند نیم جانی داشتیم آن هم نماند

با که گوید آنچه با ما می بود ز آنکه در عالم یکی همدن نماند
از وجود ما می دید و غم بر نمی آید که یک محرم نماند
نثر شرمغ ایتدی قولک حق و کلامک صدق هر نه که دیرنر حسب جالندر
و هر نه که سویلر زرد ما فی البالد ر بندخی بوقضیه غیر مرضیه ده سر کله
اینازم و بوقضیه پر غصه ده پر سوز و سازم نیم داخی جگر ما انسانا لندن
پر خوندر و محنت لوندن تن و جانم زبوندر اما اصحاب سداد یا ندم بآب
پندی بند اتمک مقبول دکلدر و ارباب رشاد قاتند مجوی نصیحتی ستد
ایلمک معقول دکلدر و ما عیلنا الا البلاغ خصوصاً که کذونک
عشایر و قبایلنه و قوم منازله اول لا تخزیه سینه اهل دل که
جواهر زوا و حکمتله مملودر و هیان جان قوم خرر که در غرر
معرفتله طولدر هر نه زمانده محتاجینه ایشارده و مضطر نه شارد
اولق کر کرد **نظم** نصیحت کوش کر جانا که از جاز دوست تر دارند
جوانان سعادتمند پند پیرانا زبانا که حیرتله آشفته دلدن
و درد و محنتله مست لا یعقلدر هر نه کیم رای او در لر سقیم در و هر نه
تدبیر کما یدر لر عقیم در جو حال که داز کو هر خرنیه بیای و نشیند
آبکینه **نثر** هر شجاعت که تدبیر و رای در صاحبانه درد و محنت و
وای در **نظم** الوای قبل شجاعة الشجعان هو اول و هو المحل الثانی

فاذا اجتمعوا لنفسهم بلفت من العلياء كل مكان برای لشکری را
بشکستی پشت بشیری یکی تا صد توان گشت هر زمانه که شمع
منیر شمشیر و تیرانارت و اضاعتی بر تو آفتاب عالم تاب تدبیر دن آلور
و هر روز کارده اشجار پر برک و بار روضه ملک و دیار نظارت
و طراوتی نشو و آب حیات مآب و افکار دن بولور **بیت**
هنکام آشوب یک رای نیک به از صد سیاه چودریا وریک
سر لشکر بهار انو چون شکوفه منیر در که معنی ده جان خرم دل
و صورتی پیر روشن ضمیر در پس اند حاضر اولان حیوانات
سجده دعا ها زن اچوب خراک الله خیرا و قیوب رای صحیح و حکم
صریح هر نه ایسه بو یوز دیل شرمغ ایتدی اگر پندی کنی کنی کوش
اید رسکوز سزی بر ناصح امین و صالح کنیک رای رزیننه و فکر
متیننه ارشاد این لیه و حامل کوزی بند غمدن و قید المدن آزاد و شاد
ایلیم آگاه اولک که کوه دماوند به بر کلاغ صاحب فراغ وارد که
دل پر انتباهی شب سیاه ایچدن صان روشن چراغ در غایتده پیر
معمرو اهل تدبیر منور در اسرار اطوار عالم دن و اغوار آثا گنی
آدمدن زیاده با خبر در شربت شاداید آی پیچد چشیم و ضربت مکاید
انای پی عید کشیدن در اگر چه قوم ماته و اهل فناء پر غم کی سیاهلره

کرمشدر و سایه صفت چهره سن خاکسار و سینه سن پر غبار اتمشدر
اما النور فی السواد حکیمه و علیکم بالسواد الاعظم و فقهه کالدرا المنیر
غایتی روشن ضمیر و کالنجم الکبیر تابنده و مستنیر در و طاهری رنگ نیکله
منیر بر آینه منور در و سپیری کرد که مکدر بر چشمه مطهر در اگر چه
صورتای مدغمی وار. و لم یاطلده از که عالمی وار. اید و بغنقالین
غزلت جهان دن. نه غمخوار و نریار و همدی وار. قناعت کشور نیک شهر یاری
دل سرور جان خرم وار. هوا چندن فالش دور بکر. که اغزن اچسه آتشدن غمی وار
زمان قابلدن برو مقبول جهان و معلوم انس و جان اولشدر فبعث الله
غرابا یحیی فی الارض برله شرف بولشدر و روز کار من قابل لری انک
داننده کار و مدبر دیار اولد و غن کور بری اعجزیتان اکون مثل
هذا الغراب آیتن او قودلر و ریاضت و قناعتله و عزلت و رهبانیت
برله چوق نورانیت تحصیل اتمشدر و رطوفاندن بر و طواف شهر و
دیار و متراف نقد روز کار اولوب شب چراغ دین سی نجم تابنده کی
شب تار ایچدن شعله دارد و خرنیه سینه سی پر در و شاهوار در
و حضرت حضرت له ظلماته کیر بر چشمه حیات دن بهر دار و کار اولشدر
بو سبیدن خاطر خرم برله عمر دازدن بر حور دار اولشدر حکیم
ذوفنون و علیم رهنوندر هر زمانه و رد زبانی و هر یرده فکر نمانی

سوره قرآن در حقیقت سیم رخ قاف قوت و عنقای کوم غزلت در
 های لامکان و شهباز عرش ایشان در زهاد ریاضت پیشه و عباد عبادت
 اندیشه کبی کجه لر قایم و کند ز لر صایم در **ملو الف**
 زاهدی در کسوت اهل قبا عابدی در خدمت آل عبا
 همچو دیاسینه او پر خروش ز آتش دل جان او هر دم بخوش
 بسته دل بر شهرش افلاکیان خسته جان از سیر و طیرش خاکیان
 سوره و اللیل اذا انشئ به کجه لزی خورد و خوابا و لوب شمع شب
 افروز کبی تفسیر منور یا ز مشدر و آیه لیل القدر خیر من الف
 شهره سند لرسته غفلتی کذب و یحرام اید و به معراج الذرایه کبی
 بر کتاب پر عبرت تحریر یا مشدر دنیا و مافیها حقانظرند به رجیفه در صحرای
 فناء **ملو الف** مبارک فالدر فرخنده دیندار
 های یون بالدر تابنده کردار انو چون اولدی عباسی لباب اول
 که مشک چند ز آتش اقتباس اول بولب فقر حقیقی برله تمکین
 اولد ر اهل حال ایچدن مسکین بلا و درد و غم او دینه یا نمش
 وجودی و دوا هندن بو یا نمش سواد دین کبی حالی روشن
 نهادی باغ حبت کبی کلشن القصه شرمغک اشا رت پر
 بشارتی موجبه طایفه حیوانان دن انلرده که پای قدرت و یارای

هت واردی کوه دماوند غنیمت اندر کل طیر بطین بخاجیه و العاقل
 بهتیه **بیت** هت ترا بگلر کبریا کشد این سقفگاه را باین زرد بان خواه
 چونکه زمانه کوه دماوند کلدل و اول جبل بلند ایرد لر نه کور سه کر که اهر من
 صفت و عفوت صورت بر طاغ در کویا درون کرد و دن بقمر یا نمش داغ در
 فرق فرق ساین ابر سیاه مانند شب کلاه و ذیل هامون اساسنده عرصه
 قیامت مثال غبار راه شیخ ضاجه تمکین کبی پای ثباتی دامن فراغته طولامش
 و زاهد غزلت کزین کبی صحرای کوزیشدی برله صولامش **ملو الف**
 نه کوه ایرمش زحل بامینه باشی شکست آتش مهک جامینی طاشی
 اقر هر گوشه دن بیک چشمه رخشان بری اول چشمه ناره مهر در شان القصه
 اول کوه فلك شکوهی سراسر گشت ایلوب کلاغ ضاجه فراغی برد و حه سدن
 قیام و طونی خرامک بودا غندن بولور **ملو الف** هوا او خدن طوکمش و دده بکزر
 دم مادن قرقرش و دده بکزر پس اول دوحه بی نخل حرم کبی یدی کون
 طواف آیدوب دللود لنبه نیاز و زاری و طلب غایت و یاری قلوب زمین
 خدمته بوسه و یرد لر و صورت حال پر ملال لرین تقریر و در نما فی البال لرین
 نقیر و قطیر تصویر ایلد لر کلاغ مسکین داخی بودا غله موسوم و بودرد و
 مختله مغموم و مغموم ایدیکه بنی آدم الدن کراتله هدف تیر بلا و
 مراتله گرفتار دام عنا و لمشدی و هزاران حیل و تزویر و مکر و

تدبیر له اللرنه خلاص اولشدی و قید و بند لوندن و دام و کمند لوندن
 نجات بولشدی که آه جان کمان که در دنیای قیام کلویشکسته بالدی
 و که سنک فلاخندن تنی مجروح اولوب خسته حالدی وقتی که بونلک
 شکایتی کلدی درون دلدن دونب تنی کبی اکلدی تاب سینه یله
 بیانه و لب دین یله زیانه کلوب ایتدی ای فرزندان بلند وای
 درد مندان مستمند اول دمدن برو که آدم خلافت تختنه او تودی
 بزطایفه ایچون حضور و راحتی عالم دن کوتودی روز کازی
 شمار در که ذریات آدم دست ظلمی نیر دراز اتمشدر و جور و عناد و
 شور و فساد طریقنه کتمشدر حالیا اظهار شکایت و حکایت
 استمداد غایت و حمایت وقتی کلدن بر مدت دخی مصابرتی پیشه
 و مصادرتی اندیشه ایدب دست رضای دامن تسلیمه او متی و مدارا
 و مدارا اسلونی مرغی طوبی توکل و تحمل مقامنده ثابت قدم اولوب
 طور متی کر کرد و بوراز سر بسته فی الحیث مایشاء کمسیه افشا اتمک
 بکر کرد **بیت** کل ترجا و زالا نین شاع
 کل امر شاع فی الا قاق ضاع کون کبی روشن و فلک کبی معین
 در که هر کل خندان که الدن اله دوشه نیز پرمده اولور و هر شمع
 فوزانکه هدم انقاس باد اولای فی الحال مرده اولور الحق سخن گفته

تیر چسته در و راز شکفته تار کسته در اختر که خاکستر ایچند خفیه اولای
 سالم و خفته اولور چون اشتغال ایدوب میقادندن تها و زایلیه
 بر آشوب و آشفته اولور چوق راز اولور که چون شمع پرسوز و کداز
 اور تابه کله نخت ساز و سرافراز و درلوبلا لاله بازا اولور و نه خوش
 دیشلردر قلوبلا حمار قبور الاسرار اکثر احوال اولدر که شکوی کوز
 مسوع اولیه و دعوا کر مطبوع دوشیه همان بنی آدم له عداوت کر
 مشدد و خصوصت کر مهند اولانته که دیشلردر **بیت**
 در همه حال صبر باید کردن که مبادا که بدتر کردد
 زیرا ذریات انسان بری برینه ظهیر و معین و نصیر در که الجنس الی الجنس
 یمیل و سلیمان بن داود باخی علیها الصلوٰه والسلام اگر چه جمامر
 انبیانک مشاهرن دن در حالیا حل و عقد مملکت و قبض و بسط حکم و حکومت
 سر جمله اکا مفوضدر و جهاندن امری جان کبی بدن ساریدر و کوز
 مکانن حکمی قان کبی تنه جاریدر **نظم**
 جهان قلم اغماز که تسلیم یدی صف لشکر اولش میدی اقلیم
 قیوسنده ملازم در شب و روز بولور بر کن نوبت یلده نور روز
 انک و مسلمینه قربانانکه جان کلور هر یلده بر کر عید قربان
 وزمانند افعال خدوع و بدع خلق جهانندن مرفوع و دورا ننده

اقوال مخترع و مبتدع انش و جانندن مدفوع در **نظم لؤلؤ**
بوکون دورند یوقدر بند زندان مکر خوبان زلفیه ز نخدان
بویانم کو که بر مظلومک آهی مکر که عاشقک دود سیاهی
درازانم کس نه چگون دست مکر که غم غم ساقی سرمست
ظاهر بود که آنک حضرت شریفه مراجعت و جناب منیفه مراجعت
سزک ثقل احمال غذا بکزه سبب تخفیف و درد در نهاد کرم مایه تلطیف اولور
اما صحفا آسمانی و کتب سبحانی به بولوب در رم که خیل انبیاء دن خیل صاحب
وجود و اهل شهود کسه مبعوث اولسه کر کرد و هر نبی نک او ان سیله
کون و مکان و کتب آسمان طولسه کر کرد و سلیمان نبی دن صکر علیه
السلام امت مابینده فی حد اختلاف و ملت اچند چوقه رلوا اعتساف
ظهور ایدر و هر طائفه بر مذبه و هر قبیله بر محربه یوز طوتش در
وزمان جا هلیتا اولوب هر کشتی رانیدن استبداد و هر شخص فکر نه اعتماد
ایلیوب عالمه مرجع و مرجع و شور و شر بر بر اچندن درج و اولماز عملک
دنیا لخرج اولس در و احکام و احوال تغییر و تبدیل و اوضاع و اطوار تقلید
تحویل بولس در شک دکلدر که سزک داخی اول زمانلده حکم و قانونک
منسوخ و باطل و اسلوب و اینک مطروح و عاقل اولور پس نبی دم سنن
انتقام قصدن ایدوب دخی بدتر خوار و ذلیل و حقیر و علیل اولاس

هین بودردک دواسی صبر و توکل در و اشوبلا نک شفا سی فرغ و تحلد در
فا صبح حق بحکم الله بینا علاج واقع پیش از وقوع باید کرد **بیت**
بچشم خویش دیدم در بیابان کرم آهسته بگذشت از شبانان
اکنجی خصوص بود که هنوز بزم طالعنه نخوت و ادبار و طائفه
افسانک ماغده دعوت و استبکا وارد در و بزم دولتمن کوندن کونه
تنزل و تدفیه و انارک شوکتی یوما فیوما ترفع و ترقی و شمدی چار کار
همان مدارایله معامله در نه معارضه و مقابل شول تر لطایف خفیه که
تقدیرات آلهی ضمنند مضمرد عقول عالیمان نک حکمتی فهمندن
قاصرو بیخبر در حال امیدان فرستد چو کان قدرت انلک الله ویرلشدر
هر جا نک محافظ غایت ربانی اولا اسیب روز کاردن اکا کرندایر من
و هر طایر که پروازی آسمانی اولا اکا دام مکر و حیله پای بند اولماز **مصرع**
اگر کو آهن بجنبه ز جاس نبرد رکی تا نخواهد خدای
اما اذا تاملت دناتقصه موجنبه هر کمالک بر زوالی و هر دوللک
بانتقالی و هر طالعک بر افولی و هر ناصرک بر ذبول اولور فر از اوج
توقی الملک من نشاء نک فی وی نبش حبض و تنزع الملک من تشاء
در کلزار لطف دلفروزک بر خادم مردلدوزی اولور **مصرع**
کنج و مارو کل و خار و غم و شادی بهم بودخی علی الیقین مقرر در

وحکمت الهی بواسطه مقدر در که عنایت بی علت هر کیمه که دولت و غنیمت
عطا ایلید مبادی احوال و انواع بلا و اضاف غنا کو ستر که بعد
عسر سیرا در و الجنة حقت بالکاده چون دولت انسانی بامر باقی مضطرب
اولا و احوال بشر بحکم قضا و قدر منقلب اولاکه ان الارض لله یورثها
من یشاء من عباده بزخا اول وقت و ارقوق بازویه و بوراز سر بست
رویه و مقدار غری ترازویه و دعوا و شکوای می گفت و گو یه کتور و زیبت
باش تا دستش بچند روز کار پس بکام دوستان مغرب بر آرد
حضرت حق تعالی عسی ان تکرهوا شیئا و هو خیر لکم موجب حلاوت
شفای مرارت دوا و اسایش نیانی صورت بلا و قودی تا که عاقل و کامل
و هر عالم عامل تمسک و سابط اسباب دن و تعلق روابط احباب و انسایدن
بالکلیه الحکوب دامن فضل کرد کار و ذیل عنایت پروردگار محکم یابشه
خدای غر و جل بضمن هر چه کند

لطیفه ایست که کس را از آن خبر نبود او چندی اولد که بز بوخصو صیچون
حکم و قاضی نه ز من انساندن و نه طائفه حیواندن که کرد تا کیم بی میل و
محابا فصل قضا یا ایلید اگر زیات آمدن اولور سه آخر الزمان پیغمبری
محمد المصطفی زمانده کرد که در صلی الله علیه و سلم که سرخیل انبیاء و
سپه سالار اصفیا و در در یای اضطرنا و در یای سپهر اجساد در نتیجه

مقدمات کون و مکان و خلاصه محصول زمین و آسمان و ناسخ مملک و
ادیان و قانع جمیع کفر و طغیان در عامه خلا یقه کوند ریشدر لیلای کون
للناس علی الله حجة بعد الرسل اوست مفتاح کنج خانه جود
اوست مصباح آسمان وجود نبی انا بعد ثاس و قرة من الدین
والا و ثان فی بعید وجود شریفی رحمة للعالمین و لقب نفی هادی و
سراج و امین در بر طوطی سخن سرای مکر الهی در که عنوان بیانی و ما
ینطق عن الهوی در و بر بلبل بستان سرای اسرار نامتناهی در که
وصف و نبت شانی سبحان الذی سری **نظم**
سبب آفرینش عالم عالم منبع جود و معدن الطاف شرف و دمان القضا
نافه سز مهر عبد مناف نزد بانش فلك شب معراج دیدن بانش ملک روز نصاف
و سر جملة آل و اصحابی مقتدای یزود و ملتدر و جمیع اتباع و اجبابی
پادشای ملک و ملتدر رضوانا لله علیهم اجمعین الی یوم الدین یا الیتنی
کنت معهم فافوز فوزا عظیما حالیا هر یکوز مراجعت ایدوب مکانو
مکان کن فوار و اشیا نلوا شیئا نکره اصطبها را یلیوب فانتظروا الی معکم
من المنتظرین وقتی که کلاغ صاحب فراغ بر مقتضای و ما علی الرسول
الا البلاغ و عظم و نصیحتی تمام ایلدی و شفقت و مرحمت سوز لرغی
سویلدی حیواناتک جوش و خروش زمیندن آسمانه پیوسته

و تیغ یاسله جگر لرن عرقا قدام و اهتمام گشته اولدی زینا و لا تحملنا
 ما لاطاقه لنا به دیوب مأیوس و محروم و مغموم و مهموم اولوب بید و دغ
 اتدل داغ درون و سینه پر خونه دویب کتدل برقرار سابق بنی آدمک
 جور و جفا سینه و محنت و بلا سینه صبر و تحمل و الطاف خفیات حق توکل
 و توکل کوستردلر سخن گفتن حیوانات شکسته خواطر و جزایان
 از مالک جینل خری المعاف
 که دمکدن دلر آلور بوی جان
 اکلده دلدن بلبل پر غم کبی
 دود آهکدن فلکدر رکبود
 دمبدم عشق اهلنک هم ازین سن
 سینه لشرخن قلور بلبل دلک
 آه و نا لک جمله سوز عشقدر
 نیجه آتش اولدی پروردگ سنک
 چرخ ققنوس نفیرک رام ایدر
 محنت اودندن دمادم یوکلوسن
 یتیمش اکی دلدن اوردن سن دی
 نقطه اسرار قمر از سنه در
 کل بر وای نای مکر قیل فغان
 یان جگر دن عود مشکین دم کبی
 کیم هوای عشق ابددر جانک اود
 هر نفس بی دلک دمسازی سن
 تیغ محنتدن دلنشدرد لک
 سوز لک هر دم رموز عشقدر
 پرده لچاک اتدر پرده سنک
 عرش طاووس نفیرک دام ایدر
 هجرالندن هر نفس کونیکلوسن
 سیرایدن زاون سکر بیک عالمی
 منطق الطیر سلیمان سنه در
 نغمه کل رقاصی درون کوز فلک

ناله کل مشتاق در حور و ملک
 سیراد و ارحقا بقدر دمک
 اتشکدن سینه لریان اولور
 عشقدن پردرد لک غم دن تی
 بند بند اولمشدر جانکد عشق
 مرشد راه طریقتدر اوزلک
 لب بلبل ایلده هم سن مدام
 شیفک در نقطه کلک غم و غم
 وقتی که حیوانات مضطرب الحال و منقلب البال کلاغ پرداغک نصیحتله
 مقاملوم مقامنه غریمیت و قصد فراغت اتدر سه هریری اولاد و اتباعنه
 واحفاد و اشباعنه کلاغک قصه پر غصه سن تقریر ایلدلو و بوجرا نی
 تذکره وقت و حال اولسونچوز خون دل و دین ایلده طومار لره تحسیر
 ایلدلو القصه بر نیجه سی مصرع
 درین امید بسر شد در بیغ عمر عزیز
 دیوب انتظار و محنت و امید حسرتله مارک اولدلو و بر نیجه سی نتر بقیر
 و بیب البون مقتضا سنجه متر مدام هو عود و متوقب حکم معهود اولب
 خرم خاطر و خوش دل کچندلر اکادک کرسول اخرا زمان سلطان دارالملک
 امر و امان آفتاب عالم تاب سپهر رسالت ما قباب خرم جاب فلک دین و ملت
 صدر جریئن اصفیا سر حلقه قلاذه اینیا محمد المصطفی علیه من التلیمات

اوقاها ومن التحیات اصفاها آیات نبوت و بیخات رسالتله مبعوث
 اولدی سلطان رسل سراج ملت هادی سبل شفیع امت
 بابای شفیق و د عالم فرزند خلف ترین آدم برهان خدا امام کونین
 خورشید سپهر قاقوسین شدرق لامکان مکانش معراج ملائک آستانش
 خاتراتیله شرع مبینی احکام دینه الی یوم القیامة خلود و دام مهرین
 آوردی و مهر نبوتدن نکین زمین و آسمان و شمع دل و جان پذیر آی
 نقش تابید تابیدا اولدی در خالک ارادت او کین کشت
 وز کاخ نبوت آخرین حشت این کاخ زهیج آفریده
 یک حشت چوقالبش نه دیدن باوی زر کرکسان چه حاصل
 او خشت ز دست و دیکران کل اقامی ربع مسکونده تقو
 احکام قضا نموندن نکته ان الارض لله یورثها عبادی الصالحون
 کون کبی ظهور اتدی لطف عمیم و خلق عظیمندن و آثار عدل و داد و الطوار
 صلاح و رشادندن خلاق جهان حضور ایلدی چون شرع سعادت
 کردارنی بر خلود و دام و دعوت شرافت آثارنی جملة مخلوقات عام
 ایلد لاجرم هر طرفدن اگر قبایل انس و جاندر و کرطوائف سائیر
 حیواندر خدمت شریفه مسارعت و دعوت منیفه اطاعت ایلد لیر
 و دیار بعیددن احرار و عبید و جود عالم پناهنی طواف ایچون حرم

محترمنه احرام حرمت شعارله متوجه اولد لفرقه انعامدن و زمره
 هوام و سوامدن اول انعام عامه و احسان تامه حاضر اولوب پنجه سی
 شرف ایمانله و غنایه احسانله مشرف اولد ل و شول حیوانات که آباء کرام
 و اجداد عظامندن کلاغک و صینی استماع ایدوب قدوم خاتم الانبیایه
 انتظار و اذیت بنی آدمه اصطبار کوستر مشردی چونکه اول سلطان انبیا
 و برهان اصفیایک شش جهات و هفت اقلیم و پنج وقت نبوت سلطنتی
 و چهار اصل و سه مولود و شمول دعوتن اشد لیرا کی دیموب مانند
 پیک پویان لیک زنان بادره و نیازد و رود راز یوللر دوشب
 خدمت سعادت بخشه غرمتا تدر تا کیم تشریف ایمان و تکریم
 احسانله منقنم اولد قلرندن صکره دستا نساندن یرن بیداد لرنی
 و قصه پر غصه نهاد لرنی عرض ایلله لالامر بیدالله هر برنه
 بر حادته واقع اولوب و بر علت مانع اولسا اول سعادت مساعدت
 المدی فعل دعسی و امید صبح و مسایلله کچند لرشرف صحبت سیتد
 المرسلین علیه الصلوة والسلام الی یوم الدین و زمان معدلت
 خلفاء راشدین رضوان الله علیهم اجمعین فوت اولدی هر طرفدن
 قته و فساد و محاکمه جور و عنادینه اشتداد بولدی فلا بد طوائف
 حیوانک کیر و درونی ظلم بیداد انسانندن طولدی نلرد مکاپای

قدرت و یارای غرمت واردی مذلت بچاه کی و محنت آن کی
 برله هریری جانیه کلدی و شونلرکه فی دست و پای و آشفته
 رای ایدلر مقام خیرت و مسکن هجرت و متحیر قالدی زیرایت و
 صدای اشرار عالمدن وهوی وهای جنود آیدمدن صفحه جهانده
 اذالزلزلت الارض زلزالها سورسی مرقوم اولمشدی بکزرکه بو طوفان
 بلانک بردی کا وزمینک جانیه اودکی سرایت ایلمشدی و برق
 حسامدن و لهیب سنان و سهامدن دینک دورانده یکا دالبرق بخطف
 ابصار هر صورتی مرسوم اولمش ایدی مکرکه بو طغیان عنانک
 کردی شیر چرخ بر نیک چهره سفود و دکی قاپلشدی و الحاصل آشوب
 و نبرد فتنه کرد آمدن صحن عالم طولمشدی **اص**
 آری باتفاق جمع می توان گرفت شول شرارت که کانون
 اندرون نفس انسانیندنا فروخته ایدی اژدها کردار روزنه
 دهانلرندن زبانه اورماغه بشلادی و نفوس شریک اراذل وادانی
 مشغول شرب شرابا و لوب دریا و ارسول خیل شورشور عالمده
 روانه اولمغه اغاز ایلدی **الراح** کالریج ان مرت علی عطر
 طابت و نخبستان قوت علی الحیف **لاجر** مر حیوانان دن آسوده حال
 و فارغ البال اولانلرینه کز قار بلا و اسیر درد و عنا اولدن **بیت**

سپهر تندر است اینچنین کیش نماید راحت و رنج آورد پیش
 اتفاق بواشاده طایفه چندن برنفر که ارض تمامه ده استماع توان
 ایدوب فامتابه و لن نشرک برنبا احدا دیوب ایمان کنور مشلردی
 وانه تعالی جدرنبا ما اتخذ صاحبه و لا ولد ادیوب متابعت شرع و سنت
 المتشردی جزایر بحر طودن بر جزیر خرم نهادی ملجأ و بر خطه
 بهشت آبادی مسکن و ثا و ایل مشلردی که سپهر مینارنک انک
 سبن سی سیرندن خیران و دنک ایدی ارباب نظر سیرانده حیران و
 تماشا سنده سرکردان اولوب دیرلردی **که**
 جنت عدن بدلدربو مقام صوتی کوثر آغی سدن قیام
 یلریدر نفس رحمانی که ویرتنلر جان جانیه قوام
 ای درحقدن اومان جانیه فتوح اخلوها بسر و سلام
 لامع و شوری مسدل اول که بودر زمر عشاقه مقام
 زیب و زیننده و طراوت و لطافت کویا نسخه ارژنک ایدی
 یا مثال طاوس هزارنک ایدی کثرت اشجار و عذ و بیتا هزارله
 معروف و فرت آثارله و زهرت ازهارله موصوف ایدی
 صولری دلجو هوای معتدل **قله** یلر سیر طومر جان و دل
 اوتلری سرجه داروی حیات **خال** پانی آب روی کایات

قوشای بیل صفت مساز جان کور منیش نوبهاری مهر جان
 خضول انواع حضری نبات چشمه جان بخشای آب حیات
 میوه لهر نوعه دردیچون شفا کوهی واد لر نیک پر صفا
 بر شهر یار ملکی الصفات ویرجه انداز فلکی السمات
 مقبول خاص و عام ملک داد بخش نام اول طائفه به پادشاه اولمش
 ایدیکه حسن آدابله آراسته و شرف انسانله پیراسته ایدی فنون علم
 و حکمت ده کامل و منصف رعایایه و عامه برایایه لطفی شامل ایدی
 منبع احساندی درای وجود لطف و خلقیدی مقصور اول وجود
 مملکت دورن خوش خالیدی ذاتی ایدی مجمع الطاف رب
 و مرد ملردن بر طائفه اول شاه کردون پناهک رعایت رابطه سیاه
 خوره حکومتنده آرام و خطه معدلتند مقام ایلش ایدی و اول
 خیر نیک بر طرفنده کاره در ماده بر خرم آرا ده بر حصار نامدار و بر
 حصن زمین مدار و فلک و قار و اردی که طوفان نوحدن صکره عم
 او علی سام بنیاد اتمش ایدی آدنجه جم آباد ایدر لردی حصانت و
 منانقی سببندن اند خلق ابنوع جمع اولوب هر زمانه مجتالعلیا
 بکی خمر نهاده و آباد ایدی زیر سورا ستواری و درود یواری
 دوران مدار قلعه سماء اهین بنیاد ایدی کویا ارم ذات الهام

لم یخلق مثلها فی البلاد انک شائنده منزل ایدی خوش الحان قهری لر
 اول قلعه نیک اطرافند بویوزدن تر ایدر لردی و شکریان طوطی لر
 اول حصار نیک انکافنده بور سمه تکلم قلور لردی
 رسته کاه ملائیک در بویارو که اورمش پایگاه عرشه خوش رو
 یا پلش قلعه چرخیه همر نشین قلعه طمکیدر ملکر
 دوشوب پایینه صحرانک و مدخوش کچوب قرشوشینه دریا ایدر جوش
 بندر عالم و مجمع بنی آدم اولدی حواجکان هفت اقلیم احوال و
 انقالی اندر حلایلر لردی و تاجران ربع مسکون متاع و بار فیانه
 بعلر دی و اعتدال شمال و صبا سنده و طیب نسیم خوش هوا سنده
 اول دیار نیک فی دیار یر لرنده خیلی جانوردن نفوس و طوطی تشدی
 و کوهستان نیک شعاب و تلالند و معاب قلالند و خوش و طیور دن
 و مار و مور دن چوق کمنه مسکن اتشدی اما بحکم عادت قدیم
 بر موجب بلایه عمیم بنی آدم ملک قتل و صیدندن و جبر و قیدندن
 هر بری نیه سقیم ایدی بر نیچه سنک خوف و خشیتندن بجا رتن
 و منافد عمر و قنده خون روانی نیخ کبی بسته و معقود اولمش ایدی
 و بر نیچه سنک هیبت و مهابتندن تجاوز نیغظام و محازن
 دماغنده مغز مین و سخ کبی خشک کبود اولمش ایدی کیم نیک

الف کبی قامتی یکی بو کلوب داله دنمش ایدی کیمک آئی کبی طلعتی زرد و
 زار اولیغیا له بگوش ایدی تن پر استخوانلری خشک اغاجدن چاتلمش
 خانه ایدی و بدن ناتوانلری خار و خسدن یا پلمش لانه ایدی پهلولری
 ابرولری کبی طاشم دن بر بر صایلوردی براکی قدم زقار اتسه لخره سر لکدن
 کوزلری قان دب بایلوردی اولوب هر بر نیک مختله لاغر تمام
 اولمشدی نور و طاقت و فر عقاب جان ستان صاب دیابی قمو
 ترک اتشیدی خورد و خوابی المدن شویله قالمشده تیغاب که یار
 مختا ایدی نور متاب کورنلر هیک خسته جسم ضروری
 رنج و درد و غم طلسم مع القصة قدرت رب العالمین با هزار
 درد و آئین بروقت سحر برپوز کر زبسته و بر کا و قریش کسته
 و بر ماهی نیم جان و بر مار خسته جان خسته لکدن ناتوان و شکسته لکدن
 و درمان الوب الجسنية علة الضم مقتضا بنه بر حوض دلجو کارنده
 اول پادشاه عادلک دیارندن ملاقات اتدله هر بری آدم النندن
 چکدوکی درد و محنت و بلا و شدتی **مجلس اول در شکایت کاوی**
عمل کا و ایتدی لو اف
 درینا محنت اباد جهانندن ابد راحت یوزنی کور مردم بن
 کوزنده قلدی و تعلق صفا بوچوق ساعت صفا سن سور مردم بن

عج قالدی بر محنت جهاننده که دون کون آکه بو نیم اور مردم بن
 کهی کور و نله چکدم بار محنت بورا هی غایتیه ایر کور مردم بن
 کهی سر کشته اید پر خ دولا بودوران اچم دوندم طور مردم بن
 هر کون زبانی صورتی و جلا دسیرت بر شخص فی شفقت و بر حریفی رحمت
 بر مستمند بیچاره و درد و مندا آوان نك بو نینه مانند کمند بر ریمان
 سلسله پیوند مطقوب بندایلو جان ناتوانه بیک در کوکرن دایدوب
 بن زار و دلفکاری اندوندا یلر این طرفه کلی نکر که مارا شکفت
 فی دنک توان نموده فی بوی تنست اگر بر لحظه کورن کشک ایلوب
 اطاعتدن سرچمک چوب مختله تنی خسته و دست پایی شکسته قلور انکله
 داخلی قوم یوب بن مسکین بلا و مشقتا و دنده ششله چور و سیخ مختله
 بردنی دلوب بر آئین خلقه کچور و الحاصل جهان سینه زارنده ید و کم
 لغمتلری سراسر بورنندن کتورب بکا دنیا نك اذالین و عالمک جزالرن
 ایدرو برسان جان ستانله و بر نیزه محنت پیکانله هر زمانده ارده
 دوشب هابر دیوب بکایر لری بر تدرب سرا پا وجود می زخمدار و جانانی
 زار و دلفکار ایلر کمان اید بفلک شاخ سرمدن
 بنی غم تیر نه اتدی نشانه بلا و قی اولبارد بجه دون کون
 تتم دوندی هاول این کانه تنها بنم دکل سور نمده سر جمله

سرومانده داس و خلخال ایکن بونلرک جور و قهری الدن خالك صفت
پایمال اولدی کاه بودردله یوزن دوشب زارا و لورز و کاه هفت لر
یوزا و علف قالوب عاجز و بیمار ا و لورز

ویرباد بار طالع بار محنت دم الور کوندن بیک ارق بزرگت
هیچ دهقان چرخ غدار داس ماه نوله بو عیش و عشرت مز عن پیچ
ساننشم و کمال روز کار بو حضور و سرور خمن کیل حوادشله
اولجه دینمشم و طمان لیل و نهار عمر حاصلن آسای محنت لریله دانه
دانه او کوده اکلنمشم آه کیم بهار مر سبن زاری حصار غم زرد و زار
اتدی و حیاتم کشت زاری جو جوابده کدی بو کون برفرستله اول ظلاله
الدن حلاص اولدم و قید و بنددن نجات بولدم انما اشکوبی و خونی
الی الله دیوب برکوشه نی نوشیده بر زمان یا تدم اخلاص و افوض امری
الی الله دیورک و بومقامه دل جان ا تدم **لؤلؤ**

بلنم شمدن کرو بوروز زور کار جسم و جانم این می درد یله داخی زرد و زار
میخه اول ظالم بولین تا توانی خسته دل باشم تنیدن جدا ایدوب قلاخی خاکسار

مجلس ثانی در شکایت یوز سیه روز

وقتی که کا و پر سوز شکایتی اخیلیدی پوز سیه روز گهتاره کلوب
حالی تباهن بو یوزدن سویلیدی

در نیانه یوزدن ایدم جانم جبر نه کمنان طاقت نه کمنانه صبر
کیم ایلر بو کوندن پر کبر و کین که بر قهر ایچون کوستر بیک کین
بلنکلر قولندن بورر پنجه سن قلورشین دینانک اشکنجه سن
بو قهری بکا ایلدی حرص و از بکا چوق دکلدن بو محنت لرا از
یرید را بدست و پاییده بند که سرکشک اتمک دکلدن سودمند
اوایلده بن بیچاره و گرفتار اوان دلفکار کاه اول کوه سار کدوز مدارده
و کاه شول بیخه زار پر برک و بارده فارغ و ازاده کدورت درد و المدت
صاف و ساده یاران هم کار و غم خواران محبت شعارله کند و کار و دمه
روز و شب شکار و عالمدم ایدم ناکاه برستم کار و زکارک اند
گرفتار و درد و بلا لرله یار اولدم وجود می قید و بند چکوب نی خانه لر نه
التدلر و جان ناتوانه دینانک محنت و غذا بن تدلر سیاست ریاضتله
جانمی زبون و شربت ضربه نغم می خون ایلد لر شدت مجاهده دن که
جانم کار ایدی قریب اولد که حیاتم چشمه سارندن ال یویم وحدت
منامدن که مسکین دلفکار ایدی زقا لیدی که اجل شهر یازنک پاینه باش
قویم شول طاقت جلی و قوت کلی که بدن تابان کبی وجود مده کماله
ایر مشدی هلال آیین کون کوندن نقصان پذیر اولدی و اول حرکات
سککات ذاتی که نهاد من قوت طوتمشدی سکون و وقار تبدل بولدی

القصة بن مستندی بو حال پر ملا لاله داخی قوما یوب کاه اول آهوی پری
رفقارک و کاه شول کوزن طیارک اردنجه صالدرن زار و ناتوان بوضعف
تن و جانله هر نه کیم شکار ایلدم نه المدن الدل

قغی بر دردم دیه بن مستندی و فوفا حترادریا اگر بودرده بولن سمدوا
والحاصل بخت کران خوابم بن آشفته دماغی شانه دوشردی وانکسار
دست و پایم بن خسته جانک باشنه دیالبرن او شور دی

بودم بیچاره و زار و اسیرم بجاعت مختندن جان سیرم
سراسر صید عالم دن چکوبال بودم دلخسته بوی پییرم
اتفاق بر کونینه اول ستمکاری دین و جفا کار و ظلم آیین آرزوی
نواله قلدی پس عادت قدیمی و اذیت عظیمی بلبم بکا اندن مضیبت لقمه
و بهر طعمه یو قدر همان باشم المه الوب کرنا چون ایا ق کتردم و جان
شیر نمی بیک جتد و جهدله خلاص ایدوب تن ناتوانی بو مقامه یتردم **الولف**
بلن چرخک بنمله داخی واری کینه سی یخه قانه اچینجه صومردی سینه
کوردم عالم بر کون چهره مقصودنی دودا هدن مکرطولدی چرخ آینه سی

مجلس ثالث در شکایت طوطی

چونکه سرانجام پر سوز یا ناه ایردی مستمع لک دودا پر شراری زمین دن
آسمانه ایردی مکرکه بر طوطی حضرت لقا اول چشمه سار پر صفایه حواله بر درخت

بسم الله الرحمن الرحیم
الحمد لله رب العالمین
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد و آله الطيبين
الطاهرين

سبزک از دهن بر شاخسار پر برک و بارک سرنه او تور مشدی بونلرک قصه
پر غصه سوز حکایت باشکایتن قولاغ اورب دکلدی نای دمساز کبی
دروندن طوطب کلدی وقتی که بونلری کندونک دردنا بناز و ناله سنه
دمساز بولدی فی الحال سر شاخسار دن پرواز اورب یا نلر نه کلدی و سوز و سازه
درون دلدن آواز و بنی آدم المدن شکایتا غازیلوب ایتدی

بلنم کیمدن قلم بن سوسا مان کله او غم فارغ یورر کن بردا سز مشکله
شهد گفتارم بنی ایدوب سیرم و وزن دوشدم ایکی ایغدن طوتلوبا لدا لاله
سبن لردن هر ایدبا العیش احضر دیردم سبن اندر سبزدی نغمه چن کلمه ده
پسته و بادامی کوردم غافل اولدم دامنم حرص و غفلت کورده اشکاشدی بزی ده
قمری و کسون کوزشین بیلچون کاشو با که دیر کرچه بو کون یارن که دیر کیم بله
ای یاران عزیز وای غمخوار آن صاحب تمیز بن مستندی بیچاره و دردمند و
آواره دخی بر مرغ ایدم ها پرواز و امنیت خلا یقین فی نیاز دیاض مینوا
و حیاض لجونکار لرن عیش و عشرت و بزم و صحبت ایدرم منا براشجارده
خطیب خوش بیان و مناره شاخسارده صاحبان ایدم صوامع هفت آسمان اچینده
جاری سیمه خوان ایدم و جوامع دور زمانده قاری قرآنم سز پریشان ملک زک
برنیرنکه مشیته ایدی و خضرای مزع فلك طراوت و نظا و قه فوینه ایدی
هر بیتانده که قه و رلک ایلسم و هر کلستانه که نوحه کرلک کوستر سم نهال

سرو یاسمن و شاخسار گل سریز شیرین بیان و شمع زبانی از رنده
 طوطی لودی بلکه هنگام نواده هر طرفدن ناله هوا دارا و لب تاج دولت و
 افسر عزت کجی باشلی از زدن کو تورو لودی هر زمانه مقاله ایچوت
 دوران بنی شهد و شکر و پسته و بادام ترله بسلردی دلکش ترانله مسلم
 نغمه و ران ایدم و شکر بیانله مقبول اهل الجان ایدم فن اوارک
 مصفلی فی کبی بر حرفه برق بصره می لودی و علم اشعارک
 مؤلفاری کلام موزون نمازن صنعت لودی دیدارم خضم مسترت
 باغش لودی گفتارم دم عیسی ایش لودی هر نفس هم زبان و هم حال
 یاران سبز پوش و خرم بالله فارغ البال شراب شوق و ذوقله کوز قزرب
 اوج هواده طیران و کوه و صحراده سیوان ایدرم سپهر سیه کاسه نک
 مکر و آئیدن و چرخ بد مهر و کبود پوشک خیالندن عاقبت زرد و
 زار و اسیر و گرفتار اولاجیم ضمیرم فکر ایلنرم که نعت دنیای
 دون طلال زایل و فرصت کردون بوقلمون ضیف راحل ایش الاکل
 شی ما خلا الله باطل و کل نعیم لاحاله زایل برکونینه غفلت
 و غرور و سلوت و سرورله و شوق هوای لقمه و ذوق صفای طعمه یله
 سرکوه و دشت و بر چمنده کل گشت ایدرم

بغفلت در چمن کردم خرامی مکر در زیر پای بودرامی

بنگاه از قضا گشته گرفتار بناکای طبعم کرچه بسیار
 ولی بندگوری بتر شد مرا حاصل از آن خون جگر شد
 المدن نه کلور فریاد بسو کردم و فریاد رسی نیست
 کویا که درین کند فیزه کسی نیست اولدن کیمدر که خلاصا و لور
 ناچار خنجا بجه یوزا و ردم و چمن می طپرا غه سوردم انی کوردم که
 بر حرفه کهنه پوش و فی قدر و بر شخص که هوش و غدر کمیندن صحرایوب
 طاشره کلدی همین جان آتوب کند وزن از ربه صالیدی بن گرفتار
 کی که اول مرد پر هوسی فریاد رسا وله طنق اتم اول خود مانده عس
 بر شخص عبس و بر من ظلم دل و فی قبس ایش مثال چرس فریاد و سسم هرگز
 قول اغنه کمدی و بر نفس گفتاره مجال ویرمدی جلاد و عس کبی هین
 بن فی چاره فی طوبی اسیر محبس قفس ایلدی خانه داکیرنه و کلبه و خشت
 آباد و پر تشویرنه ایلدوب ریاضت مجاعته و سیاست قناعتله دیدن
 خوابی و سیدن تا بمی الدی هر وجهه گرفتار محنت و زحمت و یاران
 یوزنه حسرت اولدم روی همدی خوابن و طلعت محرمی آینه پرتابده
 کور ردم اشتیاق یاران محرمدن و فراق غمخوار آن همدن درون
 سینمده جگر مطاعلندی و نای کلومدن نفس باغلندی بلی
 این جهان کو مست فعل ماندا سوی ما آیدناها را صد

بندخی ترانه می اول افسانه دوندربگاه شکر آمیز زمره لاله تقلید
 کویا لقا یدردم وگاه اول جبر خاند جان کلوب ماته انکیز میه لاله
 خلاصم ایچون جویا لقا قلوردم و که دهر لک سودی غمدر قندی زمر
 کوند بیک یوز کوستر مرات دهر چهر بن مهر لک بو غدر کرد ایدن
 بوکدر دمه دلن پر کرد ایدن بوبلا در اکلدن بلب لری
 بو مواد وصولدن سنبل لری عصرا لندن خون ایدن بفرن عنب
 دیمدم قازاغله اولر عجب بی قرار ایدن دلانی بودر
 اوده یا قن جانم هتانی بودر آخرین مستندی طوطی کویا و
 مطرب خوش نوادر دیوب با زان التدر شهر لک صفار و بکاری
 و دهر لک عیار و طاری باشه او شب بی سولیدل یادن دیوب بهام
 ایچون ضرر عرض ایدلر و الحاصل الدن الیه دوشدم شمع صفت
 زبانندن طوتشدم اللسان صغیر جرعه کبیر جرعه موجبه زبان
 بکاز یان ایدوکن بلام پس بر نیچه زمان من صمت نجا و نرسکت سلم حدیثی
 ایله عمل قلدیم کوردیم که اللرن دن انکله داخی خلاص اولمزم و مجسر لرن دن
 بونبدله داخی نجات بولمزم عاقبت لطف سبحانی و فضل رحمانی
 حال شکسته مه بوفالهام و الفا و درون دلخسته مه بو خصوصای اعلام و انما
 ایلادی که موتوا قبل ان تموتوا مقتضا سنجه اولم تا کما اول قید

عنادن و بند بلا دن خلاص اولم هر کس که زخوشتن تا بنزد
 هر کس شود ز سخت آزاد وقتی که بن مسکین بو افسونی او قوم همین
 افسرده لر و مرده لری یوزین قوم بر زماندن خواجم اولان کلوب بنی
 حیاتدن ال یومش کوردی کوز یا شلرن دو کباب الن سقائنه اوردی
 دیش بر می کندی گفت ای دریغ آفتاب غمت شد ز یغ میغ
 ای دریغام رغ خوش آوازی ای دریغاهدم و همرازم
 پس بنی مجسر قفسند چقاروب طام استنه اتدی حواجه صاحب کرم که
 بنده دینار و درم ایدی خراط مروتندن و مزید فتوتندن اولمش
 مبارک کز آزاد اتدی بن خسته نیمه جان دخاقتان و خیزان انسان اللدن
 کریم اولوب سینه سوزانمله و دیده کریانمله او شده بو ارایه و اشبو
 مقام دلارایه ایردم بلن من بعد بهر من هر می فریاشکر
 کیم تنم سخت غمک سودا یلشد رستبر صفا پر و ان بنی دله قتلور بو کون
 زخم جسمدن مکس اندر ربوبال و پر **مجلس رابع در شکایت شهباز**
 مکر که بر بازو سرباز که بود درد و مخته ابنا زایدی و انسان اللدن
 پرسوز و سازایدی اول حوضک بر کنارند خسته حال و شکسته بال
 او تور مشدی و بونلرک سرگذشته قولاغ او ر مشدی وقتی که طوطی
 خوش بیان قصه من تمام اتدی باز دلخسته دخی انلرک یا نه کلوب

آه و این و در دله و خینله ایندی

مدد بود در دنی در مان آلدن که غایت خسته بر انسان آلدن
عجبده مهر مشد و در زمانه ز بونفر چرخ سرگردان آلدن
ایاغدن طوتلدنم رقص اورکن کیمه قان اغلیم اندان آلدن
شهیکن بونی بغلوندن اولدم فغان بونخت نی سامان آلدن
جهان کیم مراد المشرایمان که عالمه خلقیدر حیران آلدن
بندخی بر طایر ایدم فلك پرواز و بر شهر یاردم شکار باز صحر و کومار
صید کا هم ایدی و حصار چرخ استوار پناه ایدی عالمه کند و کینله
و عرق جینله دیر لوردم ببر و پلنک کبی سر و نچله و اژدر و نهنگ
کبی زور و اسکنجه لافا و وردم قصد شکار ایلیم عقاب و خبابه
المزدم و سرد با رستم مار و مون صیفدم چرخ برین کبی قنادا چس
کون یوزین بورردم شیر غرین کجا هولره پنجه اورردم شعر اوزان
و ظرفاء زمان خالدار غمزه کار د لبر لوی و صف ایدیم بک بنم
بو یوزدن اولن احوال حسن تعبیر و لطف تحریر ایدوب دیر لردی که

چشم مست باروز نبال چشمش حال او هست آهونی که باشد چرخ در دنیا او
چشم باد و در میان مرد و بار و بال او هیچ چرخ بر آه و هر سوال او
طیور ذوات المحلب چنده کنیم اوشجاع ایدی نته کیم شیرد لیرک ذوات

الاینا بار اسنده یعنی سید السباع ایدی نیه بوجه یله قایل نی آدمدن
و طوائف خلق عالمه احتراز و اجتناب ایدوب متعلقات و عشیراتله
کهوف و مغاراتن و صدوع جبال شامخاتن مسکن اتمشدم الخوف
فر الصایه الجلب عند الله من رایحه المسک حدیثی قولایغ طوقمشدی
اول سبیدن نیچه کونلری ییموب ایچیموب زاهد لربکی روز کارده
قناعتله و زوایای غارده بجاعتله کچورردم شویله که دود آتش
درونه بوریندن دوتردی و نکعت دهانه غار لر اچین طوتردی
بر کون نیه عادت مالوفه و رسم معروفه از زینا فطار لقه و شکار طعمه
امیدنه قصد ایلدم که اول ملاذ و ملجأ اولن غار دن مانند مار و
اژدها مار و مسکن و ما و امرا و اولان شکاف پر تار دن مثال
عقاب عنقا شکار طاش چقم مکر کم بر خریف طرار عنکبوت کردار
اول غار پر تارک اغرنه بردام شکار قور مش ایش حار و ناچار
مکس نی هوش وار پرو با لمدن طوتلدنم اگر چه چایک باز ایدم
اما خطا ایدب او تلدنم اذا جاء القضاء علی البصر هر انکو
بردی خود را نهاد زنا که غرورش دهد سرباد القسه
اول خریف عنیف بن اسیر مستندی ویرانه سنه ایلنوب چشم جهات
بینی سوزن آهین و رشته رنکینله دکدی برو جهله که کاریده

پر حیرت و دنیا یوزنه حسرت اولدم و ایکی پایمه دو آلدن عقا لایوب
 جاننا زواری بر سر تا بدار از دینه سوار یلیدی بر رسمه که ترم رفتاره
 مجال ونه بر خطه خواب قمار احتمال پس بو حالنه خواندی دیدم سدن
 و ریاضتله تا فی سندن الوب روز و شب فی قرار و دلفکار یلیدی
 ضروری انک هرامنه منقاد و هر غدر نه معتدا داو لب لیل و نهار
 ناز و دلفکار عمر مچدی هر نه خدمته که صالیدی خوف و خیتدن
 کید و کلدن و هر نه شکار که الدم و هر و خیر تمدن اکا عرض قلدن
 چونکه نبی حلیه الماعله اراسته و آداب انقیاد و طاعتله پیراسته
 کور بشهر یار لری حضور نه ایلتب هنر و کمالی قهریف و حسن
 خصالتی توصیف اندی لاجرم مقبول خدمت و نبی حضرت اولدم
 مقر اتم اگر چه دست شاهی کنش کی اوردم زر کلاهی
 ولی سربند چشم اولدی افسی بنجه سربند درد و محنت سر
 هر زمانده مترقب رخصت و مترصد فرست ایدم بر کون عنایت باری
 یاری ایدوب و بنجه طالع مدد کاری ایلوب اولفا المذنیه سیر
 دیار و قصد شکار ایدوب قیود حبابلی آلدلر و بنی لخته و منطلوی
 شکار اتمکه صاللدلر دامن کھساری و اطراف دشت جنکستان و خار
 ناری همان شکار ایچون پرواز صورتن کو ستر و بالارندن خلاص

اولدم و قید بندلرندن و کمند کوندلرندن قور قلدن
 بلر برداغی و لمی اسیر دام چرخ کم کور نمز بنفس صبر نجوم آرم چرخ
 چون هلاک اتمک دکلر بنغیر کی چرخ با که نیچوز زهر ویر جام لاشام چرخ
 له الحکم و الیه ترجعون **محاسن خامس در شکایت ماهی**
 وقتی که شاهان شکسته دل شکایت تمام اندی ماهی خسته جان خود ریالین
 جوش و شور سینه دین خروشا یلیوبایتدی
 در فیانا با وزر کز آب ایچنده یا نوب دلشنه قالدن تا با ایچنده
 طقوز افلاکی صییر کز حساب عجب شدی ل و جابج و تاب به
 مکر صد پاره نولگاه و وادن یوزا و رسم خاکه طکمی بو هودن
 دلمدن نوله در فیاقانه یوشه غمندن طاشله الوب دو کتسه
 که غرق آنکجا نم کونیدی حیاتم شعی بر تندن سونیدی
 روز کار ایدی که مه کی خاطر روشنایله و مهر اسار جماعتا شنایله
 رقاص صغی ما و غواص قهر دریا ایدم **ملولف**
 ایدرم ایلوب ایلله بر لک جن آلتخ ایچنده طئلا و در لک
 روشب آینه روشن نه آدن و جام جهان نمای جابن مرور عسی
 کثانک و عبور دورانک سیر و سرعتن تماشا ایدوب بویستی و یرد
 زبان اتمیشدم **بیت** بر لبجوی نشین و کذر عجبینی • اینرا اشارت

ز جهان گذران ما را پس هنگام بزنده مطبلح سیمین بدن ایام
روزم تمساح و بین تن ایدم روی دریا بدن ذره پوش و سینه ما غمزد
پرجوش ایدی اگر چه که مسکنم زجاج کلشن برای و آینه کون قصر
دلکشای ایدی اما حصار در صخره صما و قلم سنک خارا دنا ایدی شام
دیجور و شبی نورد **لؤلؤه** دما و رب صحر سیدم صحنی مادن
شهاب آنلیدی یلودی سمان صبح و تابا نده و روز خشانده
لؤلؤه قلن روشن نظر مرآت آبه وجودم بگردی آفتاب
پرتوما و خور کبی و ن کون دریا قونینده و کوه تانیده منظر کبی
روز و شب سنک خارا قول تو غنده یا تور دم

جمله عالمک سیرانی ایدی نمنک آهنگل خیرانی ایدی
دم اوربا و لسم آباشانه دیا کواکبدن پراوردی سما و
غور و سرور مدن بونی خیال آنی در که صیاد روز کار پرافسوت
شکه بلا و درد دام عنا کبی هزاران دین ایله اردمجه جسته جوده ایش
و جلا دکردون سرکون شست محنت و قلابا فت کبی قامت حمید یله
یا نجه تک و بوده ایش کولک صاند و غم برا و نیش جانم شان
یردیدی که جهان یوتجی ازدهایش مکر کمر غدا رو خیله ساز
و بر مکار قهر ناز لب دریاده بر صخره ضمنده سایه وارا خفتا

ایوب پر تو آفتاب کردار بر شست تا بداری بحر القاتلش ایشرا صفت
اول شستد چنکالنه بر لفته زکین و بر طعمه شیرین وضع ایوب نکته
باریک کبی اول بیکانه جان ستانی نقطه پایا نالنده پنهان ایلشن نزدخی
ینه عادت کارم و رسم شکارما زرنه سحر دن طالب قوت اولب سبحان ذی
الملك و الملكوت سبحان الذی لا یوت و لا یفوت دیوب کل کشت دریا
و جولان صحنی ما ایلردم قضایله اول کمین کاه محنت پناه و اول دامگاه پر
اشتبا مه طو شرا و لدم چونکه اهل سودا کبی صغری نجاعتدن پر صراع
و اشقة دماغ ایدم و در دام مکر و حیالندن آسود خاطر و پرفراغ ایدم
اول نازک لفته فی کورب مد هوش اولدم القصه اول طعمه دلفروز
بکادین دوزا و لوب تسبیح و تحمیدی و تهلیل و تحمیدی و ندم هان سینه
پرسوزله ازرنه جان ادم غایت حرصدن شویله ملاحظه ادم که جانیه
جان قائم اول خودم ک مفا و غریه محابا کبی کلو کیر و جانستان و
سهم الموت فی امانش بوفلک شش جهته کولکل چار منیخ اولب
صالیدی محیط حیرته ملاح امکن موج حواریله هلاک ایدی عاقبت
بحر پر خطرده که یوقا که قهر وین دریادل اول جانم که بوروز کرده
جری الزیاح لیس کاشتهای التفید بلی هر که بودریای پر بلا ده چوب
خشک کبی پر لنگر دریا زورق مرغ پیکر کبی پر بال و پر در دلیع تقدیر

مخالف کار و جوش خروشد روز کارگاه از طاشدن طاشه چالوت بار و مار
ایدر و کامه دریادن کان سالوب خاکسارایلر

دمدم بوجر شورک قهیر چوند جنبشی وارمیدر که آب غمدن جان ملاطش کنو
القصه چون گرفتار دام بلا واسیر قید عنا اولدم انی کوردم که ناکام
بر مقتضای لاری لقضاء الله اول میاد کران جان و سبک دست مانده
جلاد سر مست اول شستی منقله سرپ بن بیجان نی قعر دریادن کان پرتاب
ایلدی وجود نازک مزاجی یردن چالوب بغیر می خوانا یلدی خرم دل
وشاد کامر سکرد بنی اله الدی صفای خاطر برله دونبینه دریا
کارنه کلدی قدرت رب العالمین اولظالمک الدن صحرایو

اول دستخای اولبلایه ریاده قالدی زار بز دل شکسته باشم الوبایلدم فوار
اول ایدی که دهان خون الودله و جان پردود له روز کار و روز کار
سورب بز لنگار و فیقراری بو آرایه و بوجوضد لایه کتوردی **اولقصه**
بلغر شدن کیر و بوزحمه پادشاه اولمی یخسه بغیر تیغ غم یار غمک پاش اولو
نار غدن تابه سیندن بریان اولدی دل بغیری بو کردون بی مهرک قوط پاش اولو

مجلس سادس رشکایت مار و قهر و خاکسار

وقتی که ماهی نخستین خاطر شکسته یله حکایتن آخر اتدی مار بریدوم
دخی خاکدن باشن قالدور بجان خرین و دل پرانینله اتیدی

آه که کردون بکافات قات ستملرایلدی دست و ران قدیمی در دیله خنبرایلدی

دیکه کچون باشمی وون کوز بو غم دارنه آه چرخ بنی دشت پایی خلقه زرایلدی

ایکچون روز شب پر بوج و بانه موکی یا شمی غم سیل ایدوب بغیر پر و زایلدی

بو بلا شرحی چون کرچه زباند ر قلم لیک غم یاز و سوزل لوحن مکررایلدی

نقش بستم یلر لیکن نسخه اثر نکلیغ تیغ محنت عمر مک طومار زابترایلدی

ای یاران محنت کشیده وای غمخوران ضربت چشیده اگر گوش هوشی بر لظه بن

مدهوش ستم دیدن واکه کریدن دن یکا طوته سزیم حال پر ملامدن سزه

عبرت عظیم وحیرت الیم حاصل اولاکه افسون و دم بنی آمدن بن

پر درد و غم نه چکپد و درم و شور و شتر نسل بشردن بن زار و مضطر

نه لک کوربد و درم القصه هر که مکاید بنی آمدن غیر امین در

مقبول رب العالمین در که بونلک حیل و تلبیسنه نهایت و مکر و

تدلیسنه غایت یوقدر عجبدر که هریری بو حدیثی ورد زبان و هر

خوا به جان یلمشد که المسلم من سلم المسلمون من ید و لسانه و المؤمنون

همینون لیستون و بو آیتی مقتدای اعمال و پیشوای احوال ایدمشدر الین

امنوا و عملوا الصالحات فلهم اجر غیر ممنون بویله ایکنینه هر زمانده

بی سروسامانده و عاجز و حیرانده دست ظلمی دراز ایدر لر و ریوله

دیوی رام و افسونله غنقایی دام ایدر لر نیم دخی دردم قصه فرج

بعد الشده دن اوزون وسفر هنده و جته دن فروند رجلة ايتدل سويله
دكليم ونوخه مانكله هم اهنك اولبا كليه لم مارايتدي اشبو كهساركدون
وقارك ذيلند بر صخره تابداروز ميز فرار واردر كه كيجه لوان الغول
كبي وكند ز سيف سلول كبي كورنيور

ماه يلرد ونسه كور غورني مهر آيلرد ونسه بولرد ورن
وانك ديبنده سياه جهنم كره دار بر غار بر نار واردر كه مالك الملك
ججه اندن راه وماروسوسمار پناه امشد رهزما ند اولقر طاغ
واول غار پر داغ بن ستم دين به قشلاغ ومقام فراغ درواشو ساحل
دريا كه صورتن خبت عكباد ريا غمر و مرغى و باغدر بير و بيا نو
شير زيان كبي هر زمان هنگامر بيايز و شتاء پر جفاده اول كهسار و غار
پناه ايدى و ايام صيف و بهار پر صفاده بوسيزه زار و دريا بارگاه
صيدا كاه ايدى وجودم طلسم دفينه سيم و زر و مهر كنجينه لعل و
كهراى بر كونه بر منازل پر مناهله يعنى سبز نزار سلحله كبر و
غور و نخوت و حرص و هوا و شهوتله كل كشت ديار و سير هر كنار
ايدردم كوردم كه صخره چندى ميان كل ونسترن پياله لعلين لاله
پرزاله كبي بر كاسه رنگين شراب نابله مملو و برباديه باز نيز مى صافله
طولو ظن ايلدم كه اصحاب صحبت او نتمش وار باب عشرت قوبي كتمش

اولا اول خود دام مكر و تزوير ودانه كلوكير ايمش بنم كه دماغن جنت
شرابلرنيك هواسى و شور و سوداسى قالمشدر و قق كه اول مى غنبر شرتى
واول باده بهشتى كوردم درو فندن دريا لين جوش و خم صمبا لين
خوش اتم پس نى تر سرباك طوتبا اول شراب زهر ناك نوش اتم
و بويند سودمند كه ياد مده ايدى كليا فراموش اتم

يانك اب خوردي خوش مشوانجا كه كردنوا اگر چه هست نه دريا كند دركون انسانتر
چونكه آتش شرابك دود بخارى تنور دلدن سقف دماغه ايردى
طوفان بلا طاشب عقل و هوشر متاعين سر جمله سيله ويردى
اول صحرا ده لب درياده مست ولا يعقل ماننده مرغ نيم بسمله كاه
مضطرب بالبال وكاه منقلب الحال دوشب قالمشمر بر زمانه نكه ديدى
كشاده ايد و ببحال عالم دن جردار اولدم تن دلخسته مى بر محبس و تنك و
تار اينچنده كرفقار بولدم ته كه ديمشدر

توسر مستى ندانى كچه جا افتاده الحق اگر مستى زبانه افتد خبر دا بود ز آتش
نه كز نه راه و نه ستين دستكاه ناچار خاطر رزم و دل پر غم بر له حاضر
الوقت طوردم وقفاخ نى منت خلاصم ايچون رحمت باني فتح اتمك
اميدنه طاشدن نه آواز كله ديو خلقه كره دار قولاغ اوردم براد نى
ساعت و خروم هلت كچوب اول محبس دل سياهك باني اجلدى واستمه انوار

آفتاب عالم تابان شار رحمت ما چلدی سرور و خندان و مجبور و شادان اولدم
اولدم ساندم که بوتنکای غمدن و اشبوتین جای پرالمدن نجاتی کلی بولدم
انی کوردم بر شخصه یو صورت و جاذ و شمایل و بر حریف زبانی سیرت و بد
خصایل از رحاله اولب بنمله بجای مایه یوزندن قصد معامله ایلدی
دعا و ثنا زبانی پردب لطف و لیتله و رفق و متله بر قاج کله
سویلدی اول رعوت و حدت که دماغده و شول خشونت و شدت که
جان پر دماغده و ارایدی بر مقدار سکون بولدی و نازکانه بورنسه
برنسنه قوقودب بنی بندن الدی و جان خورن و دل غمگینی بر عالمه
دخی صالیدی بنیکان سبن خاطر کبی آرام و مقام خدمت سر و شاطر
کبی قیام اتم آن زمان سرمست شدم این زمان بنکی شدم حواجه
اقلیم بودم بنده رانکی شدم و الحاصل افسانه افسون انکین و پیانه
افیون آمیزله قلب خزینه تفریح و جان غمگینه ترویج و یرمک استیوب
بنمله عهد مصافات و عند موالات قصدین کوستردی بز بچان دخی
بلدم که حصم غایتده قوی و عدوم نهایتده غوی در اذالم تستطع
امرافدعه مقتضاسنجه مدارایه و موافقت رایه نیشلادم
باز بردشان بکین بیکار کردن ابلیت چون قوی باشد عدو با او مدارا بهست
بلی من تفکر فی العواقب لم یجمع بر محبت کویان محبت جویان ایتدم که

ای عجز جالدرو طرفه خیالدر ماینمده جنسیت و مناسبت مفقودایکن
عهدالف و مصاحبت در سعه معقود اولور که الجنسیه علامه الضم اول حریف
ایتدی اگر چه ظاهره نسبت مغیره رکن معنیه حسبیت مقرر در ازاله
ازالده یار و همکار و جفت و صالک غمخوار و هوادار ایدک میسانمده
تفرقه صورتدن اولدی و ماینمده انقطاع ضرورتدن اولدی
ترا با ما چنان در عهد انسی دروغستانکه طول الهه بنیسی
اتم سزیمه و ثاقه قایل دکلسن بز سنک میثاقه قایل دکلسم **مصرع**
آیا تو کجا و ما کجا ییم لاجرم بو کار غایتده دشوار و بومصلحت نهایتده
بی هنجار کور نور چونکه بز احواله اعتراف و نهراعتذاردن اعتراف
اتم اول حریف پرکوی و اول شخص حیل بهجوی غلاط و شداد قسم
بنیاد ایدب حضرت حقک بیک برآدن یا دایلدی و درت مصحفه و یوز
اون درت صحفه سوکند ایدی که مادام که مدت حیات باقیدر و دست
دوران آب زندکادن ساقیدر سکا بندن زیان و الم و محنت و غم
اولمایسردر و محبت و ارتباط و نیست اختلاطم فنا بولمایسردر
این اساس نیست که کرد در خلل پذیر لو ذکن الجبال و لونبت السماء
الحق چونکه سن بنمله یار و معامل و درکار اوله بن هر بیداد سنک و
چوپ نا اهلاندن از داو لور سن هم ضرب و حرب جا هلاندن نجات

بولرس مفازه و خشتدن و خرابه دهشتدن خلاص اولب ديار سرورو
دار حضورده مسكن طوترسن و هر زمانه سنى ال از رنه طوتب طوق كودن
وسر خلقه انجن ايلرم از عهدن عهدا كير و ن آيد مرد
از هر چه كان برى فزون آيد مرد و قى كه اول طار و مكار بوافسونله
دساز و بوافيونله حقه پرداز اولدى پس بن مستمند و غافل و پر كز بند
ولا يعقل صفائى خاطر و فراغ باطن رله من يستمع بخلاف حكيمه انك
كبر و مكرندن امين اولوب كه تارنا اعتماد و جان و دلدن انقياد
كوستردم در عين كوشه كبرى عشقم زنده نداشت اكون شده
جوستان در باروى تو مايل هين بنمله مرجاموزن كوسترب بر قدم ايلرو
كلدى فى الحال صوب بوغاز مالنه الدى و بر زن مهر و محبت و ميل و
مرحمتا قيوب دندان لروى ضرب و حربا همچون تيغ سرتين و قلاب زهر
آمیز و چنگال قهر انگيز ايدى طوتب بر بر چكدى بز حقيزى دست و پا
و فقير زار و مبتلاينه او غرادر و غم بدم ضرورى صبر و تحلى پيشه و فضل
حقه توسلى اندیشه قلدن چه كند كزى و در آن زود چون بر كار
هر كه در باين كرده شرا و هام افتاد چونكه اول ظالم نمى شربت زهر ملك
و ضربت قهر مبدن امين اولدى بنى بر حريظه نكايچنده حبس ايدى و بزم شهر
ايلدى و محلات و سواقى ملولان وجودى عبرت نماى دهر ايلدى و جود
بر

پرجودم طلسم دفينه سيم و زرو مهر شهر كنجه لعل و كهر ايكى دريفا
مكعبه اطفال و پايال ارزال اولدى آه كه بازار غم روزگار
تقد عمر مخرجه سورمك استدى القصه بزلفكارى آلت هنگامه و
پاي بنده عامه قلوب خلايق دن بيك در لوقيل و قال و دودغ و مكر و الكه
تحصيل مال و فساد اتدى اثاره مال و تر باكى در ديوب مجنون صفا غيچون
هزار حيله و حيال اتدى طوتب بورنومه كه حقيقه تر باك
يا توردى ار قمار زن جست و چالاك چو قالدم بر زمان بوسه مضطر
بنى سرمست ظن اتدى كور منلر كه ادن اكبر ايدى بگاه فاروق
ددى عالم تر باكم كى يوق يوب بر بار صوقدردى زبان
ددى و ارمى كورك زهر كزبان بن هر زمانه زبون و دلخسته و زار
اول كرم بازار اولب در كار بن مدارا يوزندن انكله ملايتم اولاز كه
سودا ايدوب خلاقه معاملنده بسا شم روشن كه دودى نداشت
نمودم مدارا و سودى نداشت اتفاق بر كون مايفتح الله
للناس من رحمة فلا مسك لها موجنبه اول مجس در بسته دن و اول
خریطه سربسته دن مقدار سوراخ موش بر يول و اول حريفى بر عمله
مشغول بولب نصيب بر خستنا من نشاء روزنه سندن كوزمه نور نجات
طوقندى والله مفتاح الابواب و مسبب الاسباب مخزنه سندن كوكله آيت

خلاص او قندی هماندم افتان و خیزان حسب امکان جان سوزانله
 کریران اولدم که من هرب نجاه الله مقتضا سنجه ادا الله شیئا
 خبا اسیابه متغاسنجه اول رایه قریب یرده بر سرای ویرانه و بر خراب و بیاب
 اولش کاشانه و را میش همین کادامه بمان اتم بعد زمان اول ظالم فرارمه
 واقف اولوب ارمجه افسوس و افسونله افسانه کویان روان و دوان اولدی
 چون نیم باشم قورتار دغره واقف اولدی ارمجه بر طاش ا ثوب قویر و غمر
 شکسته قلدی بنیچان اول زحمت جراحته نیچه کونلر برد هینز ایچنبد
 زار و دلخسته و بیمار و شکسته با توب قائم عاقبت یوز خوف و خشیتله و
 بیک ضربت و دختله بر نفس استراحت ایچون بو مقامه کلام **المواقف**
 بلن محاله نولور طور مرا قریاشم نیم قورتلا می سنک مختدن قور و باشم نیم
 یخسه بو کرد و سنکیر کاسه و ظلم نهاد کیچه کند زاین می قهر یله زهر آشم نیم

مجلس سابع در شکایت نخل

وقتی که مار زخم دار بجاکت روز کاردن و ضربات چرخ غداردن سلیمان
 و حال نافرجام پایانه ایر کوردی و اول یاران هم درد او کند و اینر و خنبله
 یوزن حاکم سوردی مکر که جماعت نخلدن بر او ان ^{یعنی زنبور یعنی بال ایسی} مجبور و زجر و قهر لاله
 مقهور اول مقامدن گذراتدی گوشه بوشکسته بالک و خسته
 حال لک زمزمه سی و شکایت و حکایت لرنیک دمدمه سی طوقندی اول

دخی قهر بنی آمدن زخم دار و دلفکار و لوب ترک دیار و باشن آلوب قرار
 اتمشدی هماندم زبانه و در نهانندن بیانه کلوبایتدی

قهر و دندن آه کمر سندن تا بر قالمدی باده و یردم خاک می دیدم ابره قالمدی
 نوس جان ایدی بیانه شمع حیفایم بودم حالمی تقریر اغرم لهامه قالمدی
 کیچه کوندن ز قهر ارم چرخ سرگردان کی تنم طاقتی نجه اولسون خورد و خواب قلدی
 کاه باد و کاه باران قهر انسان ریکا واله و سرکشته یرای سوا بر قالمدی
 یا قدی قهر و دی بویندی در مختدن لم سوزم عرض آنکه جاننده تا بر قالمدی
 بزفر و مانده و آواره و مستمند و بیچاره دخی حضرت معدلت پناه و مکرمت
 دستکاه بعسوب شاهک خیل و خدم و قور و خشمند غم یاران و فادار و
 غمخواران هوادار له لطیف بیلا قلده و لطیف اوتلا قلده عسلی
 جامه لرله و برکی عمامه لرله شاد و خندان کارم کل کشت و سیر کوه و
 دشت و اوحی ربک الی النخل ان اتخذی من الجبال بیوتا و من الشجر
 و مما یرشون من جنبه کاه شکاف اجمار سامبان و کاه اجواف
 استجار نامیامتن فی سطر و هنجار و فی جدول و پرکار ماننده سپهر
 معر نس طبقات و مثال زمین مستدس جهات خست آباد کلشن سرال و خرم
 نهادر پناها و الی بنیاد ایدردک که معارفک دوار و ستار روز کارانک
 وضع و ترسیمند و طرح و تقسیمند سرگردان و حیران قالوردی المون طوی

مقتضای سنجه سخن جراتی حلویات ثمراتند شهد و شریله که لذت شاربین
در ملاء ایدردك وقاب و قباغری نهم و باغ و راغدن عسل مصفا یله
که فیه شفاء والناس در طبطوا یلردك و کلون طینبات مازن قفاکم
فخواسنجه روز و شب صحافیازهار معطر دن که هریری برکاشه منور در
تناول قلو ردق و صفایح اثمار مختص دن که هر یکون شهد و شکر در
نقل ایدردك عیش و نوش ایدی مادم ایشرف جنت اهلن
دنك ایدردی عیشن طنلور دلک ایدر لوب عالمده بز عشرتیدی
باز منله قیشن هر چنکه پادشاه من برله بر کلزار دن بر کلزاره
و برد یاردن برد یاره غم ایلک سپاه انجه کمرها دمن فلک و ارب بر
کلو بپوپ اولوردی و شاخسار سدر قیام لرده و نهال ملون غرام
لرده مقام ایدنوب طاق سما واده قنديل ثریا کی مصلوب اولوردی
چون قلندر ان خوش نوا و گروه مقرران دلکش ادا کی بریم کلوب
زمنه لرو دمه کر کو ستره لرتسیج دلا و یزمنه و تهلیل صفا انکیزمن
مستبحان ملاء اعلا و طایران کلشن سراجان قالوردی
دف طوبت شمس و قمر اهنکیون نغمه مزدن رقص اورردی فلک
و بریده که اقامت ایدوب بنیاد عمارت ایلک مهندسار و مسر
مقرنسر رسم لرو مسدس کسملرله طرح بنا و ترتیب را ایلوب یا پوجیلرمن

رضوان جناب کی روز و شب صمدار دار و دیار اولوردی مانند چرخ
معلق و منای قصر خورنق بر مقتضای طبعا غن طبق اول دکلور
بلوری و زجاجی قصور مطبق و بیوت مطوق ظهور کلوردی که اهل
طبقایه تماشا ی حیرت و پروردی رسم ایدردك آند نقش عالمی
جنت و طاووس و مار و آدمی رسم و نقشی هر نه که عالم وار
اولوردی اندر سرتاسر نکار هلاک زورق سیمینی
که کشانک زنجیر زرنی برله آند صورت بسته اولوردی و فلک فلک
پرد و بادبان خورشید اشراند و دله انداغی فونه لردن شکست اولوردی
بزمار القاتد کچه صفا لرو من سلسیل جنت کبی شرتبلرله ساقیلغ ایدردی
و حاجبلر و منر که کشته لرو منزه مدامتی چون فرسخ فرسخ یکدر لردی
مه و خورشید و نجم و چرخ غدار اولرده روز شب اولاشه درکار
طاق رواق کردون نطاقر قوسه مهر و ماه کی زین و سیمین
کوبجلرله زینت بولوردی و درودیوار سرای بهشت کردار من چرخ پراجم
کبی زنبوری سراپده لرله زین اولوردی که هزار مکس فکر و خیال
اولپرده عنکبوتی ده زار و دلفکار اولوب حیران و دم بسته قالوردی
ویوز بیک ماهی اندیشه عبرت پیشه اول شبکه دام کردارده کوفار
اولوب سرگردان و دلخسته قالوردی و الحاصل کوه و وادیده

وصحاری و بواهد و تختون من الجبال بیوتا بر له روز شب در کار
ایده و تختون من اقطار الدنیا قوتا موجی یله یاز و قیش عیش
کذار و عشرت دار ایده شویله که لطیف سیلا قلده و نظیف اوتلاقده
کسب و ربخیر لک ایدن عامه خدامن و خاصه اقوامن نزل نفتو
وبرک و مکت بر له خانه لرنه سماودت کو ستر لر در بانلر من و حاجی
پاسبانلر من استقبال ایدوب مقدمه مالک سراپا تاجیه دامن لرن
بر بار اولر دست و دهن لرن نقیر و قطیر جمله کوردر لک اگر تلوت و
نجاستدن ذریحه اثر کور لرواریحه جناشتدن شمه قدر بخیر کلا یه لرن
انلاری بلکلردی له ده و غنغ و خونت کو ستر باب ملا طفتی سسد
ادر لر و کر خطا و غفلتله برسی دخوله بول بولسه و اقدام ابرامی در
بانلر ماننده حصوله موسوله اولسه پادشاهن اولان عزیز صاحب
تمیزانی احسان قوت شامه یله طور اول اول در بانلر سیاست هولناک
و ثانیاً اوکستاح چالاکی و اول دزدنی باکی هلاک ایلر شول جهاندار
روز کار جمشید کامکار که عالمده شهرت جام جمبر له نامدار و
افتاب عالمه تاب کی جمال باکمالی منفردار و دیار و شهر یار صاحب
اقتداردی آیین سلطنتی و رسم حکم و حکومتی و ترتیب دیوانی
و تعیین پاسبان و دربان و تزیین حجاب و نوبی و عرض سپاه انجم

حسابی بزدن او کرمشدر آه کیم تنور کدو نپرد خانیتقادیش
خاکلار و آینی خاکستر صفا سی بادایش اول عیش و عشرتمن و بنرمو
صحتمن و ترتیب سلطنتمن و تزیین شهرتمن الهین حق موجبینجه
زخم چشم بددن کوندا یرو بجان مستمند من نارغده سپندا ولدی
قضای آسمانی و بلای ناکهانی براخشا مانی کوردک که بر حریفند خوی
و نخس روی شول و قدده که بوقبه آتشین دخانی چادر له بور نمشدی
و شمع اختر مانند اختر بور مادی قوده ایچندن بر بر کور نمشدی
اول سرای حرم نهاد اول نما و ای جنت آباد من او داوردی چار و
ناچار گوشه لره فرار و کویچه لره استنظهار ایدب بر زمان سبوی
پیشه و خلاصی اندیشه اتدک سودمند اولدی کوردک که
دخان نیلگون ایچنده بو غولورز و تاب آتش سوزانله هلاک
اولورز ناچار چقوب پروانه وار کند و مری اول نان اوردق
و سمندر کی آتش ایچنده اول حریفله جنکه طور دقا قصه
اگر پسر دراکر دختر و کونپرد و کرمادر اول آزرده نه بال و پیر
قالدی نه پا و سر زار و مضطرب سر بر باین اولب کونیدک او لکه
خانمانز ایدی سر جمله غارت کندی و شول که اسباب و متاع من
ادی سرتاسر خسارت منجر اولدی نهمانز نیما اولب فایز و خزان

نهب و تاراج قلندی بلو هر کیم بوعشر تسرای فایند و محنت آباد هیولا نند
روز و شب ایشی عیشه قویه و سرور سروده و ترانه رباب و عود له نفسانی
هوالره او یه عاقبت اندک اقبالی ا دیار و مرجعی نار اولس در و هر کیم اوراد نمازی
و ادعیه نیازی ملاهی کر کبی غائی نرانله سرور کویان اوقیه و مدام شرب
شراب نابله مست و خراب اولوب روز سن جلوی عید کبی بیه راه هواده
خاکسار و بز مرفاده پر خمار اولس در

در یفا کلده هر خارینه دکن جهان خمی خمی خارینه دکن
و الحاصل بن ترکس کبی کوزی فعلو و لاله لیلن بکری طغلو خر قه سی پان پاره
مهمجور و آوازی بانی عود صفت اولن یا منش و دلی مجر وارد خالره بو بانش
صد جهذ و بلا و هزار جده و غایله اول آتشدن خلاص اولدم و بو
ظلمت آباد و محنت بنیاد دیارده شب پر کبی کاه شول تار غارده کزلوب
و کاه اول شکاف بام و دارده صقلوب و پروانه کردارد روز خار لرده
و خوف مفان لرده نهان اولب ریاضت و قناعتله و صبر و مجاعتله
کچندم درین چین کلنی حاکس نجیداری چراغ
مصطوی با شراب و لهبیت بر قاج کوندن سکیم بن آزرده
جان و مرده تن و رمیده دل و دریده کفن هزار درد و محن ایله اولو
دیر لو بو محشر آباد آه و فزاید ایدم اشتدم که هر بریکوز عقده

جانندن و درد نهانندن سوزا چوب زاری قلو ز نیم دخی رشته جانم
بو آتشله شمع وار طو تشمش ایدی و کانون سینم مجسم کردار جسمی
مختله طولوب دخانه سقف دماغی طو تشدی فی اختیار حالمی یا غما غصون زبانه
و سوز جانی عرض ایچون بیانه کلام

بن بجه شرح ایلم دل دردنی یا دانه کیم شمع کبی طو تش اول زبانه در نیم
بو قدر شکایتیم دخی من میر تندر و بود کلو قصه پر غصم دخی زیاده
زجر تندر زین آتش نهفته که در سینه منست خورشید
شعله ایست که در آسمان گرفت اما حقیقتده انما آشکوبنی و حریف
شعله ایست زیر اسن شکایتدن فایده و حکایتدن عایده یوقدر
و ذرتا یبشر شور و شرنیدن خلاصه بحال میسر نجاته احتمال
متصور دکدر بر سر ماقهر شان از حق قضای مبرم است

پس اول شرمه مجروح و طایفه مطروح آه و ایندله و زاری
حنینله ایتدلریا بو خصوصده بن شکسته بال و خسته حاله نه
یوزدن نصیحت ایدرسن و نه طریقله تدبیر و مصلحت قلو رسن
چون حضرت که نصیب کامل و حظ شامل عرش اعلی دن و فلک
واو حیان منزلدر سپریم بود در ذی پایانی در مان و دوا و استغاثه
و فزاید اتمکه بر ملا دو ملجا بلغمی سن که روی تضرع و استکاثی

انك آستانه عنایتنه سون و زود ستیاری و عبودیتی بامن شفاعتنه
اون و زنجلی ایتدی حالیا ذوات آدمدن بزومر مهاتمه کفایت
و مقدماتمه سعایت ایدر عدل و دادله معروف و انصاف و سدادله
موصوف کمنه یوقدر اگر چه که تخت آمارتن و صدر و زار تنده
و مسند قواد و محکمه قضاده ارباب ریاست و اصحاب کیاستدن
و قار و قزلر کوسترش چوقدر لکن بوجریده جتی لردن بر شاه
معدلت پناه و بر پادشاه مکرمت دستگاه وارد که بساط سلطنته
عالمینه بسط امن و امان و ضبط اهل زمین و زمان اید و بفلک کی
سعادت آتی زیر رات ایلوب همت بلند و رتبتد ار جند در و فرزین
کی عرصه استقامتنه کج دوله فیل بند و پرگزند در

عدواستینه صله ز مجوزات فلك شطر نجك شاهن قلور مت
سوار و پیادسی عداده کماکدن زیاده روز و شب دولت قاهر سی
و شوکت باهر سی ارتفاده احکام کردون مطاعنک غنا و سیانی
طفرای غرای و کان حقا علینا نصر المؤمنین له مرفع در اعلام
اعلام خورشید ارتفاغنک ماچه زر نشانی جواهر زواهر مرفع
درجات من نشاء بر له مرفع در خطه دیار اسلام خطبه و سکه
انک نام و القاب و هایونی ایلله قدر و بها بولشدر و اقالیم سبع

ربع مسکوندن عرصه ملک و دین انک مکار و اخلاق ایلله معمر و اولشدر
بر سلیماندر که بولش عقل و دانش بر له قدر اولدی و وزین اولوقداخی یوقر مورغه
ایتد لوز مردخی انک ملسم مکار مندن و شمایل و حصایلندن سم چهر و کوش
هوشمن بر مقدار طوقشدر و مجالس و محافل من ایات بخت اخلاق و
اشفاقدن بر پنجه ایتا و قشدر اما انک پای تخت عزتنه عبودیت سرتن او مغه
وسل سینه سلطنته خدمت چهر سن سورمکه کند و مزده لیاقت و نهاد مزده
قدرت و طاقت کورمده وصف جمیلی و منقبتی عدیلی ذکرا و لدیچه هر
بر بر بوبیتی او فردی من کم تادولت و صلش هوس باشد مرا
اینکه از دورش همی بینم نه بس باشد مل و قریب و بعید دن و احرار و عبید دن
انک حضورش نغیده و مجلس منیفندن عرض شکوی و اظهار دعوی آنکه
بزما کسیه رخصت فهم اتمده ماخال رهیم و او فلك قدر
مادر صف نعلیم و ملک صدر او سلیمان وقت و بز مورز دلدن انجق
دعایه نامورز نخل ایتدی بلی اول شهر بای سعادت یاب و جهاندار
سیادت ما با اگر چه کیم مانند آفتاب عالم تاب شرف نصاب و عالی جناب راما
پر تو اقبالندن و شعله افضالندن هر ذره خاکسار روشن دل و کامیابدر
حر و شریفه احرام حرمه متوجه اولور مقصود دل و جان حاصل ایدوب
قدر و سعادت بولور همراه روکن بحریم درش منبدر

مسکین برید و آدی وره در حرم نداشت همین جله من مناسب بلکه فرض
 واجبا ولد که بویجه مسکن لو مسکنمده قرار و طلوع صبحه دك انتظار
 کوستره وزد بار بن هر کیک کیم پای قدرت و یارای غرمت وارد متوجه درگاه
 شهریار فلک اقتدار و عازم بارگاه سپه سالار ملک افتخار و لسون القضا
 اول جماعت از رده دل و قومی حاصل نخلک پیا تفریری و رای و تدبیری
 موجبجه مکان لر نه کدر لو اول کیجه صبحه دك هزار قیل و قاله و فکر و
 خیال الله قرار تدر منع کردن **خار پشت حیوانات را از نفیر عام و تدبیر**
فرستادن رسول از طرف قبایل انعام وقتی فالق الاضباح مصباح
 صباحی باندردی و رواخک نیلی پیراهن التونه باندردی و دریای
 محیط کردن امواج انوار له چالقبوب ماهک سیمز و ورقن کنار ده
 رنجیر که کشانله بسته ایکن و انجک زرین صندلی لری لجه ماده نوردن
 یلککلله پیوسته ایکن تلامع بحر مواجد کسته اولدی کمی قرایه اتدی
 و تراکم مواجدن شکسته اولوب کمی دریایه باتدی کویا که نهنگ
 افتاب در نشان دم زنان و آتش افشان ایرب جمله سن یوتدی شب
 دیجوردن اثر قالمیوب روز روشن نهادك انواری عالمی طوتدی
 چون فلک جیب کوه و دام داشت از تازوی صبح پر زرکشت
 خلاق عالم بنیانی یغمائی شور در سینه بامتتائی

ذریات بشردن اول مختدین و کربت کشیده اولن جانور لو خوا بکا هلزند
 قیام ایدوب نیه برین کلدلر هریری بر رای سقیم و بر فکر عقیم ایلوب
 بونی تدبیر قلدلر که قبایل حیواناته سراسر بو حال اعلام و نفیر عام ایدوب
 غلبه و از خام و جمعیت نامرله ملک داد بخشک حضور موفور السورنه
 برنجه جمهور اولوب وان لرا انسان الندن شکایتلر ایلده لودل و
 جانلرند کی داغ درد و محنت حکایتلر سوبلیه لرقطار قطار اولوب
 بویونلر نه رسن لوطقه ل و کلر لهرن یرلر چالوب باشلر نه حصیر لیر
 یقه لیر مکر که بر خار پشت اول مجلسه کاف کوفی و ملقب صوفی کبی
 سرفروایدب کلزار مشامده سیراننده حیوان اولوب بر کوشده نهان
 اولمشدی کریان مراقبه دن و خوقه محاسبدن باش چقاروب طائفه
 بهایه و اول قوم هایمدن یکا توجه ایدب ایتدی که ای یاران فی دل
 وای غمخوران لایعقل چون کار کرده مستعجل اولور سز بلور سز که
 الثانی سنة الرجز و الجمله من عمل الشیطان سزک بویهود تدبیر کردن
 و ناستوده تقریر کوزدن تنده هر مویم بر خار بلکه آهنین مسماره
 دوندی بنکه سید از عناده و صخر بلاد و دست دور اند کاه کوی و
 کاه چوکان اولوب بونجه مختلر و کربلر چکوب سر کرده ازا اولمشدر
 و انسان جورندن بغیر کباب و آشکه شراب اولوب عاجزونی درمان

قائم شد و راوشده وجودم هدف بهام بلا اولد و غی و قدم کسان و دوعنا
 اولد و غی من خالند نشان و درد نهامندن بیان یتر
 قرردی دودا آمدن وجودم بویادی کو که مهر و ماهی و دم
 پس مناسب بلکه واجب اولد که مقدمه ایچکوزدن بوش صاحب فرزند
 و بر لبیب خوش نیک اختیار اید با آستانه سعادت اشیانه شهریان و سنده
 سینه پادشاه کردون اقتدان طریق رسالتله کوندن سزا اول حضرتتک
 اعیان دولته و ارکان سلطنته احوال پر ملا لکری عرضه اید و ب
 کند و کن دوندن سز که پادشاه ملک خاطر عاظمی که بحر ز آخر در و طبع
 روشن جنابی که آفتاب عالم تاب در لی مع الله وقت لایسغنی فیه ملک
 مقرب و لاینبی مرسل موجب کاه توجه مباشرت غمر رزمه و کاه
 تفتح معاشرت خرم زمزمه اضطراب و انقلابدن خالی دکلدر کههی کارشان
 صحبتست و شکار کههی فکرشان روز و شب کارزار کاه تدبیر
 رسوم و آیین کاه فکر نظام ملک و دین لاجرم هر زمانه مزاحمه
 اغیار و مراجعت اهل دیار و متحمل اولمز لر بوسجندن دیشلدر که
 از تلون طبع پادشاهان و از تغیر خاطر شاهان همیشه برخدر باید
 بودن که کاه بسلامی بر بخند و کاه بدشنامی خلعتی بنخشند
 محک خرد آزمایش بود که معارذم و ستایش بود خردزان

محک کزین غبار بدانند نفوذ سخن را عیار زیر آبی آدم طوایف حیوانات
 عالم ایچنده سز که خصوص کوزده غیر یلردن آرتقدرو سزا اولان تکلیفات
 و تمیلات شاقه حق بود که آخر لده یوقدر و خطاب ربانی و کتاب
 سبحانی حکمجه سز که از رو کوزده مالکیت دعواس دخی ایدر لر و سزی
 کند و لر اطاعت و خدمت و طاعت ایچون مخلوق اولدی دیر لر پس دیوان
 سلطانی و حکمیه خاقانی ده تقدیم شکایت سز که در وابتدای عرض نکات
 سز که طرف کردن بیکر کدر اگر مقصود کز حصوله موصول اولاسایر طوایف
 حیواناته دخی شکایتیه یول اولا پس جمله حیوانات خارشته تدبیر
 معقول و ارشادنی مقبول طوایف فرسیدن یکا متوجه اولد که جناب
 سعادت مای مرجع مآرب و مطالبادی اول سبیدن کنیت شریفی اصحاب
 همت و ارباب نمت ایچنده ابوطالبایدی و مبارزان میدان شجاعت
 و محارزان ارکان اطاعت ابوالضار و ابوالمدرك دیر لودی خلق کریم
 و لطف عظیم اسمادی علوقمته موصوف و سوجده کله معروفادی
 اصل سلبی و نسل اجلی پرورده اسماعیل بن خلیلی دی علیهم السلام
 الی ساعه القیام و جمال جمیلی نه هتکاه اولوالا بصارادی و صلیل
 نبی دلی دلیل که کشته کان اسفارادی ابرادی یوقنده و انیشده
 سیل دهمشتایدردی صمیلندن سیل بر عرق و لیسیدی و کیرار

بر قادی باران بچندن اشکار آسمان سم هیزان دم طیرادی
 وقت میدان مهر کرده و نسیادی و قبیلۀ هایلک سرداری و قوم
 میدان انعامک رئیس سردازی و سپهسالاری دی پس جمله دعا دهانن
 اجوب ایتدلر خاجدا و ندمکرت مآبدن شهر یاردار بخش معدلت
 نصابه بر رسول مغضبان و خوش بیان ارسال اولنوب بوستم دیدن لر لک
 و اله کشیدن لرک احوالی نقیر و قطیر عرض اولسون دیر لر **تفرس نمودن**
فرس در امر رسالت و احالت از حالت بر کرده اش صاحب عدالت
 فرس داخلی اول تدبیر مطاوعت و متابعت اتدی و بوامن مباشرت
 کو ستر بمنزلنه مراجعت ایلدی وزیر اشتم بویوردیکه قبایل ذوات
 الخاف و طوائف بنی القرن دعوت ایدوب ترتیب دیوان شاهی
 و تنین بارگاه پادشاهی فلا شتر دخی امر سلطانی و فرمان خاقانی
 هر نه ایسه بیر نه کتوردی و جمیع میر و سپاهی و رعایای شهریاره
 عرض ایلوب کندوسی کچوب صدر و زارت و توردی فرساتیدی
 ای اشتر سلیم القلب و صاحب وقار رسالت امر ندی کی تعیین و اختیار
 اتدک و بو خدمته ارساله نذک از نه قرار اتدک که رسالت امر خطیر
 و مصلحت پر توفیر شرط دیانت و حفظ امانت برله موصوف و فصاحت
 لسان و ملاححت بیانله معروف و حسن و جانت و لطف بداهتله مکرم

فضل و کمال و قفا قتلۀ مسلم کر کرد
 و شر اوله و زمعانی لیسریسته و محکم دهانی دمنده
 ایدمک ستر فن و ناش اولانینسان و دیر یاوش کهر باش
 شرا ایتدی حضرت شهر یار جمله دن دانا و اعلم و رای منیری و فکر
 ضمیری جبط و خطادن اسلام در بهایر و حشی و اهلی و انعام فرعی و
 اصلی بر جمله خالک پای سلطانی یر و ستر سعادت بخش خاقانی یر یوز لر
 سور یوکلمش لرد راوشده ذوات الحافرن استرو و خوش و طوایف
 بنی القرن دن کا و و جاموس و میش و بز و اهو او زرافه حاضر لرد و امر
 پادشاهی یر و اشارت شاهی یر ناظر لرد و منتظر لرد رهبری
 از شاه یک اشارت و زمن بسر و دیدن دیوب طور لر فرساتیدی
 استرا کر چه کم اهل اختیار یاننده کیتی ابو المختار در و مرکب اصحاب ذوی
 الا فکار در صحرائی فی ابده باد صر صرد و بیدای پرتابده مرغ سمندر در
 و نشیب مختده آب روان و فرا ز شدن مار دوان در جاز و شمایل و
 پری پیکر در و دور بین و تیز نظر در صبر و تحملۀ و دل و غیرت و همتده
 و مثال در قدر سرعت قضا و و چرخ سیران طریدندن طور
 یعفور ماه دوران زمین پیمافلاک سم که کشان دم نشان نفلی
 ماه و میخی انجم اما تبارضایع اتمش بد کهر در و متلون طبع و سرکش و خن

سرد را اول سبیدن اصحاب حکمت و ارباب تجربه کاگاه ابوقضاعه و کاه
ابوالاخطل و کاه ابوالملعون دیر در رسالت لایق و خبری که مستحق دکلدر
خردخی اگر چه که حول و بار بردار و صاحب تمکین و وقار در مرکب صلحا و
خدمتکار فقرادر لاجرم ارباب قدم و اصحاب خدمت ایچند اول سبیدن
مکرم و محترم در مسکن خراکچه تیغز است چون بارهی کشد غریز است
و کار و جیاد یاننده کینتی بوسا و بوزیارد رکن زیاد بلا دله معروف
و حمو و بلا هتله موصوفدر کوکلی و لما یحق یوز بیک ابرام و اقامتک
قولق کوکله اوردر و خاطر می استمایک براد فی منزل کمدین یا اغراطه اوردر
گاه اودنم و کاه موده در اول — دون و کون قهرله قوده در اول
نهایتده بد خطایل و منکر الصوت و کرب الشیایلدرد کا قال الله تعالی ان انک
الاصوات لصوت الحیر و قال رسول الله صلی الله علیه و سلم انا سمعتم بناح
الکلاب و نهیق الحمار من اللیل فعود والله من الشیطان الرجیم فانها رات
شیطانا پس بومعقول شخصی رسالده ادخال معقول و پادشا هله ارسال
مقبول دکلدر خرکوش دخی اگر چه که سلیم طبع و خلیم نهاد و صاحب
هوش در و مقبول طوایف و هوش در لکن خوف و هراس غالب بر مغلوب
و خشی جانور در خصوص اهل فرس ایچند آدی خرکوش در بوسبیدن
حوادث عالمه کوز قولاغ اولب هر زمانده صاحب کمین در و غم و اند

غیر امین در او یوسه خشیله او یور او یانسه دهمشله طورر و خاتونسلر
کبی حیض کورر و لماصل طبعدن انوشت و فراخدن خوشت وارد در رسالت
قوی لمره فاضل و هنرمند کامل کر کدر و اول که بنی القرن در کاود را کر چه
کیم شدیده القوه و کثیر المنفعه در و هر بزرگ جالی ماه تابانه و قرونی اهل
صفت کمانه بکرز و بعض سنک خفنده صفراء فاقع لونها تسرا لناظرین
بویور لشدرد و آدم نبی علیه السلام خدمت امتشدر و باب زراعتده
و روی رضی عنانده قوی همت امتشدر قال موسی لقومه ان الله ینامرکم
ان تدبجوا بقرة برله شرف بولشدرد و حضور موسی عم لحنک بریان سیله
فینا ضرب ایلک سبب حیاتا و لشدرد اما لطف طبعله معروف و حسن خلقله
موصوف دکلدر و جل همین خورد و خوابه مصر و قدر و کل نعمتی اکل و شربه
مشعوقدر بوسبیدن عبدالبطر اولشدرد و بین الخلا یقصر و خسامت
مت و شر و بلا هتله شهرت بولشدرد و اولکه جاموسدر اگر چه اهل وقاردر
و اهل نامور لکن زیاده کران جان مهلوسدر و قبیح الیقا و میخوسدر
بود کلو غظم جسامت و کبر ضخامتله نه کرمیانه نهادنده طاقت و نه سرمایشه
جاننده قدرت وارد در هر زمانده اسیر آب و کل بر حیران لایعقل و بر شخص
باطلدر کوسفندک دخی اگر چه کیم نفسنده تسلیم و سلامت غایلدرد و احوال و
اطواری سرحله بی مسالدر و طینتی پاک و طلعتی تابناک فرخنده خوی و

تابنده روی در نهادهای لطافت و بنیادی لطافت از در اما ذرات آدم
انك تساؤل لحر و شحنة زیاد محریص و معتاد در اول جهت ن طبعن خوف
خشیت و روی و دشت غالباً و لوب غایتده مغلوب نهاد در ادنی سنه دن
اور کر و جزئی قضیه دن بلکه حتی ثانیك طلوع عن کور سه طاقت کتور من
نهایتده ترطیع و نازك مزاج در شدت سرمای وحدت کرمائی کو تور من بر دخی
اگر چه کوسفند نسبت دلیر در اما غایتده شیر در دنی نو اسیرت و لو بند
سریرت در سودائی مشرب و هر جای می دهد در جان با طبیعت و رقا ص صفت
در کونیده ناز و خوانند بدانند را آه و دخی اگر چه که مدوح ظریفنا
و مقبول عرفاد در کل حکمتدن مقله دید سی شب عبرتی سیمه لفتش در و نور
قدرتدن صفحه ناصیه می جمع متورکی و سیمه لفتش در **ملوئفنه**
مدام افمی یکدن هر بر نیک صدق کوی پر مهره مار
همیشه سبیل ترا و تلمقدن قونك نافه سی پر مشك تا تار
کاشه دید لری بخار سموم افاعی بر له باز هر حیوانی دن حقّه تریا کدر
کیش نافه لری مختوم ختامه مسك بر له مهر سلیمان کبی فرخنا کدر **ملوئفنه**
ثر یا منزلت جمع پریشان تسرا ناظر بر نازك ایشان بملک چین
هریک تاجدار است خرامان باقیای ذرنگار است کردنی چون
تیغ شاه افراخته غم چون ناو کاناخته میدانك

و پوین و منکام های و هوین هر بری مانده باد صرصر و مرغ تیز پر در
صعود فرا زده دعای مظلومدن سریع هبوط نشیده قضاء مختوم کبی
بدیع بیت نکال اجل المقدور فی کل مهیط و کال العمل المبرور فی کل معرج **نظم**
شتابد سوی بستی چو قضای آسمان کراید سوی بالا چون دعای استجاب
اما عفا طبع و کردن کش و هر جای صفت و پری و شد در خیران صفت
و مجذوب و سیرت در بوسیدن رجال الغیبه مصاحبتی و اهل ریاضتله
مناسبتی وارد در و عرق ناسد از نراتی دیکله مشهور در پس بونك کبی
خدمتلدن اول مغدور در زرافه دخی اگر چه کیم کریم الخلق حسن النظر در
و فرخنده خصال و پری پیکر در رفعتده سیرن آسمانه فراز و سخاوتدن دستن
احسانه در ازاتش در طبیعتده ناسر و تود و نفرس و تعبد وارد را متا
نهادنده نجلد و نفر دیو قدر و خاطر ند و تحیر و تردد چو قدر اطواری
مؤتلف و اخلاقی مختلف در شول سببدنکه انسانی کبی در زنده و کمی چرند
در جندی ضیع جشی در و جدسی نافه و حشی در و اخی بقره اخفشی در
بوجهتدن لسان عربی کیتی ام عیسی در و زبان فرسده نامی اشکر و پلنگدر
راه رسالتك چوق فراز و نشیبی و زی حدانور عجیبی او نور زرافه ده اول
اول امر پای دراز و رای نیاز یو قدر مقتضای عقل و متغای نقل
او در کم بومصلحتده شدن معتد و قایلنرا بچند خدمتکدن معتقد

کمنه کورنر که نهاد کسلیم و فواد کسلیم در حشمت و وقار و سکون و
اصطبار استی من مسافر حجاز و شام و در هر خج اسلام من اموردیده
و کار از موده سن هر یرده حرم و غزمک پر همت در و تکار و کردار ک
مایه حکمت را و لولردیشلرد که ارسل حکما و لا توصیه **نظم**
زانفاس نسیم تو بهر باب انفاس مسیح زن کی باب
نثر فلا بد جواهر معانی و فواید لالی سبع المثانی سنک کوش و کرد نکه
زواها انجم کبی تابند و بسته در و زبور و کهر قدر و فضایل و در
غیر لطف و شمایل بر له سراتاپا وجود پر جودک مشکلها کل کرد و
کبی آراسته و پیراسته در حضرت حق سبحانه جمله حیوانات ایچنده
سنی افراد بال ذکر له تکریم اتمشدر و غیر عالمیانی عذات و کی محله
سما و ارض از ره سنی تقدیم ایلمشدر رحبت قافلا نیظرون الی الی لیل
کیف خلقت و الی السماء کیف رفعت و الی الجبال کیف نصبت و الی الارض
کیف سطحت و الحاصل بین الخلائق مقلده و بابا اهتمام من مقید سن
بو خصوصه جلالک علی غار بک دیوب زمام اختیاری رای جهان پیمال
النه و یردک که جتنی لریاد شاهنک مجلس شریفه و موقف ضیفه و ارب
بر بولک ستم دین لروا که کشید لوطرفدن فی امداد خامه زیان
آور و بی اعداد نامه سخن کستر او که شکایت حال پر ملال در و حکایت

نثر

46
در دما فی البالد صورت اجل و معنی کمال از ره اسی عهد سندن کله **نظم**
اگر چه هر برایشه آر کی کرد ایشی با شرمغه سرور کر کرد
یوزک دزمک کلور هر برهنردن خیر و مومدن یوق لعل و زردن
وقتی که فی س جوارا شتر سلیم نهادی روغن ملا عقله یا غلادی و حبل
ملا یتله یا غلادی اشتر دخی سمعا و طاعة دیوب عبودیت مقامنده
یوزن یر سور دی هماندم خدمت کمرن آکی ردن بغلابن یولیر اغن کوردی
رسیدن اشتر بطریق رسالت از طرف بهایم هایم صفت بدیوان
وزیر نصفت نصاب و تعرض نمودن حجاب و عذر جواب وی
بجمل الخطاب بر بصددم که ظلمات لیل قبر کون غضنفر کرونک و هندن
اشتران کسسته مهار و شکسته قطار کبی اطراف کوه و هامونه طاغشدری
و شکاف کاف کوه فلك شکو هندن انوار سخطه و راید و بشول کوهادر
پیکر شتر سر مست کبی کف افشان اولوب غم میدان سپهر قلمشدری **لؤلؤه**
کور نلر صبح لامع کو ما جندن صانور لوتیغ هندی چقدی قندن
یری شمس مفضل من حال بر وقه کالاح جمر من خلال رساد
اشتر سر مست شهر جبر اباد کلو بدیوان آصف نصفت نهاده او غلادی
هماندم لاؤالی و اردوستانی کردار نیر سرش و نه دستور حضرت دستورک
حضور موفور التور و نه متوجه اولدی اطرافدن حجاب و نواب

یوکر و شوب ایتدلرهای کستاح فی ادب و سرمست پر شور و شغب نه
رای مشورت و نه طلب اجازت دیوانه می سن و این و دانشدن بیکانه می سن
اشبو صحنی سر محکمه چون و چرا در نه محل علف و چرا دیوان خانه آصفت
دوران و دارالسلام دستور حکمران در پس بونی دو اخوری می صاندک
یخسه بریا بان خالی می گمان اندک آخر بوطور نلر صنور طاشی و بوا و تور نلر
اشک باشی کدر اما طول قامت کدن و جسامت و ضحامت کدن بومقوله
امر جدا مستبعد کدر که کل طویل الحق کلام در محقق و امر در مصدق
الحق سنک قامت چونونکدن حالت جنونک معلوم و هیئات ناموزونکدن
نقصان عقل رهنمونک مفهوم در درخت بی بار کجی بانه اولاش سن
و جانور وحشی کجی طاعن کلهش سن **نظم**
تیکه بر جای بزرگان توان زد بکلاف مکر اسباب بزرگی همه ازاده کی
اشترایتدی ای بواب کامکار وای حجاب نامدار نبستمندی دل
حیل ن لای عقلی مغدور و بویورک العذر عند کرام الناس مقبول که
قصر ادم زاد دن و اول طایفه فی اددن عقلم نیمه و جانم سراسمه اولمش **نظم**
شب و روز در محنت اندهم زهر نوع خود را دلی می دهم
ملا تم بسفاقت مکر که محنت و درد بداد جل ز ما مبدست جز آن
نثر مثل مشهور و نکته مغدور در که مریک ایتشلر نه عجب تند و نیز هوار
سلو

سبک خیز و لمش سن ایتشکه بزلنکچر بلور بلی تاز یانه درد و غم که زبانه
آتش المدر هر افسرده نهادی باد سبک رفتار کجی پیک و بویان و مار و
دوان ایلر بلکه ایام و داع و هنکام سماعده بوبیتی استماع آتش سن **نظم**
شتر اچو شور و شغب سراسست اگر آدمی را نباشد خراست
بن درد منداوان و پر کنده بیجان نک روز کار جفا کار و سپهر محنت
مدار انسان الندن جانته نداود لوبصوب جکی بن طغیشد ردیدم فری
کریان و سینه فری بریان ایدو بغیر فری خون ایلمشدر الحق ذریات
بشر کثرت اسباب اقتدار و انتصار له و عدد عدد افتخار و استکبار له
شویله مغرور و مکور لردر که قطعا بزی کوز لرنه کوستر نلر **نظم**
باسباب شوکت چنان غمرا اند که افلاک در چشم شان ذنه اند
اجماله مجالز یوقدر تفصیل حاله قاندن **نظم**
شکایت غم و محنت نه آن حدیث درازست که شیه زیباشن بصد رساله بر آید
لکن ما لایدرک کله لایدرک کله موجب جه قدرت ال ویرد کچه حالن
اغلا یو و بغیر من طغلا یو بو آستانیه کلدک لایحنا لله الجهر
بالشؤن من القول الا من ظلم زیرا بزم دیدن لرتواقرا اثار و توان تر
اخیار له یقینا معلوم و مفهوم اولدیکه وزیر مکرمت شعارک
و آصف نصف دثارک باب سیادت مائی کمنه نک یوزنه سد و آستانه

سعادت آشیانه سندن بر فقیر ددا و لما ز مش لاجرم جانم درمان
 و ستن مراد بخشیدن احسان او مه کلدك مقتضای قوت و مبتغای
 مروت اولدر که سر لردن دخی یا قدن دوشمشری دست گیر و راه خدمت
 آصفی دلیل و مشیرا و لوب جالزه مرحمت و عرض مقصود همه تاینز که
 النَّارِ يَرْحَمُ مَنْ فِي قَلْبِهِ نَارٌ وَالرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَنُ اکر چه که هر حاله کشتی
 رنبدن راضی گردانما اهل احتیاج اولان کارند مقتضای
 کر کرد و برایش مراد کن ترک عمل ابطال املد و الزام حلالدر ^{مقتضای} **بیت**
 نرجوا النجات ولم تسلك مسالكه ازل السفينة لا تجری علی الیس
 پس حاجلر شویله که رسوم و آیینلری و تعلیم و تلقین لری دشرک
 او که دوشوب آصف نصف نضا بک باکا جهان پناه نه الوب کلدلر
 وقتی که اشتر بر قاج قدم ایلر و یورودی کوردیکه بر بارگاه عالی
 و بر قصر جنت حوالی در که قبه سیمینی کمی که کشانه بسته و کمی
 زرینی هلال آسمانه پیوسته سقف رفوعی فلکدن اعلی فرش مطبوعی
 عرشه بهشت علیا مانند بیت معمور در دیواری نور علی نور تحریر
 لاجوز دطاقی ورقه مشکین رواقی خط غدار یار کبی حایل کردن
 افاق و تعوید بند جاز عشاق **لؤلؤ**
 روشن آتش مشاعل نوری سقف رفوع و بیت معموری

ایلمش ماه نو قدینی کمی که اولادر کهینه خلقه زر
 بر عالمی دیوان و مزاجه انس و جاندر **لؤلؤ** **مصرع**
 که کورسه او نوده دیون سیلیمان **نثر** هماندم شتر آشفته کار مستانه وار
 وزیر نختیار او کند فرق عبودیتی خالک مدله اورب و چهره خدمتی
 فرش مسکته سوریدوی و مولی بر له غبار و خشتی اور تا دن
 رفته ایدوب سخن میدانه کردی و الماس زبانه در بیانی سفته قلوب
 سلك الفاظ و معانی به جواهر براءت و ابلاغ غنله نظم و انتظام
 و یردی حسن عبارت و لطف استعارتله موسی و اید بیضا کوستودی
 و تقریر مراد و تصویر مافی الفوا و له عیسی کردار دم احیا عمر منه
 قلدی یعنی اولا وزیر دعا لروثنا لرایلدی ثاینا قضه پر غصه سن
 و حکایتن سوبلادی ایتدی بزنده قبیله بهایم هایر رسالت لایحون
 حضرت ملک داد بخشك آستانه سعادت آشیانه سته و سده
 سیادت نشانه سته کوندردی که مدت مدید و عهد بعید در که بر آیق
 زمان و طوارق حد ثاتدن کف زلفت شاه و ظل جمایت پادشاهی دنیا
 ایدمشورد **بیت** ستم لذیان عدل را سودازو خدا راضی و خلق
 خوشنودانو روز کار فرخنده آثار نده و ایام تابند اطوار نده
 هیچ بر طالع بر نطو ملک خلقه باین دست تعذی بر له قافعه و تادر

نظم

دکدر هیچ برستمکار بر فقیرک ساخت حرمند یکا چشم فساد له
 بقاغه مباشر دکدر هرز مانده ذات مکرمت منقانی جاده قویم و صراط
 مستقیم از ره ثابت قدم در قریب و بعید و احرار و عبید و موافق
 در یغدن غریق انواع نغم و مرهون احسان و کرم در رای جهات
 آراسته و ضمیر مشکل کشاسته که مطرح انوار تابدات الهی
 و مهبط آثار غایات نامشاهد رجال عالم و کار بنو آدم کون کبی
 ذره ذره روشنند **نظم** مشرف غیب بدیوان ضمیر تا امروز
 از ولایت عدم نوحه فرآورد بهترین صورت اندیشه اخلاص بود
 زان تصور که خرد در دل مانا آورد پس دور عدلت سلطانی و زمان
 مکرمت خاقانی در بر طائفه ییروسا مان و قبیله کم آنار و فی زیان
 دست مکاید ذریات بشردن و طرح عواید شور و شردن هر زمانده
 پایمال محنت و غم و اسیر قید و بند عالم اولق نمر وادرنه بی جسم و
 خجایت اولد و غمزدن یا نلرنه بر ذره عنایت وارد رونه جان لرنه
 بر رفته حیات وارد ردون و کون بر بیچاره لوله عداوت و کدورت
 و قساوت از ره اولب تکلیفات مالا بطاقله و تحمیلات پر شقا و
 شقاقله عذاب اید **ربیعیت** خاکمانی زاده ز آدمی اند
 دو کانی بگوهر آدمی اند و الحاصل نه عداوت لرنیک بسوی

نورانی

معین و نه اذیت لرنیک موجب مین و طائفه مردنه انلرده که دست و پای اقتدار
 واردی شول وادی هادی لره فمارا تدر که اگر ففور فور آیدنه
 اسکندر ی بر له اول یکا کذرا یلیه انک ظلماتندن جانلرن کنار خلاصه
 اخراج ایتنه لر و اول برآدی و بوای یی باشلرن الوب کتدر که قبا ایل
 مقول و غول دلیل شمس خاوری ایله ملخنده سفر قلنه انک عقیات
 بزکاتندن سلامت یقاسنه چقایسه **نظم**
 نه مرغ اندر و دید یک قطرب نه غول اندر و بوده فرزند باب
 در بخش بخرم و فریاد نه در هیچ جنبه جز یاد نه
 آتش تابا آفتابدن صخر چرخ برین و طبق سفر زمین تابه مثال
 شویله تفسیده اولور که نور زمین و آسمان جدی و حمل کبی
 انده تابه مثال بریان اولوب قبقره یانرو الحاصل بودرد و
 مختدن طائفه درنده نک بر نیچه سی خون انسانه آتش سرب
 اول صحرای لره صحر صهارده دش بلر لر و قبیله چرنه لردن
 بر نیچه سی دخی بو از نویله سایه صفت انلر که ارد نیچه یلرله و پرند لر
 دخی بو هواده سر کرمانلردن روانلر که فرمماند لردن حضرت حق
 یوزا و رب زار و خیل نلردن نه طائفه حیوانات دکل انسانک
 دست بیدادندن معدنیاتک دخی بغری خون و سینه سی بحر و رح

صفحه بار
 کلمات آید
 و آتش زنده

و حکمی باغ دارد و وانکه ظلم و فساد ندن نباتک کو حقیق و مشرور
 و عمری چو ریش و یوز لری یخ دیلمش سر جله خوار و زار در هر
 درخت پورک و بار و شاخ داری کور سلا و راق و انار می بولوب
 را بر اصلعه دوند در **نظم** نه دل لرنه مروت نه یوز لرنه حیا
 نه تن لرنه قوت نه جان لرنه صفا حایا درگاه جهان پناه
 شهر یاریدن و بارگاه کرد و نداشت به جهان داریدن سائیم
 عطف و رحمت استنای امید نه و شمائم حمایت و همت استشامی
 رجاسنه یوز سور یو کلک **بیت** از تابا قبا بولد نه چه غم خوریم
 چو زبایان لطف تو باشد پناه ما وزیر ایتدی شکایت کر معلوم
 و حکایت کر مغرور اولدی انشاء الله الرحمن حضرت خداوند کار
 معدلت شعار و جناب شهر یار مکرمت دتارده احوال پر ملا لکری بروقت
 شریف و ساعت لطیفه فرستله و التفات سلطانین رخسته
 عرضه ایلم **نظم** هر که فرست کنذا قدام کار کومنج از دل
 کرافتی خوار و زار مقرر در که زحمت آب و کلدن و محنت طی نماز لدن
 دست و پایک سوده و نند فرسوده اولمش در بر ایکی کون بر مرغزار
 آب بهشت آتارده و بر سبزم زار خرم دایره آسوده اولوب
 استراحت ایله تا بند افی بو واقع دشارده و بوکار زنی هنجارده

علی ما هو المهدی و جهد ایلم **عریضه** کردن وزیر احوال حیوانات
بملک داد بخش مملکی الصفات و مشاوره نمودن شاه جم منزلت
یا عیان دولت و ارکان ملت الفیه اصفه نصف نصاب شهر یار معدلت
 جناب بروقت هایوز ساعت میبونده رسول بهایمک یعنی شترهایمک
 استغاثه و فریاد و دست انساندن چکد کوری ظلم و سیدادن عرضه ایلدی
 و لجنه عاطفت سلطانیدن حیواناتک طلبا مداد و جمله ملون و مقصود نهادن
 بیان اتدی پادشاه ایتدی بوا مر خطیر و بوکار نا کریر محل تا مل و تفکر و مقام
 تمهل و تدبیر نه جای تغافل و تهوورد وزیرا اگر انساندر و کور سیر حیواندر
 مابینمده جنیت مفقود و حکم و حکومت مسدود در پسر اعیان مملکت و ارکان
 دین و ملت جمله جمع اولوب بویا به مشاوره و مباحثه و محاوره قلنسونه که
 من تفکر فی العواقب امر من العوالم خصوصاً منکام حکومتده و ایام **نظم**
 از اللیب اذ اعلق امره رتق الامور مناظر او مشاد را
 و احمل الجاهل یستبد برایه و تراه بعسف الامور مخاطرا
 فلا بد بویا به اربابا الباب بویور مشلور که هر که اساس کار فی قواعد
 افکار له بسته قلدی کار ادر فی بنیاد افلاکله پیوسته قلدی کچه که
 لا راد لقضایه موجب **نظم** هر آتش که دست قضا بر فروخت
 همه فکر و تدبیرها را بسوخت یعنی اذ اجاء القضاء ضاق القضاء

نظم

ولی ما تشاور قراماهما لله بوسبیدن دیشلر ذک بئیس الاستعداد
 الاستبداد **نظم** مکن در امور حکمت شتاب ز راه ثانی غنا قی بر متاب
 که صد خون بیکدم توان ریختن و گشتن توان بر آنکسختن
 الحق اتحاد را و اتحاد اموال ظاهر را باب درایت و نصیر اصحاب هدایت در
بیتین اندک اندک بهم شود بسیار دانه دانه است غله در انباز
 و قطر علی قطر اذا انفتحت نهر و نهر علی نهر اذا اجتمعت بحر
 پس وزیر نامدار فرمان شهر یار باشد و رب اختیار و باره و علما ذوی
 الافتخار و حوزه مکتولند ما و لان فیلسوفله و دایه مملکت ندم کی
 اولان صاحب و قوفله برنا و پیرامیر و فقیر سر جمله صلا ایدوب دیوان
 سلطانی به و خالک پای خاقانی به جمع ایلدی چون آیین و ارکان و ترتیب
 دیوان و تزیین ایوان و ترنج میدان هر نه ایه بر لورنه کلدی شهریار
 معدلت شعار دخی تحت زنگارنه کچور اشراف و ساداته و اصحاب بهر سوم
 عاداته بار عام و یردی حجاب دیوانی و نواب سلطانی انلره پیش رو لک
 و رهبر لک کوستروب جمله سن ترتیب خاص و تعیین اختصاص از ره حضور
 شهر یاره الوب و اردی هر بری آداب شاه و قانون پادشاهی بهر چنجه
 دعا لرونلر ایدب وزیر صاحب تدبیر لک اشارت بشارت غامسی و فقنجه
 مقام ملومقمانده قمر اادی جمله سی حیرت قهایت سلطانیدن و دهمت

حالت دیوانی دن مانند ابر سرفرواید و بفرمان شاه جهانیه کوز قولاغ اولب
 طور دلدلر ارجا خطاع و حکم واجب الا بتاع نه وجهاله صادر اولاد یوب
 سر جمله پای تحت شهر یاریدن یکایوزا و ردلر و حاجیلر قول قول برالدن
 دعادهما نراچوب و ننا کوهر لریز ماچوب ایتدلر **نظم**
 ای جهانگیر و جهان بخش که در حکم ازل سلطنت تا بابد بر تو مقرر شده است
 مژ بر دین بدخواه تو بیکاز گشته آب در خنجر تو چو خنجر شده است
 ذره از عدل تو یا مهر مقابل گشته زرد و زان تو با سنک بر ابر شده است
 صبح بهر تو دعای سحر می خواند و میدد بدعای سحر این فتح میسر شده است
 باد در قبضه حکمت باید مملکت خالک کاب در جان بداندیش تراذر شده است
 پس ساعت لطیف و بروقت خفیفدن صکره مانند آفتاب عالم تاب
 شهر یار عالی جناب دخی روی خندان و طلعت تابان بر له باشن قالدرب
 حاضر اولان علما، کرامه و امراء عظامه مل عندکم من علمه فتح جو لنا
 دیوب حسن خطابا یلیوب ایتدی یا یاها الملاء افقونی فی امری ما کنت
 قاطعه امری حتی تشهدون بعد رسولها یمک ذریات آدمدن شکایت
 اند کلرن سوبلدی بو خصوص من تدبیر معقول و رای مقبول هر بریکوزه
 نه یوزدن طلوع ایدر سه نفیر و قطیر تقریر اولنق کر کردردی
 رسول کاینات و سید جمادات علیه التسلیما تا الصافیات و التهیات

الوافیات که قلب منوری و سینه مطهری اینها انوار ذات و صفات و جام
جهان نمای سراسر مکنونات ایکن هر مهمله اصحاب کرامی و اجاب غرامی بر لبه
رضوان الله علیهم اجمعین الی یوم الذین مشادن ایلردی و انزلک رای
جهان زار اسنه قایل اولوردی و اکثریای حق سراج اهل الجنة یحیی الذین
والسنة عمر الفاروقک رای منیر یازم نازل اولوردی و حضرت سرور
بو یورد که الحق نطق علی السان عمر رضی الله عنه ما طلع الشمس والقمر **رای بر دین**
در حضور شهریار روی زمین وقتی که شهریار خورشید خباب خطاب
مستطاب بنی تمام ایلدی و ضمیر منیرک عقد شدند سو یلیدی مگر که بر جوان
هوشمند خوش خصال جسته منظر و فرخنده جمال مبارک طلعت و فرخنده قالی
بیاغ خرمی زیبا نهالی غمزه مکی نجم نجات نامیه سندن تابان و پرتومهر
کبیلمه سیادت جهر سندن فروزان ایدی عطار کردار و بر حضرت شهریار و
مشتی وار وزیر کهاین خداوند کار ایدی مقابله پادشاه سرفروا و بر
او تور مشدی و مقام خدمتدهال قاوشرب جولا ورمشدی هزار لطف و
ادب و شور و شقب برله زمین بوسید و کهنه جاودان باش
بخت شهر یاری کامران باش **فروزان از رختایوان شاهی**
مطیع حکمت از مه تا نما **رای جهان آرای شاهه معلوم در ضمیر**
منیر جهان کشای شهر شاهه منور مدر که بین الحق و الانس ابتداء عالم دن

یعنی خلقت ادمدن برو قاعده خلاف وجدال سنک عداوتله محصر
و جامه اعتساف و اختلا فطران خصوص متله معلوم در حالیا اگر حیواناتله
اولن معاملاتک تفتیش خصوص متله و تفحص حکومتنه شروع و مباشرت
اولنه محملدر که تعصب مصادرت فهمن این لر و نسبت و مفادرت
و همز ایلده لر دین عقلی رمدا یلر غرض
چون غرض ارترا و لور مشتمل مرض **عین تهمتله نظر برداخی در**
چشم تهمتله برداخی در **فعین الرضا من کل عیب کلیله**
و عین السخط بقدر المساویا پس عداوت دیرینه تاز لفسه
و خصوصت پیشینه فی ندان قلنسہ امانت عدل وادی خیانت و دیانت
فضل و رشادی جنایت اکیلر **چشم بداندیش که بر کزده باد**
عیب نماید هنرش در نظر **خصوصا شول طایفه خایفه**
که عقل و دانشدن بی بهره و جهل و بلاغت و دنا عتله شهره اولر
انلر و دعوائی فی معالری اصفاء و کلام لایعنی لونی میل و محابا ارباب
عقل و اصحاب نقل یا ننده فنون و جنودن معدود و سجون فنون دن
محسودیر **مده راه صاحب غرض پیش خویش بناخن مکن**
سینه خویش ریش که او جمله نیزک و مکر و فراست **برون**
دوستار و درون شریک **اطر عنک اهل القیمه فانهم یغضون**

الناس اليك ويغضونك الى الناس مهتر عالم وسرور بني آدم عليه
الصلوة والسلام الى ساعة القيام بويور مشدركه من حسن اسلام المرء
تركه مالا يغنيه وبعدين دخی بويور كه الفتنة نائمة لم نزل الله
من لقطها ماله بونبه كمترك وذره احقر كخاطر فاطر لونه خطور ايدن
اولدركه بونلوك خصوصندن باب حكومت سدود و تاب خصوصيت
مشدود قلنه واول طايقه يه دركاه سلطان يه وباركاه خاقاني يه يول
ويرليه نردن كدلر سه يه اول را يه كيده لروالي يومنا هذا نه عمل ايد
كدلر سه كير و ايله ايدن لى تا دامن عفت سلطنة انلارك نبرد مخاصمه
سندن كرد شامت قونيه وچهره عصمت عزود ولته اول طايقه نك
جدال و محاذر سندن غبار ندامت و غرامت و تورميه و شول حيواز
نادان سكران كه ذريات انساندن شكايه كمشدريوز ويرليه تا كيم
بزي ادب دخی بومقول امر نامعقول و فعل نامقبوله جزات و اقدام
اتيه و برپشور و ثغب دخی بويوزدن فكر نامقبوله مباشرت و
اهتمام كو سترميه **لوانه** كركن ذقت اتمك في ضرورت
بولورا غماضدن چوق كار صورت **رد كردن شهر را بختيار راى**
وزيرا و برخلاف صواب ديدن آن تدبير را پادشاه ايتدى بكا
بوراي تمام پسندين و كلام ميزان سنجيده كورندي زيرا هر كيم كه
ر

بظلم و فسادك قلع و قمعنه قدر قياوله و بر جور و غدارك دفع و رفعنه
استطاعتى اولا پس آند تهاون و تكاسل و اول محله تمهل و تفاقل
كو سترمك يا ضعفايمانندن و يا ميل طغيانندن اولور الايمان بضع
وسبعون شعبه اعلا فاكلمة لا اله الا الله وادناها امامه الاذى
عن الطريق انلركه قوم معدلت و اهل مكرمت و فضيلت دريؤ ثرون
على انفسهم ولو كان بهم خصاصة هر حكومته كه فاحكم بين الناس بالحق
ولا تتبع الهوى فحوا سنجه معاملت اولن و هر خصوصيته كه فاستقم
كما امرت موجب سنجه استقامت كو سترلن انك نتيجه سى سابقه منجر و عاقبتى
خاتمه منفى اولور راستى موجب سنجه رضاي خداست كس
نديدم كه كم شدن از ره راست خصوصاً كه كون و مكانده آوازه عدل و
دادله ندا انشا و لاوز و صحن جهانده صدای صلاح و سدادله صدا
ايلمش اولوز شمدى بر طائفه بيجاره و دست ظلمنى داددن سر كشته
واوان دركاه معدلت پناهمزده تظلم كو ستر بشفقت و مرحمت
ورافت همت اميد ز ايليه انلارى نو ميد و محروم و منعموم و مهموم
كوندرمك طريق فتوتدن دور و منذهب توتدن ميجور در وقتى كه
انوشروان عادللك و اول جهانمان كاملك دل روشن نهادنده
خريئات ظلم و نى داده و قوف كل حاصلا اتمك اميدى كو وعده باغلادى

وسابط وزدایله وروابط امرایله علاقه و بندی بسته اید و باول آتش
 قهرله مخرقه لاکبار اولان مجنونله علاج ایچون تدبیر زنجیر ایلدی
 تاجی و کلی و تفصیل و جمالی بنض اهل عالمه و امراض نهان حیوان و آدمه
 واقف اولب دارالشفاء عدل انوشیر و انیدن نوش دار و لر و جلا بجان
 پرورلایچون پس خلعت نام سلطنتی انا ولدت بر من انوشیر و ان العادل
 برله مطرزا ولدی و جرین آواز معدلق دامن اخر الزمانه دك ذکر جمیلله
 مشر زقادی **بیت** کردن عقل از هنر آزاد نیست هیچ هنر خوبتر از ادبیت
 هر نه دکل که سلامین ذوی الافتخار و خواقین اولی الاقدار سیاست و
 عنف لازمه یه یوزا ولی قدر رحمت و لطف واجد در تا کیم جمعیت لشکرو
 رعایایه و رعایت عامه بر ایایه سبب اولانته که حضرت عزت عزت سماوه
 و عمت الارض جیبی سید الانبیاء و سند الاصفیاء محمد المصطفی حقه علیه
 من السلیمان اوفاها و من التحیات اصفاها بویورر که فیمارحه من الله
 لت لهم و لو کنت فظا غلیظ القلب لا انقصوا من حوالک الابه **برای**
زدن وزیر دیگر در محضر شهریار دارکستر وقتی که پادشاه
 کامیا ب خطاب مستطابنی و جواب پر صوابنی آخر اتدی پس وزیر کوی
 چوکان صفت پای تحت سلطانیه با شاندر ب شاهک رای عالمه آراسته
 آفرین اتدی و جمله ارکان واعیان و اهل دیوان و ارباب قلم و اصحاب

علم جواب شهریاره تحسین ایلدی که کلام الملوك الملوك الکلام بعین ارکان
 دولت واعیان ملتدن بر صاحب صدر و عالی قدر که جوهر مزوهر معارف و ادبیه
 آراسته و در غرر شرافت و نسب و حسبیه پیراسته ایدی روی مسکنی خالت
 مدینه سورب و چهره عبودیتی تراب خدمته او رب حقه دهانتی دعاء شاه
 جهانله مانند صدف لولو و مثال نافه آهو معدن در خوشاب و در میخ
 تا بایلیو بایتدی **جها طور دقچه شاه شهریار اول سیر سلطنته تاجا اول**
اولد حش سعادتی زیرانک مراد آئینه دولته سوار اول
فلك دوندکچه سیراندکچه انجم طیکدر قطب و دران برقرار اول
فلك دوندکچه بر بنده افکنده بی مقدارک خامنه زبانی موی صفت
 بر دقیقه ضعیف عقده دار و بر لطیف کره گذار اتدی اگر احسان
 التفات شاهی و کر عنایت رخصت پادشاهی رفیقه مفاد ن اولوب
 و احلل عقده من لسان ن یفقه و اقوی موجبجه اول بند پر کردند
 خلاص کلی بولم عرض داشت نامه بیانده بر قاج نکته باریکله
 و بر نیجه معنی رقیقه سخنران اولم پادشاه ایتدی ای هنرمند
 نامدار هر چه بداری بیار که مجلس مشاوره نک حالی مستقبل و ماضی
 محاوره در و خیال مافی البالدن مذاکره در اجازت گفتار و رخصت
 عرض افکار اول و هله ده ویر لشدر پسر اول مرد صاحب فرمستک

ایتدی ای شهر یار روی زمین وای خلاصه خلق عالمین خفایای اسرار
جها و خبایای اطوار کون و مکان سلسله معلوم حضرت سلطان دوران
و مغرور خباب صاحب قران زماند پادشاه جهان یا ننده بداهتله روشن
و شهر یار انس و جن حضورنده حدس و تجربه یله معین در که بدو فطرت عالمین
حیوانات و آدم بینند مخلصیت و نفاق انیسیت مقرر در بونلر
مفساد احوالی و مکاسد افعالی صلاح پذیرا و لوق و عداوت ذاتی و خصوصیت
جبلی سو محبت و اخلاص له تبدیل و تغییر بولوق عقلا و نقلا بعید
کور نور سواء علیهم اندر تهم ام لم تنذرهم لایؤمنون بونلر بر
طایفه در که طبیعتلری از ره بجهول و همز ماندن هوای نفسانیت لر نه
مشغولدر بخوی بد در طبیعتی نشسته نه رود بخیر بوقت مرگ از دست
هؤلاء القوم لایکادون یفقهون حدیثا
باب کوثر و زمره سفید توان کرد کلیم بخت کسی را که یافتند سیاه
مبادا که انهم عن السمع لغزولون حکمیجه کلام پراهم تمام سلطانی کوش
هوش لر نه کیر میه بلکه ذرات آدمی دخی حکومت صاحب قرانی به رضا و یرمیه
نصیحتن فضیلت و حکومتن حصومه منجر اولاستکارا یدوب بوجانبه
استنکار و استحقار له نظر ایند لر حرمتن مذلت و استهانت و رفعتن مزیت
و استکانه مبتدل اولامهر عالم بویور مشد که لایحل للمؤمنان یدل

نفسه **بیت** چو یوقدر ایند رنولور دیکدن همین جبین قالور امکدن
حضرت حق و اول هادی مطلق قران قدیم رسول کریمه بویه خطاب
اتمشدر که ما انت بهادی العی عن ضلالتهم ان تسمع الا من یؤمن بایاتنا
فهم مسلمون اشبور ببولهایم که متخیر و هایم در سالت و عرض شکایت کلمشد
تشریف احسان پادشاهی تکریر انعام شاهنشاهی بر له نوازش اولنوب
ینه دیار نه کوند رلسون بر قاج کون دخی ارشاد صبر و توکل و دلالت فارغ و
تحمل قلنوب جنس و عدل و یرلسون انشاء الله الرحمن فی قریب الزمان
حضرت سلطانک بوبایدن قوی تدبیری و اهتمای و محکم تدارک تابعی
وارد **مصراع** آخر شوید روزی ازین غم بجان رها دینلسون حتی یوفیهم
الموت او یجعل الله لهم سبیلا **تقدیم نمودن وزیر اعظم برای**
دیکر ان در حضور قابض النور شاه جهان چونکه سوق کلام
بومقامه ایردی و زرای خاص و مقربان ذوی الاسر ایچده بر پر روشن
ضمیر و ارایدی نام شریفی منصفانصاف و دیانتله متصف **بیت**
پیش طبع غیطان در آی ملک ارای او مشکل غیبی و را ز آسمانی حل شد
بر وزیر خورشید معدلت ایدیکه لطف حمایتندن ولایت تمام معهور
و حسن رعایتندن رعیت علی الدوام سرور ایدی
الذین وال ملک منصوران من هیم والغر والمجد معدودان من شیم

الله سبحانه من فطر رافقه علی الوری جعل الارزاق فی قلبه برآصف جم
منزلتادی که زماننده رای جهان آراسی و تدبیر مشکل کشای واسطه سیله
اصحاب سعادت و احسان دامن امانه و اخراج شقاوت و طغیان سر
غروری کریبان باس و حرمانه چکشادی

آنکه در اقلیم مردی و جهان مردی هر کجا ملکیت دست و طبع او صاحبید است
و آنکه بر لوح دل پاکش نباید از دل اولین سطر ز تلقین سعادت ایجاد است
و آنکه دایم آستان در که اوقبله وار زایران کعبه مقصود دین را مقصد است
الحق عروس مملکت آنک زیبا طلاق و زینت اشفاق بر له روز شب و وضه
خبان کبی سراتاپا آراشده ایدی و مردوزن احسان و اکرامندن و انعام
عامندن منعم اولوب دایما حور و غلمان کبی سر جلاله اسایشده ادا لشکرو
رعایا و عامته بر ایاکمال نظم و نظام و حسن ارتباط و الیامده ایدی

بنده قلمش دی سخاسی آدمی لطفی معمور اتمشیدی عالمی
خدمتنده هر کیم اولسه خاک در کون کبی فلا که اندر مردی سر
صیحه فواش زمین فرشته آب دیردی کردون لیتنی کنت تراب

پس لباده بای تحت سلطانی بی بوسه و یرب ایتدی

ای پناه ملک و دولت ناصر شرع مبین شهر یار ربع منکوز خسر و روی زمین
قنه یا جوجینه یوق متدک کبی سدسید حیرتار بابینه یوق قاپک کبی حصن

ابر لطف نخرندن بحر و برادر خور مهر جود که نرسند ز ماه و نجم خوشه
خلقه بر بکله قلمک طوتنلر بلدیکم قدر ایچون بومرده الوثوق را و لحتلین
دامن چرخ و زمین و قله بر دیو کوی در مکتب نیر اندر شول ایکی فیاض استین
اول یسینک فبضی شخی در دیو اشیو یسینا بولک بر یاشار کچون قلو رکده وز میر

دو که سلم موت صابو سهند بر نخرچ آچقو تیرک کماندن عقاب آیین کین
آبر لطفک قلنه بر دم ملخ و در کت بیت اوله اول صافی شکر بویری شافی آنکیز
تاب مهر آتشین دم اور سه آر ها کبی هفت دریای کل اید یانه نه چرخ برین
کوشاد لدن کوم و داهلی بیاع علی هدم هوی صحر اولدی هوشیر غرین
بولسه دور آنکه رونق ملک کیم مصطفی فاکت رحمت یردی خلقه رب العالمین
ثابت اولد قچه منور در آنکجه آسمان اوله طایک شهر بادولت و سلطان دین
قدم غمرا تسک اولا اقبال و دولت اندر کبر مرا یسینک غمرو سعادت همنشین

الحمد لله الذی هدانا لهذا وما كنا لنهتدی لولا ان هدینا الله هدایت
سبحانی دلیل و مشیر و عنایت یردانی معین و نصیر اولبای نام دولت سلطانیه
و دوران صولت خاقانی د مخلصا الله تعالی ماثر ملک و سلطانیه بالعتن
و التکین و افاض علی العالمین ذوارق فضل و احسانه الی یوم الدین اراد احواء
علما و امرا و احوال اطوار غربا و فقرا ابتهاج مناهج عبودیتده و انتشار مناشیر
خدمتده متفرق و مختلفا ایکن لطایف حسن استمالت و عواطفین عدالتله

جاده استقامتده و سجادده استقامتده متفق و متواف در عواصف
قهر و سیاستله درخت پرشوك غی و طغیان سرن آسمانه ایر کور مشک
اصولیدن برکنده اولشدر و شیول خیول بر غلبت بر اینیان ظلم و
عداوت کاخ افلاکه چقمش ایکن خاکه برافکنده قلمشدر انحاء و
اجاء ولایت لطف و اعتنا و استمارله معور امتقاع و ارباع مملکت حیف
قطاع طریقیدن و خوف وصوص شیطنت فریقیدن امین اولب پر خضور
اولشدر ذلك فضل الله يؤتیة من یشاء

بعهد هایونت ای داد کر بعالم نما نند از تبا های اشر
امان در زمان بجدی رسید که منسوخ شد اسم و بند کلید
نه در شهر و بخوزنه در کوه و شست حیات در اندیشه کس نکشت
نکو داشتی اهل دستار را بتخصیص مفتی دین دار را
همه از توراضی درین شش جهات بحکم حکم بخش قاضی القضاة
الحمد لله علی تراذالالباء و تعاقب نهایه صحایف مصلحت سلطنتکه لطف
خرایف احسان و کر جمیع طوائف ایچون محزرا یکن پنچون عشق نامه
عبدلکله بعض بنده لک بنده غدن و قیدالمدن ازاد اولیه و سفی نعمت
و نه متکده قسمت نعم لطف و شیم جمله اهل رحمته مقرر ایکن ندن انعام
فضلکله بعض سایللک زهر مسئلت و قهر مندندن خلاص کلی بولب

دلشاد اولیه جوانی داهر انکس کو درین حضرت نیاز دارد
چنان باید که موری با سر موی نیاز دارد : بو استانه سعادت اشیانه اول حرم
جود و کرمد کلد رکه بر مور ضعیف یا بر عصفور نحیف کلوب اندن محروم میانه
کیده مرغ جانی در که جینه بود نه بجای رود که چینه بود
و بو عبته سیادت نشانه اول معدن احسان و سخا د کلد رکه بر فقیر حقیر
و بر درویش ناگزیر یوزا و ربعل مغوم و خاطری و برانه کیده
بروی خود در اطماع باز نتوان کرد چو باز شد بد رشتی فران نتوان کرد
سلمبیل ماطفت شاهی و زلال مکرمت پادشاهی نهقرات و نیل و
بهر موبت مسیل کبی و خوش و طیون و مبار و مون و مندول و سبیل
کر کدر تلر ترشنه فواد و هر محرق الا بکاد اندن مراد پنجه سیرابا ولا
و هر خشک نهاد و هر جان بی امداد اندن استعداد پنجه شادابا ولا
درمند به عشق اگر در رشتی با خلق جهان مکن در رشتی
ولا تنوای ابتغاء القوم اخلاف جنسیت و عدم انسیت کلامی دلیل
نا تمام درویشان غیر تاملر زیرا داین ابداعه جمله نک حکمی بر در
ناظر معنی اول لک یا ننده بصورتک تری ظاهر در کلام خودخی
بو حکما زره نا طقدرو بو متد علیه شاهد صادق قدر و ما من دابة
فی الارض ولا طائر یحتاجه الا امر امثالک خصوصاً زمان

ظهور خاتمه الانبیای و دوران خروج خاتمه الاصفیا حضرت محمد المصطفاه
 علیه الصلوة والسلام و علی سایر النبیین اکراما من روحن و حیوان
 جماد شرع مجتدی و دین احمدی یا ایمان کتور به مطیع و منقاد و احکام
 قرأت و حدیثه متابعت اید و به سیاحت حکام اهل اسلام معنادا و ملشردر
 نسبت دینیه قرن دشار و مسلک شرع مبین ده یولدا شلرا اولوب تسلیم و
 رضا ازن قرار ایلملشردر آیه انما المؤمنون اخوة فاصحاب این اخو یکم
 بود عایه برهان یتیر بر انصار اخا لظالما او مظلوما حدیثی حکمنجه
 تردد یوقدر که معاونت اخوان و مظاهره کائنا من کان لازم در
 اگر زمان قدیم ده رسوم حمیت جاهلیت و عموم سویت بلیت مقتضای
 و غلبه شفا و شفاق و کثرت حیل و نفاق متغایر بنجه بغض و عداوت
 مشتد و جدیت و قساوت ممتدا ولدیه عجب اولما از قبایل اوس و
 خزرج مابینده قرون بی شمار لیل و نهار محاصره و مجادله و مدافعه
 و مقاتله اولد قد نصکم حضرت حق و اول قادر مطلق جبین خطابنده
 و اکامنزل اولان کتاند بویر مشدر که و اذکرو نعمه الله علیکم اذ کنتم
 اعداء فالق بین قلوبکم فاصبحتم بنعمته اخوانا
 زکار بسته میندیش و دل شکسته مدار که آب چشمه حیوان درون تاریکیت
 و اول طایفه حیوانا ناک جلیتارن بغی و فساد غالب و مؤکدر

و طمندر

و طبیعتارن شقوت و عناد مشید اولب شمع قبولدن معزول و لرور
 و اصل فطرتلری ازده مجبول لرور دیک اول دخی جاده دشاددن و طریق
 سداددن دور در رسول رب العالمین یعنی حضرت محمد الامینه ایمان
 کتور دکلری و طاعت و انقیاد اذ کلری اول برهانه مناقض در و اول بیان
 معارضدر مانم یولودا لا و قد یولد علی فطره الاسلام
 چوب حقیر اگر ترتیب کنی جانی رود که بوسه که خسروان شود
 ابن یمنز مقطعمانده دیشدر که مصححار باب شرف باش که خورشید
 بارتوصحت که از سنک برآرد صحبت اثر خود بکند که چه خردمند
 با خود در ناموس بصدینک برآد مع هذا اهل حقیقت و قوم طریقت
 بویور مشدر که داد حق را قابلیت شرط نیست
 بلکه شرط قابلیت داد اوست و لو سلم که قابلیت شرط قبول
 اول و انزل طبیعتارنده قساوتدن فطر و عدول اولار باب
 قضایله اقامت مراسم رضایح ایلک هر زمانده لازمدر زیرا
 انزل تبلیغ احکامده سیرانیا از رنه عاز مدزنته که دیشدر
 مدار پندخوا از هیچ کس دریغ و بگو اگر چه از طرف مستمع بود تقصیر
 سحاب قطره باران زکوه و انکرفت اگر چه دودل خارا نمی کند تاثیر
 و شو که حسن و عریله و مداهنه و مبالغه انلاری دفع

و مکر و حیل و خدعه یوزندن سوز سویک سلاطین عظامه و
خوافین کرامه بلکه عامه اهل اسلامه جایز اولن لردن دکلدر
الحال خائن و المقدر کاین و هر نسنه که سرمایه غرور و پیرایه
کذب و ورور دایره ففوندن دور و قاعده مروتدن مجبور در
ان حسن العهد من الایمان هل جزاء احسان الا احسان هر کس که
تمنندن اوزن اعرا و خلاقی سخن فروش غله اغرا اید و پر کفت و کوی
و صاحب افسانه و سمر در همین شجره خلاف و دوخته صفا فافسانه
کجی ثمره رو لا یتق مصاحبت آذر در لهم فی الدنیا خزی و لهم فی الاخره
غذا بالیم صبح کا ذبک فی روی کدورت و دیجور در ای بسا صاحب
سرا و سپید بد رو غمی سیه کلیم شود صبح صادق همدی صفوت
نور در صبح صادق چو آیت افرازد لشکر نور هر طرف تازد
درخت صدق بلند و برومند اولور

زهو عالی درختی کر بلندی سود کردن کردان پایه او
بناز در بهشت عدن شاید اگر طونی بود همسایه او
درخت کذب پست و حقیر و پر کردند اولور
شاخ کدنی میوه بود ناخوش است مطبخیانرا آمد داتش است
ذمه اولیا کرام و فرقه اصفیا و عظام ایچنده مقام اعدا و

منزل بالاصد یقلد کدر بحمد الله و المنة که حضرت ملک داد بخش لغت ایمانله
منقنه و خلعت اسلامه مخترمدر نفس نفیس و نرکی و قلب شریفی صفا و روح
پرفروغی مجلا و سر مینو مجلا اولوب دیوان عدل و دادده و محکمه رشادده
کونوا قوامین بالقسط شهداء لله موجبه جاده مستقیم و سجادده شرع قوی
از نه تفحص احوال ستم دیکه کان ایل و فضل حصومتن و عدل حکومتده
ان الله نامر بالعدل و الاحسان حکمجه تقیث احکام که کشیدن کانت
قلور مرد باید که بر توان برد ورنه عالم پراز نسیم صباست
روز کار سعادت آثاری روز و شب امرای قرایض طاعانه و اتمام نوافل
عبادته و تلاوت قرآن و سیرت عفو و غفرانه و رفع ظلم و عدوانه
و دفع شر و عصیان مصر و قدر و هرگز سایر امل نامدار و سلاطین
کا مکاردن شراب دولت و غرور سکران لری و جمال صولت و سرور
حیرات لری کبی دامن لباس عفتی و پیراهن ملک عصمتی خشت ملاعب
و ملاهی و حدث مناسد و دواهی بر له الوده اولما مشدد
چکویه در او صاف این سرفراز که هست آقا با از صفت نیازی
زهن و قاری دارا که دقایق حقایق اسارده مفتی یکا دزینهای عفی
و ولوله تمسه بار در و طبع نقادی کشف مکنونات آثارده معتب
نور علی نور هدی الله لنور نیر نشاء

ملك سیرتی صورتش آب و گل پراز مهر و هوش و پراز عقل و دل
 پوشد را غبار ستر قدر که رایش نکرد داران یا حبس
 پس عقلا و نقل و صوابا ولد که انلر که اصحاب دعوی و ارباب
 شکوی در بو حضرت پر موهبتك طیبته کردار غنیه مکینه عبودیت
 چهره سن سورمک ایچون و بوجناب محمدت مآبک کعبه و ارحم
 مخرمه مسکنت چهره سزاور و بیچون احرام با غنوب قوافل رجا فضل
 عظیم و رواحل امید عدل عمیم برله صدق و صفای و مهر و وفای باد
 ایلوب ببتک اللهم لبیک والطف والفضل لدیک ندا سیله زمره
 گمان و کریمه زبان عازم خدمت اولار و حضور سلطانی و دیوان
 خاقانی. حال پر ملائکه ن عرضیه قلوب محاور و مناظر ایدیه لر
 تا دلائل ظاهره و براهین بام یله انلر که مقهور و منطو و مدر و جور و
 قهر له مغموم و مهموم در و شونلر که جابر و ظالم در و افتو ام
 مفاسد و منطالم در ظاهر اولب شرع شریف الهی و قانون مینف
 پادشاهی حکمجه هر رنه سزای و هر فرقیه جزاسی ویرله و هر کم
 جنبه اطاعتدن سر بیچ اید و دایره مطاوعتدن طاشم کیده خنددن
 کلمه و لایق عفو و غفران و مستحق فضل و احسان اولانلر
 حمایت و عنایت قلنه سزای اتش اولور خار اولنلر ایچراب

آب و رو

آب روان کلزار اولانلر و الباقیات الصالحات خیر عقد ربک ثوابا و خیر ایلد
 وقتی که اصفه حضرت صاحب کلامی تمام ایلدی و ضمیر منیر الهام اولای سیدی
 نازنین خاقانی بی موافق و فکر متین علماء حقانی بی مطابق و شب حضرت سلطان
 تحسین و جملة ارکان آفرین اتدی پس شهر یار کامکار بو یوریکه ماه و روز
 و ساعت پیروز تعیین اولنوب قبایل انسانه و طوائف حیوانه محاصره و افه
 و مباحثه و مدافعه ایچون انلر که غالب در و بوجصوصه راغب در و طالب در
 تنبیه اید لر تا دیوان سلطانی و محکمه جهانی بی حاضر اولان اصف صاحب
 برای اتدی حایار سول بهایم شترهایم قبیله انعام طرفندن بو خدمتده
 قایم و درگاه معدلت پناهه ملازمدر باقی سباع و وحش و طیور و مار و
 مور و حشرات و هوامه و ضیع و شریف و خاص و عامه هر نه کیم وارا اعلام
 اولنما ایچون کند و نک تحت ایا آلتند. و تصرف حکومتده اولان زبان
 فصیح و بیان ملیح انشی یگانه شهر و دیار و نشانه روز کار فاضل و
 کامل بر نیچه دمکش حبی لر تعیین اولنوب کالبرق الخاطف و الریح العاصف
 انساندن یدی مملکت سردار لر نه و حیواندن القی طوائف سپهدار لر نه حسب
 حالی تقیر اید بار سال اولندی **رسول فرستادن ملک داد بخشیدن**

فیروز و حاضر شدن حیوانات سیه روز

کلای مدهد طوطی بیان سویله بلبل کی بر نو داستان

کیمه که جام فاساقی اولاد
 حضورش دل زنده و باقی اولاد
 اتمک استرسک که اول جامی نوش
 جان و دل دن بو کلایه کوش
 تاز ما بعدن سنی پاک ایلیه
 منزلک خالک ایکن افلاک ایلیه
 عشق حقدن صونبر فرخند جام
 این سنلکدن سنی فانی تمام
 چونکه حضرت ملک داد بخشش نر فیروز شاه طرفدن و اطراف عالمه یعنی
 طوائف حیوانات و قبایل آدمه الحی لری کوندردی و هر روزه جمعی تعیین
 اولوب و عن لری ویرلدی پس جنتی لردن هر رسول خبر راخی فنی طایفه که
 ارسال اولندی و ما ارسلا من رسول الا بلسان قومه لیبتین لهم
 مقتضای سنج اول طائفه نکه صورتی کیر و ب فی الحال پیک خیال پیران اولوب
 قبل ان تقوم من مقامک یعنی طرفه العیز ایچنده حضور لردن بولندی
 رسول اول برد زنده کوهی صورتی دیار ذات المظاکه کلوب حضرت ابی
 الاشبال صاحب الشوکه و الاقبال اعنی امیر کبیر سید النبای شیر دلیر
 حضور شریفه ایردی قاعده شاهانه و رسم پادشاهان موجنه زمین
 خدمه بومه و یروب سلطنت روز افزون دعا لری اوقیوب و شیر دلیر
 اوکنده باشری قوب شهریار داد بخشک دعا و سلام و مراد و پیاسان
 عرضه قلوب احوال باجرا هر نه که واقع اولمشدر حکایت ایلدی و تفصیل و
 اجمال حسب حال هر نه ایسه سویلدی شیر دلیر دخی تو فی غظیم و توفیر له

چون سیاهلکینی سیراتک یقین
 فأتنا منها سلطان مبین
 خط منقارک که بسم الله در
 نکه سزا کوشو که اکامدر
 منطقک پر حکمت ذات وصفات
 سنده در شرح حروف عالیات
 افسرک کیم تلج سلطانی در در
 خالک درگاه سلیمان در در
 نه فلك معراج در بال و پرک
 مهر و مهدن کچنه ملک ای افسرک
 ایلوب یو حبس خاکیدن خروج
 اوج پر مخ وصله جانندن قیل و وج
 ایدجک جان عالمندن تانزول
 بین پیغامی چون اولاس رسول
 تیر اولدک پیک راه آب و کل
 اوله چونکه نامه کل عنوانی هو
 ایشوب شام و حجاز و طایفه
 فر اولب نیک و بد و لعل و خرف
 صورت و معنی ده فایق کیم امیش
 کون کی روشن اولوب تاد ز صاف
 اوج پر مخ وصله جانندن قیل و وج
 بین پیغامی چون اولاس رسول
 تیر اولدک پیک راه آب و کل
 اوله چونکه نامه کل عنوانی هو
 ایشوب شام و حجاز و طایفه
 فر اولب نیک و بد و لعل و خرف
 صورت و معنی ده فایق کیم امیش
 کون کی روشن اولوب تاد ز صاف

لامعی کبی اولوب فقریله شاد

یوقلغی قلسون ره عقبایه زاد

بلکل ای ملک سلیمان آستین
 وحش و طیری بندن فرمان آستین
 سلطنت یوقلغده در اویردک
 غفلتی ترک ایله یو آب کلک

خدمته قیام و فرمان سلطانیده اتمام کوستردی و طایفه سیاندا ایوب
اول امرهایونی و حکم سعادت نونی عرضه قلدی وایتدی یا ایها الملک انی
القی الی کتاب کریم پس طوایف سباع سرجمه اول توقع رفیعله دلشاد و عتق
نامه سیالنه کیر مشرب لکبی بند غمدن آزاد اولدر
از غایت تعظیم نشاندا نرا بر خلقه چشم چون نکیں دختام
پس شیرجهانگیر ویزی پلنک دلیر که مردان میدان نهنک و کار دان
صاحب هنک ادی قدرت و قوت و هیبت و سطوت اشیادی قبایل عرب
ایچند آدی عز و سرعت سیرندن اوتر و ابو عمر ایدی خطاب ایدایتدی
مقریان درگاهدن تیز اول برسول صباخیربول که ذوفنون و کار دان
ویرفسون و امل لسان حکیم فاضل و خردمند کامل اولا تا خدمت رسالته
قیام و بومصلحتیه اتمام ایلیه که بنی آدمه مناظره و ذریات بشرله محاور
کار هر آسان در نه امر آسان پلنک خدمت کوسترب ایتدی حضرت شهریار
حاکم در بزمجمله محکوم و رای جهان ارایه احوال بنده کان سراسر معلوم
حالیا هر نه کم وارا صاحب شعور و اعیان صدور حضرت شهریار لک
حضور موفور السور و نه سرجمه یوزا ورمشدر و خدمت و مطاوعت
کمرین میان جان بسته قلوب سلطانیه قیام ایچون عبودیت مقامنده
طور مشلدر در هریری از شاه یک اشارت و زمن سیرد ویدن

دیور بر کار وار و خامه کردار دایم خدمته پویان و صحیفه مصلحتیه
فرسیران اولغیچون جان و دلدن برنقطه ازرنه دوزلر
کس که شد چوقلم در زمان تود و زبان نصیب است سیه کاری و نکوباری
بر شکوه و قار تو کو به با همه سنک رود بباد چو کاز سبک کاری
اولی ز نامدار نظر شهریارک مقابله سندن حاضر و اشارت حضرت سلطانیه ناظر و
منتظر طهر مشدر اگرزای مشکل کشای پادشاهی بو خدمته انی لایق
کور سه شک یوقدر که جان و دادن فرمانیه یوزا ورمشدر ایتدی اگر چه کیم
بیر دلیر شکوه و هیبت و قدر و رتبت اشی دشته کیم دیشلدر
دژا که ددی سهمین بیکر است بزور تن از هر وافر و نتر است
قبیله سباعک مهتر و سپه سالاری در و طایفه ذوی الانیابک
دلبر و نامداریدر دوشند در دست و تیغ در میدان کار ضرب
حزنی و احوال دار و کیری خوب بلور و شکار خصم ایلمکه تدبیر روشن
قلور اما بحث و مناظره و کلام و محاوره املی دکلدر و الحاصل شمسوار
میدان محاربه در نیهلوان هنگامه مقابله و مجاوریه پلنک بوز
پیروزی و اول آتش طبع پر سوزی عرضه ایلدی شیر ایتدی یوزا اگر چه
سبک روح و کران قدر در وصفوف دلاورانده صاحب صدر در بلنده
همت و غیور در و قوی همت و صبور در سیر روان انک رکابنجه

دوان و بادوزان وزن زقارنجه معنان اولين لکن سرهنگ جوان پيشه
ودرازدست و کوتاندیشه در بيا باند نشو نما بولشدر و مرض سبانه
مبتلا اولشدر مرطوب بالذماغ و اهل فراغ در طبعده بلاد متدواجنه نفاقت
وار عاشق پترا ولور هر زمانه پر غم در و بر طمع همچون اسير نبی آدم در بو
جمله يله غايتده کوکلور و سودانی و حوامی يوللور

کران جان و مدمع در بفايت بلاد هر زمانه انی رعایت
رساله لایق و محاوره و مناظره مستحق کلدربلک ایتدی کر شاه روشن
ضمیر و پادشاه خورشید نظیر مناسب کورسه بنده دیرینه کرک صاحب
سکینه کوندلسون شیر ایتدی اگرچه کرک دلیر کرک و محابت و فتدو
مهابت اتدی در شب رو لکه نظیری و جاسوس مقدمه مشیری یوقدر
دور بین و روشن نظر و قوی قلب و زور و رقت شامه سی
وصفدن بیرون و حله باصی سی یاند زافروند در قطع عظام عظیمه
اتمکه لسانی مصری تبردن تیز در یعنی مانده تیغ و خنجر و اما حریص
بدخوی و طماع کینه جوید چون غنا یم اغنامدن غیر پيشه
و غرایم اغامدن ایرقاندیشه سی یوقدر لاجرم کنیتی ابو جعد در
روز و شب اسیر و بطن و معیده در
اسیر بند شکم داد و شب بکیر خواب شبی زمعه ستنکی شبی و دلتکی

هر زمان و هر دن حالی و خوفدن عاری دکلدر حتی وقت استراحت نموده اگر
لیلده در و کر یومده بر مقله سیله او یور و اول برنی شویله کشاده قوزنه کر
حمید بن نورانک و صفنده بواکی بیتی دیشدر

وقت کتوم الدین فدی حفیظته اکلت طعاما دونه و هو جامع
نیام باحدی مقبله و تیغی بالآخری فهو یفطان جامع
پس یومقوله کسبه عرض رسالت موجب جمالت و سبب ملالتا ولور بلک
ایتدی حضرت شهریار سگ نامدار حقنده نامراید شیر ایتدی سک
دلیر دخی اگرچه پهلوان میدان مبارزت و پاسبان ایوان محارزت در
کردن جانی طوق و فایله بسته و خاطر ناتوانی سگ بخادون شکسته در
جبر مطاوعته و صبر مجاوعته فی نظیر در برخوان ثمین دن بر پاره
نانه و بربیان سمیزدن بر قور و استخوانه قانع در کجه کرده بیدار
کند زلرده در کار بنده خدمتکار در جبهتی امانت و خلعتی حیانت
ازرنه در استعداد نام و قابلیت تمام اتدی در نته کیم دیشدر
سک اصحاب کف دروزی چند بی نیکان گرفت و مردم شد
سابقه حقوقی او نتم هزار زجر و قهرله ضاحجی ترک اتن صد باره
سنگ و چوبله قوسک قویب کمتر
سکی رالقه هر کر فراموش نکرد و کر زنی صد نوبتش سنک

حضرت متضاد نکر ما لله وجهه منقولدر که کلبه کلبه اوز حصلت حالت
وارد را اگر بنی آدمه اند جمله سی بولنه ملک اولوردی و مولاسنه
کمال رجده تقریب اولوردی الفقه خصال حمید سنه حد و شمایل
پسندیده سنه عدیو قدر و جلادت و صلاحتی خارج الوصف در
بهیکل حضرت بر قوی استخوان بهیت پلنکی که کین دمان به تندی
خندکی که یابد کشاد زشت تهمتی بقصد شقاد اما برلقمه
نان و کس استخوان ایچون زیاده متملق در بوسبیدن بنی آدمه غایتده
متعلق در و الحاصل ذریات بشر که چوق حقوقی و بنی نوعه
نهایتده عقوقی وارد روقت اولور که حالت جوعی یا جیفه سیله دفع
دم اولور که احتراق سوداسی و غلبه صفراسی بر مرتبیه وارر که
سکر و خون دن افاق بولمان پس بونک کی کمنه رسالته سزاوار
و خدمت و کالته یار دکلدر فلریدر حال و الحروب بر حال پلنک
ایتدی شخنه دوران و مردمیدان خرسد لیر کوند رله بنجدر شیر
ایتدی اگر چه که خرسد لیر زیرک و دانا و ذی شوکت و توانا در بطشه
عجیب استی لیکن نه فطنه غریبه سی وارد در زاهد لری اربعینه کیور
وصوفی لری خلائقه ال ویرور از مشله راهبر و قالمشله یار و
یا ورا اولور ریاضت دملرنده دست و پان یلا مغله کچر و صیانتدن

بر مکشوف الرأس خاتون کورسه قهر قبایل عرب ایچنده کیتی ابو حمید در
فطرت قوتون و مروتنده و حید و فرید در و مؤمن خلوی کی انکیله و طعمه
شیرنله باشی خوشدر اما نهادنده اختلاف و طبعنده انحراف وارد در
کاه تنفل طعمه انسانی ایدر و کاه تناول لحم حیوانی قلور اوقات
غضبند اصحاب خون کی کمر کمر کمر نور و هنکام بقیده ارباب فنون
کی صمور صمور صمور نور غایت خرسندن لحم نظیفی فوقتاینبجه نیر و فرط
شهرتندن آیلر اولور کما و یومض تیر طبع و کران جاندر و سیه مخاطرو
بد کماندر دل و جان طلور در حرص و شهوت آنکوندر رجالی
و قساوت اللقا آب سلاطین عظامدن و رسوم خواقین کرامدن
هر در و قاحت سیرت و قباحه صولله شهره در بومقوله کسه مصلحتک
حریفی و بونک کی شخص خدمتک الیفی کدر پلنک ایتدی چاکر و کمنه
و بنده دیرینه بوزنه حقند نه بویور رسن شیر ایتدی بلی بوزینه
فطنت و زکات نی بدل و ضایع انسانک چوغنده ضایع عملدر
جست و چاپک و پر دانه و ناز کدر لسان غریزه کیتی ابو حبیب و ابو
فالدر اما ان سانه زیاده مقلددر و انلر و خدمتته غایتده
مساعد و عیار و مسجد در سناس طبعقدر و غول طینت در انسان
کی اللریله تناول طعام ایدر قدمینی از رفقا را یدر آدمی کی

محافظت دکان قلوب جلا یقله با زار ایدر بوسیدن اهل بنی خدیجی
وخادم داری کی قوللنور جانبا زکی ترا ز وسیله رسنم یورر و فرار دلو
اویون او نیابوب بعلق لراورر شاطر حرام زاده در و قنور و قنورنم زیاده در
دزدی با ککستاخ ناپاک در هندی لرا نکل مال خلا یقه ظفر بولورلر
ونقود واسبابدن چوق صامت و ناطقه مالک اولورلر **بی**
ندا و از خودنی رخوت شرم بود نازم دش نیز آزر م بود
والحاصل انک مفاسدی چوقدر ویولار طوتر باشی یوقدر
رسالت انک کیفتنه وز غلک وشوح پرخله لک کاری دکدر
پلنک ایتدی له عتیار یعنی سکار دخی خلی حریف در و کار دان
وظریف رشیر ایتدی سبحان الله بر دزد ما کیاندن غیر
بولما دکمی و مقدمات رسالتک بیانندن اکاه اولما دکمی انک
نامی له دکدر له در عیار خانه و طرار محله در شب رو پرافسوس و نهانی
مصلحتله مجاسوس اولور اگر مملکت سردار لرندن و کشورک اختیار لرندن
وارسه عرض ایلله و الایهوده کلامله اوقاتی تضیع و تطویل ملامله بزه
تصدیع اتمه پلنک ایتدی ای پادشاه ملک فرهنک وای شهر یا رفلك افنک
بجر علمک محیط جزو کل در عالمده نه نکته اولاکه ضمیر نیرک اندز آگاه
دکدر مقصود حضور شهر یارین هر برن یاد اتمکدرو بوبادله انلرک

نهادن شاد اتمکدرو خاطر لرین اباد اتمکدر بنجه دلاوران دیار و سروران
صحرا و کومساره نهایت یوقدر هنوز کفتار کفتار اوزنایه کلمشدر و فیلد مانک
وکرک و امانک یعنی کرکدن دین جانورک ذکر ی اولما مشدر شیر ایتدی کفتاری
قرا کرچه پهلوان روی زمین و قهرمان ماه و طین در زور و قوتند و مهتاب
شوکنده سوز یوقدر اما بر نیا شاعرج و عتاش ارج در انب کی برسل
ماده و بریل نرد حقیقتده خنشای مشکدن بر در خا تو نلر کی مبتلای خضر و
نفاسدر و شدت وحدتی شیر مره لرا یچنده د قیاسدر
اودر پهلوان کاشر قولاین بله نه اولکله قولاینه جرات قله
و شوکله فیلد لیردر اگرچه که زور و قوتدن فی نظیردر بیتند که اهنین
نهاد و هیئاتده کنبدر آتالهاد در خرطوم کمنداساسی کاه ماننده
چوکان کوی افلاکی قایمق استروکاه مثال از در بیجان کون و مکان
یوقمق استرسان ناودان آسیاب چرخ برین دریا آستین جامه دیوزمین
در ایناب سرتنری حرابا بداره و سنان تابداره بگز رتبه که وصفده
دیشلرد که ابراستیما داندرو بادستب هامون صحرا بکوه اندرو و کرکله
چون آبر بلا بکراید سوی پستی وزیست چو آتش بکراید سوی بالا
یا نغمه رعدا مدویا جوتن برق یارفتن ابرآمدویا کردش نکس
قور حبشه ایچنده آدی محمود و کبکی ابوالعباسدر قابل تعلیم و تربیت

واهل استیناس در لکن زیاده کین دار و خفود و ستین کار و عنود در
 کریه المنظر و قبیح المحض در جنگ جوی و بدخوی و سنگین دل و سخت
 روی در خنری طبیعت و مردان طینت در زور و قوتی بر کرده یوغ آیین
 برضعیف کرکدن خوف ایلو بغیر اید رسعت اذنی سفره کردار اید کن
 بر نحیف مکک آوازه سندن فی قرار اولور بطور ابایل حجان سجیل برله
 اندازی هلاک اندوکی بو خصوصه روشن دلیل در القصه سوز بومقامه
 ایرمشکن و هر یوزدن مدح و ذم ال ویرمشکن ناکاه قبیله بنی ثعلب
 بر حکیم ذوفنون و علیم رهنمون رو بابه پرفسون ارباب دیوان اردندن
 کدر ایدر کن نظر سلیمانی بی طوقندی پلنک قرنیه فراست و دقیقه یاکستله
 التفات نظر شافی فهم اید و بابتدی رو بابه دولتحواه هر نیک و بد دن
 آگاه و بنده درگاه جهان پناهدر کینتی اصحاب حکومت ایچنده ابوالحکم
 و ارباب کرم ایچنده ابوالنوفل در کار دان خویشتن بار اولغین ابوالنعم
 و ابوالحصین دخی دیرلر اینز در دکلوزیرک قورت عامی
 که کوزلر قور دقیر دق دکلودامی بی اشتباه اول حکیم پرا نسیاه
 رسالت خدمت نه لایق و مناظر و محاوره مستحق در شیرایتدی
 بنه دخی میزان نظر پر عمر بدن اول اندی و معیار خاطر عاطفه اول
 طوقندی اگر چه حسن منظر و لطف مجز و الحان خوش و تقریر لکشر استی و کلام

ظاهره ایت بقلو و قابه قویر قلوبیکار صورت و لوند سیرت بر حر بقدر اماتا
 مزاج کبر و دانش هر وقت اندیش و باریک نظر در هنگامه دار و کیومده
 بر ادنی لعل که کندونی تر خلاص ایدر جانور لری نه حیل لاله دامر ایلر هر چن که
 قصدا قنناص غالبم اولدر که بر ممتعه اندنا خری و بوکان اندن اولو کمنه
 یوقدر خدمت رسالت و ستم دید لوطر فندن و کالت اول مقرر اولسون که

اعطوا النیل الی باریها هر آن خدمت که اولدر خودی نیست
 ضد خادم بران فرمان بری نیست پلنک داخی فرمان کشور و حکم
 شاهنشاه نامور بر سر دیوب رو بابه شیرد لا ورتش امر فی تقریر
 و اصل حکایتی تصویر ایلدی رو بابه دخی سمعا و طاعة دیوب یرندن
 طور دی هماندم هر نه ایسه یول یراغی کوردی دامنه راد و نه کمنه دن
 استمداد قند سن شهر حیر آباد دیوب مانند سبک نهاد روان و مثال آب
 پر امداد روان اولدی رسیدن رسول ثانی بر صورت **ملک آسمانی**
بحضرت سلطان قاف سیمرخ عالم مطاف رسول ثانی دخی بر
 ملک نورانی صورت نه کیرب دیار کوه قافه و اول عرشه کرد و ن مطافه
 ایرب ذوالقدر المجلی و صاحب الشان العلی فرید السلاطین قهرمان السماء
 و الطین شهر یار بطور که از ارحضرت عنقای نامدارک حضور نه واردی
بیت نامر سیمرخ سلطان بطور هر زمان در قرب حق از خلق دور

ادب سلاطین ذوی الاقدار و رسوم خاقین اولی الابصار از ره
حضور شریفیده و موقف منیفیده عبودیت چهره من مذلت خاکنه سوردی
و خدمت سرن سلطنت پایگاهنه اوردی نه کورسه که بر طایر ملک حصلت
و بر مرغ فلک حصولت در که صورتده آدم و سیرتده فرشته

وجودی نوردن اولمش سرشته جمال جمیلی محاسن بشری بر له پیراسته
وزنات بدلی خطال ملکی ایله آراسته درسم غازیان و عادت تازیان
از ره فرق فرزند ساینده افتاب آسا نوردن طیلان چترهایون کبی
وجود شریفینه سایبان خلعت خلقتده اول قدرالوان غریبه و نقوش
عجیبه جمع اولمش که نمونه سی نقاشان خطا و چینه بلکه رتنامان روی
زمینه بیللر کارنامه و سرمایه خامه اولوردی اول تسمیرات نازک و
تروشول تحریرات دلکش و خوشتر که انده درج اولمش عالم اهلنک
فکر و خیال شینفته و عقولن فریفته ایلردی کما بارژنک و نقشمانی
اکا نصبت بر نسخه منسوح و برد فترا بتر

کورسه رضوان اند غی جان سورتین او ندردی خور و غلمان سورتین
مات قلمش نقش و رسمن عالمک زنک و روزنی عقلن لور آدمک
دوری پر کارن حیران انس و جان سیکری سیری بغلر جان جان
نقطه لافشا اولیا انجم مثال کو ستر مر کبی یوزد رلو خیال

مهر و مه کلکونه سندن سیم و زر آسمانک بغرن اتمش نیل و سر
زنک مکینی سواد چشم جان صبح و شتابان سیاضندن جهان
نته که شیخ فریدالدین العطار عطرنت ترتبه کما بنطق الطیرنم یوزر
ایندای کار سیمغ ای عجب جلوه کر بگذشت بر چین نیم شب

در میان چین فتاد از وی پری لاجرم پر شور شد هر کشوری
هر کسی نقشی از ان پر بر گرفت هر کوی آن نقش کاری در گرفت
ان پر اکون در کارستان چین اطلب العلم ولو بالضی این
کر نکشتی نقش پیرا و عیان این همه غوغا بنوری در جهان
این همه آثار صنع از قراوست این نو دار از نقوش پراوست

القصه رسول شهریار داد بخش اول جمال با کمالی و اول نقش پر خیالی
چون کوردی بر زمان خیران قالب بطوردی بعد زمان دعا دهان
ایوب دولت روزافزون ثنالن ایلدی و شهریار داد بخش حضور
شریفیده حیوانات قبلندن کچن ماجرای سوبلیدی اگر تحت ایالت
سلطانی و تصرف عدالت جهانبانی ده اولن طوائف بریا و فرق سپاه
رعایا دن کمسه نک بنی آدمیله خصومتی واریسه دیوان حکومت صاحب
قرانی یه فلان کونن حاضر اولوب شکایت و نظلمی و تخاصم و تکلمی
هر نه یوزدن ایسه تقریر ایسون ددی سیمغ دخی رسول شهریار کمال

احترام و مزید اکرام ایلوب اول کلام و پیامی گوش هوشله اصفاء
 قومه ندا آندی پس وضع شریف و قوی و نحیف قریب و بعید و احرار و
 عبید بارگاه فلک اشتباه پادشاه و درگاه جهان پناه شمشاه جمع
 اولدی زمره طیور نو ساز و دمدمه مرغان خوش آوازله حضور دیوان
 طولدی به قریب هزار دلبرده اند طلب انکیز مجلسی کرده اند
 پس سیمغ عالی جناب وزیر طاووس شوکت نصابدن یکا دونب لطف و
 ملائمت و حسن مکالمه خطاب ایلدی که بوقبایل مرضی الشمایل و اشبو
 طوایف مقبول الحصایل ایچنده نرم طرفه نرسالته و سزک طر فکرت
 و کالته سزاوارکم و ارطاوس ز منیر خدمتا و پوبایتدی و الظیر
 محشوره کل له اواب و حینجه حضور شهر یاریده طیور بریدن او شده
 فتور بلبل و دراج و طوطی و قمری و فاخته و سار و کلند
 و چرذ و لقلق و ابابیل و پرستو و نذر و و بک و سمانه و هدهد
 و کبوتر و کجشک و چکا و ک و بوم و کون و شب پر و امثالهم
 و مرغان بحریدن حواصل و بوتیمار و مرغاب و قاز و غواصه و سفود
 و امثالهم حاضر لر در و اشارت بشارت نمای سلطانی به ناظر لر در
 جان هر یک ز انتظار افروخته چشمها بر امشاهی دوخته
 حالیا جماعت پریدن بر طایفه حضور شهر یاری و مجلس جهان داریده

نرم آلاق و نغمه سر القاتمک مراد اید نور لر اگر حضرت خداوند کاردن
 و جناب شهر یار دن اشارت بو یورله شک دکلدر که هر بر نیک قیل و
 قالدن و جنبش و افعالندن عیب کمالی معلوم واد بار و اقبال مفهوم
 اولور تامر سخن گفته باشد عیب و هنرش نهفته باشد
 کمالر مخفی تحت لسانای فی طی لسانه لافی طیل سانه سیمغ ایتدی
 جانر در و هر کمد در سکه دار و راست گفتار و لافا نر در بر طاوس
 دخی طیور طرب انکیز و مرغان دلا وین صلا ایلدی اول بلبل خوش
 لهانکه لقبی اهل عرفان ایچنده هزار دستان در و خواننده نرم کلستاندر
 الرو کلوب شوق و ذوقله شور و عشقه پر سوز و ساز اولوب
 بو یوز بدی سراغا زهر پر دازا آندی

شهر یار اصولسون حسنک کلی	مدحک اتسون باغ خبت بلبل
کور مسون عمل کلستانن خزان	نرم عشرتم مدام اول کمرات
روز شب و مردم در گفتار عشق	بند مختار و لشدر راسرار عشق
نال ایدوب نایه تعلیم ندا	اولدی عشق دن درونی پرا هوا
نالی عشاق ایشد و بجوش ادر	ماه رو و عشقه محی نوش ایدر
عشق کل باقشدر در باشده اود	دود آهدن فکلدر رکبود
صبح و شام اودی کل قلدی نیم	یا قسه طکی عالمی آهم نیم

نامی کوش ایلین سرمست اولور ضمه چنک ونی بکا هدست اولر
 کیجه کندز آه و زاری در ایشم عشق او دندند در ماد چنیشم
 کلرک بجانینی آه او داید لاله نیک بفرن یقوی پر در داید
 عشق امد و صفر صبح و شام جان و دل دندند نفیر و السلام
 درد دل شرحینه کرچه آه یک بزم شه در لیک سوز کوتاه یک
 عارفه بر کل بتر دیوب نشان داغ دل بود کلوا ولدی خون نشان
 چونکه بلبل پر غفل حال و زندن بر پاره سویلدی و سینه صد شرحه
 دردنی بر پاره شرح ایلدی طوطی شریف بیان دخی شکر دها نچوب
 بیانه کلدی شاه عشرتله یار اول عالم اچم بقای خضر بول بوردم اچمه
 اولب باغ دلك سر سبز دایم جهان طور دقچه اولد و لاله قایم
 اگرچه سبز پوشم خضر کردار دل سرکشته عشقم فلک وار
 بوشقارم آنچون اولدی یا قوت بکا خون جگر در عشق دقوت
 بحمد الله بوخوندن سرخ رویم زلال العلی چرسته و جویم
 طوبی نکی جانم شهد و شکر طراز خلعت العیش اخضر
 سوز مدن سبز پوشانده اطلاق قلور لر روز و شب قصه طرباک
 شکر بادم قین کتاره کلمه جان طاووسیم ز قله کلمه
 ملکر بسته دلدر شهر بدن فلک رخته جان دنک و بدن

بودم زبانه

بوکونا

بوکون عشقیده یم جانناز عالم د کلمه طلمی باشم از نه هر دم
 بوسنکین چرخک آفر قفسدر بنی صیدا تکیچون پر هوسدر
 چه شاهک بزمی پر برک و نوادر نه سوز کم سوبلسم باد هوا در
 اگرچه سوز لر مدد شهاده شیر ولی شهر شکر دن تیرا ولور سیر
 ضیافت دملزده ما حضریک حضور شهر هر سوز مختصریک
 وقتی که طوطی خرم بادل پر غم سرانجام تمام ایلدی و کلامی
 علی ماهو المرام سویلدی قمری قمری دخی همان ترنم کان و نغمه زنان
 جان و دلدن بوییتی ورد زبان اتدی
 عالمده یتر عاشق غمخوانیه بر پوست عرضاته بکا ایکی جهاننی نه یر دست
 پس عرض حال ایچون جگر دن یانه یا نه شمع آتش زبان کبی بیانه کلوب
 ایتدی قور دقچه عالمده قوتلار غم شها سور صفا یله عشرت دم
 کوکه ایر شوب قسقلی جامکک طوتیر یوزنی غلفلی باسکک
 چوز مرا تدی شاهنشاه داد کر ویرم شاهه کونیکلر مدد خبر
 نیم بنکه شاهله دس ساز اولم نه خاکم که چرخله همراز اولم
 ولی یاردن افتراقم دیم درونده کی افتراقم دیم
 شب مختار تور غم شوقی سیه جلدن اندم بوکون طوقی
 بکا صوندی چوز ساقی عشق جام کوز مدن آق خون دلدر مدام

چون اولدی عشق بکاجانا غریبه
 غایت طبلکدن دیر مر با کیریم
 شب و روز مختلرم اغلرم
 انوکون جهانک دن ما غلرم
 اکله رغم فرقتدن ملک
 طو تشوردم حرقمتدن فلک
 دلم تیغ محنتله پر شرجه در
 ایشم روز و شب ماته و نوحه در
 چو زمر شهنشاهد پر صفا
 بودم نوحه کرک دکلد ر روا
 کرک مجلس ارا بناتک نکاه
 یتر سوزا یچون شمع بر شعله آه
 وقتی که قمری سیه روز مانند شمع پر سوز مطلع کلامدن مقطع
 اختتامه دک و دیباچه مر آمدن خاتمه انجامدک مسینه پراحتراقله
 و سرشک مهراقله سر انجامی تمام ایلدی کبوتر فرخنده فال اختر
 اقبال کبی کند وزنی کو ستروب کند و کند و یله کشتار و بویستی تکرار
 ایدرک نینکه عشاق ایچره مطلوب اولشم حسیق یوسفله یقیق اولشم
 سخا و جنه پرواز و مدح شاهله سراغ از ایدوب ایتدی
 کلشن اولد غنجه متور بونه سرا
 شاهادیسو مدحکی مر غنا خوش نوا
 اتدکجه مهر و ماه شرف بر خن آشیان
 ارباب حاجت ایلله قاپکه التجا
 بزیند نوحه کرک کچه خیز دلم
 نفهم در ولی طربا نکیز و جان فزا
 ترجیع بند نظمی کمر کوش ایدر دیر
 حقابوسلک کوه هم اولن بو کون بها
 مهر و وفا نلادی طوق کردیم
 تسبیح خوان عشقم و فی الصبح و المساء

زین اولد غنجه کلشن ایدر سرا

القصه رسول شهریار اول فصل تا بداده روز کارله سورباز در نامدارک
 دیاری اولان وادی سومه ایردی نه وادی بر ظلمت آبادی هادی دود و بخارله
 طولش نهادی شب سخت و فرقتدن منظم سوادای صحایف اوراق اشجارنده خامه
 قدر تله یازلمش که انها شجره تخرج فی اصل الجیم طلعها کانه رؤس الشیاطین
 و صفایح المطباق اجمارنده تیغ حکمتله قازلمش که فانتقوا النار الی و قودها
 الناس و الحجارة اعدت للکافین او غر مشر روز قضا حق مهر نه
 کچمش اطباق زمینک قعر نه دوزخ اهلینه عجب یچون مکر مالک الملک اندن ایچتر ایدر
 خراجاری قلور یولادی موم حبس اشجاری ایدر بادی سومر
 او تلی داروی مرک و صونی سم نیجه آدم اورن مغول انده دمر
 برقا و ربر بریا که اود کیبی سراب مهری تب طومش اول اود دچر ختاب
 روی لب خشک و زمینی سینه پمالک جمله یا نشدیک آدی فی آب و خالک
 هر کیم اول دادی بیها دیه می او غر ساری قدی اراق دمی
 دیر ایدی رسول شهریار و الحق الجان من مارج من نار قبیل سندرن
 اولغز چار و ناچار بر مقدار فی سومر و جیم وظل من یجور اول وادی ده
 سیر و سلوک ایدوب ناکاه قهرمان دیار و نریمان روز کارا ژدر
 تاجدارک سرو قتنه چقا کلدی
 کوهی از قمر بیج بیج شده بشکار افکنی پس بیج شده

شکلک مہا بتندن و سپکرنیک غرا بتندن بر زمان دمبستہ قالدی بر تین
غار پردود و بنجار ایچندہ بر میکمل طلسم کردار سیوا یلدی کہ دہانندن
شرار نار مشعل تا بدار کبی و نیار وریان آتش دہارندن سحاب غلاب
محنت یار کبی زہروز قوم بغار بوردنک یلی مانند سومرا حجان طوقنہ
موملار دخان آتش نہا دنن زمین دن آسمانہ ہجومایلر

تنی کہسارہ بکر زاغری غارہ قفاسی قلہ دشلر شک پارہ
زبانن نار دوزخ دن زبانہ بلا اہلینہ آتش تازیانہ
اکی کوزلر جہنم و جفیدر ککر لریر و قطران ارمغیدر
پلنک آساتنی پولدر سراسر صناعت خلقہ چرخ پراختر
نہنک نیل و شرر نکیر مادی سمندر کبی پر آتش نہادی
قضائیتی کبی سر پنجه لر تیز اجل چنکالی ہر اظفار خونریز
پنجه چنکال پر سم نوک الماس حیات عمر اکینن بچکہ داس
وقتی کہ از در صفدر رسول شہر یاری صورت مار دہ واول وادی
نار دہ بر حال پر مالالہ کوردی اہل حاجت و رسالت اندوکن بلدی
نہ مصلحت ایچون کلک دیو صوردی رسول شہر یار دخی ملک داد
بنجشک دعاسنی ایصال و عرض ماخرا و احوال ایلدی اگرچہ کلازدر
دلاورک و مانغندہ غرور و نخوت و نہادندہ کبر و فسوت اول متہبہ دہ

بویکتر صاف و نور

ایدی کہ یانندہ ذریات آدمہ مقدار و احوال انسانہ اعتبار یو غدی اقاملاک
داد بنجشک فرمانہ امتثال و امر نہ تعظیم و اجلال ایلوب ولی عہدی و جلہ
الملکی اولان ثعبانہ ایتدی ارکان دولندن و اعیان مملکتدن تیر اول رسالت
خدمتہ لایق و کالت مصلحتہ مستحق بر کمنہ بول ثعبان چہرہ خاکسار
اید و بایتدی دای جهان آرایہ کہ صبح روزا فرای روز و معضلات در
و خورشید نطمت رادی شب مشکلا تدر و خاطر خواطر غایہ کہ مفتاح فتوح
عالم کشائی و مضباح ضوح فرمان روایی در سربار ولایت و سپہ سالار
ایالت اولنلرک سر جلہ سینک احوالی کون کبی روشن در حالیا بروقت اولب
حجاب و نوابک کبی دبار نہ و کبی شکار نہ کمنش در مکر گردم جہادہ و سار
سام ابر صر و سوسمار و جعل و خفتشا و بعضی ملائکہ جایی حاضر در اول
اژدہ ایتدی گردم اگرچہ شکوہ و خشت و ہیبت و عظمت اسی در حتی
ضربت نی باکو و شربت زہر ناکی ایلہ فیل و بعیری مالاک ایلر اما تا بنیای
مادر زاد در و ہر زماندہ آساء تلہ معناد در رسول علیہ السلام
اکالغزل اللہ العزیز دیو بدرد و دعاء شتم اتمشدر و مصلی اولنلر نماز
ایچندہ اقلوا الاسودیز و لو کنتہ فی الصلوۃ حدیثی موجبنہ انک
قتیلہ خشم ایلشد رافعی زمر د زفر ایدر کبی رایجہ ریحانندن
فرار ایدر کبی رایجہ ریحانندن فرار ایلر انک دیدہ سنی زمر د نابینا و

بوند جانور بجان نقرار ایلرا فعی دخی کرچه شجاع نامدار و مردافکن
روزگار در و سر حلقه مردان و مبارز دور اندر و روزمند جهان و قهرمان
زمانه در حدس و احتساب غایتده و فهمه وادراکی نهایتده استشمام نسیم
دلکشا و استنشاف هوای جانغرایله عیش و عشرت ایدب تقویت مزاج
ایلر و تحت الارض ریاضت اتمدن هر قن که دیده سینه سبل و نظرنه
خلل ایرشسه اصول داریا نجله علاج ایلر فوجان مرقدر و هدی

ای روی تو اختر جها تاب شده تیر شیم زهر در یاب
هر شفا در حق غیبت آن در دست تو آ حق بهکشی و کرامت کن شفا غرق
جوشش در بای فضلت بند و بدو کرچه از بند بدترم حاشا که مانده و نصیب
و الحاصل در بای الطاف حقندن اندک شرب عجیبی و انعام اعطاف جواد
مطلقدن نصیب غریبی وارد را اما ذولسانین فسون ساز و غدار و
حیل با ز در ابطوا بعضکم لبعض عداوتی مقتضا سنجه انسانله
عداوت از لیسوی وارد و ادمله خصومت جلیسی وارد را انسانک
دخیانی قتل اتمده اختیاری و اندک قصد و هلاکده صبر و قاری
یو قدر غالباً انها جنت صفاسی و اول عیش و عشرت هواسی
دماغنده فالمشد که غایتده مشتاق شرب جمر و لبن در بو سبیدن
هر خاند که ساکن اولسه طواف سبور و دندر وافر شراب ناب النسه

گیرسه

گیرسه شول دکلوا ایچر که کند وای سکرله هلاک ایلر و قتا و لور که نینه ایچنه
قیایلیو باول شرابی زهر ناک ایلر ابن مسعود رضی الله عنه سرور کانیات
و منفر موجودات علیه السلام و الصلوة دن روایت ایدر که من قتل حیات
فکائما قتل رجلا شرکا و من ترك حیاتة محافة عاقبها فليس منامع هذا
یو قدر زور و قوت و قهر غایت برله بر رجل عربیای کورسه قمر **ط**
بشاید درنده سهمناک که از زخم خاری در آید بخاک
سو سمار دخی کرچه ابن عمر دن رضی الله عنها مرویدر که حضرت
رسالتله علیه الصلوة و السلام زبان فصیح و بیان ملیح برله کلمات
اتمش در و اول حضرت یار نبش من قبد دیوبانندن سوال ایدجک الذی
فی السماء عرشه و فی الارض سلطانه و فی البحر سبيله و فی الجنة رحمته
و فی النار عذابه دیوب جواب ویر مشدر فمن نادى بحکانت رسول رب
العالمین و خاتم النبیین و قد افلح من صدق و قد خاب من کذبک دیشدر
لکن آفتاب پرست لکله شهره دارد و مبتلای نسیان دیوانه مشرب
بر حیران و زار در اصحاب حقوقنه عقوقی وارد را و لادن تنا و لم
و عقاربیل تعامل ایدر جبن و بلاد تله موصو قدر و غنیز یاد تله
معروفدر کند و سبیل منزلین استقامت از ره واره و عشا یرو
قبایلی ایچنه حسن معامله یله الوب ویر من فیکف که اعیان ملت

واركان دولت و امر و اشراف و علما و عزات اينچده سوز سويلو بيله جعل و
خفتاخود بدسيرت و بدشمايل بد صورت و بدخصايل قوم را اذلو
طايفه خرايلدن درنته كرامت امثال عريده مذكور و مشهور در كه ديرلر
لجامل كالحفتا اذ حركه فضا انلارك وجودى دكل مجر دتذكرى
سبب نفرت و غشيان و عقل شريفه موجب جيت و هباندرا صاحب
نضا فت و اربا بطرافت و اجاب لطافت خدمته بومقوله جاباى
و بومفتلو مخاى و بومفتلو مخاى ارسال عين و قات و محض
فضاحت در و الحاصل بو خدمت اهل عنكبوت صاحب فنون در كه
هميشه پيشه سى فكر و سكوت در روز شب اندیشه سى ذكر حى
لايموت در و قانع زين اهل معاش و قوت در باريك بين و نازل
دور انديش و چا پك در نساخ نى قصور و مهندس دور و قصور در
روشه ديوپاى و زمين پيمايى در و رز شده خوى فرهاى و فلك
راى در حضرت خدا جل و علا شش جهاتى عين عبرتله تماشا ايچون
اكا التى ديدنه بينا عطا ايلش در فسيحان الله تعالى الذى خلق
فسوى و الذى قدر فهدى كچه كيم نسا جل قلت فهم و يكاست و
نقصان عقل و فراستله متم لرد را تا بسيار دان و اندك فضول و
سليم القلب و حوول او لور لرس خدمت رساله عنكبوت بقر اولوب

سفر هنر ايسه كورلدى و شهر يار دان بخشك بارگاه اعلامنه و درگاه
معلامنه كوندردى **رسيدن رسول سادس در مسو رت نهان بخت**
بعسوب كامياب رسول سادس در دخى زباب شهد و ير شاب نو عهد صورتته
كير با مير نخل و دلير نخل محبوب القلوب حضرت بعسوبك بارگاه
اعلام و كارگاه معلامنه كلدى نه كورسه بر ايوان خاقانى و ديوان
سليمانى در كه كمال انتظامنده و مزيد التيامنده و لطفا اعتصامنده
عقول انام حيران و فهم خاص و عام سرگردان در روز محشر كى
اقدام على الاقدام و هنگامه مور و ملخ كى نهايتده از دحام كى
عامل كار و كى حامل بار و كى ساقى شراب دار و كى معمار دار و ديار
چون بليناس روم صاحب زاي هم رصد بند و هم طلسم كشاي
القصه بر ديوان سيراتدى كه نمونه ادوار افلاك و اعجوبه
عرشه خاك يصفش چرخ و شرفه ديوان كه كورسه
اويندرديون سليمان قورلش يرسون بر كرم بازار
معتل كه يوق هر كشى در كار و ارب كلك و يربا لى سراسر
ايورلر بر بندن پيشه ورلر اشنده اهل خدمت شويله مشغول
كه بلز كر كلن شهمى به خود قول **سرهنگ خوش آهنگ لرى هر يك**
پويان اولوب قايما اعمال و بواب عالي جنابلى قاپورده نكهبان اولوب

متصد اصحابا قال وضع وشریفی کبریه اطاعتد قوی وضعی امیر
استطاعتد نه ایچلرند بر سرکش و نه ایشلرند بر کسه نك خاطر مشوش
کسه سنك سلوك جاده عقوقه و اهل جان حقوقه محالی یوق کویا که
هر بری بواکی بیتی ذکر زبان و فکر دل و جان آتش
مکن کفران نعمت زانکه کفران چو نیکو بنکری باشد دو کفران
درست است این خبر کاند ر قیامت نیابند اهل کفران بوی غفلان
و الحاصل طایفه نحل رسول شهریار کوریجک باشنه اوشوب خبرین
الدلر و اوکنه دوشوب حضرت یعسوبك حضور نه آلوب کل دلر رسول
شهریار دخی بر سرائی عالی و بر قصر جنت حوالی سیر ایلدی سراسر خانه لری
مستدس و کاشانه لری مقر بنس صحن دلکشانی کمال لطافت ازرنه مجلا
و عرش مروشی زیاده طرافت ازرنه مقلد اشکال غریبه و اوضاع
عجیبه ازرنه با غلغله کافا آمدی برون ز نوردد چمن چون آفتاب گرمی زرد
چوزدی ابر کا بهر خورشید از لطافت شدی چو ابر سپید
بر طرح زیبا و بر رسم اعلا در که مانی فکر و خیال انک سیر انده حیران
و سماو چرخ دوار انک فکر تندی سرگردان اگر چه کیم بدایت نظر ده
اول ترتیب نامور عندی کور نور اما ارباب فکر و قیاس یا ننده
علی المقیاس الهندی کور نور بر رسول شهریار دخی ملوک و سلاطین

امرا و خوافین ادینیر نه کتورب پایگاه تخت پادشاهی اوکنده یوزیرده
باش قودی و د عاده انانچوب شهذ زبان و شیرین بیانله شنالر
او قدی و بر زمان جمال یعسوبه و اول طلعت محبوبه نظر ایلوب قالدی
کوردیکه لقمان صفت و سلیمان سیرت بر حکیم ذوفنون و بر علیم
رهنوند رکه آثار نجات چهره سنده ظاهر و انوار نفاست جبهه سنده
با هر بر سریر ذات الکمر سیده او تورش و پرده و هم و خیا چهره دیدن
جهان دیدن سندن کوتر مش اصطلا ب چرخ بوقلو نندن و ربع دایره
ربع مسکوندن فضول اربعه روز کارک و احکام لیل و نهارک
و اوقات ریاح و امطارک احوالنی فی احتیاج زیج و تقویم و فی
استخراج اشکال سقیم و عقیم و حی و الهام حتی لاینا مله معلوم
و حدس و بداهت و نور فرست و یکاستله مفهوم ایدنش طبایع
عنصریانی مو بموا کلمش و مرا تع شش جهاتی سو بسوسیر ایلش اگر
تعیین مطاعم در و کر نماهل و کر تبین مغایم در و کر نمازل جمله سنی
توفیق رب العالمین و فقجه تحقیق و بعینه ابر کورش
شده روشن باز جاسوس اسرار نهائی های این کرده اند پرکار
خاطر در بینی و ضمیمه باریک اندیشی احوال رعیتده و اطوار
جمیتده بر دقت فیه فوت الممش القصه رسول شهریار حضرت

امیر الخلق خاکپایه رسالتی عرضه ایلدی و حکایتی سر جمله سولیدی
 باقی پای پادشاهی که مشروط نیرات سیدت و مطلع آفتاب سعادت همیشه
 مانند صبح صادق پیروز و مثال انوار خورشید عالم افروز اولسون دیوب
 خاموش اولدی حضرت یعسوب دخی رسول شهر باره بچه ملاطفت و عالی
 ضیافت ایدوب رعایا و لشکر نه و برایای کشور نه ملک داد بخشک
 پیامی و مطلوبی بایند. اهتمامی اعلام ایلدی بر بر باشترین
 قالدور رب والدین دعایه کنور پادشاه لرنه ثنالم و ملک داد
 بخشه دعالر ایلدی همیوسه دادند روی زمین نهادند بر خاکپا شجین
 بسته میان از نی چاکری کشاده زبان ثنا کستری
 وایتد لو عرصه زمانده و میدان جهانده بزم کی پایمال در دو
 بلا و خاکسار قهر و عنا اولمش کسسه یوقدر هر روز کارده
 و هاد یارده زرتایان بشردن بزم ایرن شور و شر بر کسه بلکه
 خار و خسه ایرم شدرد می در که گرفتار قهر و مندلتا و ملقدن
 خلاص اولا و زوا سیر قید محنت و دشمن کن نجات بولا و ز که
 بورسمه اهتمام شاه محضا الهام الهیدر و بویوزدن حمایت
 سلطانی مجر د غایت یردانی در بخت خوا لود مابیدا خواهد شد مگر
 زانکه زبردید ای روی خوشا پس حضرت یعسوب وزیر شیری

اولا نخله که امین خاصی و مردار حواصی ایتدی بزم
 متعلقانردن خدمت رساله سزاوار و بنی آدمه مقابله به یرار کیم
 اولا وزیر ایتدی حالیا قوم نیک اکثری مشغول عمارت و ساعی خدمت
 امارت در که کھی گرفتار آب و گل و کھی فقیر و حقیر نی حاصل در
 فی الجمله خدمته قابل زنبور سیاه و زنبور زرد و زنبور سرخ و
 ملخ و پروانه و مکس و پشه و یک و سپش در یعسوب ایتدی
 زنبور سیاه اری جست و چایک و حریف نازک در فانی کسوت و
 عباسی خلعت در لکن زنگی طبیعت و هند و صفت در بسیار کوی و که
 خرد و بیا و آزه و پرچمد در لونده شهر و بازار و مستمند دار و
 دیار در زنبور زرد و زنبور سرخ عوان و زبانکار و ظالم
 خونخوار در حرمکس کبی عوان و نی عمل مصرعی
 خوه مشهور ضرب مثلد در گفت و کوی حضور اصحاب نه نفرت
 و جست و جوئی جو رار یا بنه حیرت و یرر نیش و نوش عقوبت
 بدتر و سم پر سهمی افی دن اضردر زیر زیاده زور مند
 و ضعفایه پر کردند در نه زیبا دیشل و نه خوش شهد لیشل در
 نه هر بازو که در وی قوتی هست برمدی عاجز انرا بشکند دست
 ضعیفانرا ممکن در دل کردند که در مانی بخور روز مندی

بخت خوا لود مابیدا خواهد شد مگر

کلیخ دخی اگر چه خلقت عجیب و خلقت غریب استی در وطنار صبار رفتار و چند
من خود الله العبار در ترکیبی درت کو هر دن و ترتیبی سکر جانوردن در
نه کیم دیشدر

خویشم و ماردم کس بر کس بر کس بر کس
شیر صدر و ناقه پا و پیل کرد ز اسب سر اما نغسند ز ناءت و طبعند
اساعت غالب در مزد و رخلاق و تو بهر زمانه کل تهمتی و جبل
همتی عالم خلفت غلاتی بحکمکه مقصود در عدا اخباری کی حصاده
فسادی غیر محصور در استخوان دندان هرزه خابی و اول ناقه صفت
اکی پانی گویا آهین منشاء در یاد اس الماس کر دارد در بوسیدن
رسول ربا العالمین حضرت محمد الامین علیه الصلو و السلام من
الملك العالم انك هلاک کن دیلوب بو یور مشدر

اللهم اهلك الجراد اقل بكارها وانت سفارها وافسد بيضها وستد
افواها عن زراع المسلمين وعن معايشهم انك سميع الدعاء
مکس دخی جیت نهاد و اهل فساد و صاجع او عناد و رشوخ چشم و
بی شه در بد طینت و فی آذر در حلقوایات و نجاسته او ش نهادند تمین
خیر و شر بو قدر و طبیعتند ز دالت و ضرر بو قدر ناپاک و
نواراک و موزی باک در حدیده وارد که الذباب کله فی النار
الا الخل و بر حدیده دخی بو یور که اذا وقع الذباب فی اناء

ناله بنی د

جگر بنی د

کشی بنی د

احدکم فلیسغله فان فی احد جناحه رائ و فی الاخر ذواء و انه تنفع بجناحه
الذی فیہ الدواء و بر روایتده از احد جناح الذباب سم و الاخر شفاء
فاذا وقع فی الطعام فامطع فانه یقدم السم و یؤخر الشفاء پروانه اگر چه
پری پیکر و ملک منظر در کسوفی نظیف و طینتی لطیف پرند طریق و مرغ
ضعیف در ارباب ریاضت و اصحاب قناعت کی گوشه نشین و غزلت کر زدر
اما و اله مستانه و عاشق دیوانه در مولوی صفت کثرت دور اندن تحصیل
دوار امشدر و آتش بر ستر کی قبله سرا و ارا تمکله چشمی خیر و بر دار
امشدر نه کیم رساله شمع و پروانه مؤلف این مقاله دیشدر

نیمه پروانه عشقه سرورادی ترک و تجریده قلندرادی
فرحینه ایلین نظری پیکانانی ظن ایددی پری
نه پری خلفه فرشته ادی طینتی عشقه سرشته ادی
قلع غشوق درونی اود اولمشیدی برو فی دود آلود
انی خاکستر اید و بل آتش طاشی غیم غمیدی ایچی کش
خرقه سی کل کبر درین ایدی چهره سی خوردن جریه ادی
عیش و نیاد نایطاع امش سولوی لرله چوق سماع امش
حاصل اید و بنمای مرده فوق جانی بولمش طواف کعبه شوق
ایلمش عالم اجمع غزلتار کنج غزلتد چوق ریاضتار

کیمه لرقند کورسه روشن زهر ایلریدی اول یا که جانندن عنرم
 دئک اتشی سونیریدی یا زاوده کیوردوننییدی
 کندزین کاری صومر و خلوتادی کیمه لرقشلی بزمو صحتادی
 عشق راهینه پایمالدی اول عشق لذن شکسته بالدی اول
 اولمشیدی صفای عشقله یار عشق اوچنده جعفر طیار
 پشه دخی اگرچه کیم فائنده دلیر و زعمده جهانگیر دزنته کیم دیشلر
 پشه چوپره شربز ندبیل باهمه تندی ز صلابت اوست
 ونرود مرد و دئک و اول کمره مطرود ک قاتلی اولماغ بورسه مع الیملر
 پشه رالطفا روان نرود یا خورد مغرور سر نرود
 پشه رادهی ز مطبخ خود طعمه از کاشه سر نرود
 اما قصه خوئی و بر جلد توخی در خرطومیه پیل مان و پروبالیه
 عنقای جان شان کچور بر قطره قان ایچمکله مست بکله خاله بستره
 هدست اولور بوجله دن صکره نیه بر کونیده ناساز و بر خواننده
 بیا وازد زنه تراننده اصولی و نه مقامه یولی وارد هر کشی به قولق
 قنیرن و هر یرده درد و غم قنیرن ایل زخمی زخم بلا و مضای
 ضرب عمارد نه هوا قوللور که بر دم اندن جانک راحت اوله و نه
 بر خطه آرام ایلر که کوز که خوابا ستراحت کله آهنگ هسکا میله و نغاز

بی انجاسیله کوکلر خاش و سینه لر تراشاید رالمق صیت و صداسند
 و نوای ناخوش ادا سندن کوجک و بزرک بی حضور در و نغمات
 مختلفه الاد وازندن و فقرات مختلفه الاطوارندن خلا یق پرغوردر
 کوی ریک جان می کسله زخمه ناساز ناخوش ترانا وازمه ریک
 بدآواز کیک یعنی بون اگرچه چایک و سرباز و عیار و نازک و حیل
 ساز و طرار در و انس بزمالک رضی الله عنه روایت ایلر که رسول
 صلی الله علیه وسلم اشتدی که بر کسینه بونیه شتم ایلر بویوردیکه
 لانسبه فانه ایقظ نبیا لصالح الفجر و امام علی کرم الله وجهه ایتدی
 بر منزله نزول ایلدک پس بزی بون لرا بختدی سبت اندک رسول ایتدی
 لانسبوها فتمت الذابته بقضکم لذكر الله اما رقا ص ناموزون
 و شیرین کازنی قافوندر و ذو حلال و خوفی بی پاکدر هر یوم
 آدمی در و مشتاق خوابا و لنلر جهانک درد و غمید راهل بزی
 کیمه لوده چنکی و کد زلده نیکی ایدر نته کیم دیشلر در
 کیمه اول رقا ص اولور سن چنکی سن کند ز اول سر خوش اولور سن نیکی سن
 و نظر فای عجمدن دخی صا در اولمشدر
 مطربسرای کشت مکر مامه خواب تن کیمکان برقص و سن همه شب خبک می زفر
 پشه ده خوار و زو حقیقن مقدار اکیکن صورتده فیل و سیرتده

افیل در حضرت حق سبحانه اکافان ایچون عجالات واسباب ویرمندر
یعنی مانند پیل مان اکا خور طوم و ایناب عطا ایشدر سپش که کله در
اول دخی اگرچه صاحب سکنه و اهل وقار داما غایتده قبیع الشکل و مرداردر
خدمتده کامل و طینتده مهممل در کرچه هر کشینک او کجه ادنی اشارتله
نیوال نور و خیر فی التفاتله تکر نور لکن اندن بر معقول ایش و ضلندن بر
مقبول جنبش کلورد کلدرا رباب معارفندن و اصحاب بطایفندن بعضی متن
بو یوزدن خوب دیشدر بورا لار نود بتلر اورسدر یا وزدر
تحتیه بیستی آنکروسدر حاصل کلام بومقوله کمنه لرنه رسم ایین
رسالت بلورونه ادا بملوک سلاطین رعایتن قلور شهریار لرحا لن
کورمش وجهاندار لرخاک پاینه یوز اورمش کلدربو حشد متک
عهده سندن کلور و ارسه مورد در که سوار و پیاده سنی حفظله مامورد
وسیلیمان نبی ایله علیه السلام سؤال و جوابی مشهور در و نباء عظیم ده
قصه سی مذکور در و مسطور در اگرچه کیم صورتده حقیر و کسوتن فقیر در
اما همتده بلند و خدمتده ار جند در و اکابر و اشراف نظرندن بهر مند در
و حسن خطاب و لطف جوابله شهر نبد در کاه پیل دمان اندن پراشکجه و کاه
شیر زیانله هم نیجه اولور الحقار باب توحید و اصحاب تجید بوبیتی
انک حقنده دیشدر مور کمر قوت دلیر شود عاجز او درن شیر شود
پس کمر خدمت رسالتله مور ثامور اکی یردن میاز بسته اولب سرور

جورله یوله دوشب غزم شهر جراباد ایدی

وقتی که ملک داد بخشک
قبایل و حوش و طیون و طوائف مار و مون ارسال اولنان رسوللری
بعد تبلیغ الرسالة و عرض المقالة مراجعت ایدوبینه حضور شهریاره
ایردلر جمیع حیواناتک اس سلطان و حکم خاقانی یران قیاد و امثالن و خاک
پای پادشاهه و بارگاه جهان پناه شهنشاهه منبری بر رسول سخندان و مرد
صاحب لسان ارسالن خبر و یردلر و اول اشارتدن بشارت و بشارت و صفای
و هشانت حاصل اندکلن عمرضه قلدر که هر رسول او شده روز و موعوده
و ساعت مهورده آستانه سعادت اشیانه شهر یاری یر ایشمک ازرنه
در دیدلر ملک داد بخش دخی وزیر اعظم و مشیر مکر می آصف نصفت نصابه
ایتدی حیواناتک اهتمام و اقدامی معلوم و التزام اعتصامی مهور اولدی
ذریات آدمک سربار لرنه و اول طائفه مکر مک سپه سالارینه دخی بوامر
تنبیه و تعیین و اشبو خصوصی اعلام و تبیین بایند بر وجهله صرفه فرست
و خرج یکاست انک کرکسن که مؤداسی صلاح مابینه سبب اولافساد
ذات البینه و مناصحت و مصافحته منجر اولانیه منافحت و مکافحته وزیر
دخی زمین خدمت او پپ ایتدی
شها تخت اقبال جای توباد سیر فلک متکای توباد

اینکه دل پادشاه که جام جهان نمای دوران و خورشید عالم آری زماندر
 احوال عالمه و اطوار نبی آدمه تمام واقعه در قراین اوضاع و دلایل سماعله
 معلوم و بشد که ذریات بشر که دماغه مدت مدید و عهد بعید در که
 طایر استکار و استعلا و استظهار و استبلا آشیانای بشد و نبی آدم که
 دل و جانندن درختانایت و رعوت و قصر و غلبه و خشونت کول
 بفلمش در روزگار در که نیروی قوت و بازوی قدرت و خدعه و حیلت و
 اسباب و سبب بر له و حوش و طیوری و مار و بوری زیر دست و مغلوب
 اید نمشود در سیم غی سگله و فلکی کلکه صایغر لر آهن و پولادی چینیوب کو که
 پوشکود لر و امواج دریای هند که آسادم اور بکیر و سینه تو سکور لر
 همه کانکش و رزم آزمای تیر انداز همه مبارزو آهن کدار و جوش در
 همه فکند تر اندر مفاکهای هلاک همه نهاده دل اندر نشانهای خطر
 آن انسان لطیف از راه استغنی با سباب شوکت جهان غره است
 که خورشید در چشم شان ذره است بلکه فکر نماید لری شویله در که باغ
 جهانده آبجویا درون غیری برای اغن یور و منبغ بهار درون غیری بر او تور
 طور و قومیه لر می بخند اندن تیغ لبوب شور کرد و نبی قربان ایامک
 دل لر و محیط آسمانی قریا اید و بسمک فلکی تابتة زمین بهر بان اتمک
 استر لرا نهم لر و علی التفاق و تقربا لبغی و الشقاق پس بعید در که

حیواناته بطریق الاحتجاج مقابله قبول اید لر و حضور شهر یاریده مراقبه و
 مجادله فی معقول ملونه لر و تنبیه شاهی دن و اعلام پادشاهی دن دخی بر غرض
 فهم ایلوب مهر فده قساق و مشید و عدل و امتداد و لا و بوفساد که صلاحی
 و بونفیر که صلاحی نری اعتذار و تاولیه و استندار و تسوایله محتاج قلابی
 چورشته کسته می توان بست لیکن بمیان کره بمانند
 و قد یحصر الانسان فی طلب الریح بلکه منازعت عظیمه و مصارعات جسیمه به
 ایرشه و دامن سلطنت و چهره مملکده اندن غیار فتره و دشت قوت
 دوستی را هنر را شخص کما است دشمنی را یکی بود بسیار
 هله بوبنده فی مقدار و ذره خاکسار که خاطر فائز کن اولدر که خبر یسره
 سرندیب ده اولان شول شهر یار نامدار و جهاندار کما کار که اسم سعادت
 مندی سعد الملوک بن وردان و کنیت شرف پیوندی ابوالسعدان در و آل
 ذوالقرنین دن شریف الطریفین و سلطنت چهره سنده بو کون قمر العیندر که
 کسیر عدالت جم منزلت لطف المحض نور مشخص آسمان سریر خورشید ضمیر
 خسرو دوران با سطرالامز و الامان بر پادشاه مکی مت پناه در و بر شهر یار
 سعادت دستگاه در و حضرت شهر یار له انا ما بیننده طریق دلجویی و محلو
 بر له مذاوضه و ملاسه و علاقه محبتی و هواخواهی یوزندن مناسبه
 معاملة اکسک دکدر فنی کل در للزمان مفاخر و فی کل شهر

لک نام مشاهیر مقتضای سنجیده بگویند اول شهر یار دیار و جهاندار بختیار
مفخر پادشاهان روی زمین و سزاوار تاج و تخت و نیکین در ناشر اللطف
والاحسان قاهر الکفر و الطغیان بر شهنشاه عدالت بارگاه و بر تاجدار
موهبت لکاه در خدا ترس و خدا دان و خدایار و خدا اندیش جهانگیر
جهاندار و جهان بخش و جهان زارای ذات شریفی محفوظ خراست
یزدانی و عنصر لطیفی محفوظ عنایت دهمانی بارگاه همایونی ملاذ غریبا
و فقر و مرجع علما و امراد و دولت روزافزونی محمود سلاطین جهان و
مقبوط خواقین دوران در هیبت و سطوتند تن در یاد کی کوه کبی فسرده و
فسرده در و جان کوه تنی دریا کبی کداخته و اخته در بر شهر یار در که
سعد نایم تیغ بهرامله عید سعید خدمت نه فرما زای چون حمل و شور و
جذبی قربان ایدر و بر جهاندار در که شاه فلك کوه الحضیک الله
نجم راح کبی نوردن عصا و یروب بارگاه جهان پناه در بان ایسلر
نپر کرد و شرف خدمتند سهم اعلا یار مشدر و وزیر فلك کاتب
دیوانی اولغه الله برات مسلمی کر مشدر

چو وصف ذات شریفش کند زبان قلم عجب مدار که آب حیات از نو بچکد
آدم بنی نك علیه السلام مرقد متون و مشهد مطهره نکهار
تیشر کی ملک مقبول بر شاه مسلمان در تحت حکومتند و حوز فرمانده

اولان جزیره بندر تجار بنی آدم و مرین سفاین عالم در خلفاء راشدین و زالنده
بر برات همایون و تربیت نامه وار و تبع تابعین دن رضوان الله علیهم اجمعین
ارشاد خلاقی چون اجازت عامه سی وارد و بسجیدن ذات سعادت دثاری
و جناب سیادت شعاری مرجع انام و مرجع خاص و علم اولشدر اگر بو مصلحت اول
حضوره عزمه قلعه و حضور موفور التور و رنا علام اولنه شک یو قدر که
رای جهان آرایه موافقت و فکر مصلحت کشای مراغت کو ستر لر و وقتی که آسف
نصف نصاب ملک داد بخش حضورنده بورای بر تنویری کون کبی روشن
تقریر اتدی ضمیر منیر پادشاهه وزیر سعادت مشیر ک تدبیری صواب
ایتد و کی معلوم اولب وزیر ک فکر نهاده تحسین و کلمات با اعتماد نه
آفرین ایلدی پس وزیر ک صاحب تدبیر امر اتدی با بسعادت ماینده کی
دبیر دلکش تحریر یعنی کاتب دیوان اعلام جناب سعد الملوک بر نامه همایون
و بر رفته میمون املا ایلدی اعنی خامه کوه افشان زبانندن
حیواناتک احوالی سویلیه مثال آب زلال عباراتله و مانند سحر
حلال استعادتله در در غررا آبدار مرادی و جواهر ذواهر تابدار مافی
الفؤادی سلك کتابنده نظم ایدوب

قطره های چمکیده از قلمش همه نیکسان مفت کر کرد
مشک از خرمهاش خشک شده بحر از نکته هاش تر کرد

بر طوطی صفت شکر نریسان و سخن پرواز و بر کبوتر این صبار رفتار و بلند
پرواز رسوله حمایل زرین کبی کردن بند جان و هیکل زرین کبی بازو بند
جنان ایلوبار سال این لرپس کاتب دیوان دخی فرمان قضا جریا ندن
هر نه کیم صادر اولدی خامه وار همان باشی از نطوبت غواص کردار
دریای فکر تدن لالی شبا فروز و کان فریختن جواهر جهان سوزا خراج
اید و بصفحه بیانی مرصع و ملمع اندی که سرعت نبانندن و لطافت بیانندن
دبر فلک روان خامه کبی انکشت حیرت دهاننده قالدی

از برای نثار طبعش چرخ عقد کوه کشاد از اکیلی
با عجا من خال انبویه تکرع فی بحر من المسک تنظم تنظم فی الکافور
من مسکه دژا بلا فعب و لاسک حاصل الکلام اول نامه کافوری خامه
دور لوباز زرنه ختام مشکله مهر اور لوب ارباب عرفان و اصحاب بیانندن
ذوی القدر الجلی والشان العلی بر جنتی نکالنه ویرلدی عروقه توصل
وقد ترسل الوسی چون هدایای عجیبه نی حد و عطایای غریبه بی عدد
حضرت سعد الملوک خدمته ارسال اولندی القصه اول رسول سخن آن
کالبرق الخاطف والریح العاصف بر زمندان حضور سعد الملوک ایردی
ولب ادبله زمین خدمته بوسه ویردی بعد عرض الهدایا و تبلیغ التحیا اول
حمامه فرخنده فایلی یعنی اول نامه عروا قبالی سعد الملوک قد منده باش

اورب او کنده قودی و در عاده ان کشاده قلوب یویوز دن مدت شاهی اوقدی
خسروان فیض جود بجهایلدی قییم صفدر از باقیقت مهر لزان سقیم
بعده مضمون نامه میمون کی اجمال مقالی و اخلاقی احوالی تفصیل ایدوب
ملک داد بخش وعد و بند و مملکت کشانک محضندن اولان رای جهان آرائی
تصویر و تقریر ایلدی و اولکه خدمت رسالتادی ابتدا سندن انتهایلدی
اداء ملیح و بیان فیض حله سویلدی پس سعد الملوک کامیاب دخی اول کتاب
عالی خجانی هزار رغبت و تقظیم و محبت و تکریم بر له الله الوب فتح ایلدی
نه کور سه بر محده حسنا و بر عروس زیبا در که صباحت لوطیجه سی صباح
عید سعید کبی مطلع انوار سعادت اولوب قدر بدر تابا نه حیرت فرزند
انکسار ایرکور مش و نارت شمشه چهره سی فروغ آفتاب عالم کتاب کبی منبع
اثار سعادت اولوب طلعت روز فروزان و جلت جملتدن اصغر اریور مش مباد
مشکین نهاد له ابر ولری و سیم فلش زیور خطوط و نقطه عارض
کلکونی پر خط و خال و کلکونه لطافت و خوبی بر له رخسان خیرت فزونی
کار نامه اهل خیال قلاید جواهر زواهر عباراتله و فراید در رخسار
استعاراتله گوش و کردنی بسته و حلل طرائف لطایفه و خلی شرایف
معارفله سر تا پا آراسته و پیراسته

بدین لطایف خوبی کسی نیاراید بحله های عبات عروس معنی را

مکر ذوالقرنین قلم خضر قدم و مسیحا دم ایدی که ظلمات دوا شده
همدم چشمه سار حیات انس با خضره مقدسه بر آید محرم نفحه روح
القدس اولش **لؤلؤ** کرده رفایحی چو باد صبح در صحرانور کرده غواصی چو دزد
لیل در دریای قبر. **از صبر بردن نواز شبنم صبر از عقل جا.** و زمسیر
سحر ساز شکرشته حیران ماه تیر. چونکه اول دلبز مصلحت یعنی اول مکتوب
مطلعندن مقطعنه دك نظر قلندی مضمون میمون و فحواي هما یونندن هر نه کم
اشارت اولمشدی بلندی حشر قبوله تقبل و سنت مشاوریله تمهل
کوستر دی رسول خلعت تشریف ویر لوبدارا الضیافه سلطانیه نزل و نعم
و مواید کرمله نزل امر اولندی تا که خطاب مستطابا یله اول کتابه
مشکین تقایه جواب صواب یازله **مشاوره کرم سعد الملوك**
بارکان مملکت واعیان ملت خود و ارسال سل کردن ارجحکاهفت
اقلیم پیش ملک داد بخش کرم پس حضرت سعد الملوك وزیر مشیری
و اصف صاحب تدبیری نظام الملکی که عاقل و ادیب و فاضل و لبیب و حسیب
و نسیبادی دعوت اید با امر ایلدیکه شهرک علما و نامدارنی و فضلاء
تقوی شعاری و امر و صاحب افکارنی و ادای ذوی الافتخاری اگر مسافر در
و اگر مجاورا که اهل فراغ در و کر تاجر بارگاه سلطانی و دیوان حاقانی به جمع
ایده ملک داد بخشك اشارت و التماسی باینده اتحاد ارا و اتحاد فکر غترا

ایلیوب مکتوب شریفه و نامه منیفه جواب محبت انگیز و کتاب سترت امیزان لر
نظام الملک دخی زمین خدمت لب تو اضله بوسه و یرب هما ندیم قدم طلب
ازن قیام کوستر بعلی طریق الا هتمام سعی تام و جده تمام و ملاطفت بار
عام برله علما اطراف و فضلاء اشراف ن بر مجلس مکرر و محفل محتره ترتیب
ایتدی که سخن ارمادندن بهجت حر و زینت کرم او کر نه روا
چو مجلس چون بهشت عدن پر نور چه محفل چون جمال خور محسب بود
سعد الملوك ستوده خصال داخرا با فضل و کمالک هر برینه استحقاق و
لیاقلی موجب اکرام و اقبال و اعزاز و اجلال کوستر بملک داد بخشك
نامه سنی و حیواناتک هنگامه سنی عرضه ایلدی و ایتدی که هر یکوزلک
ضمیر الهام پزیریکه خورشید نظیر در هر نه جواب و صواب و هر نه رای
مصلحت آرای که فکر و ملاحظه ایدر سز مظهر کتور بزلال مقالله غبار
کلائی چهره مقصوده دن و آینه مراد د شسته و رفقه قلسونیرد ماته آرا اتفاق
کوکلدن کوتلور و همک نفاقی **قلوب اهلینه عالم کون کبی در**
تواریخ سلاطین دون کبیدر نه که در لرسه مقبول جهاندرد
بیانی هر برنیک پر عیاندرد **پسر اول قوم کرام ام سلطانی پیر**
جان و دلدن احترام ادیب و دهان پیر اید و بایتدی که توفیق ارا دست
خالق بیچون و میامن دولت ربع مسکون برله عالم کون و فسادده و جان

ابداع و اختراع نهاده اعراض ظاهر و جواهر و اهریله قایم اولد قچه
 سلطنت دولت دو جهاننی و اقبال سعادت کامرانی ذات شریف سلطانی و محفل
 جناب نیت حاقانی برله قیام ایلله و صورت و هیولا میاننده پیوند دایم و لفظ و
 معنی مابینده علاقه قایم اولد قچه طواف انسان و جان و قبایل کون و مکان
 درگاه جهان پناه شاهیه و بارگاه فلك اشتباه پادشاهی به ملازم اوله
 فلك و دندکجه شهر بایر اول زمین طور د قچه سلطان دیار اول
 و عوالم نجوم و افلاک و معالمتش و باد و آب و خالک ایچنده فاعلیت و
 قابلیت و مادی و غایت جهتندن تأثیر و تافر فرار بولد قچه عدل انصاف
 جهان کشانی نظام انتظام فرمان روانی برله ارتباط فاعلی و قابلی
 و التیام صوری و مادی و غایتی اتمدن خالی اولمیه
 زدادت جهان یکسر آباد باد دل زیر دستان ز قوشاد باد
 اگرچه کیم طوائف و حیوش و طیور و قبایل مار و مورله انسان فلكی القدر
 و آدم ملکی التصورله قصد معارضه و مناقضه اتمه سی بحسب الظاهر
 عقلا معقول و نقلا مقبول کورنر که فضل انسان خورشید تابان کبی
 حل و اسمان کی علی در واکا اشتباه غبن عبادتدن عین عقلمه سیل
 اولمقدن اولور و یار مدد ددن دین بصیرتده خلل اولمقد کلور
 چشم بداندیش که بر کذمه ناد عیب نماید هنر مرد در نظر

و شول را ذل که طریق صلاح و سداد دن مطرود و منزلت عقل و رشاد دن
 مرود در انلا رکه دعوا و شکوا سنه التفات کو ستمک عرض سیاست سلطنته عنوان
 دیاست قدر و عننه نه بخل در که از دام عوام و لوله تحاکمی همین قور و نیکو رود
 سرد و افسانه بی معنی و هنگامه شور و شر در
 چه خوش گفت این سخن مردان باهوش ز جان و دل باید کرد کش کوش
 ز تریاق اراذل بر حذر باش ز دست اهل دولت زهر کن نوش
 خصوصاً التغال عن بعض الامور تغافل و التناكس فی بعض الاسباب تکایس
 قضیه مسلمه دلقا چون رای جهان آرای ملک داد بخش که مصلحت حکمت و
 تمت ممتدل حالی فهم اولنر اکا موافقت و مرافقت ایلک خصوصاً ماییزده
 بوقدر اخوت و ارمقضای فتون و مروت و مبتغای محبت و مودت در
 فلا بد بو خصوصه اقدام و بویا بداهت تمام اولی و امری کورینور
 و از هان قاصد و طبایع خاسمی به وارد اولان و هم مغلوبیتی رفع و طنز
 مهر و بدیتی دفع ایچون غیرت و حمیت و ازاله تمت اتمک واجب لازمدر که
 اتقوا مواقع التهم و اعلموا بذرایع الهم بحمد الله و المنة بغایتین دانی
 و هدایت سنجانی و بمنزله سلطانی و لطف مکرمت حاقانی اقالیم سبعة ملک
 علما نامداری و دبع مسکونک حکما حکمت شعاری پای تخت شهر یارده
 باش اورب و خالک درگاه جهان داری به یوز لر سورب مقام خد متده

روز و شب فی صفت کمر بسته قایل و اهتمام عبودیت در لیل و نهار دایم در
بوابارگاه حاجبلرندن هرنماشارت که واقع اولور دیر لری از نه مقرر
طو تر لر و اش بود درگاه صدور دندن هرنه فرمان که صدور بود لور جان و
دل استنه ی کوسر لر کف کریم تو بحریت در اقامه جود
که جز بساحل تسلیم نیست پایانش شعاع تیغ تو بر قیست درد یار عدو
که جز اجل نبود قطره های پایانش اگر بواستانه سعادت آشیانه دل
وسده سیادت نشانی دن براد فی اشارت بیور یله سر حمله قدم غریت از رنه
کلو بعتبه علیه ملک داد بخش جمع اولن طایفه حیواناته که منهم من میشی
علی بطنه و منهم من میشی علی رجلین و منهم من میشی علی أربع مقابله و محاوره
و مرافقه و مناظره اید و بلغز لر نیک داد فی ویر بقصر من بنی آدم دن دل لر که لر
و کنش کبی لایل عقلی و براهین نقلی ایراد اید و ب فلك کبی یوز لر ی از ره
بصه لر حضرتی بعد الملوك دخی نلرک رای منیر لر نینه افون و حسن تدبیر لر نینه
تحسین اید بیدی اقلیم دن یددی حکیم ذوقون ویدی علیم رهنمون
اختیار اید بیولیر اغن کورد لر و عازم بارگاه داد بخش اولی هزار کمر و شو
و غلبه و انبوه ایله طرف شهر جم باده یوزا و رد لر اگر عنایت باری
یاری قلا و اهل دلدن دعا یله مدد کاری و لا مناظره و محاوره
نیجه اولورایش استماع ایده لر

ابتدای مناظرات و اغراض حضرات در مباحثه شستن پر سوز و ساق
با حکیم جهان بسم الله الرحمن الرحیم و کلاماً بنقص عالیات
منزلتک ای الهی ما نبتی فی قولی لک
کر و اولب متور بونه ایوان فلك سلطان ایدی غرم میدان
سحر آوردی مسیح آیین نفس لر کو توره ی خواب دن سربو الهوس لر
یتور کن خلق عالم مست و مدهوش بود ملردن قلوب دریا لاین جوش
ایر بس لر زمیندن چرخ طودی فلك طاسی دهل و شر که اوتدی
دیر لدی در که سلطانه قول لر یوزن خالک ایدی غمراهینه یول لر
ملک داد بخش دخی مقدمه مملکتند اولان شیخ الاسلام و سایر ذوی
القدر و الاحترام اعیان ملکی و ارکان دولتی و لات اکما فی وقضاة
اطراف و الحاصل مملکتند اولان سادات و اشرا فی جمع اید و بشویله که رسوم
سلاطین جهان و آیین عاقین زماندر ترتیب یوان سلیمانی و ترحیب میدان
جهان بانی ایلدی و کندوسی فرشاهی و کربادشاهی بر لاله تاج بانی بر سر
و خلعت نوشیروانی در بر قلوب بعدت سریرنه و حکومت تختنه کچوب
او توردی قوم حاجته یار عام و اهل شکایتیه اجازت تام ویر بپرده
وحشتی و حجاب دهشتی عرض جمال و بسط مقال اید باورتا دن
کو توردی سادات علما و اشرا فی فضلا مهر و مکی زریں و سیمین کرسی لوده

مناظره

مناظره

و صند لیله آدام و قارا یدب مجلسه نور و شوکت و سرور و سلوة و یردل
وزیر نصف شعار و معرفت دثار دخی مقام خد متده و موقف عبودیتد بن
وارال قاوشور بثر منده کرد ارسرافکنده ایلیوب یا غر طور دی **لمؤلفه**
انسر و جندن طور دی بر دیوان که دهر کور مشدی سیراد لدن ماه و مهر
پس خوب و آمند و خوش نیک و صاحب فرزند سر هنکلی دزدک بر برندا
ایلد لکه روز کار زور کار دن و چرخ غدار ستمکار دن هر کیمک که فریاد و
نکا بتی واد و شکایتی وارد در سولیسون و پادشاه معدک جناب و شهریار
مکرم نصاب یا ننده حاجت و مرادی و فکر و نهادی وارد در عرهنه ایلسو که
الیوم تجزون بما کنتم تعملون وقتی که انده حاضر و بوخصومت ناضر
اولا لربوندا ی بشارت غمائی کوش ایتد لر سرحله ساکن و خوش و مست
و مد هوش ایکن دریا لیر جوش و خروش ایتد لر طرفدن مانند بحر عمان و
مثال نهر روان موج موج و فوج فوج طوائف بنی آدم دن و خلا یق
عالم دن اقوب اقوب کلدی **لقصه** سراسر اصحاب حضور و ارباب نفور اول
صوری پروردی استماع اید جک کطوائف البعث و النشور هیئتی انس و جن
و وحوش و طیور و قبایل بهایم و سوایم و مار و مور و ضباع سباع
مختلفة الطبیع و اصناف پرنده و انواع چرنده هر یکا دن اوچوب
اوچوب و بری بری کچوب اول مجلس حکم و حکومت و محفل عدل و

معدلة جمع اولدی کمی شکایت یوزندن لسان و کمی اضغای فضل حکومت
ایچون سماع اولدی شترهایم که رسول بهایم و سردار قوم قوایم در همین
بن تحمل و تمهل عون رحمانه توکل و لطف یزدانه توسل کوستر بایلر و یوردی
دود آه قظلمدن و دغان تاوه تالمدن سبحان طلمت طناب کبی روی چرخه
پرتابی و صفحہ جمالی افتاب یوردی **لمؤلفه**
دود دلش وقت سیراز جبر آتشین چون نفس جبرشل از کلوی اهر من
پادشاه مکرم کیش و معدلت ایدیش کور دیکه قار شودن کلن بر همکل
جبل مثال و بر شکل سحاب مثال در که کویا و تری الجبال جامدة
وهی تمزق من السحاب انک شاننده منزل در **لمؤلفه**
بشنده طیلستانی کوفیانه رداسی کردنند صوفیانه
عاشق نهاد و ذی دل **مصراع** مستانه جمال و خوش شمایل
حلیم برد و بار سلیم پر و قار **بیت**
ریاضت موهبت زاهد شعاری قناعت کرده از دنیا بغاری
قطع منازل و طی مراحلده مهر عالم نوردد و راه جهان کرد کی
شویله تیزرو و فلك دور که کویا دست و پای همغان شال و
صباد روها نا طبع روانی هم رضع نهر پر صفادر **لمؤلفه**
اینشده آبه بکرز باد رفتار یوقشد آتشین عمر و سیل بار

طوبی چون کانه میدان قلعه نازی ایدر کرد و ناله صبا که کوی بازی
 طود قلی چینی دیباچه و طپا نری ترکی نیلماجه بکر **نقطه**
 کشتی دیرای خاک و کنکر بیتا السوا درخیل و در مغاک خار غور و خار کن
 نافه و بافته کیسو و دبال او او بحر پر خطا درزی سوزده شکن
 بدنک موی مرغی صبا که او تار زرد در دهنک بوی مغیری کویا که
 مشک از فرد **لؤلؤ** غرق روغن اولغن سرجه تن چینیوب
 صابون کوپور راول دهن مهر و مه و ش بکر راول کرد و بدن
 او تلمش در زنبه زار صبحد وقتی که پادشاه عادل و شاهنشاه
 قوی ل شترک یال و بالی و شکل جمالی سیر و پر عبایلدی هماندم
 د و بناصف منصفه یوزنه نظر ایلدی وزیر دعای شاهی و ثنای
 پادشاهی اید با تیدی بوی بیکر فلك محضر و هیکل ملک منظر که
 کردن و کوشی پر تمام در رسول سلطان بهایم در و پیغامبر
 قوم سوا یدر پس شتر داخی هزار شور و شعب و شوق و طرب بر لبه
 زانوی ادباز نه اولوب و پادشاه عالم او کنده یوزن او درپ
 حمد خالق جهان و شکر رازق انسان و جان و دل بر له سراغ از
 و درون دلدن اظهار سوز و کذا زاید و ب و اعلام در د و نیار
 ایلوب با تیدی که خدا کاکم یوقدر در حکمده جور بولمدی اهل خرد کهنه غور

نه محائل وار کتاب فضله نه معادل و ارجاب عدل نه
 رایت عدلی جهان نذر دفع ایچون دهر طلدک طلوتن دفع ایچون
 ایلدی آفاقه ارسال رسل قلدی عقل اهلینه امداسیل
 ویر میچون خلعه نظم و انظام ایتدی شهر زم سن قائم مقام
 سنسر اول قوم کونیک مهتری اول جهان طور یقه خلق شروک
 عهد میدید و روزگار بعید در که ذیات ادم که عنوان نامه
 سیرتلی **وکان الانسان ظلوما** در و دیباچه سیرتلی
ان الانسان ظلوم کف در بزم از زمع والی و حکم اولوب
 ظلم و بیداد دن دقیقه فوت و جور و عناد دن دقیقه فوت اتمز لر
 آباء کرام و اجداد عظامی که انلک اذیتدن بغیر لری جاک و تکلیف
 مالا یطاق لرینه تحمل ایتوب هلاک اولیدر **بیدی**
 شجرها از اشک مادر یاومی ترسم می شود غرقه از بار دل ما
 ذورق کمر و نرود هزمانده کا چوب بیداد له سزنی سامانری
 اطبال اهل حرب و قتال کبی کوب کوب ضرباید لر و کلاتا زیانده
 بلا نهاد له تن خسته جانری ابدان قوم حرم و ضلال کبی طاولم
 طاولم طور قطار روزگار کبیل و نههار بری برینه اولایوب
 و جایل بلا و سایل محبت و ادباری بونیغ قات قات طولایب راه

مخته و سفی مشقه شول دكلو سورلر نه كچه لر تن فرسوده فر بر لحظه
 آسوده اولورونه كدز لر جان نا توانم بر ساعت غنوده اولورال لزند
 و بر دكلز قوتن و غداي لایموتن یا الی اوج شعیر و یا بر میرق
 دكلو خیر و بر دشتن یا بر غنت لری لندیه بریش نار و دام مکنس کی شیکار
 اولشد **نظم** بایم چو سوده شد بهت از من اجد چو اشک غلطه
 بچون ز حال بی جست و جوی بود بوجه دن صکر و کوش کرد غم
 و اطراف بد نیمی غم آهنگ ز نکل و الیه نوادر الی اوصوب مخم کات
 سوق و باز کوی شهر و شهر و دیار ایدر **نظم**
 شرح ایسم مقابل کوش ایلسه چشم کو اکبا قده لیل و نهار لعل
 سالها غیم غدن باران صفت کوز یا شلر یا غدر سق ذره قدر اطهار
 محبت ایلفر لر و روز شب آتش المدن شمع آیین یا نسق یا قلسق
 برمود کلو تا یث و رقت کو ستر مر **نظم**
 بار قیجنت دل زخم زبان کردن چشمو چو زانین سوهانینقتد خند و فوادو
 بلسک بود کلو استحقاقی نزع نداشتحقا قله و بود قدر استعداتی
 کیمدن استنطاقه ایدر **نظم** مین حقیر کدایان عشق را کین قوم
 شهادتی که خسروان نی کلند و الحاصل فرقت و فضیلت لری
 بنجه حجت و برهانله و نه دلیل و بیانله نه روز کار ده و قنغی یارده

ثابت اولشد و اگر بخرد نهر و قوت و فرو شوکت بر له ایسه **نظم**
 نمانیز بدین غلط شوخی داریم • شک دکلدر که زور و بازوده و شک
 تر از زوده بر خود انلودن صدمه بیاغزون و بر ترز و غلار درجه غالب
 و زور آور ز بر دخی من بعدا ظهار قدرت و قوت و اعلان مکنک و
 شوکت ایله **نظم** فیض روح القدس را باز مدد فرماید • دیکران
 هم مکنند آنچه مسیحاییکه • و کر قدر علی و فضل جلی لری من حیث
 نقایل الدان و من جهت شمایل الصفات ایسه برهان عقلی و دلیل نقلی بر له
 مثبتا و ملق کر کدر تا که عرق خصومت منقطع و آخر حکومت منقطع اولسه
 و طایفه بهایم دخی نلره تند خوی و بد کوی و درشت روی لقله تمت ایدوب
 بو بیق و رد زبان اتمکد ز خلاصا و **نظم** کر کار دل مسکین پاکاف چین
 افتد • بنکه بیدخوی و فی رحم چنین افتد • چون طائفه مردمان شتر
 حیراند بویانی و مطالبه دلیل و بیانی کوشا تدر اولیوز دنکه حمیت
 انسانی و غیرت حکم رانی در جان و دل و خوشا تدر تلجده و تهو و
 نفرد و تکبر کو ستر بشتوک از زنه چاغرد لراصف منصفایلو وارب
 ایتدی های یاران مجلس شاهان و محضر پادشاهان محکمه و عدلس
 داد و مجمعه رشاد و سداد در معرکه حرب و قتال و مصطلبه جنگ و
 جدال دکلدر که **لا یحتاج الصبح الی المصباح** هر سخن که سویلرسز

میزان عقله سنجیده کرد که کوکل را ندن رنجیده اولیه و قسطا من
 فکته طارنلق کرد و صکره نقصان کوکلونیه **مصراع لدیکر**
 منزلتها ببارداند کسومقدار خود و **تجاء لیا اهل الکتاب لا بالقی**
هل سرخصه صاکه بونجه علما عظام و فضلاء کرام محضرند که هر بری
 احکام فتواد نهان و شافعی و احکام تقواده قرطبی و یافعی در هر خطاب که
 اولوز بر قانون ادب و هر جواب که ویرلور پاکیزه و مذهبی کر کرد نار
 کسسته کی ذلت شمتک حمایتی متعسر و تیرجسته کبی عشرت مقاتلک
 اقالق متعذر در **لجوان** زبان هر زمان تر جان دلست **نکداری کبی**
 مشکست **پادشاه** معدلت خا خود هر ضلک خراسن و شاهنشاه
 مکر متضاب خود هر قولک خراسن ویرسرد مکر که حکیم حجاز اول
 اراده حاضر و بوماجرایه فاطرایدی همان ساعت لسان عرب برله لسان
 وقانون ادب برله بیانه کلوب ایتدی **ملولفه** نوقست بالله نعم المعین
 له المجد والمجد فی کل حین **ویربک** آد مه تاج عز تله قدر **ملافت**
 سرینر کو ستردی صدر **اورب** صطفی نوری النیده تاب **ملکک**
 سجود اتدی بی رتباب **ویرب** نسل پاکینه قد و شرف **کیمن**
 انبیا اتدی کنز خلف **حبیبی** قلدی کرین انام **علیه**
 الصلوة وعلیه السلام **قودی** خلقه قانون شرعی که تا **سلاطین**

آفاقی صریح طوته **اکر** طوته بوراهی شاه جهان **اولا** رخش و لسته بد زین
نشر و شترهای بدن یکا اشارت بایندب ایتدی که هذا حیوان المسلم من قبایل
 بهیمة الانعام والدواب و ان القرون والاذناب یعنی بر حیوان بر نیجه
 شکم پرور و مبتلا عداء البقر بر طایفه طر فندک کلوب نبی آدمدن و اول
 قوم مکرمدن فضیلت لری و علو رتبت لری باینده طلبی رها ن و
 استعمال حجت و برهان ایتدی و کی عجز و عجب و اظهار عجب استکار لری
 و اعلان حق استدبار لری نه سبیدر **نقط**
 زبان دردها زای خرد مندیست **کلید** در کج صاحب **منز**
 چود رسته باشد چه داند کسی **که** جوهر فرشت و یا پیالو ر
 زیرا انسانک بجمله حیوان از رینه فضل و رجحانی ابتداء خلقت طوائف عالم و
 اغاز خلعت شریف آدمدن بروما هتتاب کبی عیان افتاب کبی تابان اولشدر
 و بو خصوصه اشتباه و طلب شاهد و کوا محض سفاقت و فرط بلا قدر بونک نه
 بر همین عقلی بیرونه دلایل نقلی بیا احتیاجی وارد **مصراع**
 کون کبر روشن دکللی حالمزای مه سکا اشترا ایتدی محل خلاف مجادله ده
 دعوائی ببا هت خلاف معقول در و موضع نزاع و مقابله ادعای نباهت
 غیر مقبول در مقرر در که حاکم عادل و عالم عامل حضورند و شاهد و حجت
 و بلا خلاف و بینه و محاصره و مرافعه مرده و در و منکر **که البینه المدعی**

والیمین علی ما انکر حکیم ابتدای نزاع و جدا کردن معاند و منکار در بیشتر ابتدای
 جواب و مقابل کردن مصادره در البته دلیل شاف و برهان کافی کرد
 حکیم ابتدای بلی **نظم** منکر از واردات عارفان بود قبول کافران معجزات
 انبیا کی یا و **نثر** شتر ابتدای ولی **نظم** بوی درویشان نداری خرقه پشه
 چه سود چند پیچی مشک در نافه که مستند از فرست الحق خصم الزام سفسط ایله
 و مدعی برانجام مغلطه ایله اولمانا که حجت و برهانك و ارسه کتور و الانواع و
 صداعی و تادان کو تور حکیم ابتدای فی خرد بوا مراد جی فلک الاساس و انجم
 مثال فی قیاس در شتر ابتدای لذلکلام و خبر و احسن المقال اعجزه او لکه مختصر
 مفید و معتبر و مدید در بیان ایله حکیم ابتدای برهان صحیح و دلیل فصیح بو
 خصوصه نطق جریح و بیان صریح در که اعلان کلمه ملینه توحید و اظهار
 شکر و ثناء ذات وحید و احکام و وعد و وعید و امر و نهی و تشدید و تهدید
 سر جمله اکاسنوط در و تدریس قراید تحقیق علوم و تاسیس قواعد تدقیق
 فہوم بو نکلہ مربوط در **بیت** امانات الہی ان سخن در مخزن دانش کند
 رد و دیعت هر کسی بحسب فہمائش **نثر** نته کیم مخدوم نامی حضرت مولانا
 جامی قدس سرہ کتاب تحفة الاحرار نام کتابندہ فضیلت سخن بایندہ دیشد **نظم**
 بدترین نفخہ باغ سخن مست نسیم چمن ارای کن
 صجودم ان نفخہ چو برخواست خشک و تر این چمن را سست

هست سخن پرده کثر بازها زنده کن مرده آوازها
 نفخہ خینا کوستان سرای مرده بود فی سخن جانفزای
 چون بسخن یار شود ساز او جان بفریان دہد آواز او
 هر که نفس را کند اثبات جان بخر سخن خوش نبود جان آن
 هست نفس قالب جانش سخن این نفس زنده دلان کوش کن
 کر چه سخن هست کر ہما بیاد در کر مش بین کھر صد کشاد
 هر که از وی کھری بلکه به بسته دلان کو مر دیکر صر
 چرخ اگر زیر شود یا زبر نیست کر پیش خرد بخر کھر
نثر علی الخصوص کلمات پر نکات منتظم بلغا نظم در غرردن از ہی در
 و عبارات باستعارات متشعہ فصحا عقد لالی و کھردن ابی در هر سگی کردن
 غوائی معاینہ قلاہ ثمین و مانند شاح مالہ تریں در بلی سوز که ابدار و ابدار
 اول آب ز لالہ شیرین و سحر لادن رنگین او نور شو بیکم و صفندہ
 دیشد در و نیست اما حقدن شکر لریشد در
 نظمی چو نظم پروین نثری چو نثر نثن خطی چو خط خوبان شری چو نظم شری
 و الحاصل قوم فصیح اللسان و طائفہ ملیح البیان در در قرایع و غرر مدایح ایله
 قلوب عالمی و نفوس خرمی جذباید لر و جازت لفظ و غلارت معنی و لطف و
 مطلع و حسن و مقطع بر لہ زینت تازہ و لطف فی اندازہ و یرب کایا نہ صفا

و طرب و شور شعبه فخر لرزته کیم منشد سامی جناب شیخ نظامی نور الله مرقد
 کتاب مخزن الاسرارنده نفایل کلام موزون کنهتارنده بیورد لر **نظم**
 قافیه سنجان که سخن درکشند کنج دو عالم بسخن درکشند
 خاصه کلیدی که در کنج است زیر زبان مرد سخن سنج است
 ببلای عشق شد سخن پروران باز چه مانند باین دیگران
 پس آن منال لیلیان لیسراوان منال شعر حکمت مقتضای سنج انواع مقالات
 فصاحت و اقسام خیالات ملاحظه شول قدر تعبیه لطافت و اول دلو تعبیه
 و ظرافت فلور لر که ملائیک صاحب ارانکه حیرت و بر لر **بیت**
 حسن بیان ایت تفضیل ماست کون و مکان دفتر تفصیل ماست
نثر شراتیدی که نطق مقال دن و قیل و قال دن مقصود شول کلامه که
 ترجمان کیفیت احوال و کاشف مستورات مافی البال اوله و مخاطبه اندن
 فایده و مستعده اول جهت دن عایده اولاشک یوقدر که بوقضیه ده سز که
 برابر بلکه نظام و انتظام یوزندن سیزدن افزون تر حق سبحانه و تعالی کلام
 قدیمده و بناء عظیمده بیور که **قالت غملة یا ایها الملک ادخلوا مساکنکم**
لا یخطفنکم سلیمان و جنوده و هم لا یשמرون و فرقان کرمینده
 بر محله دخی جاسوس ممالک عالم و بیک نجوی صاحب خاتم هدهد که حقنده
 بیور که **فقال احطت بما لم تحط به و جئنا بآیة یقین**

اگر بونلک نطقی و مقالی مستدق اولسه آیت صریح **و علمنا منطق القطر**
 نیجه صحیح اولوردی و کن نطق تکلم ستم مخصوص اولیدی حکم **منصوص انطقنا الله**
الذی انطق کل شی نیجه مراست کلوردی آخر منطق الطیر شیخ عطار روح
 روحه الملك الغفار بونلک گفتاری و مقالته اسرار یبانه دروشوی
 معنوی مولویده نور الله قبر قایلها و غفر الله و زرحامها بویله **مطوبه**
 جمله مرغان ترک کرده چیک چیک با سلیمان گفت افصح من اخیک **نثر**
 و الحاصل اگر و خوشد رو کر هوام **مصراع** جمله در تسبیح و دو تفسیر و تحلی نام
وان من شی لا یستبح یحی و لکن لا یفهم یرون تسبیح بوحصو صبر خان
 قاطع دکلکی و سخن نامع داود الجبال **سبح و اعز** بومذ عایه دلیل ساطع
 دکلکی را کردیده حقیقتله نظر اید سن و تعسف تعصب دن خدرا ین من جمیع
 انسان و حیوانی و جمله نباتات و جمادات بوقضیه ده ابنان و اشوقسته ده
 هم آواز و هم ساز بولور سن علی الانصاف بواشترا که دلیل **انا عرضنا**
الامانه علی السموات و الارض و الجبال فابین ان یحملنها و شققن
سما و حملها الانسان انه کان ظلوما جهولا یتیم می و بومطلوبه سبیل
له ما فی السموات و الارض کل له قانن کفایتا یتیم می و مولانا یند بور
 رحمة الله الملك الغفور سلسله الذهب نام رساله سنده جمیع جمادات
 بیان نطقی مقاله سنده دیشد زمر تفسیر گفت با رسول خدا رفتم از مکه جانب صحرا

هیچ سنگ و درخت نامد پیش که نکفتش سلام می کرد و پیش
 ابن مسعود گفت وقت طعام می شنیدیم از طعام کلام
 بزبان فصیح و لفظ صریح خوش می گفت بهر حق تسبیح
 اکثر حیوانات خود مقالی مسوع و قیل و قالی مطبوع در غایت ما فی البلیس
 انزلک لسان بله من انزلک بیا نکر بله من بله طوائف قبایک اکثری
 بری بر نیک زبانی فهمه قلنی رومی عز و لغاتی و عربی رومی عبادی بله
 عجب کلام **رولف** ای بساده زبان خود فصاحت کست است خود زبان دیگری
 آید اکم و عجز آورست **نثر** مشرق قومی مغرب قومیه هم زبان اولست
 مستغرب دکل **ریت** هر کسی عالمیستان حکمت و اندر و صد هزار بند و کشاد
نثر پس هندی و مجازی و پارسی و تازی مابین لنده اولان اختلاف
 السن سبب استعمال اولور نه موجب عدم نطق و کلام البته هر جت و جوبیک
 بر گفت و گوئی و هر گفت و گو یک برجست و جوبی اولور مع هذا اول
 حجت که سوق مرام و فضل کلام تحفه دن ایراد ایتدک تحفه مقالندر که
 کلامک سیاقی کورب سیاقدن غفلتد زیرا اول مقاله نک آخری
 بود که **نظم** نیست سخن بسته این صوت و حرف مرغ سخن استنوائی شکر و
 هر چه قد سترایان در دلت معنی نو کرد دانا حاصلت
 پیش سخندان سخنستان همه جان سخن را چو تن است آن همه

لاجرم افاق زکار اکمند . گفت جهان را کلمات الله اند . آنکه باز نمی
 غیبازد و ن . میدهد اسرارها فی برون **نیل کل یعمل علی شاکله** والسلام
 حکیم ایتدی ای و خبر سن آیات بیدانک من مونا تندن غافل سن و محکمت
 متشابهاتک مخروا تندن راجل و جاهل سن **نیل من یبالی علیک**
 دن ایراد برهان و دلیل را سخن فی العلمک و طیفه سیدر نه سبیل هر دلیل
 و دلیل کلام زبانیده و نقص سبحانه نطق حیواناتدن مراد لسان حالدر
 نه زبان قال **فما ذا بعد الحق الا الضلال** و اول که احادیث مرویه در
 عن المتضو و ابن المسعود رضوا الله عنهما الملك الودود جماداته عدم نطقک
 برهانیدر و ابکیستک بیایند و زیر انلردن نطقک ظهوری و کلامک حضوری
 حارق عاده در و اطهار قدرت اهل السعاده در اگر انلردن نطق اولست
 معجزه و کرامت و اعلا از ریه تحت و لنزدی شتر ایتدی های رد مند خط و
 غلط ایلدک و سهو سقط سوبلدک **مصراع** نه رواد که اوله مغلط برها شکل
وما یعلم تاویلہ الا الله دن غفلت اندک و باب تاویلده کند و هوا که
 تابع اولو بطریق ضلالت کتدک اگر **راسخین فی العلم** دن ایسک **قل امتنا**
 و کرسلا آمدن ایسک ایت **رنا ظلمنا** که مقالات حیوانات جمله ممکناتدن
 اولوب فی نفسها غیر محالدر پس انک حقتده اولن نصوص محکاتی و آیات
 بیاناتی بلا معارضه بر اهین عقلی و فی مناقضه دلائل نقلی تاویل فی

تهویل عین و بالدر و توجیه فی وجه محض مناد در بدست
علم دستا و نیز وزح کردی ای نفی زور ای دریغ از عود جز بوی نصیب مجملات
نثر و احادیث مرویه موجبها و لن اعجاز و الزام و خصمه امکات و لفهام
جماداتک نطق و تکلمند و دکلر بلکه اسماع و استماعند و در وصیت و صدائک
ارتفاعند و در ولین سلم که مقالات حیوانات حالی و لانه قال و فقی که
انکله دخی تفهیم مراد و تعلیم ما فی الفواد و لا برابر در مائی بلکه لسان
حاکم فضیلتی جلی و مرتبی علی در حدیث نبوی بوکاناطود و و کلام مصطفوی
شاهد صاد قدر که **من صحت نجا و من سکت علم** و بواجل دن دیشلردر که
بیا و موکل یا بنفق و عارفیور مشلردر که لسان الحان نطق من
لسان المقال دیوان احسان که جمیع محامدی شاملدر چون مملکت دلدن
سرحد زبانه ایرشه باطلدر مکارا القول و لالدر پیرایه صمتک تحلیه
سندن عاطلدر و موفورا لکلام اولندر اشقه سکوتک تجلیه سندن
عافلدر و قول حکما در که ان الکلام من فضة فالصمت من ذهب حضرت
عیسا دن صلی الله علیه وسلم و علی بنحینا منقولدر که **العبادة عشرة**
اجزاء تسعة منها فی القمت و واحد فی الغار عن الناس نظم
قوت ناطقه یهوش شود هیچو کلیم پرتونور تجلیش چوتا بان کرد
ولسان حال فضل و شرفه بود خی عین دالدر که چو امر بر نفور

اولدر که لسان حال الله سوبلنور و محادثه یا الله تکلم ایلنور چونکه عمله کلنی
صاحبی انکله ما خود اولن زبان قالک حکمی بوکه مخالفدر و احکام شرع
مبین بوامری کاشفدر و اللسان صغیر جرمه و کبیر جرمه خصوصاکه کلامک
فی الجملة اعتباری تقلیلندر و حسن تعلیلند و در و لا تکثیری قدر قایلله
تکسیردر و کثرت تعبیری صاحبنه تعبیردر که خیر الکلام ما قل و دل
و من کثر کلامه کثر خطاؤه و من کثر خطاؤه قل حیاؤه فان الحیا من الایمان
و نفوذ بالله من الطغیان **نظم** زبان دان پیر عشق امدکه هر که امخت نور می
در و نثر لوح محفوظست و ناسوشش مرهاست و اما او که مقوله شعر و انشادر
انک اکثری صاحب لرنیک عیوننی افشادر که اول رسمله گفتارک یعنی انشا و
اشعارک شعار و دثاری تار پوت و خیال محال اندیشه دن ورشته افکار
و دلفکار و ضلالت کیشدن طوقمشدر اول سبیدند که بازار قیل و قالده
و بیع من زیدا الفاظ پر خیالده خریدار اولد و غلک دیبای زیبا نایچوغی
کنسج العنکبوت در و نساخ فی منسا جلری **و الشعر یقیعهم القلوب**
المر ترانهم فی کل وادیهمون برله منفوت در چونکه انلر بیان حال لری
و انهم یقولون ما لا یفعلون در پس کبر مقتا عند الله ان تقولوا ما
لا نفعلون برله معاقلدر و شان مقال لری **تقولون بالسننهم**
ما لیس فی قلوبهم در پس **لم تقولون ما لا تفعلون** برله معایتلدر و نظم

در و نثر

در قیامت نزد شهر نبرد کسی کس اسر سخفش حکمت یونان کرده
امعان نظره رقت اولسه نیچم در غرر و جواهر زواهر عدا تکل
کلام توجه و مقال ترفید کرم دار و خرمه دار بر قی الفاضلیم و منزه
و بر آکی حرف عقیق و پربت در **نظم** در شعر میب و در فن او چون آکدب
اوست احراز و الحاصل اول طایفه نک شکرین اشعاری بلبل و طوطی کبی
کند و لرین اسیر قفس بلا قلوب لر و لعاب گفتاری کرم بریشم کبی وجود لرینه کفر عنا
اولی عنکبوت کرد از هر تار نظم شعار که نسج اید لر ز باب وار کند و اقلیر به وارب
طو تلور لر و سخن باز لفته کیر و دروغ فی و زوغ لر یله او تلور لر مع مذا بو
طایفه نک اکثر گفتاری و اکبر کرداری مدحه لایق و لیانی مدح و قدحه
مستحق و لیتری قدح در و لاف کذا فله تمده و حلا فاعتسافله تفصع در
پس بونلر و **لا تزکوا انفسکم** نهیندن غافلرد و اخشوق و جی المذا حین
الترا بامنده داخلرد و او لکه بونلرک بیانلر ایچنده کلمات حکمت و عبارات
عبرت در نهایت قلت و غایت ندرتده دل لئاد رکالمعدوم و من یخلوا
عنه غیر ملوم حکیم ایندی تفصیل بنی ادمه دلیل و سند لایمخصی و رولا
بعدا مانه فایده و انلارک ایرادنده عایده که کورر مادد زاده افتاب
عالم تا بدن ذرحه نادان یوقدر **نظم** نکته گفتن پیش کج مهناز حکمت
بیگان جوهری چند از جواهر ریختن پیش خراست شتر اتیدی

بوسوزدخی عجب و استکار کردن و جهل استکار کردن در که نهاد کرعناد له
مخبر و فوا دکر غل و حسد دن غیر مظهر **نظم** با جسدان لطف خوش باشد
ولی توان باب کشتن آن آتش که اندر سنک و امن مضمت **نظم**
فرضا که بزقابل خطاب و محل جواب دکر لر حضور شهر یار معدلت جناب
و آصف نصفت نصاب در و مجمع علما کرام و امراء عظام در **مصباح**
هر چه بدانی بیار هر چه توانی بکار **نظم** حکیم اتیدی جمله برا همین داف
و دلیل خوش قوانین لر ی اولدر که محضرت حق اول فقال مطلق بز مالک
و سزی مملوک ایلمشد رنته کم کلام مجیدنده بیور را **نظم** **خلفنا الله**
نما عملت ابدینا انعاما فهم لها ما کون و سزی بز مجون بر تشدر و بز
خدمت ایچون خلق انشدر و **الانعام خلقها لکم فیها دق و منافع**
و منها تا کلون و سخر لکم ما فی السموات و ما فی الارض جمیعاً منسبه
جعل لکم الانعام لتکبوا منها و لکم فیها منافع و لتبلغوا علیها حابه
فی صدورکم و لکم فیها جمال حین تریمجون و حین تخرجون اشبو
جمله ایات بنیات و فصوص محکات بز فضیلتزه و نزل از ر و کون
مرتبه دلیل روشن و برهان معین در و بیع و شرا کرده و علف
چرا کرده ذمام اختیاری و عانا فقدری بز الم و یرمشدر بالجله
بز خدمتقه سزی مقهور و مجبور و مغلوب و مأمور ایلمشد ر شتر

آیتدی هر که دیده حقیقتله نظر ایلر بلور که مالک الملک حقیقی اول خالق
نیاز در و سز که مالک اکثر حقیقت دکلر مجاز در و بوج مجازده جمیع حیوانات
سز که انبان در العبد و ما فی دکان لولاه دل مجاز نیتدن نی شتبا
و صورت منفعت و مضرتده و ضرورت عبودیت و خدمتده سز که با بروز
و پوشر کتده مستخر حکم حی اکبر ز بر سز خدمتکار ز سز بر خدمتکار
المخدوم الحقیقی هو الله الواحد القهار حق سبحانه بجز حیوانات
و محض نباتاتی کل بلکه جمیع اشیا بی و جمله موجوداتی بر بر نه سبب
یار تشدر و مربوط بر علاقه خلق تشدر هر امر که وقوع بر سبیل
وجود نه منوط و هر مقصود که حصول بر و وسیله نک تو سطنه
مربوط ایلشد رختی سالیکن با حقا سست لری و لجنه توحیدک
غیر قیاری و بی پا و دست لری دیشدر **نظم** ظهور تو نیست و وجود من از تو
فلست تظهر لولای لیاکن لولاک بر مرقوت حضور خرم سز و سز
قوت و حضور کزه بزی سبب رابطه ایلشد و یعرض علیها العلف
و الماکل کل یوم سبعین مرة امر یله مأمور سز و بواقتدار یله دنیا و اخرتده
ما جور سز و بونده دخی دقت اولنه سببیت افوانده طایفه حیواناتک
سز مراجعتی لازم کلور حاجتی یوقدر و تحصیل اب و علفده سز که انعام و
احسانکده انعامک منتی یوقدر که طوایف انعام و قبایل هوام سوا

هر سبیل و کوسار و هر صحن سبز و زار و هر درخت پر برک و بار و هر منهل بار
و چشم سار و الماسل سرجله صحاری و براری انبار جویب و انبان د بوی رسید
گاه بی غم و چراگاه خرم در دیاض جان بخش و بهشت انبار و حیاض دلجوی
سبیل کردار در **نظم** ادیم زمین سفره عامرا و ست درین خون نیاچه
دشمن چه دوست و ما من دآیه فی الارض لا علی الله رزقها **اولسم**
یعلموا ان الله یبسط الرزق لمن یشاء و یتقدر فی الحقیقة برزق سز
مأمور و مستخر و مقهور فرمان بر اولد و غرض تقطیم امر حق واسطه سبیلده در
و تکریم فرمان قادر مطلق رابطه سبیلده در سز که استحقاق و فضیلتکن
و علوقدر رتبتکنرا یچون دکلر عین عبرت و دیده حیرت بر له نظر
ایله کوز اول تسخیرک ضمنده سز نه اشارت لرونه رسمه طریق فکر و سبیل
شکره دلالت و اراد کما قال الله تعالی **سخرها لکم لتکبروا الله علی**
ما هدیکم و لعلمکم تشکرون لتستووا علی ظهورکم ثم تذکرو نعمه ربکم
اذا ستویتم علیه و تقولوا سبحان الذی سخر لنا هذا و ما کنا له مقرنین
الفضه سز بوج مجازی تسخیر له مغرور اولب ان لکم فی الانعام لعبرة
آیتندن غفلت آیتد و کز و اشوعاریتی تا میرن مکور اولوب فاعبروا
یا اولی الابصار مو غطندن جهالت ایلد و کز حرکت الهی اول ایدیکه
بواثار لطایف سبحانه و انوار عواطف رحمانده سوزده زیان بکی

حدوثی پیرورد کارله رطب اللسان و طوطی شکردهاں کبی تعظیم و
تخیل کرد کارله شهد و بیان اولاس و زکس کل کبی مدمو شانه چشم و کوش
حقن یکا دوتن سن و لاله لعلین پیا له کبی فرو زنده چهره مسترت اولاس
و نیلوف خورشید فر کبی جانگوی بحر حیرت قله سن و بنفشه مسکین بو و
خود رو کبی عالم فکرته سرفروا بلیه سن نجسه بونجه نهفته مکور و
قدور بتله مغرور اولب بز مقل و میدنم و زجر و قیدنم مشغول
اولما غیچون دکلدر **نظم** کاربد کردن نشاید بهر بودی خویش تیغ را
بر خود زدن نتوان که رویش جوهرست **نثر** و کند و کزی مالک و بزی
ملوک و سن مرقه الحال و سایر حیواناتی مغلوک بملک ایچون دکلدر
خصوصا مالکیت امری مالک ملک مملوک از رینه فضیلتی مستلزم اولماز
و هر زبردست اولان قدر و در بتله پست اولق لازم کلمن و الا
یوسف نبی علیه الصلوة والسلام زعیر مالک افضل اولق و هر مملوک
مستد یقین مالک ز ندیق افضل اولق لازم کلوردی بلکه سید القوم
خادمهم بوقضیه نک انعکاسی دلرو من خدم خدم بوامرک خلافت دلاکت
ایلر حکیم ایتدی تعلیم من ندر سن و انسانله معلیته نه جواب و یرسن که
هر زمانده انسان استاد بهایم و معلم قوم هاید طائفه حیوانات
مصاحب انسانله و انلردن علم و لطف و احسانله تحصیل ادب و تکمیل حسب

ایلر **نظم** اصحاب کله روزی چند بی نیکان گرفت و مردم شدند
استادک شاکردان ز رینه فضیلتی خود کون کبی روشن و آیات و احادیثله
مهر مزد رشتن ایتدی بوقضیه نک دخی ممله در و قصه غیر معقولدر بجه
یرلرده سن و حوش و طیور و مار و مور استاد و مرشد اولور سن و بجه یرلرده
انلر سن اولور لر اخر الامقران کریمه و فرقان غلیمده هابلی دقن ایلر کد
زاغک قابله تعلیمن ذکر ایلر **قال یا و یلیتی اعجزت ان اکون مثل هذا**
الغراب ایتن فکر ایلر الحق بونک اشائی روایاته و بومعقوله حکایاته
عدیو قدرها لیس حقه نی بو یقار دن او کرتد و کی کون کبی مشهور در
و کتب طبا ده مسطور در که شورا به مجردن منقار له الو باحققان ایلدی
و بنیان قبضی انکله و یران ایلدی **نظم** روح را در تن ز طلت نور حق
کرده دلیل اهل کشتی داشت **بحر** را ختر رهبر است و اولر
معلم معلّم از فضیلتی معین و استادک شاکردان ز رینه مزید رتبی بهر من
در دیدکوک اول دخی کلی دکلدر و الا جبرائیل علیه السلام سید الانام
حضرت محمدک از رینه فضیلتی لازم کلور صلی الله علیه و سلم الی یوم القیام **نظم**
مقرر در جهان ایچنده نی شک که استادن کچر شاکرد زیر
دکل کچک اولور استاد استاد که دیر کوربانی آفرین باد
القضه چون بحث و مناظر و محاور و مقابله بومقامه ایدری وقت

شام و هنگام ظلام قریباً و لوب مناظر لک هریری زمین خدمت بوسه
ویدی با بخصوت معلق و امر حکومت معلق قلدی پرند لراشیانه و خزین
مکانه غمرا تدی و الحاصل انس و جند هر کس مقام و مقامه کتدی
پرده ساز اسما بر پرده دن دخی سر آغا زایلدی و صورت باز دوران بر
یوز دن دخی کورندی سلطان روز پیر و زیغنی آفتاب جهان سوز یوزنه
مشکین بقا باورندی و زمین و آسمان و کون و مکان ظلمت جابله یوزدی **مولف**
چون کیچه اولدی خیمه مشکله و بنا چرخ برایتدی مهر سیله و هر حقه باز
روز لک طفدی مجعنی قان پیرادوب هنگامه نجوم له افلاک و یوز سوز و بنا
مجلس و مرد مناظره و مستطری با حکیم شمس
ینه چون آنا صبح اتدی ظهور عالمی غرق یلادی دریای بنور
نفخه عیسی کبی باد سحر کیچه امواتینه ویدی زیب و فر
کل کبی چلادی روی آسمان شبیدن اغلر کن کله دوشدی جهان
دم چکور بیللر آغا زایلدی قمری لر بر سر آغا زایلدی
اولدی تاس جهان کنتکوی هر کشی اشلا و شینه طودی روی
پادشاه عادل و اصفه نصف خضایل قانون شاهی و رسوم پاد شاهی ازین
اداء و طایف و حکومت طوائف ایچون ترتیب مجالس و مواقف و تزیین محافل
مشارف امتیادی چونکه ایام بهار و هنگام سبز زار ایردی پس فلک

کرمار خیمه لری بر گلستانه قورد لرو آفتاب طوار سر پرده لری بر خرم مکانه
اورد لکره غیرت رشحات زلالندن اب حوض لک منزلی ظلمات ایدی و حیرت
نفحات شمالندن دم مسیحا بر نفس لک حیات ایدی صولر شوریدن اولوب
دیوانه وار زنجیرن سوردی یلر هوای عشقه باش قوشوب مستانه و دل
آفکار کاه طور رکاه دوشه یورردی **مولف**
بنفشه عاشق دل داده کیمی دهانندن کله زر کوستردی
سری استند بک و باره اشجار ایاغ از ره طور بذر کوستردی
ال التندن چمنلرنا زکانه چنار و بیده خنجر کوستردی
صولر ویرب چمن صحنی غرقه طشوب ریای حوض کوستردی
غذا ریا کیمی عکس خورشید دوشب سوازه آزر کوستردی
دو سبکیز کیمی ایکی غنچه برایکن تن آکی سر کوستردی
چمن طوطیسوا و دلولالاله لردن سمندر وار شهر کوستردی
کل بو سفلین کو کلکن قانه باند رمشدی سنبل یعقوب این قفتان سیاهه
بو یاندر رمشدی لاله خونین مکر عاشق دل داده لر جانندن یقمشدی چراغن
بنفشه لراشته دل سوا زده لک کیمی باده ویرمشدی دماغن **مولف**
یعقوب کلنار لرنار خلیلی • اوزتمش لاله تاج اردبیلی • یوزر کسلی
نازا و یخوسنده • سمنبر لک کیمی یا زانا و یخوسنده • صخر کلستان دیبای نیبای

هفت زنگه و بزم بوستان بساط پر نشاط مفت آوزنگه رشك نكارخانه
چهن وغيره خلد برين و حيرت حور و عين و صورت فلك انجم نيز انجم **مولفه**
نسخه ارتكه و نقش بر يوزى صاند و كلش ارضه چمنك يلدزى
سبحان من احسن كل شئ خلقه بلبلى مغيل كى فرهاد ايدر كركه
فا نظر الى آثار رحمة الله كيف يحيى الارض بعد موتها و قمرى لى
مقرى كرى بونى و قر كركه **له الخلق والارض قبارك الله احسن**
الخالقين تا مل فى نبات الارض فانظر . الى آثار ماضع الملائك
عيون من لجن فاطر . كاز احدا قها ذهب سبك . على قصبه بر جرد
شاهدات . بان الله ليس له شريك . القصة رسوم فرمان روائى
وقانون ياد شانى هر نديسه بر نه كلى و شهر يار عادل **قل اللهم فاطر**
السموات والارض عالم الغيب والشهادة انت تحكم بين عبادك
فما كانوا فيه مختلفون ديوب سر سياتن مابنه و تخت سعادت يابنه
كچوب با و تور دى نيه افتاب عالم تاب كى تشين نهاد سر كشر لرخا كپاى استانه
شاهى به باشلار و در لكر و جوى لجوى كى سنيكن فؤاده و شلر سته
سنيه پادشاهى به يوزلر سوردلر و سادات و علما و اشرف و اهل هر برى
به لورنده قمار و فرمان جهان مطاع لازم الاتباعه انتظار كوستد لى
و مناد يلير سرندا ايتد كركه هر كيمك كه عرض حاجتى و اربا بر كشد شكايتى وار

حالف عرضا يلسون و شكايتى سويلسون **اليوم تجزي كل بما كسبت الاظلمه**
اليوم هماندم خلايق اينچند مور غيرتور كه دست انساندن بيمحور و پايمال بخت
و شور يادى و دزيت آردمك المدن و اذيتندن خسته و مقهور يادى ريت
غفور و خالق شكورد يوب ظهور ايتدى پادشاه عادل كورد يكه بر شخص در كه
صورتده نجيف هياتده ظريف كسوتده نظيف غايتده ضعيف ياسر اهل كى لباسى
عباسى قياس احساسه معلوم افلاسى حقير و دل شكسته فقير و دلبسته
اكر چه پياده در اما اتلو كى سكر در وجهه ده لاغنى و فرد را ما قوتلو كى سكر در
اسب تازى كى باريك ميان دهان و نچه دهه مانند شير و زيان بازوى قوتده
پست نيروى همتده بلند قدر له خور و پر شكست خبش و شده ارجبند ناقيه
كسته مهار كى ميايه بسته روزكارا رباب رياضت و اصحاب قناعت اينچنده
عنوان بيانى يار غار و ققى كه شهر يار عادل مورك بو وجهه كلشن كوردى
دوب وزير منصفدن بو كيم درد يو صورتى وزير دود عاى شاهى و ثنائى
پادشاهى ايليوب ايتدى بودر و يش سيه پوش و فقير پر جوش خيز قبائل
برا لام و حسراتك يعنى نرم فرق حشراتك رسولى در حضرت سلیمان بنى به
عليه السلام وادى القلندر عبور ايدركن و جنود مجتده سيله ارض
مقدس شامدن مرور ايدركن كه خال جمال عرضه دنيا و رشك كلستان
جنت عيلاد رو بر موجب عليكم بالشام فى اخر الزمان مطاف عالميا و ملاذ

نور
مردون

نور

امل ایما ندر یول کسمشدر دیوان سلیمانده عرض حال و چوق قیل و قال
 ایلشدر **تولفه** خور بقمه غریب و درویش نه بلور سن که شازده اولاد
 مندا چمره مثال آینه وار قلب و شن ضمیری ساده اولاد
 پس مور میان بسته دخی هماندم ایلر و وارب شاه عاد لک حضور نده
 زمین خدمته باش اورب و پای تخت سلطانی به یوز سوردی و ال قالد رب
 کرومن شاه و عز و قدر پادشاهی ایچون دعالر و شالرایلیق ایتدیکه **تولفه**
 حمد اکاکیم عالمک سلطانیدر بر اکیکنک بیر و کولک برهاندر
 مورد کسوز کز سخندان ایلدی پرویر بعشقده تران ایلدی
 خلعت اولاد عباشر بباد طاوسین نر زحمت طاش بباد
 بسته در خدمت کمن چون موسی کرا و را با سلیمان در کمر
 قهر در کا هند بیک تیمور مور موری احسانی قلور فقفور فور
 بوی کون کبی بلور کا ه اولن شاهلرد سایه الله اولن
 شاه عادل هنر نفس کا اولاد دهر دنیا طور دغنج شاه اولاد
نثر نر فقیر خاکساری و حقیر بی مقداری جانور لردن بر طایفه
 بی سرو پای و سر کشته رای و بر قبیله ضعیف و نحیف و محنت فرسایی که
 جوفا شجارد و شکاف اجمارد و وزیر و زمینده و دهلیر و کمینده
 مسکن و قمار ایلشدر و **کل شیء عنده بمقدار** موجینجه یعنی

حالو و النجه در نهاده اعلان میچون خاک پای معدلت پناه سلطانی و تنده
 سنیه سعادت دستکام حاقانی به عرض احوال پر ملال و اظهار مافی البال
 آنکچون ارسال ایلد لکه اذیت ذریت ادمدن جانلر نیه کچمشدر و هر بری
 باشن الوب سور اخره قچمشدر ویر لکه بنی ادمک بزم از زمین فضیلق
 و قدر منزلتی نجه برهان عقلی و نه حجت نقلی ایله ثابت اولمشدر که بزم بو
 رسمه جور و جفا و ظلم و اذا ایدر لکرمی موزی تش قهرله هرق و کومری
 آچون زهرله غرق ایدر لومع هذا کتاب شرعة الاسلامده و سایر کتب
 احکامده کند و لریاز مشلدر که لا یقرب شیئا بالثارفانه لا یغذب بالثار
 الا ربها و لا یقتل الثملة و لا یقتل الضفدع و لا یقتل المشراة التي
 فی الارض و بونک امثالی و عیده غایت و تشدید و تهدیده نهایت یوقدر
 و الحاصل علم لریله عمل اتمیوب هر زمانده مختلری لندن پایمال و سر کشته
 احوال اگر مجتهد زور بازوی قوت و کرم محض دست برد نیروی قدرت برله
 ایسه پس سایر حیواناتدن دخی هر کسده که جنک و جداله استطاعت و حرب
 قتاله طاقت وارد درایت استقلال و استبدادی و علم عناد و فساد
 افراشته ایلسون و کلک اقتدارله و قلم استجبارله رقم و پیش وانی
 و نقش فرمان دوا بی صورتی صفحه تکبر و صحیفه تجبره نکاشته
 قلسو **تولفه** هر کسودر دار خود شاه رعیت پرور است ای بیانی دست و پا

در قصر خود چون قیصر است • شك يو قدر كه غنای خیال فحال و عقاب
فكرت مصور الحال سرافراز لق و سلطنت پر داز لق بلکه شیطنت انداز لق
بیضه سوزیر بال ایلوب بصوب تیور بو قدر مجال و رخصت احوال
بولجوق هزار هزار فرخه روین منقار و محنت شکار و نیجه نیجه پتجه
اتشین بال و آهنین چنگال چقار بجها نگیر لك صید هوا سندن او چرسه
گر کدر که لاجم جزاء **سینه سینه شلها** موجنه هر کشتی قصد مکافات
و دفع آفات ایلوب زمین و زمان و عرصه جهان فتنه و آشوبله طلاس در
و عالم دن بیکان امن و امان و نظم و نظام انسان و حیوان کو تور لبکون و
مکان معرکه جنک و جدال و میدان حرب و قال اولس در الفتنة فائز
لعل الله من ايقضها چوبد کردی مباد ایمن از آفات که واجب
شد طبیعت را مکافات • و کثر افتاد می جمع قطی یله ثابت و لمش ایسه
و فضیلت انسانی شواهد یقینی یله ثبوت بولمش ایسه نزدی معلوم
ایدنوب قطع نزاع وضع و دفاع ایلیم و ترک و عناد و فوقیت لرینه
اعتقاد ایلوب جان و دلدن مطیع و منقاد و خد متلرنده بر مراد اولم
اتفاق حکیم شام اولارایه قریب یرده طور ردی و مور ضعیف ندامت
بو قدرت قوتله شکایتن استماع اید یور ردی فی الحال مقابله ایدب
ایتدی **نور** خدا یا سکادر مسلم وجود سنکدر قوفضل و احسان وجود

نه حکم که جور و نه امر که عذر عنایت ایدب یردك انسانه قدر
انی شه قلا نینی خیل ایلدك جهانك خلقوه بطفیل ایلدك
قلوب جملة دن انبیا کی کریم جهانك بو نور یله اچدك کورین
سلاطین قللك نجبان بحار رعیت سرو سینه چوبان وار
ایدب ملك عالمة تا عدل و داد بولادین و دنیا ساد و دوشاد
بو یوزدن چو وارد رهنشاه مهر شه عادل اولسون ابد شاه دهی
سبحان من تنزه عن الفحشاء بر بولك کویه المنظر قبیح الصور منفور
اللفاقه مهور البغاور و ذلیل زار و علیل ناقصه البینه قاسر الحلیة مجهول
النسب معدوم الحساب یغف خایفه انسان کامل البینان معروف الزجرات
صبیح الجمال صحیح المجال مطالب البصديقیه بی باهتله معلوم و نتایج
تحقیقیه فی ضرورتله مفهوم اید نشر قیاس صحیح الارکانك شکل
اقتراعی سنده و مقیاس اهل میزانك مبادی برهانی سندن مطلوب صحیح فتایج
صریح اخراج ایلر قوم شریفله معارضة تفاضل و مناقضة تکامل ایدب
فضل انسانه و اول منبع لطف و احسانه دلیل و برهان و حجت و بیان استیله
و بوقضیه نامرضیه کثرت مغالطه یله قیل و قاله مؤدی و حیرت
مخاطبه و مغایطه برله جنک و جداله متضدی و لا عجب دن عجب
و غایتده امری غریبدر بلی الشی اذا جاوزه هذه انعکس ضد بر قوم شریف که

صالحه

نور

حسن صورت واعتدال قامت وكمال حلیت واستقامت اندیشه اولاً انك افضل لي
امادته واکملتی علامته ظاهر حاله وكمال اعتداله لئلا يثافي ببرهان كافي
تقری مورايتی سبحانك لا اله الا انت سبحانك انك اعلم السعرات
سويك ومخلوقات ربك عز وجل من طرفه خوار اعلاه نظرا ليلك وما خلقنا
السموات والارض وما بينهما الا ذلك طمأنينة لغيرك واكرم
لبيب اولدركه هر شيه حكمت عبرته نظره عاقل ادبها وكدره هر خبرتيك
كليتندن باخبر اول اعقل الدمشق كراي من حق قرنجيه مردانه بق
حقيقتهم هر سینه اسل رسجا في كنجيه ونفس امده هر چه انوار نرداني
آينه در مصرع در هیچ سری نیست که ستری با خدایت **نظم**
هریشه کان مبر که حالیت شاید که پلنگ خفته باشد
هر کلمه بر کلمه هر زنده ده بر زنده وارد بود خدی مقرر در هر کلمه که
بدایین و بیدین در معجز خود بین و پر کین در و هر که فی نور و بدسشت
در ظاهر هر عیب زشت در مصرع حافظ توجه دانی که بر پرده که خوبست
و که زشت **مؤلفه** عیبی کور من دیده حق بین ايله با طلك عين خدايلن
هر مد الیس في جهنم **نوع** لا یتکبر فی لا یدخل الجنة من كان فی قلبه
مثقال ذرة من اکبر رسول رب العالمین و سره فقر انبیا و المرسلین علیه
من التسلیات او فاهها ومن التحيات اصفاها بوسبیدن بیور شد **لاستغفار**

من

من الذبصرة ومن الکبر سبعین مرة مشایخ طریقت و کبر حقیقت
دمشقد که اگر و نده راه نفس خود را صد بار از نفس فرعون بدتر نمی بیند او
درین راه نیست **بیت** بر مکش تیغ زبان هر دم گزیند و شمع راه مبریزد
بفرق از شعله در زیر مغف است مع هذا کرات و مرات نور بصیرت و دیده
عبرت بر له مشاهده او لشدر پاره موم شب تاب بخورشید بود زین
خاله سیه زیور اجغان کرد حکیم اتیدی نردن بویان و تقریر و تبیان
و تعبیر انسانی تعظیم و توقیر و سنن طایفه تعمیر و تحقیق کلدربلکه
تعیین حکم پروردگار و تبیین امر کرد کار موجب هر کشیک مقدار فی
بیان و ترتیب و قدرتی عیان در **واقعا بنعمه ربک فحمدت** مقتضای
انسانا و لن احسان نعم ذوی المنی احصاء و انک علو شانلرینه بعض
ذلال و شواهد و خصایل و مواید له ایما دارا و لجلدن بری حسن صورت که
دلیل لطیف سیرت در و شاهد کمال سیرت در که الظاهر عنوان الباطن و حضرت
عزیز عزت اسما و علت الاول **لقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم**
و رسول رب العالمین صادق القول الامین یشدر که **ان الله خلق آدم**
على صورة شبیه یوقدر که بو خصوص و اشب و نصوص نبی دمک فضل فضیلت
و قدر رتبه فی اشتباه روشن دلیل و صادق کواه در **بیت**
کشته از لطف حق بر صفا ک **حسن صورت دلیل سیرت پالک**

نوعی
بیت

مورایتی جاشا که اصحاب معنی حسن و صورت له لافایلیه و حلیه عاریتله
کلاف سوبلیه و ارباب قلوب قالب و مقدار له افتضار ایده و شکل شمایل
و جمانیت و هیاکله اعتبار قلله که صورت دیدک دولت دنیا کی منسل
زایل و حلیت عدایتدک نقش علی الما کی ضیف با حلد **نظم جامع**
تن بود چون غلاف و جان شمیر کار شمیر میکند نه غلاف
نقش و پیرایه سرمایه مؤنشان در صورت و حلیه کارنامه مختشان در
سمساران بازار حقیقت کوکلدن غیریری هم مسکن و مأوا و ملجئ
طوتمزل عالم صورت دام اغیار در و مالک و معنی منزله ابرار در
اولکه مطلوب بدر ما و راه پرده غیب و روشو که مجبور در گرفتار
قید و بند شک و ریب در **نظم** عیسی قید راه بنجر سوزنی نداشت
کارش چورشته صدکن و پیچ و تار یافت هر کما سیرینیه در
نشانه سهام حوادث و افات در و هر کیم گرفتار صورت حلیه در
خانه ریش و جراحات در اکو صورتک حق یزند قدر و رتبتی
اولیدی **ان الله لا ينظر الى صوركم** بیورلندی و کرجاستک رب
المرزة حضور زده منزلتی اولیدی منافقار شائنده **واذا رايتهم**
تعجبك اجسامهم دیرا یکن **كانهم خشب سنده** برله جماداته
تسویا یلندی **نظم سعدی** اقل جبال الارض طور واته لا اعظم

عند الله قدر و منزل لا یوسبیدن حکماء بنی آدم و بواجل دن علماء عجم بیور
مشردر که نه هر که بقامت مهتر بقیت بهتر مع هذا حضرت حق جل و علا
اگر انسا چون خاصه **لقد خلقنا الانسان** **نظم** بیور دی ایه
جمله مخلوقاتا چون دخی عامه **احسن من انفسه و اعظم من انفسه**
خلق بیور مشردر **سبحان الذي خلق كل شيء فقدره تقديرا** غایت ما
فی البال مستبد لا سباب صورت و هیاتد جمله منی متفاوتی تر تشدر بوندن
انسانک صورتی احسن و حلیتی مستحسن اولق لازم کلن حکیم ایتدی
صورت انسانک و جاهتی کمال تراحت و بناحتی عین بداهت از در و شکل
حیواناتک و قاحتی خصوصاً حلیه شراتک قباحتی بیاندن مستغفور در
انکار و مجال و تبلیسه احتمال یو قدر مورایتدی **انك انظر الى خلقك**
و حسن هیاکله انکار ندن که **سرك استبكار** کردن و **انك احوال**
استنكار کردن اولیه آنکه ندارد دل رحمت پذیر • تهت پشمنه
دهد بحریر • نه که مقبول طوائف و سر دفتر طرائف شیخ سعدی
قدس سره کستانده دیشدر **نظم** کسی بدیده انکار اگر نکاه کند •
نشان صورت یوسف دهد بناخونی و کز بچشم ارادت نکه کند در دیو
فرشته ایش نماید بچشم کوفی **نظم** وان سلم که ایله در سرك یا نکرده
قاعده مقررده و ضابطه محرره در که مفاخرت ایچون وضع شریفه

تشبیه نماید و مجامعت ایچون کریمی و جمیع اله تو یا یلر سن معین و مقین
در که شعری فصاحت و محارک و فضلاء بلاغت و ثار کراله کلمات و عباراتی
بو بوزن مشعرون و مزین در دایما اشکال و شمایلده و اوصاف و خصایله
روحیات و ذو شد و موسکات و ورز شده انسانی و طایفه خوبانی
و سلاطین جهانی و نهادان دوزانی حیوانات بلکه بحادثه بگرد که اگر انار
مورده لثریف و غیاثه و طریف و محلیته لطیف و کسوده نظیف
اولسیدی بو تشبیه مصرع پنج سی راست و صحیح اولور دی مثلاً دیر سر که
فلان دلدن ایش و خسار و آب غدارا هو چشم و تهور رفتار در و عند لب
البحان و طوطی کفاز در نهشته موی و لاله روی و روس و قامت و یاسمن
بوید **ربیت** رخ منور و خالی سیاه و اثر دهند و خط مغبر و زلف
کجست ز مرد و افی و فلان پادشاه عادل ماضل در و فلان شاه کامکار
کو و قار در و فلان دلیر مانند ببر و شیر در و بونلرک امثال تشبیهاته
حد و اطلاقه عدیو قدر فلان بد مشبهه به بدن مرجوحیتنه
قیل و قال و نزاع و جدال یلک دایره انصافدن و در و قضیه اعترافدن
مهورد و الحق بومفات مرضیه نیک و خصایل سنیه نیک و سوخته توقف
و بوجهتدن انلان غالب اولد قلنده تعسف بو قدر نته کیم دشلمدر
همت زباز فرزندهای و نیک از نعام طوق و ناز فاخته قوت نکر کردن

اگر خیراتک قباختدن و بعض حیواناتیک و قباختدن سولر سکر اولدخی
معلوم در که بنیادم ایچند صورتده آنلر دین قبیح و سیزده انلر دین فضیح
کسه لا اولدخی مجزومرد **مصرع** کر کسی در سر و میلکش نکر دتی بکشد
حکیم ایتدی ای جاهل **ولقد کرمنا بنی** در حمان انسان برهان در احتمال
مرجوحیه ماندر و مشبهه به مشبهه سنی دافع در الحق و من ادم زبده
عالم اولدوغنه کیم ترده ایلر زیر بونجه علما و ارباب و مشایخ اختیار **ربیت**
طالبانرا شوند تبویه دلیل بنمایند بسوی شرع سبیل
هریری فی زمانه خیر اللیس و نعم الانیس اولد بر سر و بحث دینی و ایشاد اهل
طریقینی ایدر **نظم** از حدیث صحیح مصطفی خالی از خلوص سیرت نبوی
و از تفاسیر آنچه مشهور است که ز تحریف مبتدع دور است
و از اصول و فروع شرع هدی آنچه الیق نماید و اولی
و ز فنون ادب چون نحو و صرف آنچه باید دران علوم مشکوف
و ز رسالات اهل کشف و شهود و ز مقالات اهل ذوق و وجود
نثر و بونلردن غیر ای باب فقرات و ارباب و ایتدر که کفی طهر القلب ن
دکشل الحانله تلاق قران و کمر روی مصحفدن خوش بیانله تقریر کلام
رحمان ایدر لر چون برق نجوم سیاره متجزی شده بسی پاره
جز و خرو و شحقایق اسرار هر یکی را دقایق بسیار

عالم
ربیت

مستطاب
قد

اشرافیت امانی کون وقف بروی همه معانی عون
 کلماتش مغرق ظلمات حرفها ظرفهای اب حیات
 عشق او کرده نشر تر نوال خمس او گشته شمس اوج جمال
 نور آیتدای غافل کلام رب کریم یعنی انسان حقند و خصوص کریم
 انسان فی ذاته لایق تعظیم در دیگرند مستحق تفضیل و تقدیم بودی
 کلی و عام و علی الدوام دگر در زیر قضیه که ادوات سور در مجرای رجبیت
 افاده آید در نه کلیت خصوصاً که بوحجره تکریم در نه افضلیت ته که بسو
 قضیه نک مضمون تفصیل و **فصل فی بیان بعضی از اقسام تفصیل تخصیص**
 و تقید و قضیه اصلی ایله تصویر و تمهید یلیر اگر که حکم کرنا کلی اولسه
اولی آنکه در تمام بی شریک بعضی انسان بر نقصانک حقیقه نه
 تمام اولوردی و ما من دابة فی الارض الا علی الله رزقها ولا طایر
 یطیر بجنایه الا امثالکم نه رسم خصوصیت بولوردی و قضیه
لقد خلقنا الانسان فی کبد ایحسان لن بقدر علیه احد بجه راست
 کلوردی طایفه انسانک اکثری اگر چه کیم صورتده مردم در اما امان
 نظر اولسه حقیقه حیوانی دم در اگر آدم صورتله مکرر اولسه
 غول و ناس و بیر روح الضم ادم اولوردی **نظم**
 نه هر که چهره برافروخت دلبری داشت نه هر که آینه سازد سکندری داشت

هزار نکته باریکتر ز مو انبجاست نه هر که سربتراشد قلندری داشت
 و طایفه انسانک اکثری بمت غفلتله و صفت منفعتله موسوم در و دینا زانوار
 خورشید فضیلتند محروم در مرغ صفت عقلی حسیض نقصانند
 اوج کمال عرفانه ایرمشد و طفل رضیع خاطر لری مادر و ذکا و دایه فطانتند
 فطام کلی حاصل آید ببلوغ رجاله بلوغ ال ویرمشد و علما اخبار و فضلا ابرار
 کجندی فنون جنون و جنون فنون بقره مقنون و مقنون اولی بر قاج عبارات
 سقیم و اصطلاح عقیقه از برمشد و **وما یلتزم اکثرهم الا غفلتا ان الله**
من الخوفینا هر زمانده یقیناتی طنیاتله محالطه و محکاتی متشابها تله معالطه
 قلور لرتاکه ساده د للک دماغی بوا فسونله سر اسنه اید لر و سلیم خاطر لرتاک
 قلونی بوا فسونله دو نیمه آید **لر نظم** حرف درویشان بد و زرد مرد دوت
 تا بخواند زان سلیمی رافسون **تحصیل دولت دنیا و تیه نک طالب لری و تکمیل**
 لذت نفسانیه نک راغب لری آلوده شد بحر مردم جاز عالمان این
 خوری از کذا ف بایشان نمی رسد جمله سینک دقای رسوم و اعتبارله
 مشدود و معقود و قلوب عقول و اغترارله مسدود و **کلا انهم عند ربهم**
یومئذ لیسعوبون نظم مقتدای زمانه است فقیه باد روز خبث و نفوس سفیه
 سینه پر کینه دل پر از سواس کرد ضایع بکفت و کوی انقاس
 عمر خود کرده در خلا و مرل صرف حیض و نفاس و بیع و شرا

کشته مشغوف لایحوز و یحوز مانده عاجز بکار دین چو عجوز
 با چنین کار بار کرده قیاس خویشان را که مستاکل ناس
 فقهای اصول کتاب و قوش و حکامی احتمالات باطله فی الدن قوش
 اصحاب علوم رسمیه نیک واریا بقون اسمیه نیک اکثری خود محال معدوم
 وجود نه محرز احتماله و خیال موهوم نیک مکانه فرض محاله تصویریات
 مطالبه قهریات مادی را بدین شول مبادی تصدیقیه که حدس بداهتله
 معلوم در اول نتایج تحقیقیه که ضرورتله مفهوم در مسلماتی و قیامله
 خلط اندر لر و استخراج مآخذند خطای لر فلا بد نه قیاس صحیح الا که ناله
 شکل اقتراعی سندن مطلوب صحیح و نه مقیاس اهل میزانله دلیل
 ایتقانی سندن نتیجه صریحه و اصل اول لر مباحثه لر نیک مآلی
 و مناقشه لر نیک حسبالی قور و قیل و قاله مفوض و متصدی و عبث جنک و
 جداله مؤدی در نظم ای نکرده دلاز علا یوصاف مزنا از دانش
 حقایق لاف الحقانک کبی علومدن و اول رسمه فهمندن نه مهلکات
 نفس و اخلاقه خیرت و نرسعی و تجارتندن زاد اخرت حاصل اولوز ته کم
 مرشدانام امام همام تکما با حیا ده احوال عماده بویله نقل الیکر که قدرای
 بعض الشیوخ بعض العلماء فی المناام فقال له ما خبرتک بالعلوم الاتی
 کنت تجادل فیها و تناظر علیها فبسط یدین و نفخ فیها و قال قد طاحت

اصطلاحات علوم

هباء منشور اما تنقظت لایر کعتین خلصالی فی جوف لیل و الحیا صیل
 یومقوله عالمک نصیدی علومدن عین جلد در صفا که توفیق عملیه در
عن یوم تلك الاجل لایل هم قوم خصم زیاده بر نیک مطایح انطاری
 اصابتضا صفا ینه از نه مقصود و وسایح افکاری احاطت مراتب
 دینی به رله محصور علوم دینی خطام دنیا به وسیلت ایلشدر در محاسن
 ارباب جهالتدن و محافل اصحاب ضلالتدن لاف کذا فی فضیلت
 اکملشدر **المؤلفه** بحث علم اولدی جدال و درس لاف شرح و تعریف
 اعتراض و اعتساف خاتمه مفتی اولیا کشتان لقبه سن
 فتواید ستانم دراز **اکملشدر** اهل استفادن الوبار معان اولورا و لمن
 بولد غریب از رهان اولدی قاضی طغای شاهین دادخواهک
 دکلر شاهیدین شرعی قور لر حکم ادر لر عرفله سولیه صهی
 قور لر عنقله شین رشوت شینه انی نظر شرعدن
 عینی یوم اول شاه در **نشر** انهم علماء الشوق اگر بونلک احوالنه و قوف
 کلی و مال قیل و قالنه عرفانه جلد لر سک تکما با حیا نیک اوایلنه و علماء
 سؤل اند مسطورا و لان قبایح افعالنه و قضایح احوالنه نظر ایلله
 و شونکر که زمانرا اهل ارشادی و طایفه رشادی و شیوخ پراعتقادی
 و طالب رجوع استنادی اکثر نیک سجد اعمالند و جرید احوالند

مجموعه کتب و تالیفات

تفحص و تصفح ايليك قباحتا فعالنه و فضا حتامالنه واقف
 و كاشف اولور تن **نظم** مستمردينه دل و صورتاهلها چون زند
 مند و كذا جنس سفيد شجاد است دنيابي دنيا چون ترك و حب مساوي
 كوكلرنده ترك المتشدد رد عواي ارشاد ايد رلر شادن ايرمدن اظهار
 كرامت قلور لراستقامتالو يرمدين تكميل و تلقين و تحقيق و يقين
 اهلي كبر و هم و كاندن و مكر و شيطاندن خلاص اولدين **نظم**
 اذ كان الغراب ليل القوم سيمدهم الى دار البوار
 هر كرازاغ رهنما باشد منزلش وادي بلا باشد
 تكا بكشف المحجوبه مسطور در و بين الاكابر مشهور در كه مشايخ
 طريقت و محققين حقيقتا تفاقا متشدد در كذا اقتدا و اتباع شول
 مستقيمه كركدر كذا نقلا باحوال دن خلاص اولمش و تلوين اما لدن
 نجات بواش و بيور مشدد در كه مرتبه ارشاد جميع مراتب فادن عبور
 و قبول اهل دنيا و عقبى دن مرودا تكدده بقاء حقيقى مل تبذك اخر
 مرتبه سيد مقام ارشاد مقام مقربدن اعلان در مراتب عبوديتك
 جمله سندن بالاد رذرا مقرب تلوننده اولمق جايز در مقام شادان
 اول و رطه دن فايز در هر كرازم ناهيا خسيه ميل اولور
 مثلا اتباع شهوات و ابتلاء لذات و قبول خاص و عام و هواي جاه و نام

كجورنه اشيا نفيسه ميل اولور و مشا حرق عادات و اطهار مبادات
 و افشاي كرامات و احصاي مقامات كبي **نظم** مرشدادن طاقتور هر راه زن
 اولدي غارت اعتقاد مرد وزن چرخ و شمس غلغله في ايدن طواف
 اورسون قطيع ديودوران لاق **نظم** عین بونلر قابللر ك بيضه استعداد دن
 افساد ايد رلر ضمه كه عالمده اصلاح فساد ايد رلر نند باره و قاحتي سن بي
 ساما نلر نيه تاج منفاخت قلور لرو خرقة فضا حتي تن نافرمانلر نيه ديباج
 معاشرت ايد رلر كويند جماعتى كه راهي داريم و زكسوت عارفان پناه داريم
 كرتاج و نند كمال ايشان باشد • مانيز از نيند كلاهي داريم
 نه كم مرشد طريق الخلوة صاحب كتاب السلوة ديشدر كه لم يتق من الصوف
 الا اسمه و الفخ شربه و رسمه و الحاصل نجا نلرنده عرفان دن خبر و نه
 جنانلرنده احساندن ثرايما ذرق و رياي پيشه و رياست و هواي اندیشه
 ايد بار براح صلاح و اصحاب فلاح زينه كيرب انسان كامل و مرشد
 مكمل كچنور لره رى بر غول در كه اضلال خلايقه مشغول ر باديه
 استعدادده سالكلى راه استقامتدن آزاد ب وادي نفسده حيران
 و تيه ضلالتده سرگردان قلور لر **نظم** زكسان لاف زندان زكشيم تو مرغ
 نروند اهل نظر از نيناينى احوال باطندن دكلى نى بهر
 وقور و هوى و هاييله عالمده پر شهره در لر **رباعى**

پوشیده مرقع اند از خامی چند بهمیده ز طامات الف لامی چند
 نازفته صدق و صفا کامی چند بد نام کننده نگو نامی چند
 الحق بونل آینه صفت صورتا و غری لری و اهل غربت کبی کسوت او غری لری
 بلکه صورت ناسن سناس پرو سواس در که افسوس و افسونله حضری و الیاس
 و خیر الناس در لور لری **یاعی** مادام که در تفرقه و وسواسی در مند و اهل جمع
 شل الناسی • لا والله ناس نه سناسی • سناسی خود ز جهل شناسی
 شرارت نفس امارت یله بولهب وقت اولوب هر دمده چراغ شرع محمدی و شع
 آینه احمدی سونیدرتک دل لری **نظم** ای دل بیا که با پناه خدا رویم
 زانج استین کوه و دست و از کرد سایر فرق ضالّه عوامی و ارباب کبر و
 حیل و دامی خود یا دامتک اولی نه یوز لرنده حیا دن نم و نه سوز لرنده
 شفا دهم هر یرد که بنای رای او در لور عهد قدیمه پشت یای او در **لور لرنده**
 فر و ساریکی دلو خامه کردار سیه دل ایکی یوز لور نامه کردار
 قود خال سینه مثل سوزن قو قشبان زبان مانند پرکار
 بوجله یله نه درجه غریبت لری و اعر میتدن و نه قطره به قطیعت لری
 و ارجیبت و غنیمتدن کو یا دیباج جسد لری نار و پو حسد دن
 و یا جبل من سددن طوقشدر و ها نا جان و د لرنده ایت هاز مشاء
 بنیم عتّل بعد ذلک ز نیم او قمشدر **نظم** علامت درد کی کشان

بکر نکم نه این کرون که از ورق ریاد دل سینه هر بری مکذیب اهل
 خلا قله و اعاجیف افترا و کذا فله خلا و روز کار و لقا شهر و دیار
 او لشدر یحلفون علی الکذب و همت یعلون **نظم**
 نقد صوفی و صافی و ذی عشق باشد ای سبا خر قه که شایسته آتش باشد
 نفوذ بالله من هذا القوم و انکر که حفاظ و قراد را کر وایت و قراءت بد
 سیبویه و فلاد را کثری رب تالی القرآن و القرآن یلغنه حکمده داخل در
 زیرا احوال لفاظه عالم و احکام و معنی بیجا اهل لرد و کلامت
 اختلافاتند مستغرق اولوب متکونک مشاهد سندن غافلرد **نظم**
 نقد عمر شرف فکریت و معرج خرج شد در رعایت مخرج
 صرف کردش همه حیات سن در قرات سبعة و عشرة
 کر شود مدی از ادایش کم حرف غم دردش شود مدغم
 همچنین هر چه از کلام خدا جز خدا قبله دلست ترا
 موجب لعن و مایه طرست حبتا مقبلی خزان فرداست
 انصاف و بوییتی حافظ شیرازی نه زیبا دیشدر **بیت**
 عشقت رسد بفریاد کر خود بشا حافظ قان ز بر بخوانی در چارده روایت
 القصه صورت انسانیده اولان غول بیابانی به حد و لباس نامده اولان
 سناس پرو سواسه عدیو قدر پس عاقله بو مقوله امور مایه افتحار

و بیا به اعتذار اولی بجهت الله و البته حیوانات عجایب بود مایدن مقرر و بونامیدن
مبتدا در حکم اتیدی **سبحان الله عما یقول الظالمون علواً کبیراً** عذر هر چه بود
قدر مسیحای شکست کن و بیا به عزت نبوی پست و لزل که تشریف دفعه الله
بر له مشرف و لوب جضیض خاکدن اوج افلا که صعود نه سبب و لور و شر زار
شر بولهدن نه قبا و لوزنه که دیشل **محمد** نوری بر تو کن عربدن
شرار ایردی نار بولهدن کوهنار احمد و جوهر افتدار
محمد نه ظر و خطر کلوز بلکه افتاب عالم تاب کبی نوین و جرخ عالی جناب
کبی شهرینه باعشا و لور الاشیاء تعرف بالا ضداد کا تعرف بالا نداد زیر
زبون خود بد کردار فضل و کمال اصحابک فضیلت و فضایلنی و علم و هنر
اربابک سیرت و حسن خصایلنی افواه خاص و عامه دوشرب اشتها و انتشار
ویرنه که نافه مشک از فروشیه غیر باد و آزر واسطه سیله مشام
عالی زیاده معطر ایل **نظم** اذا اراد الله نشر فضیلة طویات اناح لها
لسان حسودی لولا اشتعال النار فیما جاورت مکان یعرف طیب
عرف العودی بولکلام دخی مقبول فضلا و مقول بلغا در **نظم**
فاذا اتک مذمتی من ناقص فھی الشهادة لی بانی کامل **نثر** یعنی
شونلکه عرفان و فضایل الله موصوف و حسن خصایل شما یلله معروف در
و طرا خلعت وجود احسان و جود له معلم در و بین الخلاق افتاب جهان

تاب کبی نورایت لوی مسلم در برنجه ارازل بدخصایلک قباختندن و بر قاج
ادانی مستنکرک الشمایلک و قباختندن انلک شرف لوی شکست و قدر لوی پست
اولما زیت عیبی باحافی را که خاک اواراست و زمام سک نهاد لک عوعوندن
و تمام فی اعتقاد لک لولوندن زیل عصمت لویه تلوث کلمن **نظم**
دریای محیط را که پاکست از جملک دهان سک چه پاکست مورایتدی
الحمد لله حمد اکثرا ارازل بدخصایل الله اعتراف و اقرار ایلدک و رذایل بدشایل
انسانی بیانکله اظهار ایلدک نشه که شیخ سعدی دیشدر **بیت**
کاوان و خوان بار بردار به زاد میان مردم آزار
امدی آنلکه بنیاد مدن اوصاف جمیله یله موصوف و احوال جمیله ایلله معروف در
و شونلکه ذریات بشر دن ملک الصفات و فکلک السمات در فی زماننا
مفقود و فی عصرنا غیر موجود در فرضنا که ندر تله موجود اولله فضیلتی
حکمی تقیم سونک مذکورک کلیتی تقیم اتی و سزاو ل قوم کر آمدن و اول طایفه
عظامدن اولله کوزینه محل اختصاص در و محتاج بیان اعتصام و قبا یلغزه
بومقوله اهل فضایل وارد در دیله العینین یفتخرندن ابیه قضیه سنه
راجع اولور **بیت** بکذا زویرانه دنیا سلامت کچه هست کنجها
در وی که بر هر یک ظلم منکر است وقتی که نزاع و خصومت و جدال و حکومت
بومحله یتدی شمایلک پروان افتاب اشیا ن مغربدن یکا غریبت

اتدی هنگامه کیدوزك نورانی بساطی و رلدی و لعبت باز شبك ظلماتی
خیمه سی قورلدی سرچشمه انوار نهارینلی نقاب اورندی و روی زمین و انمان
کمالی حجابله نورندی هرکشی قصه دن حصه سنالدى حکایت و شکایت و برهان و
هجتک اعلام و فریادیه قلدى جمیع دیوان سلطانی طاعلدى و خاص و عوام و
هوام و سوام و اصحاب دانه و دام و ارباب جدال و اختصاص مقام و مقامه
عزیز ایلدی پس بر قنادیل فلک یندی و شمع ملک ملک او یاندی
و ثعبان شب اغزندن او دصا چغه باشلا یوب عالم دن صیت و سر
کسلدی و غوغا و علا لای دیوان جهان سر جمله بصلدی

بلغی که بونجه یوز بیک گفت و کوی های وهوی

بردم ایچنده کمون ملکینه نیجه طودی بوی

مجلس سوم در مناظره و دیوانه پرستار با حکیم تر کستل فطرس

ینیه ترتیب اولدی چون دیوان روز عرض شاهى ایلدی سلطان روز
چقدی قصزندن قباى زر کیوب کچدی جم تختینه لعل اضر کیوب
مسکند و خوش و طیر اتدی قیام جوشه کلدی جنبش ایدینا صومعه
هرکشی کارینه اقدام ایلدی دلد که کی راز نی اعلام ایلدی
یعنی چون که کاتب سرحل سیمله ظلمت صحیفه ایت نور یازدی و قلم بولادله
سکته می مره قزدی و سلطان روز پیر و ز شهر یار اسلام کیتی فروز

کبی بایت سفید کرد و سوزی افراشته اید پوردی و عساکر نورانی جامه
و لشکر شمسى عمامه یله روی غبرای مشکین نقابی و صفحه اسمان نیلی جامه سی
برودی کویا که سلطان صاحب ریاست ترتیب میدان سیاست اتدی که جراح روزگار
زور کار جوزا کردار انبری الماس مارله دندان انجم تابدارى دهان اهرمن
شب نابکار دن بر بر چکدی بکرز که بر خوف و خشیتک چهره اسمان زعفران
و درون کون و مکان طبطلو قاز اولدی و زهرى نك زهرى سی صینوب پییر
کیوانک یغری صویه دوندی و ماه پر و نیک صورتی پر و اولیو ام و شیرینک
چهره سی قانونه یوندی **پیت** شهاب از رخ صفه چرخ ریزان چو بر لب
نیلو فرامطار ساکب **نثر** پس شاه عادل و پادشاه روشن دل بر کوهستان نیکین
نهاد و اهرمن و برکوه فلک شکوه و کیوان حصارک ذیلند که مرتفع جدی و حلدک
و گلستان ارمدن بدلد روز لال سلسال سلسیل کرداری کویا نهرلین در
و حریر سبز زاری پرازهارى سندس و استبرقدن البین در امر ایلدی قش
افلاک همس منقش خیمه لر قوردل و منطقه ذات البر وجه برابر مذهب
سر پرده لر آوردلر القصه ینه بر نیچه سایبان آسمانی ایوانی آراسته
و میدان دیوانی پیراسته اندلر ارکان دولت و اعیان ملت علماء عظام
و فضلا کرام امیر و فقیر کبیر و صغیر اصحاب شکوی و ارباب عواقبایل
مار و مور و طوائف و خوش و طیور بارگاه سلطان و درگاه دیوانه طبع دلد

مؤلفه اولدی چون آیین دیوانی تمام قلدی حاجلر صدای بار عام
 نر همان ساعت قبایل سباع و طایفه ضباع ایچندن روباه دادخواه و بارگاه
 حکومت و پیشگاه دارالمصومتدن یکایورودی وقتی که پادشاه معدلت
 پناه و شاه مکرمت دستگاه روباه رویاهلک قانون رسم و راه و رعایت
 اداب بارگاه ازرنه قدوم پر هجومه نگاه ایلدی کورده که بر شخص عیار و
 طراز سلوب غربت و کسوت او غرولری کبی بر پوستین مقلوب کیوب وارد بجه
 جاروب وار بر فسنه سور یوب تیر کبی مجلسه طوغراب کمان کبی ایکی
 بوکلب سپر کبی سینه سی ازرنه سورن ب مغلوب و مهر و بر یوزنه سکه سکه
 کلور که افتاب عالمتاب سایه سن کورن ماتانک و پویده شویله ابد قمار و
 باد پای در که کویا چرخ جهان نورد و زمین پیمای در نونکایانی بیشتر
 خجانه بکر زنک آمیز و آتش انگیز زبانی خضر ابدار اظفاری داس
 تابدار اینه و چهره سندن صورت مکر و ستان خورشید تابان کبی
 عیان و صفحه سیماسند مخطوط نیرنک و افسون نقش و کیمکشان
 کبی پریان پس شهریار عادل اصف نصفت دلدن بو حدیف مکر و اندیش
 و چالاک حیل کیش نه کشی **مصراع** بو یاد ایللرده کیمک
 بیلشیدر دیو صورتی اصف منصف دخی تجدید مراسم ادعیه شاهی
 و تمهید لوازم ائنه پادشاهی ایلوبایتدی بو شخص پرفون و حریف

توضیح

تواضع نون طوائف سباع و قبایل ضباع رسولی در که بنی آدم ایلله دعواسی
 و ذریات ابوالبشر دن شکواسی وارد **مصراع** همان ساعت همان لحظه هماندم
 روباه دل شکسته و پر غم جاروب صفت میان بسته و یوزی از زار آهسته آهسته
 سر عبودیتی مذلت ترانه اورب و چهره خدمت مقسکت غبارینه سورد ب بو
 یوزدن عرض سوز و ساز و حمد حالق نی نیازله سراغ از ایلوبایتدی
 حمد کاکم وجودی سرمد در لطف و احسانی حلقه فی حد در
 جلای شاهی ساجد که اول مسجود اندن ابرق یوق جهانن معبود
 مایه صفات ذات اولدر حق قیوم و کاینات اولدر
 جزو کلدن جنابی علا در قید اطلاقدن معترادر
 نه مبتین رسوم و حدیله نه معین قیود و عذیله
 ویرمیکچون نظام دهی قمار شهرلی قلدی ملکه نوبت دار
 حشره که شهریار اولوب و ن کون نوبت شاهجهانی کوملستون
 بو بجه روزگار و قرون فی شمارد که ذریات بشرک شور و شرندن و نسل
 آدمک افسون پر شردندن جانن کچدی کمی یوزی صید ایدر لر و کیمیزی
 قید و بند ایدر لر هر زمانده قتلن ایچون کیمین قلور لر و تیغ قهرله پوستن
 چقارب پوستین قلور لر اولره نه زیانن طوقندی که هر بری بنه قان یاغیدر
 و چراغلر نیک دهنی نه دلسوخته نک بغری یاغیدر خنجر لرندن یور کمرده

باشلر چقوب روز و شب مجروح و تیغ و تیر لردن بیجان اولوب صحرالرد مطرومز
 ضرب حربه یله حکمرنده شش لرحقار لر و زوراشکنجه یله ارقامز دن
 قایش لرحقار لر لک طایفه مزایچند برآکی ناداندن الم کورد لسه یارب قی اهل
 طغیان دن ستم کورد لسه باقی لرون لکنه کما هو و سایر لرون لکنه اکر اهو وارد **نظم**
 بی کماهی باجمرد یگری از روی جهل سر ز نش کردن نه رستم قلندین پرورست
 کرم را کش می توان عین کمر خوانده چو کربزم مرد مشام الخبایث دختراست
 القصة بمن ز که بونلرک خبر باز دور لاله نه یوزدن الی وارد و افسانه پر داز
 نه لاله نه وجهله دل و ارد که بر نیچه می سیر و گرفتار زنجیر اید ب
 بوبلا میدانند و محنت و غنا شهر ستانند و او یونلر او نیاد بشهر بازار و سحره
 شهر و دیار ایدر لکرا لاله لک بونجه اشوب و زهری و غلبه و قهری مجتهد
 بازوی قوت و نیروی قدرت بر له ایسه بزم خود آهنین سر نیچه خردن
 و محنت آیین طلبانجه خردن طماع و طاش قیا کلمشد و رعد کردار غم لرم
 زمین و زمانه و کسب آسمانه و از لصالمشد و مگر که طایفه انسان بزم
 بواحوالز دن غافل درو حرب و قتلز دن جا هلد ر بلی **نظم مؤلفه**
 قتلز دن طلبانجه بیمین باش صنوبر بازو سن آهنی مشتق طاش
 و کربو غلوروی علوت بت و قدر فضیلت بر له ایسه البته پادشاه عادل
 محضرت برهان عقلی و دلیل نقلی یله بزم یوزمن اثبات کو کدر

مک

مکرم حکیم ترک مجلسه قریب ید طور ردی و درو باهک تقریر و بیان
 و طلب و حجت و برهان استماع اید یور ردی فی الحال فرار شود و شنب و غیره
 و غضب بر له باشلر قلدر ب لطف و ادب بر له بر قی قدم ایلر و وار یایدی **مؤلفه**
 خدا یا سنگد جمال و کمال از لسن ابد سن سکایوق زوال
 سکا در مسلم جهان دارلق یکدر دلدن اد کله مر طارلق
 عدم کن بن لطف وجود ایلدک کمدن عطا ی وجود ایلدک
 بن اینیا سیله یول کو ستر ب از ایشک بخراستنی یول کو ستر ب
 شود کلونعم و یردک ای لطف چو که یلر بیان اولسه عدا و لیه یوق
 بریسی بولطفنک که شاملدر وجود شمشاء عادل در
 شب و زاولد یزد و لت قرین مراد بجه دور اید چرخ برین
 نه عجب مانه قلمش سبجان الله و بجه دورانه طوشر اولش و اه و اه که
 بونلر کبی بر حریف کما که گفت و کونیدن خرد اصحاب نه استنزه و اردر
 و شکل و رونیدن نظار یانه استکراه ذریات ادمک و اول قوم مکرمک
 فضل و رتبتند و قدر متنیخند اشتباه ایلر یوق قدر بلغمی و بود کلو
 فهم اتنی می که حضرت حق و اول قهار مطلق غلبه و قهر و استیلاء
 دهر ایچون بنی ادمک الله سیوف ابدار و حراب تابدار کبی برهان قاطع
 و یردی نه کم دیشلر در **بیت** با تیغ تیز اهل خرد راستین نیست

درت بران و محنت
 تیغ و کمان

مهر عروس ملک باز تیغ نیز نیست • ارباب سیوفه بر کرامت عطا ایلدیکه
 هر بار که قصهء دین و دنیا آتشه لودست موسی کبی بلان تیغ ید بیضا کو ستر لر
 واصحاب حجاب بر مکرمت احسان ایتدیکه هر چن که عمر مرزم و غوغا قلعه لر
 نقبان عصا کی چوب سانی از دها کو ستر لر الحاصل **وانزلنا الحديد منه**
باس شد ید و منافع للناس موجب طایفه ناسه حرب و ضربا همچون اسباب
 فی قیاس ویر بملک جهان و کون و مکانه مسلط ایلد ی بلی **نظم**
 کسی بگردن مقصود دست خلقه کند که پیش تیر بلاها سپر خواهد بود
 مرصاحب صلابت که بر مرزم ده سرمست و شمشیر بران و تیر و کمانه
 هد ستا و لا فلا بد هر زمانه بوبیتی ورد زبان ایلر **بیت**
 نه بنید ز من دشمن بد کان • بجز روی شمشیر و پشت و کان
 دوباہ ایتدی قریع عجب انکیز و تشیع استبکا را آمیز قوا کو حضرت
 کرد کار کیر و دارا چون سن سیوفه ابدار و حجاب تابدار و رماح
 آتش دمار و یردی ایسه طایفه و حوش و طیون دخی برو جهله
 ایناب و اظفار و مخلب و منقار و یرد که
 جهان گفت کیر و زمین گفتد • سنان گفت تحسین کان گفت زه
 هر بر نیک قان دو کمکه نوکی الماسه و چنکی عمر آکینن بچکه داسه
 بکر بلکه سزد کی آلات و قایم و اسباب مقام و مقارع مانند و ابعد

و محتاج اهل صنایع در ویرم سلاح و اسباب نجاحض مانند جناح فی الخیل
 و ارواح جز لا یتفک و بزدن بر ساعت غیر منفک در خصوص سانس و یرلن براغ
 غر و جهاد و صلاح و سداد ایچون و یرلشد رفتنه و فساد و ترمیمه عناد
 و تقدیب عباد و تخریب بلاد ایچون و یرلشد که بلا ضرورت بر بولک
 فارغ البال و منتظم الاحوال سزده الوری و عرض کنی قعر ضر و مدخلری یوق
 طایفه نیک قانلرین د و ککمک و غیرلر ن سو کمل ایچون د کله **نظم**
 ایا طالمه اکن کرد غی کشا و لکه • چواصلک خاکدند را تشر او لکه
 فوله حق ساکه و یرسه زور بازو • کر کرد جمله اشلرده ترا ز و
 مع هذا شو نکر که بزم رزمده دم شمشیر زمره فاعی لب لعل خوبان طما ز
 نظر ایلر و دام پیچ کنند مشکین دای خلقه و چین زلف مهر و بان غزو
 نازا کلر لافتخار و اقتداری کشور کشا لقدمه و قهرمان لقدمه و مملکت
 ستان لقدمه و صاحب قران لقدمه مجتهد کز و خنجر و شمشیردن و محضا
 سنان و کان و تیردن بلبلر لری بلکه هر نه قدر بلبلان و تیغ و خنجر
 تیز لکده و زبان او رکده برهان قاطع ایسه ایات فتح مبین رای
 دز نیک تلقینند بلور لر و زبان سنان و شمشیر ایوان میدان دارو
 کیرده هر نه دکلوشع مطالع ایسه بر تو ظفری تدبیر ناز نیک شعله مهر
 آینه نیک ملاحظه قلور لر و هر زمانه **بیت** سر مکش از صحبت صاحب لان

دست مدار از کم مقبلان دیوبال مشاوره امن من الملامه فحوا سنج
و شاور هم فی الامر مقتضا سنج فتح وظفری اموردیده اصحاب خبرت
پیر لک تد بیرجهان پیماسنه منوط و تحت کشیده ارباب فکرت مشیر لک
ارای عالم اراسنه مربوط فهم اید ب تیغ و تیر و کز ششیر و آلات ضرر بله
تکبر و اسباب جریله تفخر اتنی **لمصرع** در بغا ماندا نسیم قدر در دمندی با
خصوصا فی زمانه مبارز و دلیر و صاحب تیغ و تیر و کچندر و کز لک اکثری صف و
غاده و عرصه هجاده برخی مضایقه کور سحر کیک بقای کهسان البقا
کوز **لایت** ففی الهیاء ما جرت نفسی و لکن فی الهزیه کالقرال
نثر حکیم ایتدی ای حیوان بخیر داکاه اولکه فضایل انسانه نه حد وارد نه
عدا کو عین عبرت و دیده خیرت بر له نظراید سن فضایل نبی آدمی عیش و
عشر لیرندن و حسن معاشرت لیرندن فهمایر سن اول **کلوا من طیبات**
ما رزقنا که حکمی موجب نه ثانی **و کلوا و اشربوا** فحوا سی اسلوبی که ماکولا
لطیفه و مطبوحا تنظیفه در که **فیها ما تشبهه الانفس و نلنا الاعین**
یعنی جان پرور خورشید و رنگین و من عفر جوارش جوهری جو بلر و غیری
ر بلر بلری افتاب کبی کرده لرو ما قتاب کبی پرورده لک کونا کون بر یا نلر
وقاورمه لرو ورقص نون کبابر و جورمه لرو و غنی چور ککر سگری
بور ککر زلف خوبان کبی پوپچ و تاب بر یا نلر و لملش کبابر و لب جانان

تغنی

کبی

کبو چون شهید تاب قوت جان اولش حلوا ل خوش کوار و جان بخش جشی لیر
و دافع خمار و دلپذیر ترشیلر **لب شیر نی که کلید که عطری**
سیر ایدر جانن بوزاجده **بیان** ایچنده ما هیلر خیالی **کان الشیر فی جوف الی**
محیط روغن اچن ما یکا نلر **صلوبم غای ش در یا به جانلر**
غریب یارین اورر لودست و یار **قلور لرا هل نر مه آشنای**
نر دیم کوی ما مونیه دن شرح **بیان** چو کان ایدر فکر تی طرح
کلابا میز سکر طعم لردر **حفا** آنکیز جوهر لقمه لردر
دلینی روغن بادام ایدب موم **شکر** یا لوده لردر بیک خلقوم
طول پستیل خوش سنوئه تر **لب** دلبر کبی پر شهید و شکر
اید بزلتیه زین شه لوزین **کوب** یلوزینه لوقلمش کهر زین
اورن پشیمینه مطواسی دیشی **یولر** لودست حیرت بر له ریشی
علا دینی و صابونی و کاهی **حجل** ایلر نجوم و مهر و ماهی
نقل لرقالبی اشکر کردن **چور** ککر قرصه لریا قوت و زردن
وان تعدوا نعمة الله لا تحصوها ثانیامشروبات دلپذیر و مشقوعات
لانظیر دریطاف علیهم بکاء **من معین بیضاء لذة للشاربین**
که هر بیک شری انها درختدن و عیون رحمتدن **در یستقون من حیق**
مختوم حشامه مسک مردم که نوش اید لرعط جان پرورندن و ما غلر

مختوم

معطر و کلاب پر مشك و عنبر و در مشام مرغبر و لور **لور**

خوشاب سبب آنکور و امرو د لطیف و ترش و شیرین غیر معدود
باقی نباتی شربت نابلر و زمانلر و یا قوتی شربلر که قوت جان و قوت جنان در غیر
محدود د زنته که طر فای دوران و شعرای زمان و صفده دیشلر و در مدحتده
شکر لیشلر **رقم** شرای معطر چومک و کلاب شرای ملون چو یا قوت ناب
شرای کزو پیر کرد و جوان شرای کز و تان کرد در روان
شرای کزو روح کبره د صفا شرای کزو خسته یا بد شفا
و هنگام صحبت و ایام عشرت صا قیلر بونی او قور **نظم**
درباهام و اتش می کن کاملی این اتحاد بین که میاد و دشمن است
زین جام بر فرو نعل تاب خورده را کین تابخا نایت کزان جام روشن است
و بوز کز ابیات شوقا نکیرود لا ویزانک اوصافده بر قج قدح شرا نشد لیزد **لور**
هم که اول تر یا ک جانی اندی نوش قانیوب قانی جکر ز قلدی خوش
بلر مساقی نیجه افسون و تلور طاشامل و طیر غی لتور و تلور
صانکه یا قوت مفر حدرد می دفع ایدر برده یوز یللق غمی
خانه دل جامی در بکر و قدح سینه اندن صفا جان و فرح
یا مکرمان بزمنک قند یلور قفل احزانک کلیدی دیلور
مایه جاندر حکیم اصلنجه اول نوزیر داند رفغان قولنجه اول

اولن

اولن ذوق و صفا ناک علی روح ثانی دیر مسیحا ملتی
شمع رویندن لور نور و فری جام جم آینه اسکندری
آبر حضر او قور سمد آدینور و که بود دامراض روح چون دوا
مخلصی جو مرد و پیری نوجوان خسته صاع ایلر و بلعی دوان
تازه لور عمرک نهان جو **کبی** دلری اچر کل خود رو کبی

ذیت در قندیل دل شعله دار شمع جاندر مهر و محسنین دار
نثر و ثانی یابنی آدم قدان لنا علیکم ایاسا یواری سوانم و ریشیا
و لباس النقیوی ذلک خیه مقتضاسنجه دخی یابنی آدم خذوا زینتکم
عند کل مسجد فحاسبه ملبوسات نازک و تروشیاب فاخر و منور در که
ثم لم یطعمهم انس قبلهم **ولا جان** اطلس و کخاد و ناسنج و چوقاد و
شعار لراستبرق و خاراد و وسندس و دیباد و دثار لور قندهاری و
ساغری عمامه لور و مصری و بربری جامه لرا قش طبری و اصغره قصبی
کمی دستار ذیب و زین و کمی استار عیب و شین اولور افسی متر صم
و بقای ملمع کمی زین و کفش نازنین انواع جامه خوا بلر قائم و سوز
حتی سنجابدن کمی کافور دن ااق و کمی لنبندن یشاق زرا سندن و
قالی لور و زینت نخالی لور و رنگین غنم لربن مقعد لرمذهب متکالر
منقش مصلال **نظم** خوب و د کشر قطع ورنک امیزلر رسم مایندن

صفحه
بیا سیر

قلوب انكیز لر برک تر لوقد رخاید بشکست
 چرخ او قور لوطوز نطین ملت رابعه مقله تا بحانه لرو مطلا کاشانه لر
 کلشن سار و حرم ما و لر **فات الهاد التي لم يخاف بها في البلاد**
 صفه لر شدادی و قبه لر بغدادی کمر اهلالی قمار لر خیالی **مؤلفه**
 طوقه لر اچش ملک ملکده پیر شمه لر ویر مش فلک صحنه سر
 فرشلر اولش جواهر دن فسوس تخته لر در عوج و دوعا آبنوس
 تخت زر لر در صطرا لاجهات اندمختم اولش رسوما نسر و جان
نشر بوئلردن غیر لاسباب و عیش و عشرت و آلات نر و صحبت فی قیاس و فی
 شمار کمی و ات النفع و کمی و ات الا و تار خوشا و ازه کونیه لر و طرب سان
 خونده **لر نظم** زبانی و د قاف تصنیف کوی جوطینور چنک وزن ماه روی
 چوصوفی بالجان ان مه و شان معلق زنان زهر براسات
 و شیرین سخن قاص لر و موزون حرکات رقاص لر **نظم**
 هم سر و بالا و سیمین ذقن هکچک زقار و طوطی سخن
 زرخسار شان شرمسار افتاب زمر غول شان خون حکم مشک ناب
 و بوئلردن غیر لاثاث بیت و دار و اوانی ملک و دیار و مثلاً انا
 رصاص و زجاج و بلور انور و صروفی نحاس و صغیر و سیم و زر و مجوهر
 کاسه لر و کون لر و سایر جواهر زواهر نامدار و دروغی شاهوار و زرد

دینار دن قفاطیر متقطره و خیمه و خرگاه و بار و نیکاه فاحمه سر و رفو
و فرش صوفیه و زرد و مشوئته و اسباب جواسیق کاکاب و الا بار یق
 و ترتیب محافل کردن اهتمام **وله الجوار المنشأة فی البحر کاه اعلام**
 و شول اسباب ملاعبه و آلات مداحیه که نزد و شطرنج در هر یزد استیلا
 خیال دقیق و استخراج فکر و توفیق و رفیق و رفیق و صدیج چکشید که هر ی
 بسط بزمن بساط نشاط و لوب عقول فحوله سبب اینسا طوار تباط اولور
 و ارباب سیادت و اصحاب سعادت بر له موجب اختلاط اولور اگر نزد در
 بو عالم شش در ده فصول اربعه کبی چار فاصله از رنه و شهر کامله
 کبی او تو ز ایام ناقله استنه بغلنشد در روز و شب کبی و رنک و گردش
 افلاک کبی هر هک در و کعبه نر مهر و ماه سیدان لر نده دنک در و کس
 شطرنج در اکی عسکر مقابل و اکی لشکر مقابل در که پیاده لر نی و کجه طوب
 ترتیب مبارزان و ترجیب میدان ایلمشدر الحریج دعه مقتضا سنج
 منصوب لر لری لعبت بازان خانه افلاکی و فکرت بازان عرصه خاص
 مات ایلر و الحاصل اول بر مشغله در که مزید فکر و خیال و من یل غم و ملا لدر
 نه کم این خیال میشد **نظم** زمانی بخت و در سر و قیل و قالی که انسانا بود کسب کالی
 زمانی شعر و شطرنج و حکایات که خاطر را شود دفع ملالی **نظم**
 القصة انسانه اخصان اولن اسباب عشرتک و سعتی و بنی آدم ویر لال آلات

و شول اسباب ملاعبه و آلات مداحیه که نزد و شطرنج در هر یزد استیلا
 خیال دقیق و استخراج فکر و توفیق و رفیق و رفیق و صدیج چکشید که هر ی

معاذ الله فصحى زبان و بیانه تقریر و خامه و نامه ایله تحریر کلور دکلور
بحار اولسه مداد اشجار ا قلام بولطفه بیکه بیری اولی اعلام
ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء والله ذو الفضل العظيم نعم الجواب نعم المنص
والحمد لله على تلافى الآي و تواتر نهائیه رو باه ایتدی ای مغرور هوای نفسانی
وای محکوم صفای شیطانی کفایت طریقه اهللام از رینه سوبله رک و برهان
قاعده علم و احکام از رینه ایراد ایلدک شکری مقابله معصیتده ایدب عصیان
کفر منجر ایلدک و مدح ملامهی و منامی ایلدک مسئله مشکل ترا ایلدک
حاشا که حکیم و لیب و نصاب معرفتدن بانصیب اولانلر اسباب بالایش والای
ارایش و لباس خورش و مواد از مایش و نمایشله مفاخرت این لمبارزان
میدان طریقه میشلد که هر بر سر و پاییه که مکنت دنیا و فصحی نیا الدیر سه
غافل اولما سونکه سپر سینه سی پیر بلا یه و سهم قضایه هدف اولمشدر
و ملاخان عیان حقیقت بیور مشلد که هل شفته راکی که روزگار هوا و طغیان
ما کرداب کثره صالسه بامش اولسون که وجودی سفینه سو نجات اتماندن
و خلاصه مالندن بر طرف اولمشدر **بیت** جهان دیر است بی نیاد از یر فرهاد
کشر فریاد که از افسون نیر کش ملوک از جان شیر نیم زیر ملک دنیا
سراسر کبر و نخوت و ماده عجب و رعوت درو و ثمر نسیان و غفلت و منتج
عصیان و مجت در مع هذا هر زمانه و سمت اتقال و صفت زوال

از رینه در

از رینه در انما الحق الدنیا العبد و زنیته و تفاخر بینکم و تکابر
و ما الحق الدنیا الامتناع الغرور والله لا یحب کل فتنان فخر پس
سید الا نام علیه الصلوة والسلام بوسیدن بیور مشدر الدنیا بحسن
المؤمن و جنة الکافر عین عبرتله نظریله که حق سبحانه و تعالی نجه قومک
حقده بیور مشدر که **درهم یا کلوا و تمتعوا و انهم که ما** و اول حضه بار
تبتدن مرویدر که قاذر نطیور نجه طعام بنی دی و زواید کلام دیندی
ابو هییر دن رضی الله عنه منقولدر که ما اشع النبی علیه السلام
اهله ثلثة ایام من خیر الخطة حق فارق الدنیا اگر اکی در لونعنا و لسه
برین اختیار ایدردی و برین فقرایه اشارت ایلدی و اکثر باقر صا
شعیر و نان قطیرله کچوردی شک یوقدر که خلط انواع طعام و جمع
اضام ارام مایه امر اضرو استقام و ماده او جاع و **الاد و نظم**
ز که خوردن کسور ایت کیرد ز پر خوردن بروزی صد بمیرد
در خیدری چون مکر از بهر قوت در دهن این تنه عنکبوت
نثر و ترده دکلدر که تکلفات لقیه تلفه و تعففات طعمه مرفه راجعدر
ان الله لا یحب المسرفین و لا الخسیر فی الشیء
طامعاً از بهر طعمه بیش خرخر نمند قافانرا خنده بر شاه و وزیر و کثورت
ماکان از بهر دانه حیرد سر بر زمین قهقهه بکوه و بر در شیء کبک تراست

بواجلند که مشایخ اولیا و عباد و زهاد و حکما **بیت** تجوع ترانی تجرد تصل
دل رسد بنی هاسودن کسل دیوب ریاضت و مجاوت و صبر و قناعت و قرب
استطاعت و حقه طاعت اختیار اندر پرهیز احوال به خدمت مولایه مشغول و لاله
کا و و خربزه لیل و خوار و غامه کوی اشر خوار و لاله **بیت**
هیچ کس به سوی بالا نیافت تا قدم از لغت و لا تناف **بیت**
جز بی لقمه بسوزد آخرت کاند چرخ آفتاب نه روغن بدنی اولاد نه مایه تازیت
ها کوی استخوانه و عصفور کس نه ناله کچند **لغز** همی هار شرف کار باش
کم خود کم کوی و کم ازار باش **نثر** که جوف آدمی مثال کیف و مستراح در نه سرای
سرای و قراح نفیس فتملر و لطیف شربت لاکا القا التکی وجه کورن **لا تاكلوا**
نظم **نکته** بالباطل فلینظر ایتها از کی طعاما **نظم**
هر که ابدی حوصله کو کل طعام صرف جهله قلدی جام جی طرف شوریا
و حال مشروبان دخی بو وادیدن جاریدر و احکام افاقی بر بینه ساریدر
نته که سرور کاینات و منخر موجودات عم بو و در لا یستوا القلب بکثر
الطعام و الشراب فان القلب کالزعیموت اذا کثر علیه الماء بر حدیثه
دخی بو و در کما فضلکم **نثر** که عند الله اطلو کم جوعا و تفکرا و ابعضکم
الی الله کل نوم اکول شروپ و بونک امثالی احادیثه نهایت و اخبار و آثاره
غایت یو قدر و ظرفا شیرین بیان دیشد که **مصلح** هیچ شربت همچو

شراب سرد نیست اما او که خمر و حقیقت ده جود و نام شراب اولد و غی شور
سرورینه عین الدرو حکم کلا بوال و الخباله رجید الحق و محبوبا لبرایا علیه
الضلاة والسلام ما دامت الارض و السما بو و در مشد که **ان علی الله عهدا لمن**
یشرب بالمسکران یسقیه من طینة الجنة **لقلیل** **یا رسول الله ما طینة الجنة**
قال عرف اهل النار و عصاة اهل النار بر نسنه کیم مرد و شریعت و مطرو
طریقیت اوله وجودی سبب فضیلت او لماز بلکه موجب زد بلیت و آنکه مباحان
کفر و سیلت او **لور لولف** مرد و دشرقیات اولد و غیچون **تا کل کوزی یایی سیل خور**
عاقل فی اختیار ایدرمی **چون شربتی علت خوندر** **مقدمه سی غشیان**
نتیجه سی هدیان بدایتی صرع و دوان نهایی صراع و مجادمانی قلب و سکت
درمانی فجأة موته **نظم** نیافرید خداد در جهان بقدرت خویش **بلند تر**
که هر یخو بترا نالت عقل **چگونه پس نکند جان هوشیا و اعراض** **زه حبه**
از طبیعت کند از الت عقل **انما الخمر و المیسر و الانصاب و الاذلام و حبس**
من عمل الشیطان شول نشنه کی سفی عادتدن دور و عبادتدن مهور نه که
حضرت حق سیورر **لا تقر بوا الصلوة و انتم سکارا** یقینا معلومد که
عالم اندن مذموم و دنیاده اندن میثوم نشنه او لما وضع شور و شرو
معدن خطا و خطره **نظم** پیاده دست میالای کان همه خونت که قطره
قطره چکیدست از دل انکور **نثر** الحق پدر در دمند پند فرزند هوشمند همچون

بویات دل پسندی خوش دیشدر **مؤلف** بدر نپدید رای و غل سکا بول
 صفت میدز ام الحاشیه را اول کشته نه عرض و حیا قورنه قدر
 قلور دین و دنیا نك امر نه غدر دو کر جرمه و آراب رویك سنك
 مكدن قلور جمله خویك سنك شوری شرد در صفا سی كدر
 كوكلدن غمن عاقليل كدر انكچون حرام اولدی هر قطره سی
 كه دریا به منجوا و لور بهر سی چون طغیان اید ببحر بشدن اشر
 اودمده دو ترده طوفان شر بوكره ایشی پنچون جان اتا
 سكا یان من صفتی او غول اتا اما اول شراب خوشگور و صفا و اقتباس كه
فيه شفاء للناس در بر قاج خسته حال و شكسته بال مكس جكلال
 لما بنندن و دما ننا بنندن كندولن قوت و لايموت و سدر مق و ذا دشتا و طدق
 مدق ایچون ترتیب ایدب صاقله قلی زواده ظلم و بیداد و حیف و غنادله المق
 نته كم ظهیر فار یا و دیشدر **بيت** بدان طمع كه دهن خوش كخی ز غایت حرص
 نشسته مترصد كه قی كند ز نیور **نثر الحق** هر كم ملاحظه نیش عاقبت ایلر
 ترك خاطر نوش عافیت ایلر انلكه لباس ملع و خلعت بر صفا طامع لر در
من كان يريد الدنيا ونقبتها وعید نك تحنده داخل در دان المؤمن
 نیزور و المناق نیزین و شونلكه پلا من مرقع و كریاس مقطعه
 قانع لر در الدنيا لمن هربها و الاخرة لمن طلبها حدیثیله عام لر در

من كان يريد الدنيا ونقبتها
 و الاخرة لمن طلبها

حب

حب الدنيا راس كل خطيئة **ما على الارض ذنبة لها انباوهم**
انهم احسن عملا نعم حبه خير الشيا بالبيض عالم زين زانك اورا در نه
 دراعه زكین است است لباسدن قدر ضرورت مقدار ستر عورتدر و جامه
 خشنندن كهات شول عبايه در كه خرو بردن و قايه در و بونلك از رینه
 مزید سرف در شویله صنه كه فضیلت و شرف در هر كم موافقت مولی ایلر
 مخالفت هوا و ترك دنیا ایلر حضرة على المرتضى رضی الله عنه وارضی به
 نه خوش دیشدر **نظم** لكسرة من جرش العنز تشعني وقرحة من قراح
 الماء تروني وحرقت من خشين اللبس تكسني حياوان مبتكفي كتكفي
نثر خبره كلمشدر كه من ترك ثوب جمال و هو قادر على لبسه البسه الله تعالى
 من حلال الجنة الحق كمال اصفها ننه خوش دیشدر بوبسا ن **نظم**
 كاهي چوز كس است هم چشم بر كلاه كاهي چوغجه است هم دل بسته قیامت
 خصوصاً شول لباس كه اطلس و كخادن و حریر و دیادن در انلا كه حقنده
 خود و عید و حساب و تهدیده اریاب بوقدر من لبس الحریر فی الدنيا
 لم يلبسه فی الاخرة حقیقه بر عاجز و مبسته و ضعیف دل شب كسته
 قور و غمك كه فرار در دس و خون جگر كه كند و خسته تن را ایچون بر نجه نار
 كسسته شكسته بسته طوق و قلی كفن لر نيك غضبايله پیوسته صوب
 المقاربا بمرور و اصحاب قوت یا ننده قچن مقبول و نه یوزدن معقول

اولورنته که ظهیر فاریابی دیشدر **نظم** زکرم پله کفن برکشی و در پوشی
 میان اهل مروت که داردت معذور شعار و مستعار خود را باب شعور یا نند
 عار در عجب الد که بر کرم ضعیفه کفنی خلعت کرام پرافتخار در فی الحقیقه
 اگر لطافت کسوت و لطافت خلعت محسوب اولاد بیج تذرو و طاور در تاج فی
 منت خیاط و بزجت نتاج بر رسم دلفریب ورنه آمیز و بر وجهه دلا ویر حالت
 انگیز در که تعریف و توصیف و تمنا و بونوردن غیری مایر طوایف غلامی فده
 دخی لباس مرغوبه و کسوت محبوبه نهایت یوقدرنته کم سلمان دیشدر **نظم**
 که یافت این قصه بکری بقامت فی که دوخت این علی خرقه بر قد زنبور
 و اولکه قائم و سنجاب و ستور داندلک داغی حالی مانند طلسم و ناسخ و سیفور
 در هر زمانه کاه و تیر و کمان و کاه دام کینله و هزاران هوا و هوس و چشم
 و کینله بر بولک کوهی و بیابانی کند و عالمند و کار و دمنده و لایحواناتی
 طوب و پرنه نریلک و پوستین چقار و بپوستین ایلمک مقتضای رحم
 و شفقت و موجب کرم فتوت دکلدر من لایرحم الراحون یرحمهم الرحمن
 ارحم من فی الارض یرحمک من فی السماء بوقدن که انی سبب و فضیلت و علت
 فوقیت ز علم این سن مع هذا امام شافعی رضی الله عنه جلد سابعک لبس می کرم
 عذایلمشدر و اول بانی کینله سدا یلمشدر ابن عطیه قدس سم نه خوشدیشدر که
 دنیا القی سنه دن عبارتد که جلسی بطریق الاستعا ددر مطعم و مشروب

و ملبوس و مرکوب و منکوح و مشوم القضا جمیع منک احوالی معلوم
 اشرف مطعم که مسدل در غذا و شفاء فی الدبر ذباب ضعیفک لغابی و غدا و
 شراخ در و اشرف مشروبات که مادر بر و فاجی نده سواد و اشرف ملبومات
 حریر در اول بر کفن دوده حقیر در و اشرف مرکوبات فرس جواد در اول دخی
 مقتل اهل جهاد در و اشرف مشومات مسک از فرد را اول دخی بر حیوانک
 نافتن دم معطر در و اشرف منکوحات نساء صاحب جمال در حقیقه فتنه
 رجال و مبال فی مبال در نیه الخصال و ردیه المفعال هن ناقصات العقل
 و ناقصات الدین اگر قاصرات الطرف و الا و کحور و عین القضا **نظم**
 کیمکه دنیا ی دونه مفتوندر کیمکه کند ز ذلیل و مغبوندر
 و اولکه عادت عاد و قاعده شاد موجبجه دور مسکلف و قصور مذقبر
 و طاق عالی و رواق عالی در مقدمات حضور دن و مقدمات سرودن
 طوئوق قصور عقل و فتور نقلدن ناشی در حقیقه ابتاع قیاص
 و تقلید اکاسم در من تشبه قوم فهو منهم **بیت** هر که خوا که اخو مشق خاکست
 کوچه حاجت که با فلاک کشد ایوانا فرید زمانه بهلول دیوانه دن منقولدر که
 و قی که هارون خلیفه مانند فردوس برین بر قصر فلک تزیین بنیاد ایلدی
 و بنیان و ستفن مقلاد و در دیوارن مطلا ایدب آباد ایلدی هر هنرور
 انده اجموثر روزگار بریاد کار در رج اتدی و هی پیشاکر بریر نه غیرت

نسخه خطی
 کتابخانه
 مجلس شورای
 اسلامی
 تهران
 شماره ثبت
 ۱۳۰۰۰۰۰۰۰۰

اهل دیار بر صنعت نامدار خرج اتدی بهلول ناخی بر پان فحله و هزار شفق و
 رحله اول قصه دیواره و اول سیرایک بر کارنه یازد که یا هارون
 رفعت الطین و وضعت الدین رفعت الجص و وضعت النمران کان من مالک
 فقد اسرفت ان الله لا يحب السرفین وان کان من غیر مالک فقد
 ظلمت ان الله لا يحب الظالمین الحق بونل عاقله مایه اعتذار و کامله
 بسبب افتخار اولی نهم کنک شاهان که از ایوان کیوان بر تراست و خنها
 دان کش بدیوار حصار دین در راست اولکه تمام العقل در قصور
 قصورنی و فقرک حضورنی بلور طمطراق طاق و رواقله و سرای سترت
 نطاقله مفاخرتایلن **مؤلفه** کو که چقسک مسیح و اراخی بر اوج
 طبرغله یکسان سن چرخ و شر قصص لرایدوب بنیاد روز و شب پاسبان
 در بانس بلکه هر زمانه قزوینی و شکسته کی و پستی و دل بسته کی
 کو ستر بویوزدن معامله قلوز **نظم** درین رباط و در چون ضرورتست و حیل
 رواق طاق معیشت چه سر بلند و چه پست **مؤلفه** بویوتک قاپو کی مسکین دکل یول
 که اردکجه قله اغرن اچوب اول
 که کفشر تنک ایلر یا یکی لملک
 علم قالدره عالم تنکما در
 عنانک چکه که مرکب لملک پا در
 وجود اسبابی من تشویش جاندر
 عدم ملکینه قج دارا لا ماند ر
 شول دنیا یله مغرور و شغل بنایله محکور

اولاً نکر که سیرا بنیایله علیهم السلام اتباع اتنر لریا بو حدیث عالی
 سندی استماع اتنر لریا هر که دور عالی بنیاد و قصور رفیع ابا دایلیه مل کل
 دیر لکه الی این یا مملعون **نظم** از زبان سوسن از اده ام آمد بکوش
 کاندینخ بر کهن کار سبک کاران خوشست کتب تواریخده مسطور و اهل
 خبرت یا ننده مشهور در که خلفاء عباسیه من اتقال دولتک و انهدام
 سلطنتک باعث قوی سی **سردر مرفوعه و غمارق مصفوفه** و قصور
 عالی و فرش غالی و اسباب بایه کبر و غرور و ماده شورش و اولمشدی و غرور
 بالله من الشری **بیت** جهان رباط خواست در کذر که بسیل کان مبر که
 بیک مشت کل شود معور پس اولکه اسباب لهو و طرب آلات شور و شعب
 سر جله غضب و لعن و طرده سبب رفان الرقص و ضرب بالدف و لعبه و اللقب
 کلمه حرام و اولکه الهی رستمع ملاهی یلن که استماع الملاهی معصیه
 و الجوس علیها فسق و التلذذ منها کفر و شول طایفه متصوفه که بوارق
 قدسیه و شوارق انسیه یله تحصیل وجد باطنی و تکمیل رقص جانناید در پس
 انلن تقلید ایدن جهله عوامدن بومقوله انا ملک صدوری و بونک امشالی
 احکامک ظهوری اگر چه که من نشبه بقوم فهو منهم حدیثیله عمل ایدر محضا
 هوای فسق و فجور در و باحوال الله مأخوذ در ضمه که ماجور در **نظم**
 چون سلیمان بر پشت هوا نبیدی زین کر ترایو هوای تو بنه مان کردی

نور و شعب

و من الناس من يشتر لهوا الحديث فحواشون غافل در و الفناء رقیته از دنیا
معنا منه جا هلا در نفوذ با الله من الزرع بعد الهوى امام ابو يوسف رحمه الله عليه
یا ننده کاسر دق ضمان یوقدر اگر عود و نای و چنگ و جفانه در و کر نقش و
تصنیف و صوت و ترانه در کلیا اسباب لهو و علل خطا و سهو درانده گمان
یوقدر و قوی بونک از نه وارد در هر کیم بونی جامد در حق صریحه و قول
صریحه معاند در و انکر که کونیده لر و خوننده لر در و شوق و طرب با فزاینده لر در
و چنگ و دیبا و نای زنده در جمله سی هر کون بر مجلس اصحابی ایله جلیس و هر
شب بر بزم ربابی ایله انیس قجه زنده رفته که فردوسی طوسی شهنشاه **نظم**
قلم زن نکه دار و شمشیر زن نه مطرب که مردی نیاید زن
حقیقتده بو طایفه ناخایفه نکه یا ننده ذکر و تسبیح دن بر سوز و ساز
و قاتل زنده یلک العبادت و طاعت دن بر خوش آواز غم پرداز **یک** کدر
بونکر کوی خرابانک نواح مصایبی و متاع نوایی در فکر و نیت لری
و قصد و امیت لری و لدر که اهل صلاح و صدای تصنیفات مبتدعه
و تالیفات فخر عیله مواد فساد دعوت این لر و قوم فلاح و رشادی
هنری عشاق نو سازی و جان مشتاقک دل نوازی کجوب هوی و هایل
الحاده رغبت وین لر ارباب صلا سکر مدام و پرو بجام میله کوزه
و سبودن ال یودون لر و اصحاب روزیه شرب الیه و دله حیرت تام

ویر بر رضا فی طوای عید کبی یودون لر **یا اذین اعظم الله و من یغفل الله**
فلن تجده فضا و سیصلون سعیرا و نهج سبیل واضح لزاقتدی
و کما الالهواء عمت فاعت مع هذا اذ کر صوت و الحانله اعتبار و رقص
و جولانله افتخار و اوسه طرافت رقص و جولان و لطافت صوت و الحان خود
منصب طویر در که نغمه قنوس و جلوه طاووس نهایتده مشهور در مرغان شب
حیرتک نغمات دلا ویزی و طایر سحرینک الحان طرب انکیزی فوق الحد و الغایه
در یلبل لک غلغلی قلونی شیفته و عقولنی فریفته ایدر و قمری لک دلکش
ترانی و طولی لک شکر بن الحانی عابد لری سرمست و زاهد لری هوا پرست
چه ساز بردن بواخت دوشن بلبل است که رفت عمر هنوز دماغ پر صداست
بوجمله ایله نه ایچلرنده بر نیک اداسی انکر و نه شرعاً منکر در وانی سیم و
زرد راول دخی بین الفجار و الفساق مستعمل و مقبر در و انک که عیار
عقلی تمام در بلور که بونلک رجاله استماعی حرام در نه که حدیث نبویده
بیورر هذا امر امان علی ذکر امانتی و او که نزد و شطرنج در حقیقتده درد و
صدر نج در اصحاب صفای بغض و عداوت و ارباب و فانی حبت و قساوت
دو شرر خاما نور مرنیدن گرفته و مغیر و دل مطهر کوزدن شفته و مگر
اولور یار همد مکه و غمخوار مکه غریبه فی محابا اولور سن مغلوبیتی
قساوت دنیا و ماتی کویا موت مفاجاد را الحق صلب و صافی پادشاه

بیت
بیت زرد و زرد

بیت زرد و زرد

وقت پندنده بوابیات صاف و لبندی و نظم عالم پسندی خوش کتور مشدر
 من بگوید چون بیای شاه شطرنج خرد دشمنان را در شطرنج از چه یاد افرا که کن
 دست فلج فتح جوئی جزم فزین بند ساز **خ**صم دولت ما خواهی رخ بدلائی شاه کن
 کتب تواریخید مسطور و بین الخلاق مشهور در که صمدین زاهر که اخراج
 فنونده ماهی را دی چونک شطرنجی تصنیف ایلدی رای هنده عرض اید بقصر شریف
 ایلدی بای ایلدی شاهان صاحبای و پادشاهان مملکت ارای اهل جد
 کر که رنه اهل نهو که اول ماده فتح و ظفر در بومایه خطا و سهوشون که
 فتح منصوبه ممالک صدر رنده در و انکر که عرصه معرکه عرصه لشکر قید رنده
 منصوبه فرخنده فتح انمکه مکورا و لماز و عسکر خجسته طرح ایل که
 مسرور و لماز روز و شب نقوش مهره انجم و افلاکله و باز یخه انقلابات
 انش و باد و آب و خاکه ناظر و لور و لور و حضرت معترضی ن کریم الله وجهه
 مرویدر که بولج کچوب کیدر کن و عالمی عین عبرتله سیر ایدر کن بر طایفه
 کوردیکه او شب شطرنج او نیز لرجه اندر دن اوده کوز و شب تیار لر
 بویورد که **ما هذه التماسيل التي انتم لها عا نفون** یعنی اول طائفه
 عیده اصنام و عتده اثامه بکرتدی قل الله ثم ذرهم فی حوضهم
يلقبون الحق بومباهات اولئان امور کثری مباهات اقسا مندن در
 فیکف که انکر که مفاخرت اولنه و دعوی فوقیت و تربیت قلله **فلا تتبعوا**

خطوات الشيطان نظم آنکس که نیست امروز و ماورد بکری • دارد
 ز روز کار چه ملکی و دولتی • دانی که چیست اصل سعادت نیوی •
 امنی و صحتی و کفا فی مهلتی • **ن**ش الحق سر جمله ذکر اولان اسباب عادی
 و آلات بادی معرض ثابید حکم حکمه همین مقابله عصای کلمه سحره فرعون
 جبال و عصا مثالند در و معارضه و قضا و تدوین و نازل آسمان حذر
 فخره عالم فساد کردن سهاد قسبی مثالند در پس بعد کشف الاحوال و رسف
 المثال بوقوله احوالی و بورسمه افعالی اجسم فضا یلدن و اکرم خصایلدن
 عذائمک فرط عناد و خرط قناد در حکیم ایلدی هله غیر یلری قویله
 و بعضی کلمات کثری معقول و مقبول طوبت او یا له باری سز طایفه که سباع
 و ضباع سز و قبیله مطاع و خبیثه الطباع سز و ممر عالمیه قطع سز بین بنی
 الانواع و عند الجمهور و الاجماع ذریات ابی البشر له نزاع و دفاع اتمک
 دوشمن زیر اطوائیف حیوانات ایچنده بقلک منفعت و کثرت و مضرتله
 معروف و خبیث قساوت و بغی و عداوتله موصوف سز دن زیاده کمسنه
 یو قدر که حدت مخالف و اضفار و قوت اسنان خنجر دمارله بر بریکوزک پوستین
 بر تر سز و لحو منی بر سز قطعانها دکرده رفو و مدار و فواد کرده رحم مواسا
 یو قدر نه کبیره کبر تدن او تر و حرمت و نه صغیره صغری اجندن رحمت **انظم**
 نازین کار در دلش دردی نازان راه بر رخس کروی

اقارب و عشایر کوزه شول یوزدن معامله ایدر سر که اعدای دین و دلا
 و دشمنان ملک و ملل انل عشر عشیرن و یوز سیکده بیرن اتنی **نظم**
 ده و رایان روم و کین ساختن | بخون خورد کی روز شب تا خستن
 رو باه ایتدی بو خصال قبیحه و اشو فعال فیضه انواع حیوان ایچده ذریات
 انساندن شتفتلشد **نظم** آدمی خورند اغلب مرد جان از سلام علیک
 شان کم جوایمان **نثر** خلقت آدمدن مقدم و دور قابل و هابلادن اقدم بورسم و
 آیین و کبر و کین حیوانات ارا سنده یوغدی **نظم** مردمی رجها نما نذاران
 که بخوردند یکدگر مردم بوجله یله یینه بتی النوعنه کردند و ضرر
 و قصد و خطرایلرس غالب و حطام دنیا یه طالب و راغب بر طایفه دخی یوقد **نظم**
 عیبکسان منکر و احسان خویش دین فرو بر بگریان خویش
نثر بود دخی عجب ن عجب در و باب معامله ده غایتا غریب در که سزدن
 بریکوز هر چنکه اعراض دنیاوی و اغراض نفسانیدن اعراض ایلله شرو
 شور مردمی نفرت اید بکوه لوده و مغان لوده و غار لوده و ارب سباع
 و خوش ایلله الفت و موافقت ایلر اگر بونلرک مصاحبتندن حضور دل و سر
 کامل و انلرک مقاربتندن تفرقه باطن حاصل اولسه ناجنسله اخلاطه
 و مخالفینله ارتباطه عقل قهری بخت و یردی **من المثنوی المعنوی**
 صد هزار ابلیس لاحول آربین آدما ابلیس را در بار بین

سرند بر پای توقصاب وار دم دهد تار نیرد خون زار ر
 وقتی که بو مناقشه و مجاوبه و مناوبه و جدال و معارضه و نزاع و مناقضه
 بو مقامه ایردی **نظم** فطم خواجه یازالتهار و طار غراب اوکارالدیاجی **نظم**
 یعنی معارضه روز فیروز مجلس مباحثه فی پریشان ایتدی و محفل محاوره
 و محادثه فی طاغندی وینه هنکامه کیر شبت بخور خیام مشک فامنی
 میدان کون و مکانه قور میچون ناقة سپید آسمانه بار نیکاه سیاهنی
 و خیمه و خراکاه ظلمت پناهنی یوکلده غنمکامه ایلدی پس انلر که مبارزان
 میدان خصومت و محاوران دیوان حکومتادی بساط جدال و نزاعی
 دور درلر و دهان قیل و قاله مهر سکوت اوردرلر پس اول جمع کثیر و جم
 غفیر پراکنده و پریشان اولوب مقامه مقامنه کدی سلطان عادل
 و اصف نصفت دل دخی خلوت سرالرنیه عنایتادی ناچار فضل حکومت
 و قطع خصومت فرمایه قالدی و بومراضه و مدافعه افراد انسر و جانی
 و هر خرد و جانی فکر و حیرت صالیدی لاجرم اول کیمه غسق ظلامدن فراق
 صبح بامه دکن ملاحظه قیل و قال و بیک در لوفکر و خیال الله سکون و اطمینان
 و خواب و قرار و توقف انتظار کوستردلر **نظم** **لؤلؤ الفیه**
 انکون اکلورده لک نفاقی که معذرا اجتماعی افتراقی
 نطک کسه مهک بگریزی بوت که اولدی روز روشن نثر و شب

بوغدن روی شیرین زعفراندر که سوکی هم بارک بر خوانند در
مجلس چهارم در مناظر عنکبوت مهموم با حکیم روم نظم
 بینه چون شهباز صبح اچدی قنات خانه سندن اولدی شب غفاسی مات
 قافه دکدی شاه روم التون علم صندی هندک لشکری سرتا قدم
 صیحه لرایندی ققوب شهر خروس سینه لردو کدی فغانلر قلدی کور
 ویرمه شبره لر جسمینه جان طولدی حتی علی الفلاحیله جهان
 شهر یار معدلت شعار و اصف نصفت دثار دخی نیه کهایت تمهات رعایا
 ولشکری و اشاعت اثار عدل و ادکستری اتمک ایچون ترتیب دیوان
 حکومت و ترجیب میدان خصوصت امین ایتدی پسر ارباب فضل و کمال که
 چاپک سواران قلم فوی و کوی بازان صحن تقوی در و صحیفه منقبت لری
یوتی الحکمة من لیشاء ومن یؤتا الحکمة فقد اوتی خیرا کثیرا برک
مفتون در و اصحاب قیل و قال که هر بری قطب آسمان بلاغت و مکرجهان
براعت در و طرز سکوت لری هل یستوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون
 ایله مزین در اصل و فروع شرع مبینی و حل حرمت امور دینی فصل وصال ایچون
 دیوان سلطانی و محکمه جهانبانی بی عزیمت کوسترد لر فلا بد انک که سر منکان
 بارگاه اعلی در و حاجیان سنده ملادر و زمره اهل ادعوا در و فوقه قوم
 شکوادر و محتاجان عرض احوال و مباشران خصوصت و جلالدار در باب

کتاب
 (۱۲۵)

فضل و علمک قدم محترم لرینه جهته عبودیت اورب و خاکپای کیمیا سارینه
 چهره استکانت سورب بالقر و الاجلال کالذوله و الاقبال اوکلر نجه وردلر
 نجه و فی الیمین و الشمال کالنور و الضلال جان و دلدن یوکسر شوب
 دارا القضاء پادشاهی و ایوان فضل حکومت شاهی پرکتور دلزنته کم دیشر در
 من کان فی العلم و امنه اقدسه یصیر فی القدر افعا علمه العلم من شرطه لمن خدمه
 ان یجل الناس کلهم خدمه **نظم** الناس موتی و اهل العلم احياء الناس مرضی
 و هم فیها اطباء و الناس ارض و اهل العلم فوقهم سماء نور و ما فی النور ظلماء
 و زمرة العلم راس الخلق کلهم و سایر الناس فی القیلا اعضاء علم ترتیب
 نیک باقیمت جهل در دیست سخت دی درمان نیست آن علم خرسا د نفس
 نیست از جهل خرسا و ت جان پسینه آینه معدلت کستری و قانون رعیت
 پروری و جنبه حاجیلر ندای بارعامراندلر و اصحاب خصوصت ایچون رخصت
 باینده اهتمام قلدر مکرکم عنکبوت صاحب قنوت برکوشده متحیر و بریده ارض
 متفکر سکوت اختیار اید بصموت و مبهموت او تور مشدی مستبحان ملک و
 ملکوت کبیر و مقدسان صحن جبروت کبی تسبیح حتی لایموت مشغول و لشرادی
 بوتنک نای ناسوت و محنت سرائی بی قوتده مثال هاروت و ماروت نار
 حیرتله مصلوب و افکار مختلفه مغلوب پرکار چرخ دوارک کارنده
 و سراپرده لیل و نهار کاد و ارنده زار و افکار قالمشدی و درگاه خیالده

وکارخانه بالده جولان کردار طور میوب ریشه اندیشیده ورشته
 فکر حیرت پیشه یله هر یوزدن سوز کر پاسن طوقردی گاه محنت منج لنده
 رقص اور وگاه عبرت چار میخ لنده چند اولوب جانبا ز روز کار کی فی قرار
 اولمشدی وقتی که حاجبدلک بار عام ایچون اولن اواز طربازی وندای غم
 پردازی کوش اتدی مرد. ایکن جان بولبستانه وار جوشه و افسرد. ایکن پوز لب
 دریالین خروشه کلدی و بر سوزده بیک قیل یارب قیل رقاله و حمدی الجلال
 و الجماله اغاز ایدوب ایتدی حمد اول خدای فرد و قدیم و عظیم کم
 ملکنده ذوق دکلوبوکن یوقدر اشراف ذی قدرت استی که مدد فیض رحمتی
 سنگین دل ایکن ایلدی که سارینه پیا ایدوب وجود پرده سنی تانار نسج
 بو پرده ایلکه کرلدی ذاتن او نور پاک بر پیری اچن قلدی طوقوز چرخ دایره
 هر زده قلدی نقطه کی عنکبوت پاک دور وجوده ویردی تسلسل شود کلو که
 لیل و نهار خشن دکن بولن افکاک ای شاه معدت که کش کیبی طایفه که
 حق زده ذوق اندی هر احوالی تابناک قوت تحریم حرمتکه پرده دار اولا
 طور دقچما رض بویدی چرخ پراشتاک بن بن فی مقدار و ذوق خاکسار
 اشارت شهر یارض و فرمان سردار میله خاک پای سعادت ایابی سلطانی
 و سده سنیه سیادت نصا باقانی یه کلام عرض مال پر ملال و المهار مافی البالا
 ایدب در که تخت یدمدده ساکن و نیک و یدمدده ضامن بر قیچ گروه پراشد و

نی شکو وارد که کمی دار البلاء خرنده و کمی یار عناده تکیده و کمی کارگاه
 حیرتده تمتمده و کمی راه نمخته دوزن طیر اچق بلیوب و پیر اچق بیوب مسبر و
 قناعتله و پر هیز مجاعتله کچنوب زار و دلخسته و فارغ و دم بسته یا تور لیر
 نه کمسیه دل لری و قنورنه اللزنه بر نسینه تضرض لری وارنه مدخل لری
 کم خور و که کوی و کما زار خلق عاجز و دل خسته و بیزار خلق
 بلز طایفه انسانه نه ایلد کر که هر زمانده ضربت لزندن پر کردند و محنت لزندن
 مجروح و مستمند اولمشلد در خانه لرین بقیر لر و لانه لرین بقار لر محزن لرین
 خراب و مدق لرین ییا باید لر لادنی بهانه ایلد هلاک و اولمز افسانه ییله
 زیر خاک ایلر لر اگر ذریا تادم دعوی افضلیت و لاف اکملیت ایدوب
 بومقوله تعذی لر و وضعفایله بو یوزدن تصدی لر اقدام ایلر شاه معدت
 پناهک حضور سعادت کس ترنده و علما و اشراف شریعت دستکاه
 محضرنده شواهد عقلی و قواعد نقلی بر له اثبات ایلسونلر و الا بوضعیف و مختل
 اللزن چکسونلر فن **بیمال مشقال ذرة خیر ایه ومن یعمل مثقال ذرة شرا**
یر کار اینجا کن که تشویش است و محشر بسی ایا ز جوهر که در دریایی شور و اشت
 چونکه شهر یار معدت شعار و مکر متنه ثار عنکبوتک سخن با فلفن
 و عرض احوال موشکاف لغز کوردی وزیر نصفت دثار دن یکا توجه
 ایدب بو حریف سخن پرداز و حبا یل افسانه و افسونده جانبا ز که میدان

بلا غتده دیو پای و هنگام بر اعتده انگشت نمای در کیم در یو صورتی و زیر
 دخی خدمت مقامند چهر خاکسار اید پای تخته عبودیت باشن قودی
 و دعای روز افزون شاه ایچون ال قالد ر بخت آیتلن او قدی وایتدی
 ای شهر یار عدل و داد وای شهسوار صلاح و رشاد بو شخص یار لک میان
 مدقق و اشو حریف شیرین بیان و محقق که برده باز لقمه مثال چرخ
 پراد و ارد و پرده دار غار احمد المختار در حالیا شهر یار ملک کومسار
 اثر در تاجدار طرفدن رسالت و ذریات بشردن عرض ملالت کلمشدر شاه
 عادل ایتدی شکایتی معلوم و حکایتی مفهوم اولدی قبایل بنی آدم دن کیمدر که
 بونکله جواب و خطاب مستطاب متصدی اولب مقابله و محاوره و مجادلله
 و مناظره ایلله اتفاق حکیم و روحکای یونان ایلچنده و علمای دوران
 ارا سنده او تور مشدی هاندم مرده میدان کروب حمد و ثنای یردانه و شکرو
 سپاس حضرت منانه او کدل و یرب ایتدی **ملولف**
 حمد اول خدای پاکه که یار تدی عالی آینه قلدی ذات و صفاتینه ادمی
 قبدیل تیرا تله هر کیجه زین ایدب دوندردی باغ عدنه بود بر اعظمی
 باغ جهانیه مرده ایکن زند قلمه و یرده صبا یه نفخه عیسی ابن مریم
 پس خیل انبیا و رسل اید با حمدی ملک دو کونک ایلدی شاه مکر می
 پرد ز اورودی هر چنک صبا یله غرق عرق اولدی صییدی شبنی

ای شهر یار معدلت آیین و داد بخش سن سن بو کون جهانده سلاطیند کرمی
 یقسون خدا چراغکی هر کیجه صبحدک پر شمع قلد و غنچه بوفیر و ن کار می
 عجب احوال و طرفه خیالدر **افرنیشو مکیا علی وجهه اهدی امن عیسی**
سویا علی صراط مستقیم عنکبوت نمقوت اگر بنی آدمک قدر و منزلت سن
 و فضل و رتبتن ملک دلر سه نظر ایلشو که او حی توانا و قادر و بینا و دانا
 ذریات ادمه و اول قوم مکرمه امداد توفیق و الهام و ارشاد تلفیق و اعلام
 برله استخراج صنعتهای عجیب و استنباط حرفتهای غریب ایچون نه دکلوقرب
 ونه رسمه قوت و یرمشدرو مهندسان ذوی الاقضان و مؤسسگان اولی
 الافکاه نقد ر علم و یکاست ونه وجهله فهم و فراست عطا ایلشدر که
 هنری محیطی دان و اقلیدس کشا اولب اظهار شعوره و طلسمات و احضار
 مأخذ و تمات اتمکده عقول فحولی شیفته و خانجهانی فریفته قلور لر
 و الحاصل انسان صاحب ذرایع بوضایع بدایع واسطه سیله فی سبیل الله
 طاعت خلق عالم اتمک ایچون ایت **انما یعمر مساجدا لله من امن بالله**
والیوم الاخر مقتضا نسخه نه مضع خانه لر بنیا داید لر و لوجه الله عباده
 رازق بنی آدم ایچون حدیث من بنی الله مسجدا و لو کفصر قطاة بنی الله له
 بیتا فی الجنة متبعا نسخه نه رفع کاشانه را با داید لر که هر برینک قاعه سی
 اساس دین کبی پشت سمکده و کنکر سی علم شرع مبین کبی اوج سماکده

بزوجه که در که متن متین لرنیک و رکن رکن لرنیک یعنی تاکیدار کاتیک
 و تشدید بنیانیک کارنده فلک کرسکردان و ملک کرسیران در بر سیمه
 حصانت و متانتی وارد که تمامای روز کار و قبالیل و نهاده خلل
 پذیر او لماز **ملولفه** که لرانده که باش باش چشمش کما ندر هر بری تیری تلمش
 شرفه منبری معراجیه پایه صکر کسیری عرش از سایه
 فلک کرسیراید ب محرابی قاشن اورد لر سینه طک پایینه باشن
 قبله کاهلری صدوقه **فلنولتیک قبله** **توضیها** اولب ارباب
 بصایردن و اصحاب ضمایردن دور بین و ناظر یقین اولنره **فاینما**
تولوا فتم وجهه الله سرن عیان کوسر لر مناره لری طلفت طلفت هابون
 وقامت موزون ایله زمین دن اسانه باش چکوب سرود کش و میل کمدن کش
 کبی و زشب قیامده **ملولفه** ایربا فلاکه اندن بانک از کار ملک
 یا کلور تسبیحی یار لیائی رمضان سیران اید لر بر که **ملولفه**
 مناری باقنایل منور چو خوبان کشته طوقش هیکل زر و بوزیا
 مساجد و اشبومقل معابدن غیری خیرا چون مبارک بقعه سر
 و متبرک تکیه لر که هر بری منزل که ارباب صدق و صفا و مبیط انوار
 اجابت دعا اولب کعبه کبی مطاف کرام و طیبه کبی زیارتگاه عظام **در ملولفه**
 نیاز و عزلت اربابینه ملجا صفا و وحدت اصحابینه مأوا

ملولفه
 ملولفه

چکن

چکن سرانده جیب اربینه نظر صالمن سکر خلد برینه
 و انده ساکن اولانلرک عنوان بیانی **لا یعضون الله ما امرهم**
و یفعلون ما یؤمرون در و انتشار فون علم و استحضار شجون
 فهم ایچون مدارس عالی نهاد کسبع شداد و ترتیب و بنیادایلیو بوز و شب
 محاوره و مباحثه و لیل و نهار مطالعه و مناقشه **در ملولفه**
 او قور لر در سیر اید لر بحث علی قلور کسب فضل و قدر و حلی
 کلامی هر برنیک پر معانی اید لر حکمتدن بیانی
 جهان مشکلی تفسیر اید لر حقیقت سوز لوین تحریر اید لر
 او یار هر کجه انجم چراغن اید لر فلک کرسیری یاغن
 دیوب قال الله و قال الرسولی یز لر هر فروغ و هر اصولی
 و روی دریادن عبور و صحنه مادن مرور ایچون فلک کرسیری و جنک
 اباد اید لر نجه فلک کرسیری میدان مسار عتده و زمان مسابقتده کوی
 تقدیمی دست فلکدن قاپر لر و نجه جنک کرسیری و دریاده و دیار ماده
 جنک ایچون اژده صفت هجوم اسلر نمک کردون اهنک لر یولدن سپر **در ملولفه**
 طایر تنی پر که شد سیمغ پیش و بال و پرش شکسته جناح
 شد در سیر شهر هاشم چون سلیمان بهر غدور و راح
 الحق هر بری ماه نومثال بر فون میاند که هر ان خط الفاستودن نازلدر

ملولفه

ملولفه

وكان غازيان مانند بر زخشن ياريك مياندركه هر روز ميدان تير مرادى جانله
 حاملد **ر نظم** و غنقاء يطير بل جناح ويسيق فى الخاف على خضواف
 له وقت المسير لى انفس نام من الحشا القوم والخوافى كوياهورى
 بر پير كنك دارد كه عصايله كه دارد در و يار علما سرع السير در كه
 پر اچو بپروازاته مانند طير در و همانا بر سالك مسالك در كه هر دم
 عزيتى صوب مهاكدر نيجه سى كشتى فلك تيزرو اوده نيش غنزال ماهوز
 با غلوز بخيريله شير نركبى سینه سى از ن يور را ز در كى
 اچه سيران قصد نايد بپروبال كانياتى كشتايد ر غنقا مثال
 صحن جن كى روى قير كون طاق قصر هر مندر سركون
 صجلرى مفتول جاميلر كى خلقه باش كهن اما ميلر كى
 باد ياد در زخشن كهون كى اول كسه سبرى مهر و ماهه كى اول
 كانه باز چرخه بگز حالتى ليك اسبانى رسن باز آلتى
 نسنه ير من هرنه وير لر سه يير سيرنى دكش قلو را ولد قمر سير
 صفحه سيدر آيت فون والقلم لوح سيمى هر دم ايلر بر رقم
 هيكلى تخت سليمانى انك ديومى صر بنده فرمانى انك
 و هر دود پراخد و دكه موارد نذنه پياده عبور ايد بلور نه سوار
 و هر نه چون بحر كه رواكندن ندادم مرورا نكه قادر در نه طوار

و هر نه چون بحر كه رواكندن ندادم مرورا نكه قادر در نه طوار

كذار

كذار خلايق ايچون قوس قرح كودار و طاق فلك و از لر زينه جسر بنياد
 ايد لر كه هر سرك كمر هلال آيين ابروى خوبان مايلى كى مقوس و متعلا
 و ديئ جهان بيدى عين عاشق در دل كى غرقه ماد **ر لمؤلفه**
 طاق بودى طاقهاى هر كى اندر جهان كرنبودى جفت ايشان كه كشتا در آسمان
 پاى شان بر پشت ماهى فرق ناز و بطون ماه از بر يشا زامى وزير ايشا بحر روان
 القصة ساير حيواناتك بويصانع حسنا تدن قطعاً بهر سى واشبو مجامع
 حيراتك دايه سنه بورنگه زهر سى يوقدر عنكبوت ايتدى **ر جهان لادى**
 بيد **ر ملكوت كل شى** اكر فضيلت انسان و منيرت احسان بدايه ضايع
 و شرايف صانع برله ايسه جوامع الكلم قرآنده بوايتده حق سبحانه و تعالى
 سزى و بزي جمع امتشدر **ر قل كل يمد على شاكله** اكر انسان در و كو باقى
 حيواندر هر سرك دانشنه كوره بروشى و صانسنه نسبت بر خيشى و ايدر
و ربك اعلم بمن هو اهدى سبيلا الحق بواور مذكور جمله و حوشرو
 طيوره و مار و موره بلكه حشرات هوام مخضرات سوامن مقرر در كه هر بى
 استحكام اماكن و استقسام مساكن و تمهيد اشيا نه و تشييد كاشانه انكده
 نى زحمت سنك و خشت و نى منت بنايان بد سرشت ما نند سوامع و كشت
 و مثال قصور بهشت نه حجر لر ترتيب و نه خلوت خانه لر تهذيب ايدر لر كه
 بعضى مدور و مكعب و بعضى مصلع و محدب كى مثلث و مربع و مخمس

و کمی مستدس و مقوس و مقرر نس که معماران روز کار و شماران دار و دیار
طرح اطوارند و رسم ادوارند و حیران و دبسته قالورل

هر کسی بر روش کار خیالی داند و اندران فکر و روش طرفه مالی دارد
مثلاً بزما بچیزه بر مکتس ضعیفها نند خس و تحیف که تن خسته مانی و دل

نا توانی شربت **واو حینا الی التخلان اتخدی من الجبال بیوتاً و من الشجر**
و تما یعرشون بر له قدرت و قوت حاصل اندر جرب سستی و شیرین کار افه

نجه مسدس و نازک و ترخان لرونه مقرر نس و شیرین خوشتر کا شانه لرس
پیار سپ قدرت حق و اذن فعال مطلق بر له **نخرج من بطوننا شراب**

مختلفاً لوانه فیہ شفاء للناس قضیه سنه مظهر و هر حجره سی
پر شهد و شکر اولور و بنی سرو پای و محنت فرسای که بر ضعیف و فرو

بر نحیف کمترم دوا بر آسمان گردان زنی قلم و پر کار و عمار جهان اطوار
در رسم و هنجار خلوت سالی ترسیم ایدم بر خیال و نازک ما و الی تقسیم

ایلرم عبرت مال **المؤلفه** شوم دست و پایم بن افشار ایدم . جهان
طول و عرض برادر ایدم . قلوب نسخ باینده یوز بیک خیال . طقویم

بر اکسوز برنجک مثالی . فلك ازده کارمده ضعیف اصام . هر امل خیالی
یونندن بصام . ندما کونه خودشان در کار اولم فسونده هنجار و

پر هکار اولم . اگر خلعت مردم اطلس اولم . اوکیم با فتم در بکابر اولم

غایت ما فی البال بر نسک ضعیف کرد . عاجز و سرگردان اولور نسیم ضعیف کرد .
قاص و حیران اولور نسیم و کرافتاری قصور چون سیم و شداده و دور

کردن بنیاد له ایدر نسک شک یوقدر که بمقوله کار و بویوزدن افتخار
طبغه شداده صفت است بکار و بیوت انیا و اولیا یا انکار اولمقدندر

هر که قصور عقل ازین مقصور در و معرفت و دانشدن دور در ماب
الافتخاری دور و قصور در و نظرا اعتباری تجلات دنیا و نیه از ریشه

مقصود در نه کم ذکر افقی و بیان محافقی مناظره سو من کچدی واکر
بوصفتلر واسطه سیله و اشبوهر فتلر رابطه سیله انواع حسنات و اصفاف

مثوبات ظهور کلوب نجه نجه علی الارکان و قوتی البیان مساجد و
مدارس و رباط و خان بنیاد قلنورد یکله فخر ایدر سکر اولداحی الاضاف

صافله و حقیقت حاله اعترافله نظر اولنسه و اعتذار و اعتسافله باقلیه
خطابندن جوابی معلوم

تعلیقندن احوالی مفهوم اولور طایفه انسان که طاعت و
عبادتله مأمور فلا بد مال و منالی محکمه و حیراته صیفا تمکله مشکور در

بلکه بوقضیه ده جمله سی مجبور در اما سایر حیوانات بو تکلیفاتدن
معاف و مغدور در و بو حیراتک دغی فی نفس الامر فاته غایت و فساد و

بطلانله مکافاتنه نهایت یوقدر زیرا اگر مال حرامله مباشرت

نهی مختص

وظلم و غرامه مظاهرت اولو بظهور كلمش اولار باب تقوى واصحاب
 فتوى تصریح الیشارد که اندن رجاء ثوابت و امید رفع درجات ایلمک
 سایر معاصی نداشتد و بدتر در بلکه کفر منجر در که حرامه حلال و منکراته
 مقبول الاحوال دیشرا و لور بواجلدن حضرت حق جل و علا کلام قدیمنده
 و فرقان عظیمنده بیورد **ولا تقبلوا الجزیة بالطیب المولفه**
 حرامی صرفاید با و من توانی کوزن یومب لرا آشدن آبی
 ایدب حیلله چارن مریدک دزد مسیحه کوکلا آنکده ندر مرد
 و کمال حلال یله بنیاد و حسن الخضال یله اباد اولش اولانک داخی
 بناسند سرفمال عین و بال و ذبیغ و ضلال **والذین شتروا الضلالة**
بالتهدی والغلاب بالمغفرة بوجه دن سکریا بها الذین
 ممکنک تختند داخل اولق احمال کثرد فاقان الیاء تا کل الحسنات کما
 تا کل الثار الخطیبه خود حدیث مشهور **یأون الناس ولا یندکرون الله الا**
نظم از ریاضه مجو حاجت که جودش عارض نیست بیوم کی آرد درخت
 خشک کوباران تراست الفقه اکرا اهل قبادر و اکرا اهل عبادر چونکم
 اعمالی ریاء للناس و اتباعا للوسواس در حاصلی عبادر
 در نیا هر دمی در مسجد آبی جهان برهم زنی از خود نمازی
 نت اندر تعب جانت کوفتار زکارت سودنی جز رنج و آزار

الحق طیور غرور و هواسنی طایفه نك دماغلرنده یومرد بصوب یا تور
 لاجرم هر زمانه ریا و استکبار و عجب افتخار له او چوره کوزله آکسک
 دکلدر پس خیالات باطله و محالات عاطله یله لاف و کداف نه لازمدر
 راه رو چون دریا کوشد مرید شهوتست پیر زن کر خود یار ایدب بند شوهرست
 خصوصا اگر مساجد و جوامع در و کوکنا رز وایا و صوامع در عاین سی کند و
 وجود گردد و وفای سی قیام و سجود کن در اکثر شهر مداند و کر جس سفایندر
 طایفه کوزک حضوری و قبیله کوزک مروری ایچون در حیوانات بودیر
 کهنده مدن استقرنه سفق میدان صماری و بوادی جو لاکها و سیراکها در
 و حصون جبال و وادی ملاذ و نپاهمی در دیان عبور آنکده هریری
 ستیاح کامل و متلاح فاضل در حکیم ایدی دید کلک حسابلدر نه محال و
 مصدوقه مقالدر نه خیال کن صورتا عتوا منده و انتقامنده ایراد آنکده
 مناقشه در علی المثل انسانک صفتلری و نبی ادمک حرفتلری بومذکور
 اولان امور محصور و اشبو معدود اولن هنزلره مقصود دکلدر
 اول جمله دن بری صنعت حسن کتابتدر که سبب قدر و رتبت در نته کم
 حضرت علی کریم الله وجهه بیورد که علیکم بحسن الخط فانه من مفا تیج
 الوزق **المولفه** باد مبارک که هافشان او بردل و جان کین که هستان او
 که کتابت واسطه سیله هزاران هزار حقایق و دقایق اسرار ملک و ملکوت

و لطائف و معارف احکام از اسوت و لاهوت مصاحف دل و جانند و معانی دگر
 و بیان حقوب ثبت اولور و حذف فی شمار فواید عواید دنیا و دینی و دوز
 کنوز علم یقینی مطرح سوا و خیالند مسح بیان قیل و قاله کلوب شرف بولور
 الحق واسطه خطر رقم و رابطه کاغد و قلم برله انامل کاماندن حوامل باران
 کبی بونجه ذرا باری و کهر تابداری قهر دریای دلدن جلباید بوحال اب و کل
 طرفه ایشار و نثار ایلر و مشاطه کان خیال و دلا که کان کال الدن عوالم
 خبیثه کمونده اولان مستورات علمایس معانی و مخدرات نفایس بیانی حلال
 نکات بواعث و حلی صفات بلاغت برله زیب و زینت و نقش و صورت بولوب
 طاووسی جلوه لر کوستر لر شویله که سالك عباراتی و نظم استعاراتی
 تیر سپهر بد مهر سیرایع بنده بناتی و شرمنده بیانی اولور **نظم**
 ای بر سر کتاب ترا منقب شاهی منشئ فلک داده برین قول کواهی
 زلف خط مشکین تو بیک خلقه ندارد نوری ایچده خاصه اسرار آلهی
 با خدیبه نول قلم کاه ربایت بد رفقه هیولی سخن صورت کاهی
 قلم مسجادم کرچه که صورت اذوالقر نیز در ولی مفید حضی قدم در که
 دمبدم سیر ظلمات اید بنصیب با حیاتدن با نضا بدروس چشمه
 معارف پر نکاتدن سیر ایدرا کر وصف حالن و حلیه جمالن تمام جه
 کوشائک دلرسک بوابیات فسون سازده بطریق الفاز علی وجه

الایجاز با انواع الاستعارات و اضافات المجازات استماع ایله **نظم** **لؤلؤ**
 ندر اول سرو قد طاوس جولان که چین قومن قلور جولان حیران
 بنجه طاوس مرغ مار پیسگر تنی لعل اشیانی عنبر تر
 جوان نوخط و سرو قصب پوش زبانی فی شکر و ش چشمه نوش
 که اولور مشک دریا سنده غواص کهی کافور صحرایسندن ر قاص
 چقور ظلمت ایچندن قلسته طیران یغار مردم دلدن آب حیوان
 جشدن اچد غنچه مو و شهر پرایر ملک کافور عنبر
 بولور اهل شرف طلندن اقبال های ملک در اول نور ذی بال
 و یا خود شاخ طوق در نکون سر کاولش سدن وارا اثمار کوهر
 زهی هنرا ز امین لر ویر مدین باش جهانه ایلر جان تنی فاش
 نواسی نغمه عشاقه تحریر صداسی کنیدا فلا که تقریر
 محبت اهل کبی اشکار اول ضیف و فی لوزرد و زار اول
 و الحاصل خائمه مشکین عامه یله صورت پذیرا اولان نامه کافوری
 جامه لول طومار لری مرغ طیار و های سمار قنار کبی بال و پراچوب
 پرواز اید جلدن ریالردن عبور و کون و صحرایردن مرور اید بهربری
 سخن و رکده بر طوطی شیرین مقال و خبر بر کده بر کبوتر دهد مثال اولور
 باقی و صاف فی بونغل رنگین و دلا ویزدن و اشبو شعر شیرین و شور

از کزیدن معلوم آید **بن غزل** **لمؤلفه**
 نامه کا و لمهدن کلور تعونید جاندر بنم مختا یا منده هم خطا ماندر بنم
 هرالف که اندم شمشیدن آینه منتها طونی خور صفت سرور و اندر بنم
 نقطه سی سیری ضمیرم کون کی ایلر عیان دود آمدن هر اعرای بیامدر بنم
 نکته لکه ان درج اتمده اول درج کهر لاله کبی لن کد داغ نهامدر بنم
 ایلدی اول خامه کیم بونامه شاخ بیان لامعی بر طوطی شیرین دهامدر بنم
 اگر دین انصافه نظور داین اعتسافدن کدر این سن بلور سن که بوضعتدن
 اشرف و بوجر قدن لطف عالمده بر مساعت یوقدر حیوانات بو فضیلتدن
 بی بهره در و عدم قابلیت واستعداد له شهره در عتکون تایدی اگر صنعت
 تکمیل فضیلت و قدر و مرتبه وسیلت و لیسیدی نیچون سرور دنیا و سر دفتر
 اصفیا و سید بنی آدم و خلاصه افراد عالم حضرت **محمد المصطفی** به
 ویر پلیدی دفتر صوفی سواد و حرف نیست بخردل اسفید همچون برف نیست
 مع هذا ذات شریفی و عنصر لطیفی جمیع خصایل جمیع یله آراسته و جمله
 مکارم الاخلاق و حسن الخصال یله پیلاسته اولدغی ایات بتیئاته مبرهن
 و کون کبی افاقد و روشن و مقین در که صدر مطهری و قلب نورانی منبع
 عیون اسرار الهی و مجمع فنون معارف نامتناهی اولدوغند کسه نک
 قیل و قالی و نزاع و جدالی یوقدر **با ع**

دایره
الاف

شاهی که مهر غلام و مهرت کنیز ناطق بکمال اوست قرآن غریب
 که جامع هر فضل شود و در نباشد کز بهر وی آفرین انداین همه چیز
 و سایر صنعت لر و کز که داخی بر نیجه سو که سبب معیشت کز و سرمایه تجمل و
 مکتب کز در عقلا منکر و نقلا معیشت همسر در جلدن بری که نقاش لقد در
 و هنر کارخانه سنده کهر با پیش لقد در که رومی خطایی بر لک انیز لر لک
 تصویر گلستان ایدب و نازک و تر شکوفه دلا ویز لر لک تحریر بوستان
 ایلوب بیک در لو قوشلر قوندر لر و دیوار لرده قصر لکش لر عذارینک
 حاشیه سنه و جدا لرده سرای مه و شلر رخسارینک داین سنه هزار خط و خاله
 و نقوشن و مثالله خرد لک کچوب خرد اهلنی زار اید لر و فلك مثال کاخ لرده
 ملک منظر شمشه لر و طون نهال شاخ لرده پری پیکر ترنجبه لر یاز بسیر و
 کوك اهلن حیدان و دلفکار قلور لر صانکه اول منقش سوار لرود لکش
 ما و الرصحن خلد برین و روضه بهشت آیین در که سر پرده مظللا و مقللا
 لاله ترین و سندر و استبرق مثال بیای زیبا لر لاله رشک خور العین
 اولمشدر **لمؤلفه** سفیداجی جهان رخساره زین سوادى خور عینه فقره العین
 سعاد ت صبحک اول غن سیدر شب قدرک بو مسکین طن سیدر
 و دار الکفرک بتخانه لرند و دیار فسقک کاشانه لرند مهر و مه کبی صنم لر
 رسمزاید بیروجهاله صورت ویرد لر که کوش پر کوهی صدوف

بسیار
در

کاری سنگ نیم ستر که لری صیر فیل باز از نه شکست ویر و پروین صفت
دشمنیک قطاری نظم که از باری و سلك در تا باری و بسته ایمل
منبت لبلرید غنجه سی که جام متوقدر لعلین قدح لری دریای غم و شرر
مطوق غنجنیک ترنج سی که آب حلق در سب و نارنجک باشنه
غوغال را و شور نخل بند ققامتی سرور وانی حیران قلور و نور مصور
طلعتی آسمان کردان ایلر **مؤلف** صورت او غرلواینه کورد کچه طلعت
مه فهم ایدر قصورنی سیرات سه صورتی القصه بود کلو لطافت و بود کلو
ظرافت برله اول صنعت عنده اهل الشرع مردود و سایر ملاهیدن معدود در
نه نظام عالم الی و ارونه قدر بنیاد مدی مدخلی بکیتی منفور بطلبتی
محدور مصور لفتک خود بخراسی ان اشد العذاب یوما لقیامة علی
المصورین در و تکلیف با سراسی خیر کما خلقتم در **مصراع مؤلف**
کند لغت ملایک صور تشرا فرضا که بونار سر جاله مسنون و مقبول
و مستحب و معقول اول اقطعا برسی سب فضیلت و موجب عزت اولور
دکدر بلکه دنیاده رزق راتب و قطع مراتب ایچون جهت مکاسب و
تخصیص مطالب و مارب در چونکه وحوش و طیورک و طوائف مار و
مورک نصیب و فری **من یتوکل علی الله فهو حسبه** نخرانه سند ندر
وهوام سوامک و قایل انعامک رزق مقرر یی **رزق من حیث لا یحسب**

قسمت

باید بداند
آدمی

قسمت خانه سند ندر فلا بد باب پیشه ده نی اندیشه لرد و خراسین
ارزاقی کن صحرا لرد و دیار و پیشه لرد **والله یرزق من یشاء بفرح حساب الله**
ذوالفضل العظیم نعم الاق و نعم الکریم من المشوی الممنوی نظم
عین تو کل کن ملرزان پاودست رزق تو بر تو ز تو عاشق تراست
بود غمی مقرر در که جهد و مکسبت ذلت و تو کل و قناعت عین رفقت در **نظم**
قناعت در قناعت هر که دارد ز مهر و مه کلاش ترک دارد
القناعت کثر لا یغنی و الفراغة ملک لا یبلی نظم
قناعت توان کر کند مرد را خبر کن هر یص جهان کرد را
خدا را ندانست و طاعت نکرد که بر نخت و روزی قناعت نکرد
حکیم ایتدی بونلر طور سوزانسان ایچنده اولان شرف اسلاف و انساب و
سعادت اولاد و احفاد و اترا به نه دیر سن عنکوت ایتدی بو خود اول
مسئله در مکی که دماغک سر گشته و قلبک پر زلزله در مقصود ک
محاوره مید ریخته مصادن میدر بورای دخی قویه له سنک ترا یک
اولیم دید کول غرای جاهلیت در نه مقتضای کاملیت حد ینده واردن که
من تعزنا بفرا الجاهلیة فاعضوا من ابیه و حکما دیشدر المر یفخر
بالهمم العالیة لا بالارم البالیة **بیت** از کوه خود بگری ورنه
در معدن ویم بسی کهر هاست و شوکه اعوان و انصار و نوکرو

باید بداند
آدمی

خدمتکار رویاروی صحبت و همکاران صنعت در حقیقته قیود درد و غم
 و ماده درد و اندر نظم درین زمانه رفیقی که خالی از خلل است صواخی
 می نابد سینه غم است علامه یار و فادار مانند غمقادر و جها نده
 غم خوار هوا دار مثال کیمیا در نظم مؤلفه سواعی فاعی اقا ر بقارب
 بهر هر حادث به نیش نوایب مصاحبت شارب در کار خود افت
 نهایت و مناسبت بخاری هنجار سخا فتنه غایت یو قدر نظم
 قطع صحبت کردن از یاران صوری خوشتر است و حضور نا موافق بی حضوری
 خوشتر است همدی که صحبتش ختم نکرد در خاطرت نا پختان همد
 بصدق سبک دوری خوشتر است کلام عمن سوی و بیانك زبده سی
 اولدر که هر علقه و پیوندك و هر ارتباط و بندك بر عقده سی اولدر مکرر
 کلیتا کست اول بر دخی بسته اولیه تا که درون بی علاقه اند زخته اولیه نظم
 چون رشته کست میتوان بست لیکن نیان که نمائند
 وقتی که وق کلام و عرض مرام بومقامه ایرشدی وقت طلسم و هنگام
 شام ایرب تا خیر اختصام اولوب قیل و قاله مهر اختتام و در کلام مؤلفه
 بال مرصع کشود مرغ ملع بدن اشک ملع فشاند شع مرصع لکن
 نا غلک طاووس بال جلوه ده باغ شد بومک فرخنده فال کشت چاچین
 کرک سیه در بود یوسف کل روی را غرقه خوانا شد لاله صفت پیرهن

۱۱۰

کاشه سیمین نهادیکه با قوت کشت حقه فیروزه شد درج عقیق مزین
 کشت امیر جیش چون مه انجم سپاه سیف بانی گرفت چون سپر و التیوب
 مرید شب کسب کور نفع روح القدس چون بنی نیزی بوم اولیس قرب
 پس دهان دستور درنار باب مجلس دستور اولب مخصوصه و مرافعه فریاد
 قالدی غین بلد لرفلا بداند حاضر اولدر سلیمانین چهره خاکسایا ایدب
 طاغلد لرمؤلفه انکو ندر سوق و قصه کیر برک ایصفدین مردم من طور
 دیر فلك بجلادی غایتی اماندر که مهری قهری برله تو اماندر
 مجلس نجم در مناظره کشفه ریا مذاق با حکیم عراق
 نیم چون صبح اولدی نور افشان در لشکر شامی صدی سلطان مهر
 اولدی انوار یله پرایوان چرخ بولدی ترتیب شهباز دیوان چرخ
 شه پطاوس اچوب باز فلك قلدی عنقا کیبی پرواز فلك
 انجمک یتهلون ایدب شکار قلدی قرقادر نکینی تار مار
 سان پرایدی انه از نله شب کیم خرو و صبح بر بردی هب
 شاه معدلت کیش دخی کنش کی خوابکا هندن باش کو ترب نیت کلاکشت
 صحر و قصد سید ساحلدر یا ایلدی پس صبح امید مطلع امتیت دن
 نبعه ایدب و بلبل طرب کلین لطافت ترنم ابدی و چمن سیادت نهال
 سعادت تحصیل نصارت و گلشن امالده سرو اقبال تکیل و طراوت

نمایان

قلدی و ازهار جور که کوه و صحرا منزه و افوار سرور له ارض و سما متور
اولدی سعد الزمان و ساعد الاقبال و دنا المني واجابت الامال
چونکه سایشلر شهر یارک مرادنی بلدلر دوله سوار و شوکله همسان
اولسونچون رخشا قتاب و براق براق جناب کی زمین نورد و جهان کرد آسمان
سم هیزبان دم براس راه واد غرضه قلدر **نظم**
کم ظریده ند طریفردی قلت او چغه طور دی مانند ملک
نته که میدان قصه خنک چایک سوار لری و صفی بلا غنک سردار لری
انک و صفند دیشلدر از زمین بیرون جه چون باد روز دارو گیر
کر کس کویذ بهراز سون اورا کما از فروغ نعل او پنا هان پر شوار
وز غبار کالم و بالای کردن پرده خان سر نه چشم شان کرد او یوم الوغار
خلقه کوثر مجده نعل او یوم الزمان بازفت چک بطا و فرزد تاج فاک
چرخ دل کر کس بصر بلبل طرب غفا توای پس سهند نوا منکر بشارت کات
غزیت پادشاهی میر و سپاهی بیاعلام اتدلر هاندم و ز طعنا مدار و امره کار
صغار و کار پیاده و سوار بارگاه جهان پناه سلطانی و پیشگاه ساری کردون
اشتباه صاحب قرانی به حاضر اولدر چون شهر یار کار و کار کامیاب
مانند افتاب جهان با اول کردون جناب رخسار سعادتی نصایب سوار
اولدی پس اول کرونا نیم شکوه دخی جان و دلدن غنچه و ککلی

قوله

قوله

اغز برایدوب دعای شاهی و ثنای پادشاهی برله مانند سوسن ده زبان مطلب
اللسان اولوب کی اقبال و شرف کی پیشرو کی عنایت کی قضا دار کی ولت کی
بین و کی سعادت کی سیار کی ولت پایدار کی قرین رکابهایون و کی همت
دستیار کی دهن عنان میمون اولب سیل کوه سار و اب جو یار کی غم صحرای
و قصد دریا ایلدر اشجار مینا فام بهار و سر و شمشاد زمزه شعار کی
دایاتک شقه لری کوکلر چکد **لمصیاع** **لوائفه** فککلر بگردی اول بهار
و نهال لرغوان و ریح شقایق النعمان مثال قزل پیر قلو کوندلری صحرای
دکد **لمصیاع** **لوائفه** زمینک صحنه وندی لاله زان بر دین و کوبه سیله
یورد کر که مرا کب شرف و اکبر غبار مشاریله چهره کردون برود لرخیول
سیول کردارک نعلالی چون هلالی روی زمین بر نقش و نکار ایلوی بفتح
خاک و صحیفه افلاک دوندردی و پیاده و سوارک پای صبار فتارندن
هوایه صعود ایدن کرد کر سپهری می کز خاکه بگردی کویا نور زمین و آسمان
جفت و همسان اولب کشت زار غبرائی و مرغ حضراتی سراسر سورب قاره
یر ایلدی القضا به واسلو بله کلکشت و سیر کوم و دشت ایدرک و بباد
جهان کر کی صحرانوردلک برله کیدرک ساحل دریای مندر ایدلر
لوائفه دریا دهری طوتمش موج آب آکه نسبت ییدی کردون بر جناب **نظم**
کوسرورد و رانه حدس عرض و طول ایرشب کشمش محیط عرشه یول

ایدبا مواجی پای کف نثار مستاشتر لرد در لولش قطار
 سیل غدن مبدم جانده جوش سینه عاشق کبی ایلر خوش
 شور طبع و تلخ کام خوشک لب جسمش مهر لوزان قاب بت
 پس شهر یار کامکار و جهاندار نامدار املدی اول صحرای کمار
 در یاد ماب کون و موج فون چادر لرو و خیمه لرو و مانند ابرسید و مشال
 چتر خورشید کونیکل و سایبانر قورد لوبنه قانون انوشروانی و رسم
 جهان تانی از سینه عشق آشمن کل دیوان سلطان یصایوب طوایف
 بنی آدمه و خلافت عالمه صلا ایلد لره مانند کبراء دین و دولت و غطای
 ملک و ملک زمان کبی مسارعت و بری برندن مسابقت اید بخاکای سیادت
 قزای صاحبقرانی به که کیمیای دین سعادت و قوتیای حدقه عز و دولت
 مهر و مه شاهان صاحبکله کبی چهره لور سورد لرو و اشارت بشارت غمای
 حاقانی برله ز زین کرسیلده و جوهری صند لیلده و قار و نمکین و قمار و
 تعیین برله او تورد لرو سایر امل او نواب و خدای و حجاب قول قول سرو
 دلجو کبی سرفرو ایدب و شاخ کل خود رو کبی لرقا و شرب و نهالنی کبی
 خدمت کمن بغلایوب بوزن دیزن اولوب ایاغن طورد لرو و زکس و کل کبی
 کوز قولاغ اولد لرو که میدان دیوانده سمند دعوائیه و توسن شکواییه
 مقدمه ماکم طرید و جولان کوستور دیر کن مکر که کشف پر شغلب در یاد

نسخ
 و از قلد و برون
 و نسخ

بر صخره صماکتند بر طرفن اهل کشف کبی باشن مراقبه جینه و پاسن
 فراغت دامنه چکوب مانند دیرایی سرو پا و مثال چتر فلك و دوتا تا مثل
 و تفکره و تحمل تدبره کند و عالمند و کار و دمنده ایدی هماندم مستانه
 باش قالد و بر برانه میدان کیر و بایندی

حمدا که لطفک انظار میهری مرزنا بیضه کردون ایلر ایت ماهی عیان
 کوسر لیل عاشکلده هاند زمدار صبح خاکستن نهادی اثر در آتش فشان
 میکل چرخ قلوب انجمله پول پول هر کج دهر ایلر خلفه خلفه بزرگ جاسته
 صحن غیلاک قلوب پشتینی طاس آسمان کوسر و بر قلعه آهن نهاده آید جان
 کوه قلمش در مراقب کیمه کند حکمتی یکم بقادر آسمان اید آتی نهان
 شاه احسان مدار عدل و احساندردی مهر و مهر و دوند کچا و سوزن و سوزن
 خوفدن دشمن کبی چکد کچه باش خبیله عدل و احسانله اولشوش شهر یا اسرو
 دیار محیطده شویله استماع اولندیکه بر نجه ایام ایش که بنی آدم دیوان
 سلطان و حضور حاقانی و سایر حیوانات بلکه جمیع مکرمات از زمین **همه**
سوا عا همه موجنه افضلیت دعواسن ایلوب برهان صور تنده ایراد
 مغلطه و دلیل شکنده امتیاز سفط قلور ایشگاه ابا طیل تخیفه یله استطاه
 وگاه اقاویل ضعیفه یله استنصا داید رایش بونی فهم اتمی لرمی که **نظم**
 قوت پرواز مرغ از پرینا شدای حکیم ورنه اشتر مرغ را هم بریدن بال و پر

پس سپه سالار من و شهریار من و اولاد من امیر دریا بازنهنگ نامدار بن خیر
 بی مقدار و فقیر خاکساری عتبه علیه خصوصیت پناه که وسعه سینه
 حکومت دستگاه که تخت گمان و محدث گویان کوندرد یک اندازد حجج و
 کلمات و براهین پر نکات کوش و هوش و سمع جمعه بالذات اسفا و
 اسفا و فضیلت و منیت لوی لایل عقلی و نقلی ایله حضور سلیمانی و دیونا
 حاقانیده ثابت اولور سه نرد اختری که این وز قلنا ما لکم و علینا ما علیکم
 دیوب عرق مخالفی قطع ایله و زو مخالفینک جدال و مراضی
 و مخالفینک جدل و اعتراضی دفع این وز و الاعدا و قی مقرر بلوب
 نردخی امور من تدار کند ما و لا وز و قدر منی نید کچه و قوت من و فنا
 ایتد کچه مخصوصه و مقایله بلکه محاربه و مقاتله این وز **المؤلفه**
 ای کمال صنع که اشکال عالم عین دال خط دست قز تکه ن نقش آدم بر مثال
 کبریا کل بحر این من قیاس عقل کل فلك فکوت موج حیرت کدر سه کشته حال
 دریچون بوجرم اول اولدم صندل آشنا غرق حیرتدن سفت و شر یومدی غزل اولده
 کاینات احوالی سزا قدم علمک محیط این می بوبرا و ج طبرق سکا عزم کمال
 ذوق عقلیه کم استر بونک ساحل دسکبر کرد آیه که بقدر خلاصه احتمال
 چار میخ حیرت منی باد باز و فی من دیم نور لطفک بلندن بوقدر فلك خیال
 شاه دیدار دل کمال اولاد و لایق کوندن فزون فوله مال قهر بدن ایله لطف ایبه و اول

مرس فضل و کرم در در کھی که دوز صفت خلق مال که اقبال اتسه مملکی ماه و سال
 سبحان الله بر جمال بالائی و محنت کش نردانی بوقیاحت پیکر و نبات منظر بر که
 دیوان حاقانیده فضیلت انسانی سوز سوزیله و طلب خجسته بر همان ایلیه
 هزار هزار رساله که بوقضاء مبرم و اشبو حکم محکم و بوامر بر حکم بی لولات
 و الحکم مقرر و مستام در و خلقت امدن بود منه دلک طوائف حیوان ذرات
 انسانه طوعا و کرها مطیع و منقاد و عبودیتله مقاد اولاد کلمش در ریفا
 خیالات عاطله و تصورات باطله مرور ایام و عبور شهر و احوال و بونک
 بیضه دماغی فساد و بازار عقلنی کساده و بر طبیعتن عناده
 دوشر شد و ارا دان **نهال کفریه** اخر نامتر فیها ففسقوا فیها فحق علیها
القول فدر تراها تدبیر م قول از مایشه حق ویر من بلا کشف ایتدی
 حکیم اولن ما لایق کلمات ایلمن عالم معنی ن خبر ویر نقش صورت دلف
 سولین **مصراع** هر که نی هنرا فتن نظر بهیب کند الحق سکا کفقار
 ترهاتدن فایده و منفردایت و مفرهاتدن عایده بوقدر اگر برهان و حجتک
 و ارسه کتور و الا یهود کلامیله مجلسدن صداعی کتور تا کیم بوسا کین
 سرکره ان سز که دست ایند کوزدن خلاص بولب پای حضوری دامن عافیه
 چکه لو واشبو فقرای نه تاب و توان سز جور و خفا کردن امین اولیضا زل
 اب و کله آسوده دل و سیر سلوک ایند لر حکیم عراق کشفک بواجی کلامک

سیاف سیاقدن غرق عرق و آتش غیر تله مانند شفق اولی بزمان بحر
 عثمان کبی تنی لوزان و چرخ سرگردان کبی دماغی پردخان اولدی بعد زمان
 اضطرابی ساکنی ولبا ایدی ای کویہ منظر و کوتاه نظر فرومایه و هرن کوی
 و ژاژخای ذریات آدمک شوکتی و بنو آدمک قدر رتبتی کون کوی عیان ایکن
 سن حفاش نظر خین چشم کبی پراشتباه و بوروشنا القده کمل می سن آخر
 نظر ایل حق سبحانه و تعالی بنی آدمه نه رسمه سلاطین عظام ذوی القداره
 و حوافین نامداره مشرف ایلشد که **ان الله بامر بالعدل والاحسان**
هر نیک حسب حال و صنعتی درو السلطان ظل الله فی الارض یاوی
ایله کل مظلوم بیان سیرت و منقبتی در **عدل سائر کفایت مسته** موجب
 آیین لری عدل و داد در **وجعلناهم ائمه یهدون** یا مریا حکمجه پیشه لری
 صلاح و سداد در **ثامل ایله** که حضرت حق جل و علانلک بنیان سلطنتی
 و اساس رفعتی **واجعل لی وزیرا** مقتضاسنجه و **سنشد عضدک باخیک**
 فخراسنجه و زرای صاحب رای و آصفان کار فرمای برله نه و جهله مشتید و نه
 اسلوبه مؤکداتشد و اذا **الله بملک خیر** جعل له وزیرا صالحا انسی
 ذکره وان ذکر اعانه و بوندن غیر علی را سخن فی العلم دن که بر نیک ثبت
 سجل احوال **انما یخشی الله من عباده العلماء** در و مدار فلک اعالی **ادع**
الی سبیل ربک بالحکمة و **ان عظمة الحنسة** در و رسول رب العالمین حضرت

در

در

در

محمد الامین علیه الصلوة والسلام الی یوم القیام بویورمشدر که علماء امتی
 کابنای نبی سایل و بونلک تفضیلده من هذا القبیل احادیثه نهایت تقدیر حاجت
 زیاده قال و قيل الحق اهل قوی و صاحب قوی مفتی لو و ناصح لو و صالح لوله
 دین و دنیا یه نه یوزدن حسن نظام و کمال انتظام و یرمشدر و سایر اصحاب
 در است خوش تقریر و ارباب فراست روش خمیر در و باقی کامل هنرمند که
العلم علما ان علم الابدان ثم علم الاديان مقتضاسنجه و **تقلموا**
من النجوم ما تمهدوا به فی البر والبحر متفاسنجه اطباء حاذق و منجمین
 صادق خرد ما یرغ احصاردن خارجدر و بونلردن غیر امر او نوابه در و ساو
 حجاب و خشم و خدم و اهل حیوان و کرم در که نه قلم زبانله تقریر و نه زبان قلم الیه
 تخییر او لور الحق انسانک بوشرفی آفتاب کبی ظاهر و ما هتاب کبی با هر در
 و بوقدر دبتدن و بوفضل و مکندن طایفه و خوش و طیور و قبیله
 مار و مور کلیا محرومدر کشف ایدی حاشا و کلا بونلر سبب عزیت و موجب
 فوقیت او لا ذیرا او لا بودر که اولایراد ایتدکک قضایا سرجله مهمله در
 و حجت کتوردکک معانی غیر معقوله در انلر که مبتلا ی مار تدر دنیا یچون
 سبب عمارت در صورتی باد شاه معنی کدا در **مصلح** کدا پادشاهت و نامش
 کداست و حقیقتده سلطنتی باد هوا و قوری غوغا در **بلیست**
 کوشته خالی و بانک غلغلش در دلیست هر که قانع شد بخشک و نه بخرد و بلیست

در

وافر تر صم و تاج ملمع لری حفته که افشار بر آزد و در سر میشلور **نیلست**
 انشین لعلی که تاج خسروان زانورست آخر بهر خیال خام بختن در سراسر است
 هر پادشاه که راعی رعیت و ساعی دین و ملت اولیه ملکه والی دکلدر
 و شهر یار دنیا اولانلردخی فی الحقیقه آکی ن خالی دکلدر یا مؤمن دریا کافو
ان شر الدواب عند الله الذین کفروا فهم لا یؤمنون مؤمنی طخی
 یا مادلدر و یا جابر در جابر که حکمی دخی کافو قریب در و انلر شوجودیل
 مفاخرت غایتده غریب در ارباب قصص انجده مشهور در و کتب توارنخدر
 مسطور در پیش بیک یل سلطنت کیرلر و منع لرانده پایدار و دولت و مکت
 صوری آتش پرست لره دودمانده بر قل را ولدی
 عدل و انصاف دان نه کفر و دین انچه در حفظ ملک در کار است
 عدل و دین نظام عالمرا بهتر از ظلم شاه دین دار است
 پس بجز سلطنتله افتخار ایدنلر **ان الله یامرکم ان تؤدوا الامانات الی الله**
 آیتدن غافلدر **الیس لی مالک مصر و هه الانهار تجری من تحتی**
 حکمک تختنده داخلدر تسویل لقاء شیطان برله مغرور و تمویل هوای
 نفسا فی ایله مکور اولب **ان الانسان لیطغی ان رآه استغنی** و صنف
 ذاتلری در **یعدهم و ینبیههم و ما یعدهم الشیطان الا غرورا** عنوان
 صفتلری در **نظم** بدان ای خداوند با آفرین بر آذر بود پادشاهی و دین

نزدی بخت شاهی بود دین سپای نزدی دین بود پادشاهی بجای
 ناز پادشاهی نیاز است دین نزدی دین بود پادشاه را قرین
 و بونی فهم اتن لری که منطلو ملرک ناوله آهی و دودناله سحر کا هی آتش
 کبی کار کو سهم القضا کبی پر کدر در **نظم** تیر منیفان که کشاد از کمان
 بگذرد از نه سپهر آسمان **لؤلؤ** دم اولور آتش آیین دود منطلوم یقار
 دار و دیاری نینه که موم اول شهر یار نامدار و جهاندار کار که مؤمن
 و عادل در همین زمانده اولن سلطان در یادل و صاحب قران همامل در که
 معدلنده انوشروانه عادل و مکر متده سکندر کیتی ستانه محافظدر **لؤلؤ** فیه
 ختم اولیدر اند چون عز و علا مهدی اخر زمان در **سم نو لا**
 لطفی در کا منده قول فغفور فور قهری صحر اسند بیک تیمور مور
 خمن چودنن خاقان خوشه چین خاتمده ملک جم در نکیس
 جود نه بر قطع بجزنی کرات نخل قدی از نه کرد و ز اشیان
 همیشه همت بلندی حیای عالم شریعت و اعلاء اعلام سنت و رومدام عزیت
 ارجمندی قهرل عدا دین و دولت و قطع و قمع قطاع ملک و ملت در **مصراع**
 و اثاره فی کل شیء شواهد لانا لعلن بکون مؤیدان من الشما منصورا
 علی الاعدا **نظم** خدایا تا جها نرابه رنگست فلک طاره دو کیتی راد رنگست
 جها نرا حاصل نی صاحب قران کن فلک رایا راین کیتی ستان کن

تاج پادشاهی
 تاج پادشاهی

متمتع دارش از بخت جولستان زهر جیشش فروخته زنده کانی
 مباداد ولت از بالین او دور مبادا تاج را بی فرق او نشور
 فراخی باد از اقبالش جهان را ز عدلش سر بلندی آسمان را
 و آنکه وزیرای صاحب برای و امرای کار فرمای در اکثری وزیر و زارتله
 گرفتار و خسار تله شهره روزگار در فهم و فراست دن دور
 و فکر و یکاستدن مهجور در بحسبون آنها بحسبون صنعا قانی بر وزیر
 صاحب تدبیر و بر مشیز فی تقریر که ظالمک ظلمند مانع و مظلوم
 معین و نافع اولب انصرا خا ک ظالما و مظلوما حدیثند داخل اول
 جناب برضعت آیانی پادشاهه و مملکت خیر خواه و باب عزت مای فقرایه
 و غریبانه پناه اولا زیرا غریبا اگر عابد در و کفر فاجر اگر مؤمن در
 و کفر کافر ناله و این لری و فریاد و حنین لری مؤثر در **بیت**
 شعله که از شمع زبان کش بود ان همه موست که آتش بود
 وزیر اولان ماسم مردی برله موصوف و معال جوانمردی ایله
 معروف کر کرد همنشین علمایا که اعتقاد و قونی امراء روشن نهاد
 اولاکه ترقا العلماء بحالسه الا زکاء جهان دین و کارا از موده
 پیر لره او تون طوره که الشیخ فی قومه کالنبی فی امته خوارای و خود
 پسند و خود بین فی فکر و فی رای و فی تکیه اولیه **نظم**

تا خردمند که بر قاعده طبع روه هم آداب وی افتد زده صدق و صواب
 لیک بجز که بدستور حمد کار کنند شود از حسی کاستاد با موزد و اب
 علم و حکمت و مهتر لری و فضل و همت سرور لری و بیشتر در که سلطنت فک
 کردار بر خیمه بلند و سایه دارد انک ستون استواری و زیر دیندار و
 سعادت مدارد و سایر ارام و نواب و روسا و حجاب اول خیمه شرف و نصابه
 او تاد و اطنا بدر هر بار که خیمه نک عماد پرا عمادی رفیع القدر و عالی
 نهاد اولا قدر و منزلت دن و رتبت و رفعتده اول خیمه مهر ماهه قین
 و همسایه علین اولور و اطنا ب شرف بنودی سلسله زمان کبی متد و او تاد
 جهانگری انجم آسمان کبی مشتدا اولور الحق بوا و صافله معلوم و بو
 الطافله موسوم روزگارده و دارود یارده وزیر عطارد فطنت و محت
 مشتری رتبت و آصف جم منزلت در که رای دینی خورشید انور
 و فکر متینی آسمان دن بر تر در رای صابی و فکر ثاقبی ژنک شک و
 ظنونی و زنک و هم و عیونی مصقل یقین و مجلاء تمیین برله آینه
 افکار دن و چهره انظار دن پالک ایلر و حیاستار معیباتی و رفع
 اسرار مکنوناتی دستار داکله چاله اید **نظم**
 خبرهایی که پیرو زان ثیر است بکشف خاطر او را در ضمیر است
 زهر شمشیر کو چون صبح بسته مخالف چون شفق در خون بسته

مستحق است نصفت
 مستحق است نصیب

زهی آصف یلمان زمانه که مراد اید نه نیروی فضل و حکمت
و پاری علم و معرفت بر له افکار بدیهه بلفیسی ضمیر منیر فلك
نظیر ندن که صورت صرح مژد من قواریر در گذر ایدوب قبل ان یرتد
ایک طرفک حاضر وقت حال ایلی نه که وصفند دینلسد **ملفوظ**
فکر ای عالمک معمار در عون حق مرشد دون کون یاری در
بنده قلمشدر سخاسی خاتمی نیمه خاتمه جمله اهل عالمی
ناصر دین حامی ملته را اول اول سبدن لایق خلند را اول
لا عمر من علی ان یجود و مزونی ان یسود و انکه که مفتی لردر انکه که دانی
اهالی معلوم در و کشار و کردار لری مفهوم در فی زماننا اکثری
ورثوا الکتاب یاخذون عرض هذا الادنی آیتنه ماصدق دشمشدر
کمی جا ملدر و کمی علمه غیر عاملدر حقی لباس باطله و باطلی
کسوت حقه حکم مطلق مفتی در و امر مفیدی مطلق کوسر تر لر
ذلة العالم ذلة العالم حدیثند مکر که هر ی غافلدر سلاطین و امرایه
ملازمت ایدوب شعار لری صدق الامیر اولشدر و هر ی منصب علاه
و صدر معلا ده مکر و سوارا یکن قاپولر نه یوز سور مکه حور و حقیر
اولشدر **ملفوظ** سر تسهر کور او عقد لیست از مکر و حیل مفتی ما را که مشار
معقبر سلست نه که سابقده بعضو قاحتلرنیک واجمال

قباحت لرنیک ذکر ی کچمشدر جل همتلری تفوق اقران و قبول سلطان در
و حدیثه وارد در که یکن فی اخر الزمان عباده جهال و علماء فساد نفوذ
بالله من ثواله خلق **بیت** کریشته بهیست الیاح ساقطه لا تستقر علی حال
من العلق مکر که فی عصرنا بونر لک ایچده مستننا حضرت شیخ الاسلام
و جمال الانام الجیب النسیب اللیب الادیب ناصر الاسلام والمصلین حجة
للق علی الخلق اجمعین مفتی نراو **بیت** لکل زمان واحد یقتدی به وهذا
زمان هو لاشک واحد و انکه که قاضی لردر مال و جاه ایچون مقاضی لردر
حدیثه کلمشدر که القضاة ثلث قاضیان فی النار و قاض فی الجنة زیرا
جاهل ایسه یا علیمه غیر عامل ایسه اهل نار در و اشر الشرا در رئیس العباد
صاحب المصدا العباد نجم دایه قدس سره شویله یا زکر که و اما آنکه در بهشت است
اشارت انست که خود در بهشت قاضی است بوسبیدن خواجه عالم سلی الله
علیه وسلم بویورر که من جعل قاضیا فقد زبح بغیر سکن اکثری میل و
محابا و جهل و هوایله حکم ایلی باطلی سورت حقه تقری بر ایدر لر مال و وارثیه
و حوائت امدت و بر ایدر لر و ابرار امرایله اوقاف فقرا بی تغییر ایدر لر
واخذ رشوت ایل یوب حقندن کور و کرا و لور لر و خصمینک بری اکابر اولسه
انک مرادی از راقا و یل بولور لر حکم قاضی یله قوی و لور دیو حجت
کتور لر بلکه مذاهب اربعه دن خارج حکم ایل یوب شرعی او زنادن

کو قورتلر لهما عين لا يصرون بها ولهما اذان لا يسمون بها واكى طرف
اكاردن اولسه مسئله مشكل درد يوحيران قالورلر وچا بندين عاجزو
تورمان اولورلر وقاضى لغى رشوته لورلر قال فى العاديه القاضى
اذا اخذ لقضاء رشوة هل يصير قاضيا اخلف فيه المشايخ والصحيح انه
لا يصير قاضيا ولو قضى لا ينفذ قضاءه حق باتاچه مى ديوريرد كندن
شبهه رشوت مقرر در وطلب قضاء تذكري وملازمت وبلاچك كلى عظيم
منكدر قال فجامع الفضولين ولو قلنا القضاء وهو من اهل وغيره افضل
منه فقد اساء آداب قاضيه يازرلكه وسوى بين الخصمين جلوسا وبقالا
ولا يلقن احدهما حجة للثمة ولا يضحك فى وجهه لانه اغراء على خصمه ولا يمنح
مطلقا لانه يزيل هابة القضاء ينه كذوى دكليه عمل اتنى لور رشوت ايندى
اولدوغى محله مكى تاخير ايدرلر ورشوته هديه عنوان ويرب تزوير ايدرلر
امام شافعى رضوا لله عنه بويورر **كبليت** اذا انت الهدية دار قوم قضايرت
الامانة من كواها وابن عمر بن رضوا لله عنهما ويذكره لهن رسول الله
صلى الله عليه وسلم الراشى والمرشى والحاصل بوطايفه نك قبايحه نهايتو
فصاينحه غايت يوقدر بر مقدار مناطه سابقده كچشدر التكرار لايحوز
اكر كمال ديانته موصوف ومن يد صياضه معروف ودينه معين فناصر
وحقه مشير ومنذ كرى زماننا وارسه قاضى لقضاة شهر يار كيتى ستان

دوالى الولاية صاحب قران دورا ندر عظم الله تعالى قدره ويسر بالخير
للسعادة امين **لؤلؤه** كبر خرد طفل كى لوح دلندن احكام قضاى سن قدر
او كرنه لايق **نظم** امروز در بسط جهان با وجود او آيين باورى يكرى با نرسد
صيت وى از ثرى بتر يا رسیده باد پيوسته تاثرى بثر يا نعى سده
واعظلك دخى اغلبى غط نفسك ثم عطا الخلاق والا فاستحيى منى حد يثدن
عاقلة در كرم متاعنا الله ان تفعلوا اما لا تفعلون آيتك حكمنده
داخل در سيدالانام عليه الصلوة والسلام بويورر كه مرت لي سلة
اسرى بى قوم ترض شفا هم بمقارض من نار فقلت يا جبرائيل من هؤلاء
قال هم خطباء امتك يقولون ما لا يفعلون ويؤنلرك دخى چوغى قضاى
منقرى در و حواس مقرى در قرآنك نه متشابهن بلورلر نه محكم نه ناسخ
بلورلر نه منسوخ قرآنى كند وراى تحيف لريله تفسير ايدب من فسر القرآن
برايه فقد كفى وعيد تدن امين اولب كوز يوملر وعين طمع بر له يلاون
كربا يليب ووزمه خطبه لرله منكاه كيرل كلرا يليب خلايقك اقبال
وما لن اوامر **ربيت** كى شود عالى مقامش كرخى بر مسنداست كى شود پايه
بلندش كرسكى بر منبراست كذلك لاحاد يثك دخى موقوفن بلورلر نه
مسلن نه منقطعن فرق ايدرلر نه منفصلن متواتر و مشهور دن قورلر
ضعيف و مرفوعن برهان ايدرلر صحاح و حسان تركا يليب مجهول و

موضوع بیان آید در لغو و بالله من شرور هذا القوم قل وقال الله اقبال خدیق
و کشف احوال الله مال صامت و ناطق دلر خلوا عیالها و اخریتها عن عینک
همانکه کوره و قدر تلری قولر نه کوره در بونی بلخر که **بیت**
غزلت و خامشی و جوع و سهر این بود عده خصال سیر و آنکه که
سایر افراد نواب و درویش و محتاج در و مباشران کار و عمال دیار در سرجله
فسقه و فجره و ظلمه و کفره در بوسیدن دیشلر که **بیت**
کاوان و خمان بار بردان به زاد میان مردم آزار
محایف نو داد لرندن فریاد اهل عالم قبه اسمانه و صیاح و جراح اولاد
آدم صفائح کاخ کیوانه ایرمشدر و چهره افلاک صفتحه خاک کبی
دود ما ملرندن و بخار الملرندن نیله بویانمشدر عیون غباردن جیحون
و سیحون کبی قان یا شلر روان اولب جهان جور و قهر لرندن و زجر
چون زهر لرندن او دلر یا نمشد **بیت** آنکه بود جامع جمله عیوب
حیف بود در حق وطن خوب خدمت سلطانی و مصلحت حاکمانده
سعی دروشلری سراسر جمله در و خدیو و جزو و دزشلری فی نفس لاس
کسر اب بقیعه رسوم امن و امانی و نقوش قرار و اطمینانی صحیفه روزگار دن
و صفحه دار و دیار دن کلیا خلک اتمشد در کردیر سکر که بونلر ملک و دوله
و دین و مملته معین و معاونلر در پس بونلر حقه نانرا کلام

و ناز و پیام مناسب اهل اسلام دکدر جواب اولدر که رسول علیه السلام
بویورمشدر که ان الله لیؤید هذا الدین بالرجل یرقی یدین و مملکت اتمکدر
انله فضیلت کلم و ناصر ملک و دولت اولمقدن انله عزت حاصل اولم
و انلر کیم فی زماننا و عصرنا و قری و مصرنا اصحاب طبابت و نجوم در لایق
طرد منع و رجوع در هرری بقراط زمان و سقراطه و ران کجوب
قل و قاله کله لر قل قبلدن یاروب نبض مویردن و شریان زبور دن
احوال سویلر لر و قانون و شفا ده بوعلی سینا و اسباب و علامته این زکریا
کجنوب دقار افلاک و رعشه افتاب و تشنج خاکه و استرخاء آبه
علاج اید و دزدیر لر اما آسمان دن ریسمانی و زمین دن آسمانی
فرقا تمز لر **لغوه** نوش دار و در دیوز مرا بچورر طور من بلیب مسکه
مار جان ستاندر میر بیمارستانی اگر چه کیم دم احیاده مسیح الوقت
کجنور لر لکن مسیح الظالم راهم مراد لری و فکر نهاد لری همین
خلایق دن جلبا موال در زنه کم مشنوی مولویده و اول کتاب معنوی
ده حضرت مولانا و جناب اولانا قدس الله سم الشریف و شرفه بانواع
البشریف بویورر **بیت** گفت هر دارو که ایشان کرده اند آن عمارت
نیست و یلن کرده اند بنخبر بودند از احوال درون استیعنا الله
تعا فیترون غالباً حضرت سید البسطین اعنی من هولینا قرة العین

الامير المؤمنين بخواب امام حسن رضي الله تعالى عنه واسلافه واحسن اليه
 واخلافه بوطايفه نك جهاالتى وراه علاج وتجربه ده خلايق اجلدن
 بويور مشدر رحمة الله اقواما لا يعرفون المليلج والبلبلج **لمؤلفه**
 عاقله ايله تمام احتراز فيه قلور نيمه طبيب آدمى. خلط طعام ايله كى
 ازلى. تن بوز لب حكيمه تاجان غمى. وشونلك نجومه حكم ايدى
 واوضاع فلكى دن سويلر اخوان الشياطين واصحاب كهانته يارو
 قون دن اگر چه كه هوا لذي جعل الشمس ضياء والقمر نورا وقد ربه
 منازل لتعلموا عدد السنين والحساب آيتى پيشواى قيل وقال ايد نورلر
 وامير المؤمنين حضرت عمل الفاروقك رضوان الله عنه لتعلموا من النجوم
 ما تمندوا به فى البر والبحر قولنى مقتداى جواب وسؤال قلورلر اما بر درجن
 بوفلك دقايقندن تو غل ايدى ربر وايتان خير وشر واحكام قضا وقد ربه
 بر سه نجومه تو تسل ايلر كه كويا مؤثر حقيقى انلك ياننده نجوم
 آسماندر نه خالق جهان **بيت** بكي طرزه ميبكى و قصه مخوان كه سعد و
 نخضر تاثير زهرى وز حال است من صدق منجا فيما يقول من الغيب فقد
 كفر بايات الله حد يثندن مسلمانلره غفلت ويرلر واهدا راه هدايت
 ومعالم خير وشره دلالت انلك ديوب مؤمنلرى منزل ضلالت مكرلر **بيت**
 هره مى كويد منجم زازى كويدكم هر دواز تحقيق حال نيندار باور است

حضرت مصطفى عليه من الصلوة ما اصفى بويور مشدر كه اخافى على امتى ثلاثا
 خيف الايمه وايمان بالنجوم وتكذيب بالقدر فتاوى تناواى تارخايت ده
 ديشدر كه رجل ايدان تعلم النجوم مقدار ما يعرف موافقت الصلوة والقبلة
 لا ياسبه وما سوى ذلك حرام **بيت** ومنه رخصه خورشيد زخفاش مپرس
 كه درين آينه صاحب نظران ميوانند اگر احكام نجومه اعتماد واقوال بنجينه اعتقاد
 اوليه ايدى احوال غره موقوف شهود اولنايدى وكفتار اهل نجوم
 بوخصوصه مردود اولنايدى كلاتهم عن ربهم يومئذ لمحجوبون هر كيم
 بونلره متابعت ايدى جار و هم ايدى وهر كه بوطايفه يله مشايعت ايلر خسرو
 نادم در طاق رواق كرون و سپهر يد بوقلورن احاطه فكر تدن بيرون
 ودائرة جزئى دن افزونند **بيت** نه هيج عقل تراشكال دور او واقف
 نه هيج دين براسرار حكما و بينا است حيف شول عمرى كرا نايه وعقل فلك
 بايه كه تقليد اقليدس ومجسطى ايليوب تمتل ومايلك ومحول و حاملك
 فكر دن مرور اتدى و تتم حاوئىك و تتم محوئىك زكزن عبور **بيت**
 مكن عمرى ضايع بافسوس و حيف كه مهلت عزيز است والوقت سيف
 مثلا كواكب سبعة سيارك عموما فلك تدويرى يا عطارك خصوصاً فلك
 مديرى و اراميش بايد كل امش فلك افتابد مخارج المر كرا دويرد كلر نه
 فلك زهرى و مرنج و مشتري و زحل و حامل ديشلر و جميع افلاكه ممتل

تسمیه آنکه در نه فلک قمره میاید به پیش از دیده مشهورند و مفیدند در علم نجوم
 بوطایف فلک اغلب که تازی غنون و او هام در و اکثر میاید لا قناری بری زهر
 مخالفت و نالند در نشان فلک ثوابت بطلیوس باشد سینه شمسیه حسابنده
 اوثر الی بیک یله بر دور اید را بن علم و نصیر توسی باینده یکرمی پیش
 بیک دخی کی یوز یله دوزین تمام اید **در رباعی**
 ای دوست مکن کوشن با حکام نجوم پابند مشو چو صید در دام نجوم
 آن رفت که بود کشف در پس بنی امروز زمان است جز نام نجوم
 الحق و حصر فلک که یقین لری وارد در نه وضع مرکز خاکه تعیین لری **در بیت**
 پنجست این شقیه بلند و ساد و بسیار نقش زین معما هیچ ناد چها آگاه نیست
 اذا التما انظر غنی تاویل و اذا النجوم انشرت حکمی تبدیل اید و ب
 افلاک خرق و التیامی و نجوم کس و انقضای قابل دکل در دیر لیا کلون
 اموال الناس بالباطل ویصدون عن سبیل الله **بیت** در کارخانه عقل و
 فکر نیست فهم ضعیف رای فضول چرا کند باقی علوم ریاضیه ملک احوالی
 وفون حدسیه ناک مالی دخی بو یوز دن ملاحظه اولنه
 و شونکر که مدرسین علوم رسمیه در اسیر اعتبارات و اضافت
 اسمیه در آسایش جان و دلی را ایشان و کله فهم اید در و عز و تبتی
 و قدر و همتی منصب و جاه و قبا و کلاهله ملاحظه قلور **در بیت**

ایستاد فواعت را
 منتهی در این

قدر مجموع کل خرج سخن باشد و پس سینه مرا نکور و قی و خاتم معانی دانست
 اگر نظری محال و معجز و معجز وجود نا احتمال و خیال مومودک امکان
 وقوعه و من محال مدعای خصمک سندن زده و اذله قومک مستندین
 ستایند اهل عرفان از ادنا قضیه و اصحاب یقانه اتفاق معارضه
 ایلوب ترقات و مهمات سوبلیک **در نظم** الافقه هه هذا العصر طرا انما عوا
 العلم واستغلط لم اذا لا قینم لم تلق منهم اسوی حرفین لم لم
 لاناسم القصة بونکر مناقب سالی مجلس ثالث ذکر او لشور
 التکرار مثل بلا فایده پس تطویل کل مله ناسو تصدیع مقبول
 و تحریر مرامله مداد و قرطانی تضییع معقول دکل در ففی التطویل
 لا طایل و الاشارة تکفی الی العاقل **در بیت** ذره دن خورشید تابان کلور
 قطع دن دیای عثمان کلور و انکر که روزگار مزه و خواجه لرد
 و تجارت و غنا کتابه دیاجه لرد نبد دینار و درم در صنفه کوز که
 خواجه کان احسان و کرمد احسن کا احسن الله الیک نکته سندن غافل لرد
 اللهم اعط لكل منفق خلفا و لكل ممسک خلفا قضیه سندن جاهل لرد
 مالک خما و صاحب دفا و اولد ق دیوبیه کو که صغیر **در بیت**
 بلعل و زمر و از جای و کنکری پیش آر که کو را صد ازین سنک پاره و کرات
 همین روز و شب اشردینا مالی جمع و کنز ایلکدر و هر زمانه اهل

در این روزگار
 در این زمانه

اتفاق تلف و سرفه طمع و ظن را یکدگر ان الله لا يحب السرفين ولا تبطنها
 كل البسط فتقدم ملوما محسورا ايتلوا في بشوا ايد نور **بیت**
 ای بنایان مسالک کذا اتفاق به مال حق را بخر با هر حق منده اشارت بر حق مقتدا قلور
 خج نیا کو کلل تن مغلوب و فکر سودا عقل را در سلوب ایلشدر و الذین یکزون
 الذهب والفضة ولا یفقونها فی سبیل الله فبشرهم بعذاب الیم یوم یجی علیها
 فی نار جهنم فتکوی بها جباههم وخبوبهم و ظهورهم هذا ما کثرتمه لانفسکم
 قد وقوا ما کثتم تکثرون آیتک تهدیدند در خشت اتمل منزله مغر و بیضاء
 کویا بوحشیک تشدیدند اتمل راه محتمه خال خشدن یوز طمع و لوم
 بر لکچ اورسک استرکاهل و خر مال کی هر ری مولدر وقت اتفاق و
 اشاره ال لرندن یا لرنه بیک یلق یولد **سحر احوال کنج** فارون کا یام داد بر باد
 باغچه باز کو میدتا ز زمان ندارد **کنج** فارون که فرو می رود از قهر هنوز
 خوانده باشی که هم از غیرت درویشان بولایفه خبیثه دن بعض که یوز در دو
 مختله و بیک دشمنانی و حسرتله اوقاف و خیرات و رباط و خاناکه
 یا پر لر دنیا به مزید رغبتلرند در و مال لر نه ارتباط و محبتلرندن در
 علاقه سی بز دن منقطع اولسون دیر لر مفارقتی فکر تدن نه این جگر برین
 بلیمو بهر زمانده غصه بر **بیت** چه دوزخی چه بهشتی چه آدمی چه پری
 بده هم کفر طریقست اسالک حضور مال دنیا یله و سوز فکر سودا یله

ملاحظه اید ز **بیت** ای که معنوی دار یک در زینت کرم کرمیش اخو کرمیت
 احمر بر طین اصفر است و الحاصل مال و منالی درد و محنتله تحصیل اید ز لر و غم
 حسرتله قویب یکدر لر الحق اول باطل لک خفته بو خطایب مستطاب بیان
 حسب حاله کافی در لو انتم تملکون خرائن رحمة ربی اذ لا مسکم خشیة الا اتفاق
 دل در جهان مبنده یارست و وفا جامیست فی شراب و شرابست فی صفا
 نوشش مجش ز مرافا عیست و عقب خمرش مجور که رنج خار است در قفا
 نقش کرم مجوی که الدار قد خلت نام هنر میر که لا ینق قد عفیله
 اول ملوث نهاد و ناپاک اعتقاد لری تجیسات طماعی یا زنده تجنیسات
 پاکیزه برله بویت دلپذیر خوشد ششدر **بیت** کرم بیاغ ارم کرم بود و
 کرم بخورد بکوش هر که بگفتم کرم گفت کرم سایر عوام کا لهوامی و کاس
 چون و سواسی خود یاد اتمک اولر که خباثت فات و نجاست صفاتله هر ی
 مشهور جهان و منفور اسر و جان اولشدر تلونلری بر مرتبه ده در که
 سبیل انهار و میا بهار له پالک اولق میسر و طهارت بولق متصور دکدر
 روایح منتنه شیم ذمیمه سندن جوف چرخ برین مملود و زمره ارجانستان
 خدع غیمه سندن کاسه صحن زمین طیطلور در ارقه کی طاهر لری لطف و
 لیت از ره و باطنلری لسم و خبث طینت از ره هر بر نیک و فاقی اتفاق
 رفاق شقاق و ثاقی نه وثق حقوق پر عقوق **بیت**

بیت عوام الناس
 و کما یجی

عفت الدار بعد عافية . فاستلوا حالها عز الاملال نعم قال من قال
رحمة الله الملك المتعال فهذا زمان قد تفوضت فيه سلام
ووهت ايمان لايمان وخذت ملة الملة وتكدهت شريفة الشرعه واشتبهت
طرقا بطريق وانقطعت ارحام الرحم وضعفت سواعد المساعدة وانخست
مواد المودة وتطارت شرارة الشر وطلع فجر الفجور وغاب شفق الشفقة
الى اخر . القصصه بوجه دن مكيه شول رسوم سلطنت كه في شيطنت
واول قوانين امارت كه باعمار تدر جميع قبائل وحوش وطيور وطوايف
مارومور و فرقه دودام و زرع هوا وسوام ما بينند به وجهه كال
نظام وانتظام وقيام وقوام از به جاريدركه ذرات آدم اينجده
اول رساله رعایت رعيت وحایت رحمت ميسر دكدر واولاد انسان
اراسنده اول يوزدن مرحمت وعنايت و همت صورت بخلق متصور
دكدر اكر اضا فله نظر اولنسه زبور بحلل حالي مثال ايچون
وبوخصوصه استدلال ايچون كافي در كه اول ضعيف التركيب اسلوب
شاهي وآيين بادشاهي نه زيبا ترتيب و رسمه مواسا و ترخيص از عالمدر
معدلت كستر كده و رعيت پرور كده تحت حكومتنده اولنره الطاف و
اعطاف فيحه شامل و كاملدر الحق انك عدل و هادي و رعا ياسنده اتباع و
انقيادي زايده الوصف در اكر سقالي در و كرجاد لري و كرسه نكلى در

باز
فصل

و كرجاد لري و كرجاد لري و كرجاد لري و كرجاد لري و كرجاد لري
غايه ما في الباب بني آدمك اول امور تمام شعوري و اول احواله كامل و قوفي
اوليه بوسبيله ندر كه حضرت سليمان بنى عليه السلام و على نبينا و ادى نخل در
مرور ايدركن و خلود مجده سيله عبور ايدركن سيم سالار مورا و لان
ورعيتنه كال مرحمت و مزيد شفقند در حايث كو ستر بايتدي كه يايها الفل
ادخلوا مساكنكم لا يحطنكم سليمان و خلوده و هم لا يشعرون خلقت آدمك
بلكه ابتدا عالمدر الى يونا هذا حيوانات اينجده . سريت شهر ياري برقرار
وسيرت سيم سالاري استوار در نه آيين لرند فته و عخل و نه قانون لرند
خنده و عخل نه شريف لرند بدعت نه بيعت لرند ضعيف بله
من غي نامچنين احوال را عنوان چيست في نبوت مي توانه گفت في ساحري
بو قدر واردر كه سلاطين انسان كني انا ملوك الارض شرقا و غربا و اخذون
كل سفينه غضبا ديوب ظلم و عداوتله و حيف و طغيانله افتخاراتن لر و اولكه
احوال منجم و طبيعه در اول دخی حيوانات اينجده غايده غريب در و نهايتده
عجيبه در زير منجم در حكم معقول و مشروع و قول مقبول و مطبوع ساعات
ليل و نهار و اوقات روزكان و قوفدر و ساير احكامك اكثري خود
فشار و باقى اقوالك اغلبى خود في اعتباردر شك بو قدر
بو خصوصه خبر و سدن اعلم و بو بايد اندن مسلم كسنه اولن نه اسطرلاب

مع سلطنت
باز

مع فروغ
باز

و ذات الکرشی نفع دایر و نه آیت رحی نه روز و فشن نه شب تار لیل و نهار
عالم الاوقات و الشاعات و مؤذن الطاعات و الجماعات در بواجل و نیت الاوامر
علیه السلام بویور مقدر ثلثة اصوات یجتها الله تعالی صوت الیل
و صوت الذی یقر القرآن و صوت المستغفرین بالاسحار **لغو لفسه**
یکدی چون غروب و بقی یله قلدی حق افسر نی یا قوتی
و اول طبابت که معرفت داروی صحت و مباشرت دوائی علت در اول دخی
قانون شفا و اتفاق اطباء و اکیم موجب حیوانی ختمه مسلم در
زیرا اس کل واء احتقادن یعنی تقلیل اکل و شرب و طعام در نه که
شیخ نظامی علیه الرحمة بویور **بیت** ز کم خوردن کسی رات نیکه ز پرخوردن
بروزی صد میرد و حکما دیشدر که الجوعه رأس العلاج و التمه مادة العلاج
اکثر امراض و اغلب اعراض و غلبه اخلاط طعامک اخلاط و افراطیدن و عدم
احتقا و احتیاطیدن اولور که طوائف غنی آدم انکله مبتلا در و اول سببیدن
هر زمانه تن لری هدف هم امراض و بلاد در **نظم** سالها هر چه خواسته کردی
چیست آخر ازان ذخیره تو خردل تار و نفس تیر تو دوسه روزی بوی بنان کیر
راه مردان و از جنبان کیر بهر زای کلو و طبل شکم چند باشی بچیکه غصه درم
نای خالی باست و طبل تهی چند در زای و طبل لقمه نهی تا قوانین انسان سازی تلک
نشوی در جهان بلینا هک تابین طبلان باشد پوست نرسد میت تو بر شتر و دست

پیش از آنکه اجل بکینای بزنی طبل ازین سیخ سرای شو علم در فقا و فقر و قدم
نمیلک قدم طبل و علم **بیت** قبال حیوانات بومعنا و تمام مشاهد مایه و ب
و هر زمانه اکل و شرب خصوصیت مجاهد مایه و ب طعم مایه و ب در **بیت**
قاهر در و انواع نعم غیر طامع لر در فلا بد زحمت استقام جفا فی دن
و محنت آلام طبع هیولا فی دن اکثرا و قاتری و لوب طبعه و علاجه از محتاج در
حکیم عراق ایتدی بیانکه بخطا ایلدک و حق صریحه مخالف سوبلدک اکبر
حیوانات قناعت و احتیاط موصوف و مسبر علی الطعام و للمایه معروف
اولسه ایدی حق جل و علا طایفه انساندن کثرا اکل و شرب و اول لره و ذریات
آمدن شرو حمله خوار و زار اولان ختمه **یا کون کانا کلا الانعام**
بویرب انساندن اول طایفه حیوانیه نسبت اتندی و کثرت اکل و شرب در
سن بگرتندی کشف ایتدی آیت کریمه اولکه منصور در حیوان
مخصوصه در که اول قبیله انعام در نه عام در انعامک دخی بو حاله ابتلا
و عدم احتقاسی سزوک تکالیف شاقه کوز بلیاتندند و تحمیلات مالا طاقه
کوز شدند که هر زمانه زجر و قهر کوزدن ناتوانلر در و هر مکانه ضرب
و طعن کردن خسته جانلر در فلا بد بار کران لر و کوز و طاقت و حمل
نی کران لر و کوز و طاعت ایچون علفله استنصار و کثرت اکلله انتظار
ایلیوب تحصیل قدرت و تکمیل قوت ایدر **بیت**

وقت ضرورت چو نماند کمر نهد دست بکینت سر شمشیرستین
 حکیم ایتدی جاش طایفه حیواندن اولکه اهل پر میندور غایتده نادر و عزیز
 اسکندرینک طعام ایچون میری وادام ایچون جاننه جبری غذا لونه
 اللزله ارمه وکند ندر و فرصت و قدرت ال ویرم وکند ندر جوالکله ویرم
 شیره کوه ویرم دیر سن بولد قلی وقت شول قدریر که نه کسیره
 مجال ونه ستیز احتمال **بیت** هر نوبی که ترا مرصاورد بانک کرکی دانکه
 او مردم خرد کشف ایتدی کلام حیوانات ایچنده اهل احتمال کثیر میزان
 میحیی و کعد الحیاء و الحیاء نغم متواضیه واطمه متکاثره یالک
 اولوب لقمه بله قناعت و صبر مجاوعت ایلیناره نهایت یوقدر و کر بو
 طوائف و شیاری ایچندن **بیت** صوفیان طلبه خور و لقمه جو سد دلان
 همچو کرم روی شور کوی برقاج کمر قنار بطر و معد و اسیر لقمه و طعم بولنه
 محسوب کدر اول دغی طایفه بنی آدم دن صوفیا صفتی و مجد و بلر سیر قدر
 فته که مشغول مولویده بویور **بیت** دیر یابد شتواند روزگار زان سبب
 صوفی بود بسیار خوار وقتی که مقال جدال و قیل و قال جواب و سوال
 بو مقامه ایردی سلطان فلك خلوت خانسه و شبستانه عنایت
 و سراستانه رحلت صورتن کوستردی **بیت** آهوی شب چوزلف نافه کشای
 سد فی شد سپهر غایله سای ینه دست روز کار مشاطه کمر دار زلف

معبر شب تاری شایه وار تاز تاز و حاله یوزنه تار مارا تمکچون شایه
 مشکین اور دغی سودا ایدنده **بیت** دغی خوش که میزد باد چالاکه جیور
 آمیز کشته نافه خاکه **بیت** وینه جیش جیش قیر کون بر قلک نمون کشتی لونه
 دریای نهادی بحر قطرانده و ندر میچون آوار آفتاب ریش لونه لیل ظلمت
 نقابدن سیه یلکتر بغل و خیال ایلدی پس مواعی اصحاب جلال و اضطرار لایت
 ارباب قیل و قال سکون بولب خاکهای سلطانیه باش اورب خاکسوز
 خانه سینه عزیمت قلدی خواطر عاشق و دل واقفان دست لایق قل کبی
 اول محافل انجم شمایل طاغدی **بیت** آنچون هر کجه فان اغلر انجم
 که بر مدن بوجبعیت اولور که قنادیل نور و مشاعل سرور ملک ملکده
 رخشان و سرای فلکده نور افشان اولوب عالم بر یوزدن دغی ظهور اندی
 مصر کمر و ن آب کونده ثواب و غنمون کویا حوض ماده پاره پاره چینی
 آینه لر یاریزه ریزه بللور آینه گرایدی **بیت** خيال نور کو اکب میان ظلمت
 شب چنانکه پر حواصل میان پر غراب بنات نفس پراکنده بر کران سپهر
 چوبیضهای شتر مرغ در میان سراب شکل ابروی هلالک خیسکالی
 چهره بی مثال آینه نمالده سیران ایدن شویله طن ایدردیکه پهلوان
 آسمان خسرو دوران برالتون کمان و یا نهال کلدن بر نازک چوکان **بیت**
 تو کفتی خند دوران تا ختن کرد بماندش فصل زرین در بیا بان

بزم مکرستان از مه پاره لرد در **فلک عاشق** غمخوان لرد در
 به خود خلقی بود خلق سر نگویند **صویوزن** یوت و آوار لرد در
مجلس ششم در مناظره حکیم هندستان با شاه و وزیر صلاح جویان
 بین جویان آوردی چون طاورن **دوندی** صحنه میدان سپهر
 کل کجا چلدی روی کاینات **کلدی** عالم اولدی حرمش جهات
 یعنی آثار سحر اولی عیان **قلدی** شب بختی روی نهان
 اچدی طاورن فلک چون پروبال **خردی** انجم داندن اندن مثال
 صانه سن ستیخ شاه بحر و پیر **آچلور** بطوندی جهان سرتر
 پس شهر یار عالی مقام بخش کی **خواجگان** دین قیام ایدوب ایلدیکه
 خیام سدن خرامی بوروشنه دلاراده **قوردرکه** دارالسلام اکاسلام
 ایدردی اشجار پرازهارنه وکلزار **با انوارنه** نظر ایدن لوطس
 ایدر لردیکه طاورن جنان **برج آسمان** دین صحن بوستانه نیوب جویان **ایلیت**
 درختان چوستان قد بر کشیدن **زیکدیگر** بخونی سر کشیده
 ریاحین بر کارجوی رسته **باب زالدست** و روی شسته الحق
 زمزمه طیور نو سازی ودمدمه مرغان **بلند آوازی** عقول فحولی حیوان
 و جنان جهانی سکران ایدردی **نظم** طوطی ز کلهها که شوخنده دید
 بر سر سبزش پراکنده دید **آهو و روباه** دران مرغزار نافه بکل داده

صفت روزنه

نیفه بخار جلوه کران مجله کلهها شمال **کل شکر** از شاخ کلهها غزال
 آب ز زمی شده قافه غمائی **طوفان** بود قافه سحاب سبائی
 روزن باغ از علم سرخ وزرد **نچره** ماساخته بر لار و رد
 فاخته فواید کان صبحگاه **فاخته** کون کرده فلک را باه
 قافله زن یاسمن و گل بهمن **قافیه** کو قمری و بلبل بهیم
 عرصه مینا فامنده بنفشه مشکین **رخسار** نسینه و عذار یاسینه عین
 عبهرن خدن ودم باد سحر و دم ضرر ایدوب **نجات** ایلدیه نقطه لور
 قومشادی جفون لاله ده **وعیون** شقایق پر ژاله ده غلبه دمدن
 و مد و انجاد رطوبتدن بر **مشاهد** ایدوب زمردین میل ایلدیه **سرمکر**
 چکشیدی کویا که کلنار آتش تیغاری **قادر** طوشت ایدی که فصا د صبا
 نیشتر خار له عرق آکلدن قصد **فصا** ایدردی یا خود لعل و یا قوت و مهان
 یوتشیدی که جلاد هوا خنجر الماس **مار له** شکاف نافه که قصد
 ایلردی **لؤلؤه** مسیحیدی هو القاندی آب **بوجان** ویردی خوش اول شربت نا
 بکر که تر سیمین آب **دفع** حرارت ایدوب پرابله اولمش ایدی که حکیم روزگار
 و طیب بهار کافوری شربت لور **ایچورب** و یا کثرت بخاردن تحصیل دوار
 اتمش ایدی که قاطع صفر **ودافع** سودا ماوردی نقوع لوله علاج ایلردی
 طیور سحری و مرغان شجری **مجنون** لکبی زمزمه لور و سرمست لکبی زمزمه لور

صفت روزنه

از آواز کلهها

ایلوید. سمیع الصالحی شریفه. و غیره. بنی فریخته ایلویدی شیر
 فغان زرد سار و ناله سحرش که مستعد دل سار علت ساری
 اگر زبانه بوی شنید عقوب جوابه نه خندید چک که ساری
 نوای بیل عاشق شنونه ناله چنک که از محبت کل شد برو هوا داری
 منم مجلس کل چنک را مجال که کل عروس پرده نشین است و چنک بازاری
 دلست غنچه بیگار سوسن است زبان بسیست ز زبان آوری به دلداری
 القصه اغا خلیسای سنده خیمه لر و سر پرده لر قورلدی ترتیب یوان سلطان
 بر آیین رسوم صاحب قرانی هنر نایسه کورلدی نینه شهریار فلکی
 الشمایل و جهاندار ملکی الخضایل هزاران کر و فر و صولیت و عز و
 قدر و دولت بر له معدلت خوس نه کچوب کون کبی شرف و یردی
 و علما و سادات و اصحاب فضل و سعادات دیوان خاقانی به جمع اولوب
 گفت و کوی خاص و عام و های و هوای در و دامک غلغلی زمین دن
 آسمان ایردی هماندم قانون قدیم و اشارت شهریار کریم موجب کزو
 سرهنکان خوش آنک و منادیان اهل فرهنگ یریندا اتلر که انور
 جانند و قبایل حیواندن هر یک حصومت و دعواسی وارد در سوبلیون
 و حکومت و شکواسی وارد در عرضه ایلسون ایوم تجزون بما کنته
 تعلمون مکر که طاوس صاحب ناموس مانند جاسوس بواز دحام

نفوس اینچنده اوزن نهان اتمشدی بلکه مرد نهان صاحب کابوس کبی. تحت
 یکا و و سه همسر بر درخت سایه دارک النده. زار و مایوس با تمشدی. هماندم
 مثال خروس مایوس چان پرافسوسله باشن قالدرب فانوس خیال کنی کند و سن
 کو ستردی و سبح قدوس رب الارواحی و التاموس دیوب نقوش و ان
 نغمه لر و نقوش کرمه لر زمزمه لر و مرغ مانوس صفت دمه لر قلدی خوانمان خرامان
 خوش بال و باله و زینت پروباله و فرخنده جمال. و هزاران زنک و اشکال
 فلک اشکاله و صورت آینه متشابه. دیوان خاقانی ده جولان ایلدی بیت
 چون عروسان کردن ساز کرد هر پر او جلوه آغاز کرد
 پادشاه ایتدی بو حرقی خود نمای. و ظریف پیکر ارای که نقوش دیبای
 زیبای دشک نکارستان چین. و غیرت بخلد برین در بنجه خرم دیار ده
 اولالمشدر. و بوار آینه مصلحت کلمشدر بیت
 نه خوش وضع و نه زیبا جنبشی وار بویا دایلدرد نچه بیلشی وار
 آسف منصف زمین خدمته بوس و یرب. و پای تخت معدنه باش اورب
 ایتدی بوسرغ پری پر. و هایون فر. و ملک منظر. و فلک محضر
 شهریار کوه قاف. حضرت سیمرغ کردون مطافدن رساله و اقتباس
 انوار مهر عدالت کلمشدر که قبایل طیور کما از اردن. النده و کات
 نامه سی. و طواف بنی آدم له عجب هنگامه سی واردن. طاور اتمشدی که

و صبح از ده شربت سیهام و ضربت صمصامه آهوان مشکین نافه جگر لونی
خون ایدرلوگاه و دایلدوده و در بالوده شیر و نهنگ از دها مصافی خوار و
زیون ایلرلر صبح **لؤلؤ** یا هیلنک کو که چقدی ایندی حله وافونله
ستیاخان هوایی رام و نیج وافیونله ستیاخان دیایی رام ایدرلر **لؤلؤ**
بوغدن پیر و کولک ایلر حیندی اگر قعر خاکه و اوج هوا به عروج ایدر و بزم
بحال و نجاته احتمال یوقدر بر نیجه مزدر و مختلفه دستا و نیا اطفال و بچه
و هم و میرتله پای مره ارنال اولمشدر کیسه می اسیر حبس قفس و کمی مری
ملعبه هوا و هوس اتملرد **نظم** آسمان مهری ندارد ورنه کی درد و ریا و
خار کش بودی کل نازک مزاج و نازنین کرجهان پاکیزه کوهر بودی و جهر شستا
خود نکدی ریشمان در که در زمین الحق طایفه انسانک بکرو غروری
فساد و شروری بر مرتبیه وار مشدر که پیر و پلنکی روز میدان حساب
المنزل و همای چرخ اهنکی وقت پیران ذبابه صایغرلر خون رواندن لعل
بدخشان و یا قوت زحشان کبی دملرو صفا لوسور لرو و زنان حامل کبی
قاشق قاشق قانمه و قطره قطره اشک خون افشانمه اشلر بر لرو قانن
یا نلرن عسلدن احلی و اشفا و لبیدن اعلا و اصفا در **بیدی**
این کودکان مزاج چه مند گرفته اند کشر خون ماحلا لرا از خون مادرست
مکر که کاسه کاسه قاننی لعل مذا به و دانه دانه اشک روانی در خوشابه

٧٥٢

سیزده بیت که بخون غلام چه بالک اورا که طفل خورده سال . رقص داند نظراب
 مرغ سحر کرده را . معلوم آید نسک که بوقدر تقدی است که . شبیدن
 متعدد در و بود کلو متحدید قلعه نه یله متادی لرد . اگر فضیلت و اگر
 افضلیت دعوا سازید رسته کرد که دیوان سلطانیده و مجلس قاییده
 علما و سادات و اصحاب سیادات و سعادات محضرین عقلی و نقلی بر اینله
 اثبات آید لکن ما کیم نزدی جان و دلدن مطلع و منقاد و اعتراض و شبهه
 ازا داوله وزه و فضیلت و مزیت نونه اعتماد و اعتقاد و قطع نزاع و
 عناد این وزه و الحاصل ما ویر صاحب جولان حکایت پرشکایتین سولویکی
 دونه دونه تقریر آید و قصه پر غصه سن نای مکش کی آکیو
 اکیو سولیدی . اتفاقا حکیم هندوستان اول مضبوطستان بر درخت
 سایه دارالتند و او تورب . بومجلسه نظار قلو ردی . و طاوس لر
 شهرستان چوق زمان ساکن اولما غزبانلرین بلوردی همان
 ایلر و کلوب . اوج بیانه بیک سوز و ساز له پروان و اول اعتراضک
 جوانه افازا یلیوب آید **نظم** خدا و خدا یه که شب ظلمت نهادن
 صبح منوری کتور بقلدی بر ضیا کوسترمکه نقوش جهانی کونک یوزین
 دورا چمن قلدی آینه کی جهان نما ایدب بیاض چرخ محیط سواد شب
 شمع نجومه دین صفت ویردی شنا نور محمدیله آچوب کفر ظلمت

آیین دینی آید کی بر ضیا قلدی سواد اعظم قرانی بحر فزون
 طالعوب کهر چقر میخوز منراشنا شاه جهانکه تحت عدالت روز نشین
 انصاف و لطف مسند نه کایلر انکا یاز سون طراز خلعت قدسیه حلاله
 دست زمانه رام لک العز و البقا معلوم آید نسه وز که بومرغ
 خانه تلخ کوی و ترش روی و بد سرشت و تند خوی نه دیمک استر
 بال شکسته و حال خسته برله انسان فلك پرواز له هم شیان و بشمولک
 اعجاز له هم خانه اولق هوا سخی یلو و بوزاغ پشه خود فروش و خرقه
 پوش نیزنک رنگ و بویله خود نما و فسون گفت کویله بر نوا و لب ملایان
 سدر نشین ایله هم پرواز و ساکنان شست برینله انبان و هم وازی اولق
 دل آخر صورت حالده دقتا و نسه قیامت پای زشتی روشد انشده
 خیر سولکنه برهان یت و نقش مآلده نامل قلنس و قاحت شکل
 بد سرشتی جنبش نشدن پنجره کینه نشان یترا که چه که فضل و شرف
 انسانی و زربان آدمک لطف و احسانی احاطه افهامدن فزون و دایره
 او هامدن بیرون در امانیه هر زمانده طلق آفتاب کی رخشان
 و چهره ما آفتاب کی نور افشانند **بیت** ز وصف ناما مباحال یا مستغنی
 برنک و بوی و خال و خطا چه حاجت روی زیبارا نه تقریر و بیان و نه تحریر
 برهانه محتاج در **مصراع** ظهور ندرند در رعایت خفاسی . طاوس آید

و من خرافات قبیلندن ما لا یعنی کلماته و افعال عیثیا تله احتیاج این
 حکیم اولانه بوندن زیاده عیب فضع و نقصان قبیح اولن که مقام حکمت
 راسخ القدم و زبده معرفت کالعلم ایکن رسوم عادات و اضافات
 و اعتباراتله دعوی فضل ایلیمه و احکام سرتی و احوال سرتی قویب
 اطوار صورتدن و اوضاع فی ضرورتدن سویلییه اگر رسوم و عاداتک
 میزان تحقیقه ذوق مقدار نجه و عان تصدیقه قطع معیاری و وزن
 قدری و تسیدی خواجه کاینات و دیباجه مکونات علیه التسلیط و التجات
بعثت لرفع الرسوم و العادات بویورمندی بوسیدندر که اجله
 مشایخ اسلام و اعتراف صوفیه ذوی اکرام **العباده ترك العاده**
 دیشلورد و صاحبزاده علیه الرحمه یازر که طاعت رسمی بضاعت
 نه جاست ترك عادات دلیل سعادت و نجاتست **بدست**
 غلام همتاغم که ز پرچم کبود زهرچه رنگ تعلق ندیرد از دست
 مع هذا اول آیین و فاقانون صفاکه و خوش طیور و انواع مار و مور
 اوتاسند در هیچ بریده میسر و بر مجلس آخده متصور دکلدر
 هر چکنکه جماعت طیور بحضور و الجور **الم یروا الی الطیر سنخرات**
فی جوال سما متوالنجه زمزمه کمان هواده صف بغلیه و طایفه انعام
 و قبیله هوام و مسرور و شاد و کام کوه و صحراده جمعیت ایلیمه لیس

سرور و بختدن و جوی فرقتدن نه قدر بهره حاصل اولون نه آنه ریا و
 نفاقدن اثر و نه شقا و شقا و تمدن خبر القضا **کل خرب بما لذیههم**
فرحون حکیم اتیدی ای کوه نظر بنی آدمک جودت جس معرفت آمیزنه
 و وقت نظر با تمیزنه نه دیر سن که دور بین کده نظیری و نه سید و سلوکده
 مشیری و اردر خور و شلوی و لطف و رز شلوی بر مرتبه ده در که
 هیچ کس نه انلارک داین سنه دور این من و سلوک اندک لری پر مهال که
 کین من طاوس اتیدی نه خطا ایلدک و فی فکر و رؤیت سویلدک
و نصف السنتم الکذب بان لهم الحسنه طریقنه ذهابا تذکره فزیز لهم
 الشیطان اعمالهم سبیلنه کتدک خیرا عالمده حیواناتکی نافذ بصیر اولن
 حدت بصیر و وقت نظره انلره نظیر اولماز مثلاً بین البهایم شترهایم
 طول قامت و درازی کردن و ضخامت سر و جسامت بدن برله شب
 تیره دلد و دراه نا هوارا بکلده و خط و خطا و خلل نه رسمه سیر و
 سلوک و بدل ایلر که کوه شجر آغ دین سی ستاره رخسند کبی
 کیجه لرد و شن نگاه و مرشد راهد **المؤلفه** زدت نظر انور ششان جمال
 ز سرعت روش خوش ترش پهر ملول و جوهر طیفنت فرسده نه خاصیت لار
 قولمشدر که بنی آدمدن هیچ کس اول حالت میسر و اول رسمه
 فضیلت متصور دکلدر برکن کذرات و کی راهی مرود روزگار

و عبور لیل و نهار در صحرای رفیع ثایند و محارِب و اشتباه و رقایق
من اسعفی و رقایق معالمنی بقینا معلوم اید نوب و وقت رحیل در لیل
سبیل و انا مل قلم سوار کاتب اصل کبی خط مسطر در طشره قدم بصیرت
چون به تندی می رود در زیر بغل پای او کوه باغ و باغ راه و راه صحرای شود
گاه اولور که می بیند فهمند در منزل مخوفه قهرض عدو و همدن صاحب
مست خواب یکی دست و پای بر لکه رقی تر ایدوب و قریب ایدوب
بیدار اید و هزار کوسفند در دمند بر شب سیاه و بر پیشه زار پر
اشتباه ایچند طوغر سلرنه سحرگاه هربری بر سنده اشتباه ایلن
بودخی غایتده اغرب و عجبند عجبدر که بر بره نوزار و فی قمره دلیل و راه
رشیر ما ذرندن غیر سن قبول ایلن **لؤلؤه** به تیز فهمی ایشان نمی رسد
هرگز اگر کنند خرد ها بیکدیگر یاری کذلک قبایل طیور کدخی اکثری
جوف هوادن و جوف سمان یر یوزند کی دانه و لقمه بلکه زیر زمینده کی
سر چشمه کی کورب نزول ایلر حدت نظر لرنده و دقت بصیر لرنده و دور
بین لك با بنده اولان هنر لرنده یک شک و ریوی وارد حکیم اتیدی **لؤلؤه**
نیاحت سویلك روشن دروغی چراغ کذبك اولن خود فروغی
اگر انلر داننده زیر زمین و بینند مخیای کین اولسه لردی براوج خاک
ایچنده کی دام پنهانی کورب طوئلن لردی و بویله دانا و زیرك کچر کن

برخی وی بندله اولن لردی **لؤلؤه** مانند آن امل نجومی را که گوید از پنج
می نداند باز نشد در خانه مردی در راست ز طایر و پاشیدی مکر سن اسرار قضا دت
غافل و احکام قدر جا مل سن بلی می سنکه اذاجاء القضا علی البصر حکم
مقرر و حدیث معتبر در هر چنگ حکم حضرت آفرین کار و اول قهار بر مهبی
عالمده اجراتك دلسه امل بصیرتک دیدن سی غشاوه غفلتله رمد دار
ایلر **بیت** بوقت نعا دقضا و قدر همه زیر کان کور کرد اند و کور جناب
فاعل مختار و اول جلیل جبار بر امری جهانده اطهار ایلک استسه قوم
جزرتك عقلنی علت خطایله سقیم **لا فکرا** ایدر **بیت**
هراش دست قضا بر فروخت همه فکر و تدبیرها را بسوخت
پس اول زمان نه اصحاب فکر و عرفانک رای و تدبیری صورت پذیرا و لور
ونه ارباب مکر و دستانک حیل و تزویری تاثیر قلور **بیت**
چون قضا ایدخری دگر دسقیم هر قیاسی کاوری باشد عقیم
هین سنکه قصه من مشوی مولوی معنوده ایراد اولنا حکایه زاغ و
مدهد در و انده مسطور اولان ترتیله دیوان سلطانده تقریری
لا بد در اصل قصه بود که حضور موفور السور سلیمان نبی علیه
الصلوة والسلام قبایل وحوش و طیور و طوائف مار و مور برکوده
جمع اولب هربری تو بجه کمال لطف و ادب و می بدشور و شفیق بر لسه

کند و هنرین • و زاننده کی کهزین • عرض قلمقد • مکی زبان • و کمی سم •
 اولشدی یوان سلیمان محکم حکم را نی • زمین مه مرغان • و دمد مه
 انس و جان • ایله طولشدی چون نوبت هدهده ایردی • سراغان • دعای
 بنو تله • و نیاز مسکنت و عبودیتله • زمین خذمه بوسه ویردی
 و کند و نک هنرین • و حدت نظرین خرویرب ایتدی **مشوی**
 نیکم از اوج با چشم یقین می بینم آب در قعر زمین
 تا کجا بست وجه عمقست چو نیک از چه می جوشد ز خاک یا ز سنگ
 ای سلیمان بهر لشکرگاه را در سفر ستاشدم من راه را
 وقتی که زاغ خسودسیه روی اندر حاضر ایدی • هدهده در ربین
 و پر جست و جوی گفتارند تکذیب • و اسناد لاف و دروغ غله تعیب
 اید بایتدی **نظم** کرم اورا این نظر بودی تمام • چون ندیدی زیر مشتی خاک
 دام • چون گرفتار آمدی در دام او • چون قفس اندر شدی ناکام او
 پس هدهده تاجدار حضرت سلیمان خطاب مستطاب ایدوب • و زاغ ناکبار
 جواب • و یرو بایتدی **مشوی** زاغ کو حکم قضا را منکر است • کر
 هزاران عقل دارد کافراست • من بینم دام را زاندر هوا • کز پوشد
 چشم عقلم را قضا • چون قضا اید شود اشتی بخواب • مه سیه
 کردد بکیر آفتاب **ولایا من مکی الله الا القوم الخاسرون**

آخر قصه آدم و خراف الجنة الماوی • سنک سوا لکه تمام رد • و بنم جوابه
 محکم سندد کلمی در • آدم که ملائیک مسجودی • و جمیع طوائف محسودی
 ایکن حرمت یا ادم **اسکن انت وزوجک الجنة یله** محترم و نعمت
و کلا منها رغدا حیث شئتم یرله مقتم ایکن **لا تقر با هذه الشجرة**
فتكونا من الظالمین نهیندن اغواء شیطان فی ایله مغرور • و اغواء نفاقیه
 مکور اولی • فازلهما الشیطان عنها فاخرجهما مما کانا فیہ • پس حکم
 ایلطو ایله اولکلش صفادن بو کلش جفایه • و اول مقر با لادن بو مقنر
 بلایه هبوط ایلدی **بیت** من ملک بودم و فردوس برین جایم بود • آدم
 آورد بدین دیر حربا بادم • حکیم ایتدی عجب قصه بنیاد ایلدک و فراموش
 اولش بر مضمی یا دایلدک • یعنی شرف انسانه برهان و حجت مراجعت
 جنت و حور و علما نله عشرت کفایت ایدران **الله یدخل الذین امنوا**
و عملوا الصالحات جنات تجري من تحتها الانهار که اول دارالخلود •
 انلرناز و نعیم و روح و راحت و تسیمله مخلد • و باقی حیوانات بو
 تشریفدن محروم ایدوبوا کرامدن مغبون سرمد در **بیت**
 فردا شراب کوثر و حور برای ماست امروز نیز ساقی مهر وی و جام می
 طاووس ایتدی کسک سویلدک و حدیث مقاتله رضی الله عنه مخالفت
 ایلدک که دیشدر عشره من الحيوانات دخل الجنة • ناقه صالح • و عجل

ابراهيم. وکثير اسماعيل. وبقري. موسى. وحيوت يونس. وعمار عزيز
 ونملة سليمان. وهدد بلقيس. وکلب اصحاب الکلب. وناقش
 محمد عليه السلام. واصحاب تفسير يازمشدرک. وحيوش وطيوردن
 لقاسو مایه سرور. وتمامشای ماده فرحت وجور. اولنوخته دخول
 ایدر لر نته که انساندن دخی نلرک که طینتی جاشنت کفر و نفاق و
 نجاست شقا و شقاق ایله منحدر. دخول جناندن و تشعم حورو
 غلماندن محروم لدر. کذلک حال حیوان دخی کمی نفیم جانله سرور.
 وکمی بعد و حرمانله مجبور در **فمنهم من آمن ومنهم کفر** بلکه حیوانا تندن
 کرفقار جیم و علی الخلود مبتلای عذاب الیم یوقدر **وان منکم الا وارهها**
 سزه خطابدر وجهنده مخلص اولنق حیوانا تده کلاید وکی فارتیا بدر
لؤلؤه فروعصار که بدوزخ درآورند. ظاهر شود فضیلت حیوان
 بر آدمی. حکیم ایتدی رجمان انسان همان بویانه منحصر کدر و بنی آدم
 حیوانا ت کی اخلاق حمید یله. و اوصاف بسندید یله موصوف اولمقد.
 قاصد کدر و مثلاً جلادت و شجاعت. وقناعت تسلیم و توکل
 و صبر و تحمل. خلق و خصال و انشود لال لطف و مروت. و نبدل
 قوت. و بونلرک امثالی انواع مکرمت مواصف موهبت و اقسام حرور
 هت که بنی آدمده وارد ر عللده یکدم وارد **مصلح** قنفی بر بنی عدا ییم

بوفضایلك. طاور ایتدی ای نخری بودید و کول صفات مرضیه. و اخلاق
 نسیه حیوانا تندن لایمخصر و لایعده اگر جلادت و شجاعتدر. شیرو
 پلنکه. و اثر دروننکه کیم بضاعت درک. دایم دلاوان جهانی. و بهادران
 میدا فی جراتن. اندره نسبت ایدر لر مرد شیردل. و منفدر پلنک آهنگ
 دلیر بیر آیین. و شجاع اثر درها جنک دیر لر. خصوصاً مهتر عالم. و بهتر
 بنی آدم علیه السلام بویور مشدرک. کل شجاع احق امانا و صدق
مصلح هر که جنک آرد بخون خویش بازی می کند. و اولکه بذل و سخا در
 حضرت حق تعالی دن خورس پر خروشه عطا درک. بر دانه بولسه
 جماعتی عوت ایدر. و انلره ایشار ایلوب. اظهار قوت ایدر مع هذا
 زمانزده اولان اصحاب کرمه و ارباب نغم کی بونلرک فکر نده نه خیال منت
 و نه خاطر نده احق ل صفت **بیت** خواجه را بنود غنودن از خیال باغ و راغ.
 خواب ناید هر کما خا و خشک در پستراست **ان الانسان لربه لکنود**
وانه علی وانه علی ذلک لشهید **وانه لخب الخیر لشدید** الحق بونصور انسانک
 خصوص حرص و طمعنه شاهد در سدید و اولکه قناعت و توکل و صبر و تحملدر
 اولدخی اکثر حیوانا تده صفت لازمه سیدر. و خصلت دایمه سیدر که قوت
 لایموته قانلر و انواع نغم غیر طامع لدر. نته کیم ذکر کی کچمشدر انضاف
 ایدر صبر و تحملد ماستر و استر و بار کیم و خرم بر ابر کسنه اولنر. اگر

فضیلت آدمی و شرف انسانی بوخصایل و شمایل برله ایسه. انا ملک انسان
از دره مرتبتند و عوام و سوامک نبی آدم آشته فوقیتند شبهه قائم عالیا
بوسیدن عرفاء دوران. و ظرفاء جهان دیشدر **بیدیت**
آدمی در عالم خاک نر آید بدست عالمی از نو بیا بد ساخت و ز نو آدمی
بلی هر نامه کافوری جامه که خامه مشکین عایله بر قدر چون
شیرازه مهر و وفا یله مقرر اولیه غارت هوادن امین اولماز و هر
جامه خلعت علامه که علم لطافت و ظرافت ایله معلوم در چون طراز
صدق و صفایله مقرر اولیه. لایق تشریف قوم کزین اولن **بیدیت**
پیر کلرک نر اندر خواندق پوشا **ایله** رخصت خبث ندانده حکایتها بود
وقتی که قیل و قال و جدال و مقال جواب و سوال بو مقام مایردی
یعنی ملاوس شیر نریان طوطی شکر دهان کبی حکیم هندستانه اغزی
دادنی و یردی. حکیم هند کلاننده همز و شرمنده و جوانبده
مضطر و در مانده اولدی جمالتندن. و قصور مقالتندن شب
کبی چهره سی سیاه. و ننی فروماه گرفته کبی خاطر ی مغیر اولدی افتاب
عالم تابش و حیادن. ینه کحلی نقابن اورندی. و روی زمین و
آسمان بو حجابدن چار ظلمتله بورندی. پس اول جیت خصومت
و مجلس حکومت. سپاه منکر البان و خیال منتشر الاحوال. کوسر جمله

طاغیله. قایل انسان مغموم. و پریشان و طوائف جوان شاد و خندان
مقام ملو متعانه عزیمت قلدی. القضا اول کیجه صیاحه دله قایل نبی آدم
و حضور. و طوائف حیوانات پر سرور اولب کواکب ثواب کبی بر خطه کوزلین
یومادر **لؤلؤ لفته** شاد لقتدن بو کیجه ایخویر و ارمادی کوزیم. که سحر اول یوزی
کون الی قمر کسه کرک. شوقله مردم چشم پردی چرخ لرین. مکر او کردی نور پسر
کسه کرک. و الحاصل کی بر ایند و کی بریم. و کینک بن الحرف و الحال خاطر ی
دو نیم. منتظر صیاح. و مترقب صلح و صلاح اولب اولمده. دله کیجه ندری
چقار دله **لؤلؤ لفته** دل ارضا و تسوئی پاره پاره. که دو تن چرخ اکر دم بر قماره
مجلس هفتم در مضایط حکیم خطایا هایون و هایون لقا نظر
ایچدی چون پرواز ایچون شهاب خور پرهما. خشیند ترک جولان آدی ملاوس سما
نوردن بر میل کدی قافه ذوالقرنین چرخ. قلدی اول سیله بر آینه کیتی نسا
یعنی سیل سیمه کحل زر قوی ایچدی سخن. عالمک عینن عباد شب که قلدی عما
چشمه نور شیددن عالم الو فیض تمام. حاصل آدی پروک و کجفت خفت نشونا
بحر صلدی سیمدن یلکن طوقه زرورقه. بر توندن کان نور اولدی سراسر صغما
مکر که ترک کردون که کرک هاماوند. رنه نجومی بر هجومه مانند
کوسفند مستمند. صحرای سماء فار و مار آدی. یا بر شهاب از غنای پرواز در که
اختر جو قه شوق و ذوقله طوقب. اوج هوا. بر بر شکار آدی.

الحق مهر جهانگیر. اردی شیردلی کی بر اثر آتش تاثیر دیکه. روز نبرد
 رخس عالم نورد و انجم کردی شیرد. با افتاب عالی نژاد. مانند غزاله نوزاد
 یعنی طفل يك ساله خرم نهادگی. بدستان مادر تابشیدن دقار شیرد
نظم شب که شد و چو مردم که شد. امینت سوار قیر یا تابا شدر
 چشم خوش اختران فرو بست. از غصه بخنده تابا شیر
 سرمان سحر قضیب دنیال. در قوشه چرخ راند چون تیر
 پس شهریار عادل نه جمیت. موالی و افاضل و دعوت حیات و قضا
 صاحب فضایل ایدوب. دیوان سلطان و مجلس انوشروانی بویورب
 بر صحنه ملساد که لا تری فیها عوجا و لا امتا. زمان کبک طولنه
 نهایت و ندا سمان کی عرض نه غایت یوقدر **لمؤلفه** عصره سوز قیامتلا اوزون
 طول و عرضی صحنی مشردن فزون. بر درخت سدره قیام. وطنی خرامک
 سایه سنده که خله اخضر. و جامه مجوه مله زمین دن آسمان سرچشمه
 و برک و نوای جان پرویا یله هور و خجانه. و رضوان و غلانه. نعمت مغرورین
 یا بشرایدی **لمؤلفه** خاکدن چکش فلک او جینه سز سدره و اراچش ملک
 ملکنده پر. شاخسار دن آشیا ز انمش طیور. بر یاغ استنه غنقا و شر او یوز
 خیمه تکانی قوردل. و سریر سلیمان و اوردل. سلطان عادل نیز اقبال و شرف
 اجلاله کچوب مسند غزیه. و تخت سلطنته قدر و رفعت و یردی.

پس از باب جبال و نزاره یعنی سباع و ضباعه و سرجله و حوش و طیسوره
 و قبایل مار و مور. و طوایف هوام و سوامه. و فوق دانه و رانه مثلا اندر دق
 و جماعت بنی آمدن توجه تام. و اقبال پرا تمام کوستر. ایتدی بونجه
 کونلدر که اصحاب قوایمک نفیری. یعنی طایفه هایمک ز فیری
 و طیورنی حضورک فریادی. و مار و مور پر نفورک شکایت فی بادی
 عیوقه یردی غوغای فی غایه. و علای فی نهاییله **و من الفسق**
الی الفسق و خشت کفت و کوی. و دهشت های و هوای یله عرض حال
 پر ملاذری بن عظیم صداع و یردی **لمؤلفه** اولسه فرما سنک و اهتدن
 وجودم قلعه سی. بو حوادث طولیدن احوال امر حال. مع مداوار
 حجج و برامیدن و طرق اصول و قوانین دن هر نه کیم تقریر اند و کوز
 صورت پذیرا و لب خصم الزام اتندی. مباحثه و محاذره و مناقشه
 حد دن تجا و زایل یوب. سزدن معقول و منقول بر حجت صادر اولب. اندازی
 رام اتندی. کار و مصلحت و امور سلطنت و احکام. مملکت و احوال رعیت
 همین بود کلدن. قریب در که مصالح دولته اختلال ایر. و طبایع
 قوم ملته کلال و ملال کله بر کون مجلس آخر. و ما هو الحق کون کبی ظاهر
 اولق کر کردن. اگر برهان قاطع و ساطع و ارسه اظهار یله کوز.
 و لا حیواناتک مظلومیتنه اعتراف و اقرار یله کوز **بیت**

جز آنکه بر کار چو کار می روی : دوران چون نقطه در نیات نمی برد
 الفقه مجلس لرزه که آتش سوزناک ایچند آب زلال جان بخش و صافی
 استرس : زهرابماتی آب خوشکوار : و شافی ظن ایدرس : هوای هوانه
 دو کلور و کور غریباله : حفظ اولور خیال ایدرس : آتش سوزان پنبه
 خشک ایچنده پنهان اولی : و خاک و خاکستر قایم مقام سیم و ذرا و لما از
 اسم اعظم بکند کار خود ای دل خوش باش : که تیز ویر و جلد یوسلیمان نشود
 بوائشاده ناکا : برهای هایون فال و فرخنده بال : و مبارک بحال
 اوج هوادن نور نازل کبی : سعادن اینوب اولد رخت سایه دارک و درجه
 پر برک و بارک : از رنه قوندی هاندم شهر یار معدلت شعارک و وجهان دار
 مکملت دتارک نظر شریفی کا طوقندی : آصف ضفت نصا بدن یکا نظر
 قلوب ایتدی بومغ غمر لقا و ملک سیما که : پیکری مسترت فرام و نظری
 دکشاد و شهر پر سیمینی فروغ صبح منور : یا خود نور مصور در کم در
 وزیر دخی بعد از دعای شاهی : و شنای پادشاهی ایتدی : بوبر طایر
 سعادت کسترد که : مالیا عقاب عالی جناب : سیادت نصا بدن جبر
 در که روز و شب : بونک غزلت و قناعت سرمایه سی در و دولت سعادت
 همسایه سیدر : نسر کردن کبی فلک اشیا ندر و غنقای قاب کبی
 لا مکاندر : اگر چه که چشده نیخف : و بنید ضیوف : و اما قوتد ارجند

حفظ های هایون لقا

و غنقه بلندد : سایه سی شرف بخش عالمان و دولت فرای آدمیاندر : نته که
 شعرای دوان و فضلای جهان انک و صفنده دیشلردر **بیت**
 دولت از مرغ هایون طلب و سایه او : ورنه باز اغ و رغن دولت شهر پر بود
 بوسبید ندر که سروران تاج وافر و سرداران ملک و کشور : انک پرو
 بالنی و دم شرف ظلامنی زین افسر ایدر **مولفه** : هر جا که شود کشاده خوانی
 او قانع از و باستخوانی : مردم بامید میدا قبال : در اوج فلک ز ندپر و بال
 ها اشدی که کند و نك صورت جانندن : و سیرت حصا لندن قیل و قال
 اولوز پس حد خالق بچون و دعای شهر یار ربع مسکونله سرفراز :
 و سخن او جنبه پر و از ایدوب بویله سراغاز ایتدی **مولفه**
 شاشو خالقه که قلدی فی قلم ضعی : زمینی بونجه نقوشیده فرش و قلوب
 کتاب چرخه زرب و ماهی لوحه مثال : محیط صفحه سی عکسند اولدی انکیون
 صفاتی صیفه سنی مصداق افعاله : چو طغدی مطلع اسماء از کمن فیکون
 کمال قدرتی سیر ایچون بو کون بسد : نقوش صورت انجم سپر آنیه کون
 سراسر آنکه اسرار عالمی پیدا : قلادی غماصی ترکیب زدی بومچون
 شاه جهانک شرف بخشد و وجودی ایل : همیشه افسر بار و تحت افریدون
 اول جهانده عدالته شاهفت اقلیم : زمین قمار قلوب دوندکنجه نکر دون
 وقتی که های نامدار : شنای شاهی : و دعای پادشاهی : فترن او قدی هاندم

اغرنند بر کوه تا بنار و ابد از چقاروب ملک داد بخشک نظر بند
 قودی ملک نظر ایدوب کوردیکه بر کهر تابنده منظر و رخسند محضرد
 مهر و زهرانک بر توجهمان افروزند شکسته و سنک دین پر غمزه
 اول جوهرک شعله آسمان سوزند خسته و دبسته **مؤلف**
 رخند نورالور صبحک جمالی کونک مهری غمندن زوالی
 قراکو کجه لود چراغ روشن نهاد کبی هادی السبل و متور کند زنده
 روشنای مهر خاور کبی نوری قدر ذاتنه دلیل اشبو کبتین سپید
 و سیاه یعنی مهر و مهر و ماه طاس فلکده غلطان و کاس مکلده
 سرگردان اولدند برو مثل و همتاسی کورلش دکلدر ملک نامور
 اول کوهی بویله رخشان کور بیک های تاج وردن سوال ایلدی که
 اشبو کوه نه بر جک نجم از هری و نه در جک د زانوری در که
 قلزم و عمانه و هند و بدخشان و د که بر کاند بولمن الحق نور و
 ضیاسی و حسن و بهاسی نه افتاب جهان اراده و نه ماهتاب بر صفاد
 وارد ز خوشاب بو که نسبت کوه سیلانی و چرخ یمانی در شاهان
 ذوی الافتخاره کوه کلاه و اختر اقران کبی باز و بندمه اولغه یار
مؤلف نه کوه قره العینی جهانک چراغ روشنای بحر و کانک
 جالند نور روی عالم صفا سندن تجلا قلب آدم

والحاصل بر کوه جهان افروز **واسطه** سبانه سلسله سبله واصل و نه علاقه
 رابطه سبله حایل اولمشدر دیو صورتی های تاج ورو ناموردخی
 ینه درج دهاندن کهر باشر اولوب ایتدی ای شهریار بختیار سن خسرو
 تاجدارک کهر شاهوار گوشه کلاه امان مداندن قرا تاملکه مهر پر
 انوار کبی سرفراز اولمشدر جواهر زوهر بحر و کان خالک پایکه نشار
 و نه گذار که غبار اولغله افتخار ایدر بو کوه نوار که راه شهر یارده
 خاکسار در و عیار غبار کوه یار که نسبت بر مقدار در روز کاری
 شمار ایدیکه پادشاه دیار من عقاب نامدار که خزانه حوصله سندن مخزون
 و معدن معدن سنده مکنون ایدی حالیا نشان محبت ایچون روشنالق
 و غبار مشار سعادته نشار کله اشنا لق قصدن ایدوب بن بنده
 بی مقدار و ذره خاکسار نه باب شرف ثاب سلطانی وسده سعادت
 ایاب خاقانی یه کوندرب ایتدی **مؤلف** تاملظم استاهل جهان باد مشرف
 ذات تو کا و واسطه ملک نظامت حضرت شهریارک و خباب
 شاه معدلت شعراک حضور پر جویزند و مجلس موفور التور و نر ملایفه
 نوا دمک ملک متیق و یحج و براهینک عدم محکمیتی کونلدر که اقباب
 کبی ظاهر و ماهتاب کبی باهر اولدی همین خصوص مرتیدن و امور
 افضلیتدن لاف کداف و حیف و اعتسافله دعوی فی معنی ایدوب

وتدلیر قلیسله باطله صورت ویر بکچورلواش پروبالما کانه
 طاویر ورجولان و شهاب زکرم دار پروا زواج آسمان این روز ضرور لایش
 بونلر شول قلابا صاحب کیمیا یه و قلاش ارباب سیمایه بکر زکانه اثبات
 هنر و اظهار کهراتمک استیوب بین الحلا یوملا مت و غلامت و خجالت
 حاصل ایدر **مؤلفه** شول اهل کیمیا که او را ظاهر ایلدی بلنر لیکله التوزان ذوقا
 هر کل که بیجا لغاید بقدره مچاله قدرینی کوکایر مشکون اندی قاه
 القصه وارقوتی بازو یه کتورب دستا ویزلرنی کومتر دلو همین
 ضرب مشتله هر قعی آنکشت قومقدن غیر جان لری قالدی و متاعلرنی
 ترازو یا ورب هر نه قدر که کند ولرن سنکین طوتدلو بر حبه
 نسیه قادرا ولما یوب همان خفتلرن اظهاراتدلو نیر بر برهان ایراد
 ایتدلو که معقول اولاوننه بر طریق طوتدلو که مقبول اولال **مؤلفه**
 قورولج وجدلدن اولماضی اولور می قاتی طاش و کیمکه بقی
 ضمیر ضمائر کشای خاقانی یه و خاطر خواطر غمای صاحب قرانی یه مفسر ستر
 و مدبر بردن سراسر حاللری و جمیع قیل و قاللری معلوم و مفهوم
 اولدی همین قصه پر غصه من و حکایت پر شکایتی که فصل حکومتی
 و قطع خصومتی حکم شهریار عدالت آینه و تعیین پادشاه دنیا و دنیاه
 موقوفه مکر که حکیم خراسان و اول علیم پرهلسان باشن مراقبه

جینه و پاسن محابنه زیننه چکوب تفکر دیر یاسنه طالمشادی
 فی الحال باشن قالدرب آداب مناظره و اطوار محاوره برله گفتار کلوب
 ایتدی **مؤلفه** منت اول پادشاه عالمه کیم خادم قصر صنعی رومه و نور
 بولغیچون سکوز سفینه خالک طاغور قلدی آهنیزلن کر
 خلقه دون کون هدایتا آنکچون دینه ایتدی نبی لری سرور
 احمدی جلدن اورندو یوب ایلدی کاینانه سرور هبر
 اولدی دیکله خسرو روشن دین یزدان و شرع پیغامبر
 دایرا اولد قچه خاکنه کردون نور و پرد کچه دهن مفتاختر
 بوله دایم شرف وجود کله تحت چشمید و افسر قیصر
 بومغ زیرک که سایه سی مبارک و لقاسی متبرکدر بلش اولسونکه
 حق سبحانه و تبارک ذریاتاده فیض اقدسندن بر وجهله استعداد
 و استعداد و نور مقدسندن نهاد لرنده برر سما استعداد و استعداد قوشد
 هنری آینه وار انعکاس انوار ذات و ارتساما آثار صفاته قابلدر هر بار که
 بوقابلیت احکامی فاعلیتا طوارنجه قوتدن فعله کتورسه لر منظر انوار
 اخلاق الهی و مصدر آثار اذواق نامتناهی اولور **مؤلفه** توفیق عنایت
 ربانی و تحقیق مو مبتیزدانی واسطه سیله افراد کاینات و احاد
 ممکنات اینجده قدر جلی و منصب علی بولدلو خباب جقدن و اول جواد

مطلقدن. فوقات کلی. و هوامب جلی تحصیل ایدوب دین لوی مفتوح.
 وسینه لوی مشروح اولور. پس نفسک ظلماتی وادی لوندن کچلور. و قلبک
 نورانی صحرای اچلور که آگاه حد وارد رنه پایان **نظم**
 چرخ فلک انچه بود درخمش و انچه خرد نام نهد عالمش
 در صفت دایره دل که است آن هر چون قطره و دل قلم است
 نته که حدیث قدسید وارد در لایسغی ارضی و لاسمائی و لکن
 سیغنی قلب عبد المؤمن. بعد مرغ روحا نیتلری قید صورتدن. و نفس
 ناسوتدن اطلاق حاصل یلیوب. عالم معنی. و جولانگاه ملکوتیه. و برج
 لاهوتیه پرواز و طیران قلور که. انک بیاننده عبارات حیران. و اشارات
 سحر داند **نظم** بحر یکی موج هزاران هزار روی یکی آینه هائی شمار
 سایه ظلمت زمین رفته دور سایه وظلمت همگی گشته نور
 جلی یکی بود و دینی هیچ نی دعوی هائی و توفی هیچ نی
 یعنی نهایت رجوع الی لبداية مقضاسنجه بو محنت کا. عسرتدن گذر
 ایدوب اول نر هتکا. عشق تد الی ماشاء الله سیران ایدر که اول سیراندن
 زبان قاصرو بیان خاص **ربیت** بن نجه سوا این بلم این شرح.
 تن این می منقبت جانی شرح. لاجر. اول مقامده. کا. خم خانه توحیددن.
 درد کش لک و کا. پیمانه تفریددن جرعه کش لک قلور لک که بحر اولور لک

که قطره. کا. مهر اولور لک. کا. ذره. کا. بحر اولور لک. کا. پید. کا. مست
 اولور لک. کا. شیدا. و لک اصل چون طینت آدم صلی الله علیه و سلم خم
 طینه آدم بیدی اربعین صبا حاکمجه ترتیب و تربیت بولدی. و نهر حکمتدن
 و بحر معرفتدن صوار یلیوب شاد آب و سر بلند اولدی **نظم**
 سیز وجودش بلطافت رسید دور کمالش بخلاف کشید
 کشور اسماء الهی گرفت. مملکت نامتناهی گرفت. صد هزار شجره طینه
 پر برک و نوا. و ثمره پر موهبه ذوق و ضفا. و روح افزا انک نهاد روشن
 انقیادندن. و طینت پال اعتقادندن علم کبی باشن. قالدردی طلوسان
 صخره سما. و طایران ملاء اعلا. بو قدر و شرفی بنی آدمدن کورب هر نه
 قدر که. خاکه باش ایندر دل و منقار نقار کردار له. زمین کشت زارنی
 دپر تدلر. اول خرد مندن بردان الزنه کرمدی. و اول که کنج نهانی که بنی آدمه
 میسر اولمش ایل ویرمدی **بیت** مبارز مالک لک ماچه شرح دهد.
 که چون شکنج ورفهای غنچه تو بر تو است **دیگر** نه هر که بال و پر دارد کعبه بر آسمان
 پروان. بسا سربا چو جعفر شودنی بال و پر طیار. الحق زریات انسانه
 اولان عطا و احسان مخلوقاتدن. کاینما من کان کمسینه اولما مشدر و بو
 ربه قدر و ربیتی و عز و موهبتی بر مخلوق بولما مشدر جمله مواهبندن.
 بری صفت علم در که بدر فطرت عالمدن. و اول خلقت آدمدن مقدم که مصباح

روح انسانی بر کوکب دزی کی زجایح مناوی لنجد درخان که وزنت
 جسمانت و نفسانیت که ظلمات بعضها فوق بعض اندن عتبار در حال
 اولوب روحانیت نه انارت کامل کلوب که نور علی نور اکا اشارت در مانند
 افتاب شرف مضاب مضی و پرتابا و لشار دی بیت آینه شد که برو چشم کش
 چون نظر نداشت خدا دید پس چایغ اول عالمه و هان اول دمن افکار موجودات
 اینچندن کوی سبقتی چو کائنات از برله قاپوب مل بستوی الذین یعلمون
والذین لا یعلمون تشریفاتیله احترام اولوب اضافیم و انعام واصحاب
 دانه و دام بلکه کافه خلا یق ذوی الاحترام از رتبه تفصیل و تکمیل حاصل
 انشد بیت ساخت دلش محزن اسرار حق کور زش مطلع انوار حق
 والحاصل بوطایفه شریفه مرتبه قدر که بحسب الظاهر علا یق جسمانیت
 و موایق بشریت برله مقید کورنسه لر بحسب الباطنینه مطلق العنان کستان
 لاهوت ده سیران و بوستان ماکو تده طیران ایدر رتبه که اول کلزارک
 بلبلری میشد نظم از در این خاکدان چون پرد مرغ ماه باز نشین کند برد از کستان
 سایه دولت قد بر سر عالم همه کر یکشد مرغ ما بال و پری در جهان
 چو پرواز جهان سدن بو بجای او تکیه که باز ما کنکر عمر شراب
 عالم علوی بود جلوه که مرغ ما آنجور او بود گلشن باغ جهان
 های ایتدی چون که فضیلت بابنی علمه آچرک و بنی آدمک افضالیتی حقننده

بلاغت بر منته معرفت کوه لرین صاید که اول ابن بیان ایله که علم نه در که
 انک مخصوصیتی انسانه در حکیم ایتدی العلم ما یتیز به المعلوم تیز انا ما
 لا یحتمل النقیض های ایتدی اگر ما به الافتخار و سبب اغراز اولان علم
 بومد کورایسه طوائف حیوانان ایتدن بونکه متصف اولمان بر حیوان و بوفضیل
 تحصیل اتمه مشربان یوقدر که ناری کلدن و خاری کلدن و آبی کلدن
 و خروی کلدن فرقانیه و تمیز ایلیمه حکیم ایتدی علم بر فروعک اصول و
 فروعی وارد در اصولک عالم معنی و فروعک ملک صورتن
 شروعی وارد در انسانک نصیبی و علم آدم الاسماء کلها مقتضا سنجه
 و علمنا من کلدنا علما متفاسنجه اصول دندن نه فروع دندن که اول هر زمانه
 افتاب عللکتاب کی خالی دکلدر طلوع دندن نه که وصفند عالمی دیشد نظم
 العلم انفع فی الفانی و فی الباقی والعقل اشرف من العیون و تریاق
 فالجهل داء و فی مملک سمیع والعلم اصبح فی رقیة الراق
 اکا علم معاد دیر که مدار سعادت معنویه و سبب سیادات اخرویه در
 و سایر حیوانک نصیبی اقسام فروع دندن نه اصول دندن که اول عادی در
 مراتب علیه یه و مبادی جلیه یه وصول دندن اکا علم معاش دیر که معیار
 معاملات صوریه و سرمایه مجاملات ضروریه در اول علم که
 اصول دندن شهر افلاکیا ندر و بوعلم که فروع دندن پروبال

یا کاندن علم و حقیقت بر شوی و علم اخوت و دولت مشعل در و علم انسان
در بانی محیط در علم حیوان اندن و در علم و غایت التراب و این السماء
علم اخوت دخی و در علم و در و هر یکی بر سر از و در جمله سندن
از بی علم و در و معرفت شرع مبین در و های ابدی و در حیوانات
و خواص و در و در و و کرون و جوش و طویر و اول و بوزد
شکوه و از در و کلامه تدعی و کمال و در و خاصه ناطق در و و اشو
عمومه شاهد صادق در و نه که سزا اینا کر و وحی لایبانه
و اولیا کر کشف و الهام و اظهار شرع و سنت و اجراء احکام در و
ملت و ای که کذلک بر در و دخی امام و پیشوای و و مرشد و مقتدای
و در و قوش قول و از سزا و چار و در و مثل در و بوسیدن علای
و خلل در و پس آیین و سیرتی و قانون سر برتی بایند و بالوحی الامام
تنفیذ احکام و تعلیم و اعلام ایرو اول جمله در و بری زبور و شهد
شافی در و و اوحی ربك الى النحل ان اتخذی من الجبال بیوتا و
مدعایه شاهد کافی در و اگر علم شریعت در و مراد نماز و تسبیح و عبادات
صریح ایسه نظر ایله که حق سبحانه و تعالی قفق قومک حقتند
کل قد علم صلاته و تسبیحه و یور مشدر پس بآیت کریمه موجبه
احکام شرع مبین و او امر و مور دین جمله من خصوصند عموما جاریدر

و بوفضیلت و مکرمت جمله حیوان و انسانه عامه شایسته و بلکه بویا بد و مزین
و فوقیت حیوانک در و انسانک و در و حیوانه شمول زیاده در و اختلاف
ناتجوند که انسانک اغلب علومی قیل ظنونند و که حقیقت و انک کی
علوم فزون جوند و و ما یقیع اکثرهم لا طمان الاطن لا یفوق من الخی و شیئا
بومد عالمک اثباته سبیل صریح و دلیل و در و انک مکملین علم و در
خارج در و شول اجلد که اثبات یقیع فکلی الخارج و و ملک المذاهب و در
مثل الفرقین کالاعی و الاصم و البصیر و السمع هل یستویان و در
افلا تذکرون هر زمانه طریق ظنون و شبهه و مشکدن خار و در و در
و سنک و خشت او و مامدن ناموار در و و پای خرد اول و کذا و پافکار
لنک و افکار در و و محققار دیشار در که هر علم که عمله مقروز اولیه
و مراعتاد که مطاعت و عبادتله مشحون اولیه و اعتبار و و و انک
کبی علم همین صاحبیه سبب ضلال و اغرارد و و طلب حطام دنیا چون دام در
و انک ضرری و ان من العلوم جهلا حکمجه و اول علمه متصف اولیه
عام در نظم نامه کثر عنوان نه قال الله و یا قال النبی است حاصل مضمون
ان خیران روز محشر است و بوسیدند در که علماء ربانین و رضوان علیهم
اجمعین و بحسب المرف و علوم عدا و لانک بر نیجه سن باین علم دن اخراج
اندل و و انلک اصحابی را بایضلال و اقوام و بال سلسله سند ادراج

اندر **بیت** فام نیست بعد من بحث اول معنا . سویان جفا فی قیل و قال سیر
 امام شافعی رضی الله عنه . و بیع روایتی است که فخر شخص بر شخص است
 و سبب کتب علم است . کتب علم کلام اول و صدقین داخل و این زیر کلام
 علم کلام و امام مالک رضی الله عنه . و بیشتر در لا یجوز شهادة اهل الهواء
 و البیع و البیع . اخباری است در اهل هوا و اهل کلام در . فقیه من سبازنه
 اولیسه اولسون و امام احمد رضی الله عنه . و بیشتر در . علماء الکلام زیادتی
 و ابو یوسف رضی الله عنه . و یوریشدر که من ملل العلم بالکلام . نزدیک
 پس بودند معلوم . و یوریشدر مفهوم ما ولد کیمنا همایه از کلام
 علم دکل ایشرا ما غیری ابی رحمت الله علیه . اهل کلام حقند . و قدر عنایت
 اید و . اخبار العلم و مده . و یوریشدر که مستدع لک شبهه سنی
 دفع ایچون و و اهل هوا و اهل کلام قضی منیع ایچون هر من شجره و فر کلامدن
 خیر بر شخص اولی و کفایت اید . زیرا انک مذاب سنی ابطال ایلک
 عقاید اسلامیه فی حمایت ایل . حاشا که اکابر متکلمین دلائل کلامیه یله
 عقایدنی تصحیح اید . و یا اصول دیندن بر اصلی انکله تنقیح هین غرضی
 اول فنک تدویندن افهام حاجدین و الزام معاندین در **ملو لف**
 شبهه نارد اهل دل را اعتراض جلیز . که نکرده در کرا در دست شمع انوار است
 و اول علم که عنوانی حکمتله موسوم در . اول دخی محققین سنت و جماعت

یابنده . فام مودرنه بدیقه توفیق انلری . منقول حقیقه ایلدشدر و نر طبع
 عنیدنی ثابته لری کفر و بی تعیید . و بیشتر در **نظر**
 حکمت یونانیان . فقام نفس است هوا . حکمت ایمانیان هر حوره بیعابرات
 نیست خبر بوی نبی خبر تراشوی خدا . از علی جویری که بوی بو علی مستعد
 اگر اول طایفه شکات بودند اقتباس انوار هدایت انبیه و شریفانیا
 جان و دلدن اقتدار و متابعت انبیه لرمادی و جور پر تا بلری . ها و یطبع
 بی انوار ایچند . قطع ایدوب کعبه حقیقه این مر لرشه کمر شیخ
 الطریقه . و بیشتر الحقیقه مقتداء المله و الذین صاحب الیقین و التمكن
 حضرت شهاب الدین السهروردی . انعم الله تعالی سرة بانواع الایادی
 بو یوریشدر **نظر** و کمر قلت القوم است علی . و بیشتر من کتاب الشفا
 فلما استما تو ابشوحی . فوعنا الی الله حتی کفی . فما تو اعلی دین سطل ایدو
 و عشنا علی الملة للنصط . حکیم ایچدی هر نه کیم سویلک داستدر .
 و هر نه شبهه که ایراد اندک و کم و کاست در . اما سرتک علم کز
 نتیجه مقدمات و مم در . و بزور علم فیض انوار عقل ذی فهدر در
 نسبتده بو چرخ برین . او زمین در حقیقتده بو نور افتاب اولسایه
 بی تابدر . یعنی علم انسانی شویله یقیندر که آدمی و سواس شیطاندن
 آر نوب پاک . و مواجس نفسانی دن خلاص اولب . تابناک اولد قد نصکر

فایضا اولوز که اول صحارده حکمت یونانی کثیر بقیعة بحسب الطمان ماء
تجلیه مدد رسته که دیشلدر **نظم** بقیاسات عقل یونانی رسد کس ندوق
ایمانی. عقل خود کیست تا بطلو درای ره بود باجناب پاک خدای
که حکمت گیتی ولی بودی شیخ شهاب علی بودی حاشا که اول مقوله
علم که **مقدمانند** ظنون و او هاتمکالی و تباخندن شکوک و
الزامک مدخلی اوله اصحاب یقین اسکا التفات الیه. و از باب
دین اند علی وجه القبول نور سولیت مثلا عناصر ربعة در مرکب
بر مزاج بولنه که کیف و کده مساوی اولب معتدل حقیقی اولق
ممنوع اولایا ممکن یا فوق کمره خاک اگر عناصر در اگر افلاک
فی نقش الامر متکامل اولش باساکن **نظم** با ترقات حکمت یونان تراجه کار
بس نیست کت نبی و ولی هر دو مقتداست آنکس بارگاه قدم سیرا ورد
کز جان پاک نبی و آثار مصطفاست. های ایتدی مقرر در که شور دریا
قطره دن معلوم و نور ز کازده دن مفهوم اولوز کار موثر اثر نندن
و حال رسول خبر نندن بنور. انا لودیشلدر که قتلوکون طوغشلا بللور **نظم**
اگر پاک بود در تن اثر از روی بنماید و کوصافی بود کا غدر قم از پشت بر خواش
چونکه سرك علمکر لدنی و الهی در. و نتیجه فیض نامتناهی در.
ندندر که علماء عظام. و حکماء کرام کچلر و کر. میل و مداومت و تاویل.

و مداومت برله. احکام شرع و سنتی. و این و مبتنی تبدیل و تغییر ایدر لر.
و فراوزهاد که و مشایخ و عباد کریم و ریا و کبر و بره. و حقد و حسد و غلو
نکد برله معامله قلور لر **بیت** فردا اگر پیشگاه حقیقت شود بدید شرمند در.
روی که عمل بر مجاز کرد. نته که میناظران. سابقه ده اندر لر و قاجار
احوالی و قباحات افعالی ذکر اولمشدر. بزوم طایفه مزله. اگر شهری در
و کربادی اگر اعلی در. و کرمادی اول علمیه که پیرایه لوی در و شول
دانش که سرمایه لریدن. تسلیم ضایع و قبول قضا از زین اولوب
روز و شب تسبیح و طاعتله. و عبادتله و اطاعتله روزگار لر کچور لر
مولفه زما فاعلی نیاید فتنه انگیز. ولیکن از شمار صدیکی نیست
حکیم ایتدی شرف. ادمی شول خاصیت برله در که نفس لری تر کیده
و قلبی تصفیه و روح لری تجلیه و سر لری تجلیه بولب در و نلری انوار
سبحانی ایله تر می. و اسرار یزدانی ایله منورا و لا الحق بو خاصیت شان
آدمی دن غیر بر موجوده میسر دکلر. های ایتدی بزوم دخی ما بنزده
تهذیب اخلاقله ارشاد. و تبدیل اوصافله تحصیل رشاد مقرر در
مشاهده اولنرمی که حیوانات و حشیه. برادنی زمانده تعلیم و
تربیت و تلقین و تقویت برله بنجه اهلیه اولب. اخلاق حمیده و اوصاف
پسندیده تحصیل ایلر. و صباغ و ضیاعک طبع انش نهادن سبع شداد

حال یار ندارد ثقیاب و پرده ولی غبارین نشان تا نظمی توانی کرد
 حق الانصاف بود که انسان فضل و رشاد و قدیر و سداد بحسب جامعیت
 و الاستعداد در **نیم** من جهة الافراد و الاجزاء ایستدی بود عوایه
 برهان معقول و منقول و شاهد عدل و مقبول کر کرد. دعوی
 مجر دایله و مثال بی سندله اولما از حکیم ایستدی بومسئله عقلک الی و
 قیاسک مدخلی بود در زیر امرات **تهذیب** اخلاقک بومرتبیه
 نهایتی در و منازل تقلیب احوالک بومنزله غایتی در. عقل
 بومقام جبریل صفت. لودنوت انملة لا حرق سجات جلاله
 دینلردن در زیر اعاله حقیقتک و سعتی و کشور معنی نک فمحتی.
 شول مرتبدن متجاوز در که. سور محصوده عباداتله و نسب و منعی
 و جعلی استعاراتله. احاطی میسر یا وسایل دلالات مطابقی.
 و تضمینی و التزامی. و یا ترتیب مقدمات الزامی ایله حیاطی تصور
 اول **بیت** نشانی می دهند از خرابات که التوحید استقاط الانصافات
 پس نایا ربونک بیانند. براکی مقدمه نک عرض اجمالند و برقابی
 نکته نک ایماء احوالند لا بد در **و یصرب الله الامثال للناس**
لعلهم یتفکرون الحق پای مکت و اقتدار هر نه قدر که تند در بومیدان
 بی دستیادی امثال و اشباه کند در. اگر کوش هوشله سامع و شمس

لامعند بر لعیه قانع او لور شک بیامدن حقیقت حال و حقیقت مقال
 عیان و لا **المؤلفه** نکته عارف خواند ل بر زله. اقتاب از چرخ چاره سرزند
 هایتدی سندن بیانی شریف بندن اصفاء لطیف که مراد من حقه
 عمل در نه جزل و اصلاح مابین در نه خلل. حکیم ایستدی آگاه اولسکه
 تهذیب اخلاق یا حسن عادت و ملازمتله. و عبادتله اولور که
 انک طریق پر توفیقی و موهبت تحقیقی مواضبت اختیار و مقارنت
 تربیتا برارله در **بیت** چاره در دفع خواطر صحبت پیران بر است. زخمه
 یا جوج بستن خاصه اسکندرست. که وجود شریفی کبریا حمی.
 و عنصر لطیف لری خمس محبت الله مخمور. پس انک صحبت ملازمت
 و خدمتله مداومت شول حظه کر کرد که نفوس طالبه. نقوش اثار
 محبت حق ارشام این و نهاد ساکده. عروق صفات زمیمه انقسام بوله **بیت**
 دلکه آینه شاهیت غباری دارد از خدای طلم صحبت روشن رانی
 کلام ابرار و حدیث اخبار در الرفیق ثم الطريق الدلیل ثم السبیل
 یا نور عقل معادله موپر قوسعادت مادر زاده اولور که سالک اولان
 اول شعوع روشن نهادله ظلمات طبع میولانی. و عقاب ل نفسانیده
 کمال بصیرت از نه اولب جاده. استقامتدن طشره قدم بصنی یا قوت
 نور ایمان و مزیت کسب عرفانه اولور که. اخلاق حسنیه ثوابت تربیتله

اعتقاد. و اخلاق و ذممه عقابك متعینه اعتماد ایلینوب خیر و اغب شدن
 مجتنب اولور. فلا بد انساب خیر و مواضبت و اجتناب شر و مداومت انکله
 ملکات حمیده و صفات ناپسندین زایل اولور. **رباعی**
 چون فلک کرده محیط از کل از خیر و هرگز از عهد کل فیض نصیب و فرست
 یا نور توحید و سر توحید له اولور که تجلیات جمال حق سالکی کلیسا
 کحو مطلق ابدیت تمام علایق بشریتدن پاک برآینده تابناک ایلر. پس
 فضل خدا کا عطای بقا ایلینوب قلبی عرش ذات و روحی لوح صفات
قلوبیت از افق مکرمت صبح سعادت مید. محو مجاز اشد شاه حقیق رسید
 الحق نور توحیدك و سر تفریدك طلوعی و حضوری دخی اولماز. الا
 و قوف قلبی بر له. ذکر ملازمت و قبله حقیقیك توجهنه ملاومتله
 اولور. مشایخ طریقت قدستاسرار همجمله از کاردن ذکر لا اله الا الله
 اختیار اتمش لرد. نه که حضرت مصطفی صلی الله علیه و سلم بویور مشدد
 افضل الذکر لا اله الا الله بواکله که جامع الاذکار در. و مختار
 الا برارد و مضمون شرفی نفی ما سوا بیه اثبات حقدن ترکیب در هر
 کیم که سمت غفلتله. و صفت طبیعتله موصوفدر شک یوقدر که
 قلب ظلمت نهادی انقاش نفی حق. و اثبات غیر له مشعوفدر پس
 المعالجة بالاضداد حکمجه بواکله جامعه اکاجوب علاجدر و ظلمت

تفرقه دن اخراج اید و بنور توحید. عجم نهال در **رباعی**
 خوش آنکه دلت ذکر پر نور شود در پر توان نفس تو مقهور شود
 اندیشه کثرت زمین در شود فکر همه ذکر و منور شود
 تر دد کلد که بومرتبه ده در پای نور قدمدن و لجه نهر کرمدن صفات
 ملکوت و نفوت جبروت جد و الوری. مجاری فیض سالکده جریان این باشلر
 و اخلاق الهی یله تخلق و صفات ربانی یله تحقق بر توری اقبال قلوب
 سالکده لمان این باشلر **افمن شرح الله صدره للاسلام فهو علی نور من نور**
 بذالك سطرطال عنك اختتامه ولاح صباح گفت انت ملامه
 پس وجود سالک نهر ایکن مجری پایان و بدر ایکن مهر تابان اولور. مهابت
 کمال انسانی ده بوندن اعلامرتبه و منازل خصال آدمی ده بوندن اجلا منزلله
 اولماز و بومنزلك نهایت کالی و غایت جالی و جلالی. رسول رب العالمین
 و شارع شرع مبین خواجه دنیا و دین حضرت محمد الانبیه در صلی الله
 علیه و سلم که بومقامك درون سنده نه نبی شریکدرا کانه ولی نه ابوبکر
 شفیع اولی بلورنه علی اما جرحه نوشلر نه نهایت و شیمه سندن مدوثر لونه
 غایت یوقدر **بیت** علی نفسه فلیک من ضاع عمره و لیسر له فیها نصیب لاسهم
 افسوس که وقت کار از دست برفت **رباعی**
 اسباب وصال یا راز دست برفت در معرضك دولت ناپاینده

صد دولت پادار از دست گرفت و الحاصل بومرتبه اول نسیبه که عاشقه مانع وصال اولور عارفه آینه جمال اولور و ذی قلب عارف اسرار تقابل اسماء و صفات و انوار توحید ذات کجینه اولور نور وحدت در دین جانی متون و سبک کثرت در چشم خانی تمام مظهر اولوب احوال کبی رؤیت انبیتندن خلاص بولور الله نور السموات والارض اشارتی نه یوز ندرا کا معلوم اولور و نحن اقرب الیه من جبل الوداد بشارتی نه جهتند در تمام مفهوم اولور کل شیء مالک الا وجهه کعبه سنه داخل اولور و لله المشرق والمغرب فاینما تولا فثم وجه الله نکته سیله عامل اولور بیت هر که اندر حجاب ویداست مثل اوچوم بومر و خورشید است زیرا هر ها که که ثبت الله الذين امنوا بالقول الثابت مقتضای سنجه عنایت اید و هر سا که که ذلك بان الله هو الحق وان ما يدعون الا باطل مبتغای سنجه هدایت اوله ذات بی نهایت حق صفت صمدیله اکلر و اسرار حقایق و الجلال والاکرامی کما هی بلور هر بار که غیب هویت یوز ندن نظر این جمله بطون و جلال کور و ر هو الله الواحد القهار لا تدركه الابصار وهو اللطيف الخبير سبحان من لا يعلم ما هو الا هو مقربان ملاء اعلانک دخی کند و کبی عاجز و فرمودان اولد و غنه واقفا و لوب

من دونه

جمع

جمع اجزای سلیمه و ملاده فریاد ایلر که سبحان ربك ربنا العزيم عما يصفون و شول وقت که مظاهر موجوداته تنزلات اسماء متقابله مراتدن باقه حضرت تجلی و نظرات تدنی انوار یله جمله ظهور و اکرام مشاهده ایلر سبحان من ظهر فی بطونه و بطن فی ظهوره پس فکتبه و جوه یومئذ ناضرة الی ربها ناظرة مبین اولور و تردایت و یخت فی احسن صورة معین اولور بیت اندر دو جهان هیچ کل و سکنی نیست کز بوی وصال تودر ورنکی نیست وله الکبریا فی السموات والارض وهو العزيز الحكيم لاجرم کا هو الظاهر والباطن جمعیتی ویرلوب ما رأیت شیئا الا رأیت شیئا الا رأیت الله فیهِ و لا یتمده تحصیل تمکین ایلر پس انک ذات شریفی جمع جمیع محامد و مآثر و عنصر لطیف منبع جمله عواید و مفاخر اولور بیت تلقین و در س اهل نظریک اشارتست • کفتم کما یتی و مکرر نمی کند دیکر جانی که نشان نی نشانت اینجا • انکشت خیال در دهانست اینجا پو مقامه مالک و لان صاحب سعادتک های همتی هرگز مزبله شهوت و هوا به نزول ایلن و غنقای غربیه قطعا جیفه دنیا به قونمی چونکه انوار الهی بر له حقایق • اشیایه کما هی واقفا اولور و استار حجبی روی اکواندن کاشفا اولور لاجرم اندن بردخی میل ملاهی • و قصد دواهی کلن نه سراب عشوه دنیا یله •

وقتی که حکیم خراسان شرف انسانی بویوزدن میان ایلدی و تکریم نبی آدمی
 بپوشش تقریر له. عیان ایلدی قبایل وحوش و طیور دن و طوا یف
 مار و مور دن انن حاضر اولند. و بوماجرایه سامع و ناظر اولند و سر جمله
 حکیم خراسانک اوکنده یر یوز لر سور دل و نبی آدمک فضلنه اعتراف.
 و در یای اعتذار دن اعتراف اید بشهر یارک ایاغنه باشلر اورد لر.
 و سراسر اغیر بر اید به الحمد لله علی فضلہ و انعامہ قدر جم الحق الی مقامه
 دید لر. القضا نسایه سلوت و رواج راحت تقسم اید و ب و تباشیر
 صدق و صفا. و منباشیر و فاتسم قلوب. و ذلک غم در هشت.
 و غبار و خشت کو کلر آینه شدن سلندی و ایکی جانبدن طیب
 خاطر و جنانله و قبول دل و جانله عذر لر و تسلی لر قلندی **نظم**
 ماه ملک از محاق بیرون شد روز کار جهان هایون شد
 اختر بخت سعد کرد طلوع طالع روز کار میمون شد
 چشم دولت ز لهو گشت قرین روی ملک ز عیش کلون شد
 خرمی همغان عیسی گشت دژ محی هم رکاب قارون شد
 یوسف از قمر چه رهایی یافت یونس از بطن حوت بیرون شد
 پس شهر یار عادل و آصف ضفت شمایل و شیخ الاسلام فاضل.
 و قاضی القضا مرضی الخضایل و سایل کابر و فاضل حکیم

خراسان تحسین. و اول بیان و برهان افین اتدلر هاندم شهر یار عدالت شعار
 امر ایلدی. بوقضه پرحصه فی من لا ابتدا الی الانتهاء دلایل معقوله. و
 براین منقوله سیله. قاضی القضا ثبت سجل. و دفتر و رسایل ایلدی.
 و شیخ الاسلام انک از رنما مضای فتوا. و اجرای قوی مهن اوردی
 و دبیر دیوان سلطانی. و منشئ محکمه خاقانی انواع بلاغت و اصناف
 براعتله علی طریق الانشاء مقرر نامه یازدی. و صاحب دیوان عالی
 ذیل نامه که تاریخی کتاب بابا ر شاد در عددی ایچون تحریر کا
 فی و ایل محرم الحرام من شهر سنه اربع و ثلثین و تسع مائة تسطیر اندی
 و خاتمه سنه بمقام دار السلطنة بروسة المحمية تحریرین ایلدی.
 میران دفتر شاهنشاهی اولانلر ظهر مهر قبول اورد مختوم خاتمه
 مسک صورتن عمر نه قلدر. وزیر عطار د فطنت کتش کبی در حلاله
 سر نامه برات شاهی به. و عنوان حکم پادشاهی به نشان هایون صاحب
 قرانی. انقذنا الله تعالی فی الربع المسکون مادامت السموات و الارض
 و توقیع رفیع جهان بانی. لا زال مطاعا فی الامطار الاقطار
 الامصار. الی یوم یبعثون حکوب. حکیم خراسانک الیه و یردی.
 تا کیم من بعد هیچ احد کا ینا من کان من افراد الحيوان بوجه من الوجوه.
 و نوع من الانواع. فی البلاد و الاصناف دخل و قمرض انیه **نظم**

شکر خدا را که بعون انان شد بصفاجنک و خصومت بدان
 منتهی اقبال دین کهنه دیر غلغلانداخت که الصالح خیر
 آنکه زدی مرشقا و شقاق می سپرد راه وفا و وفاق
 این همه خاصیت عدالت و داد و نیز همه فرزندان عدل زاد
 معدلت شاه اکرامین سان بود
 فتح ممالک همه آسان بود
 فلا بد اول جمع کثیر و ختم غفیر یکدل و یک روی اولوب حضرت
 سلطان و جمله ارکان و علماء دوران عبودیت دعالین و خدمت
 واستکانت ثالین ایلوب اعتذار له اعتما طلبن قلدر و غم خاطر
 و فارغ البال و مسرور منتظر الاحوال مقام ملوم مقام نه غریت ایدوب
 طاغله لر خاتمه کتاب در غدر تقصیر عیالت و تصویر تعبیر استعانت
 به تطویل و طناب و تحریر کلمه چند نظریه و لقی اهی در اطلال انا سر
 شاهنشاهی علاء داب و حسن الخطاب و در زمره خاموشی بولی بخشن
 فرشی بر غای و لیت صاحب قرآن در درخواب
 الحمد لله و الله بومقاله دلپذیر و رساله نظیر حسن ترتیب و نظامه
 منظوم و لطف ختام اختتامه مخوم اولدی **مؤلفه**
 قلدر صندی و فتر لرد و ولدی دوات اغرنیه مسکین مهر اورلدی

یوزن دور بقریا زولونامه قاز اغلردی المذن چشم خامه
 یوزاقلیقغیل اول جقدی کنار بو یک یزدن ایدر اولدی نظاره
 اگر چه که اما ز نظر اولسه مصنفک نامه اعالی کی تسوید عبارات سقیمه
 روسیاهدر و مؤلفک جریں آمالی کی تمهید استعارات عقیمه پنهان **دست**
 بجهت مرغ ز دست برفت تیر از شست چه سودا کر تو کون پشت دست خواست
 اما وسعت اخلاق اصحاب کرم مدن متوقع و فحش ارباب شمدن متضرع در که
 عیوبی ذیل غفوله مستور و صاحبی ذکریا یله مسرور این لر **...**
 سقطات نه ناظر اولوب اعتراض ایلیمه لر و مغواتنه باقوب اعراض
 قلبیه لر شک یوقدر که اگر عین رضای اهل عرفانله ملخوض اولامت
 مدید و عهد بهید بو جریں گفت و گو یک نسخه سی تحریفات روز کاردن
 محفوظ اولا و تردد دکلدر که اگر لطف التفات قوم احساندن مطروح
 اولیه مرور لیل و نهار و عبور اعصار له بو مخزن خوب رویت
 چهره سی حرف کیر لک ناخن انکشت دخلندن مجروح اولیه **مؤلفه**
 غرض جان بو نقش دلکشته بود در خاطر مشوش شده
 نقل ادیحک بود ارجحیتدن ال یو بجق قیود صورتدن
 بو کذر کا هده نشانه اولا بردعالمکه بهانه اولا
 یخسه بو خامه کی شکسته زبان و لال و نامه کی خسته جناز و سیاه

نه ذن خاکسار. و نه غباری مقدار در که بحال اهای روز کار ده. •
و محافل افاضل ملک و دیار ده. که مری مهر سپهر فضایل. و صدر
بد زشایل در. عرض که هو و عوای هنر قصدن این **لؤلؤ لفسه**
خواجه نیجه خواجه لك لا فز آورد. براکی در هر در اندن وای سی
کیسه دلالی پر ز را وندی طوبت. چو الکر الکره کی سرمای سی
اول خلجی دن نیجه فخر ایلر شوکم. عاریت ویرم شد در همسای سی
بونجه زماندر که قصور حال و قاله معترف. و لجه اعتذار و
استغفادن. معترفنا و لوب خاترو فاطمه. مرکز و مصمم و دل و جان
دفاترند محزون و مدغم امتشدر که دهان نظم و انشای یعنی اسرار
عیونی افشای مهر اختتام اورن لکن الامر سبب الله العبدید بر و الله
یقدر بیت من جهد همی کنم قضای گوید. بیرون زکھایت تو کار دگر است
امید در که الامور رهونه باوقات حکم نیجه من بعد **لؤلؤ لفسه**
کسب بوزدن زبانه خامه کردار. دورم بوزم جهان در فامه کردار
و خباب شیخ سنان کبی هر زمان بوبیت دلپذیری ورد زبان ایلیم بیت
باز گفتم زانج گفتم زانکه نیست. در سخن معنی و در معنی سخن
بلی هر چنکه استیلا ی محبت حق. و استعلا ی معرفت جمال بطلاق ظهور اید.
موجب هدم قواعد فهم. و سبب نقض معاقدهم اولور که استغینت

بالحدق غن القدر. نه کیم مناظره اخیره بومعنی بیان و لفسه در. مکر که
الضرورات تبیح المحذورات مقتضا سنج بیع من یزید مناظره در. یعنی
انشاء محاوره. دلالة ناطقه بعض غوائی معانی نیک چهره سندن پرده کشانک
برله. سخن فروشق ایلیم که اول قدر خبری برله نامولدر **که**. •
بو حقیر ناگزیر بر نقض پیمان. و نسخ ایمان برله مسئولا و لیس
والذین یقضون عهد الله من بعد میثاقه ویقطعون ما الله به
ان یوصل و یفسدون فی الارض و انک هم الخاسرون زمر سنده
داخل و مدخول و لیه که عند الشرع شیء یسروا من معفود **بیت**
پوشن امن عفوی تزلزلت من مست. که آبدوی شریعت بدین قدر نرود
علی الخصوص عای بادشاه اسلام. و جمال الانام ده. و ثنای صاحب قلوب
کیستی ستاندن و مدح شهریار افاق علی الاستحقاق دوزبان آوراک
و سخن کسرتلک ایلیم. هل ترزقون. و تنصرون. الالبضع فایکم
ولا یرد القدر الا الدعاء حدیثی و نیجه کافه برایانک. و عامنه
رعایانک از رنه فرض عین و عین فرض در. و هر زمانه واجب الادب و
قرض در ابتداء تعالی سلطنته بالعدل و الاحسان و اید دولتیه
الی اخری الزمان **بیت** روزگارش همه خوش باد که در دولت او. روزگار و
سرکار همه خوش می گذرد. و علی وجه الیقین معلوم در که بند پیوند و

عقد عهد. و غم خرم کلامك فصوله و بيانك مدخولند فراغه در
نه ترك طاعت و عبادت. الحق مناقب و مناقب سلطان. و محمد و فضایل
صاحب قرآن که مهدی آخر الزمان. و عالم آخر با سلام و ایمان. و قاصم
اصلا بکفر و طغیان. و باسط بساط امن و امان. و فایض انوار عدل و
احسان. و مالکستان دوران. و قهرمان کون و مکان. و واسطه
عقد نظام جهان. و رابطه عقداهل زمین و آسمان در **نظم**
شاهی که روز احسان از دست کوه افشا باشد. و با تو کان بخشد خزان سیم
حیران صبا ز غمش خرم جهان ز برش کمتر غلام ز دشمن اسفند یار و رستم
و باقی مبانی عمر و تمکین. و خلاصه ایجاد و تکوین. و فخر سلاطین
اقلین و آخرین و ذخیر ممالک دنیا و دین. و خلاصه الماء و الطین
و خلیفه رب العالمین. و بنده کزین حضرت جهان آفرین. و ملاز
المهلوفین و المتسکین در **نظم** از حوادث خلق را درگاه او ستد سدید و ز
وقایع ملک را فرمان او حض حصین. از در تعظیم و رفعت پادشاهان شرعی
و زنی احسان و متتاجدارش رهین. هر نه قدر مبالغه و آنسه و تطویل
و اطباء قلنه **مصرع** قللکم امر من التطویل تصدیع. قضیه سیله
اعتراض کل من **مصرع** فکثرة التکرار تشیع شیع مقدمه سیله
انتقاض و لما ز حضرت حق قدن. و جناب جوار مطلق قدن. مسئول

جمع عالمیان. و ثما مول جملة اهل جهان اولد که هر زمانه بوشهر یار
مفت اقلیمک اراء عالم اراسته که مهر نور افرای یام دین و دولت. و ماه
ظلمت زدای لیا لای کفر و ضلالت در **و هو الذی جعلکم خلایف الارض**
و رفع بعضکم فوق بعض درجات لیبلوکم فیما آتیکم ایستادن کمال
انتباه و اشتباه. عطا الطیوب ان الله یامرکم بالعدل و الاحسان و انباء ذی
القرنی و ینهی عن الفحشاء و المنکر و البغی بعضکم اعلکم تذکرون
ان الله یامرکم ان تؤدوا الامانات الی اهلها و اذا حکمکم بینه الناس
ان تحکموا بالعدل ایاتک بقیاتله عامل اولمقدن و عدل و احسانی
عالمینه شامل اولمقدن خالی اولیه که عدل و ساعه کتاره سنه
حکیمه سبب عمارت ولایت صوری و معنوی و علت مارت ملکات
دنیوی و اخروی در. و متوقع زمره اخیار و اتقیا. و متضرع فرقه
ابرار و اخفیا اولد که بوجهاندار. واجب التعظیم هر آنکه ضمیر
ضمایر کشاسنه که منفس سرجهان و جهانیان. و مدبر بر زمان و
زمانیان در **و یتخلفکم فی الارض فینظر کیف تعملون** ایما سندن دوا م
بقطان بی کسان امان ایدوب انما السلطان کان قصده ان
یفی الفقیر و یؤمن الخائف و یرزع الارض و یعم الغراب کان مع
ابی بکر و عمر فی الجنة. و هل جزاء الاخوان الا الاخوان

اشارتک بشارتی بر له . بومو هبت جلیله و نعت خریله نک مقابله سنده
 شکر فراوان و سپاس بی پایان میسر قل که **لن شکرتک لان یدنکم**
 موجب مبلیم زید و ربط عیند **لؤلؤه** رعیت پرور اولنه شاه عادل
 اکا عالمده بولغنی معادل — اولور دنیا ده و عقبا ده سلطان
 اود رطل خدا و نور زیادت علی الخصوص که زمان فتن و
 طغیانده . شهر یارک ایدوب . و دامن آخر الزمانده تاجدارک
 ایلیوب ناصی دین و شرع مبینه معین اولمقده و محافظت رعایا
 و محارست بر ایا قلمقده قدر و مشو بانه نهایت و فضل و درجات
 غایت یوقدر . بومقاله سلاطین فی یوم الدین انبیایله محشور .
 و جمال با کمالی اول کونده بدر منیر کبی پر نور اولد و غنده احادیث
 نبی فخرده اشارت . و اخبار اخیارده . بشارت لایعد و لایحصر
 زیر زمانن بر زماندر که اندک جیب و کیر بان عصمت پرده
 حیا کبی چالک و آب روی شریعت چشمه منفا کبی خالک اولمشدر مکر و خدع
 حیل و بدع . و تبلیس و تزویر . و تدلیس و تعزیر . و شور و شرور
 و زور و غرور عالمی طوتمشدر قلوب آد میاندن رحمت و مروت
 و نفوس عالمیاندن شفقت و قوت کوتر لمش جوامع و صوامع
 اصحاب ریایله عمو محافظل منازل ارباب زنا یله طولو کوچلر

فساده

فساده . ما واکوشه لر فحش مثنوی . اولوالانساب فقیر و ذلیل .
 ذوی الاحساب حقیر و علیل . نه کبیره کبرندن ایز و حرمت . نه صغیره
 صغیرندن ایز و حرمت . **ظاهر الفساد فی البر والبحر بما کسبت ایدی**
الناس لیدینهم بعض الذی علموا العلم یرجعون علما امرایله مصلح دنیا و
 دینده مشایخه و مکافحه یار اولدلو اصحاب تقوی من کان له الغزله
 فالغزله دیوب عزت اختفایه فرار ایدلو . ارباب فقی من صحت بخا دیوب
 سکوت و انزوا اختیار ایدلو . کمال و هنر کهر لری . تاج سر ایکن خاک در
 اولدی سبب قدر و عزت عالمده همین سیم و زرا اولدی

قصیده لؤلؤه

بلغم اخرنه قلدی روزگار پر عبر شمدی یوق عالمده ظاهر بر فضایلند
 مقتدای نیر اولنلر اختیار ایدب جمل مرشد عالم کچر هر رهنمای شور و شر
 طوتمشدر هری ایدوبه جمال لیریر خروج مهدی آخر زمان اولمسه بودم چاکر
 وار امیدم کیم شیاطیندن جهنم اید پاک حضرت سلطان سلیمان شهریار مجرب
 فضل اخانی بو کون چون لامع قلیان شیخ دوران دیولا فاورسون هر بنجر
 استقامت فی التشرع در نشانی یو بولک اهل ربانیت اولمزه هر گز راه بر
 صورت اقلیمی همور ایلک آسان اولور لیک مشکدر کیمان ملک اولانیز و بر
 دانه تسبیحدن حاصل ندر چو کیم سکا طم تزویر و حیلدر خرقة و تاج و کس

قطب و راز اولی هر سله اید ز طواف
نیجه رهبر کند و یون کورن اولی
مرد میدان رستم دستان نیم دیر لاف ایدر
تجه دنیا اسیری هر زبون زال زر
اژدها کی بودی بولسته بتوز دنیا یوب
وه که دستایله هر و به کچون شیری
چونکه میراث نبوتی کایو قدر ضعیف
نیجه فرزندی یه دیر بو کون هر کور و کر
پای بندها حقانند موی مقول سری
استیازی اولی افسار و زنجیر یله
خسرواروشن ضمیر کون کبی آینه در
سویور بر دمن ایتبع خوبنا کله هب
طوتنه دهری طالعوباشار مانند شریر
شهریار ملک عثمانی که ویدی خوشکا
دغبت بو بکر و عمر حیدر و عدل عمر
شول سلیمان زمان سر که خلافت خاتم
دست قدرت مطلقدی بر ماغو که ای کاکهر
عقل لغمان دولت آصف محمد در سکا
انسر و جان فرمان لاولی بریدر سر تر
سلطنت بلقیس در بانوسری عزتک
روز و شب کی پرتار کالور سه ماه بخور
باد نصرت رهبر کدر هر یکا غم ایلک
واتیک اقبال و دولت لشکر فتح و ظفر
رفت ایوانک سر کشته سی قصر فلک
دینت دیوانک حیرانی در شوق و قمر
در که قدر که بیک تمور بر مور حقیر
خاک راه اولی دل خدمت بغلیو بکمر
نطق جان بخش طو تر خیمه خضری ستر
خلق مشکینک اشید نافه مسکین اولی
دست پاشک کور با کور هر یز اولی
جان دشمن باد قهر کدن یا نوب اولی و رما
اول کای خشک دل بونا رسوز اندر مکر

تمت الکتابه شرف الانصار

Süleymaniye U Kütüphanesi	
Hasan Hüsnî R.	
Y.	
Eski kay.	773